VOORBEREIDING NIEUWE BESTUURSPERIODE 2026-2030: STAAT VAN DE PROGRAMMA'S

BIJLAGE B:
APPENDIX ALLE ACTIVITEITEN

Amsterdam, 30 maart 2026

Leeswijzer voor dit document

Deze bijlage B is onderdeel van de Staat van de Programma 2026-2030. Het bevat 1 pagina voor iedere activiteit uit de begroting. De kleur van de vlakken geeft aan of het een optie / activiteit is die in de Staat van de Programma's:

- Blauw: buiten scope
- Grijs: *technische* opties voor besparingen. Hiervoor is ook een fiche met nadere uitwerking in 2-4 A4 (bijlage A bij Staat vd Programma's)
- Rood: *technische* opties voor verhogen baten. Hiervoor is ook een fiche met nadere uitwerking in 2-4 A4 (bijlage A bij Staat vd Programma's)

Voor iedere activiteit wordt weergegeven wat de begrootte lasten en baten zijn in 2026-2030, wat de omschrijving is van de activiteit (overgenomen uit de begroting 2026) en een toelichting op ofwel de *technische* besparingsoptie of optie om baten te verhogen, of waarom de activiteit niet in scope is voor Staat van de Programma's.

Het hoofddocument van de Staat van de Programma's bevat een toelichting op de aanpak en afbakening. De essentie daarvan wordt op de komende pagina's herhaald.

Alle documenten van Staat van de Programma's zijn te vinden via de link op de laatste pagina van dit document.

Afbakening 1) volgt de exploitatiebegroting, 2) kijkt naar structurele budgetten en 3) en analyseert op niveau van 'activiteiten'…

1 Exploitatiebegroting (geen investeringen)

- De Staat van de Programma's beperkt zich tot de exploitatiebegroting, dus lopende lasten en baten.
- Tegenover investeringen staan vaak bezittingen en specifieke baten; en tijdshorizon is veel langer.
- Opties verbonden aan investeringen zijn opgenomen in de Nota Investeringen.
- Opties verbonden aan investeringen in gebiedsontwikkeling en dus de groei van de stad zijn opgenomen in de Bestuursopdracht Bouwen voor een Complete Stad. Deze stukken worden tegelijk met deze set documenten aan de Raad aangeboden.

2 Structureel budget 2030 (niet incidenteel)

- Bestendig beleid vergt bestendige financiering.
- Startpunt is het budget in 2030 — het jaar waarin de meeste incidentele middelen zijn afgelopen en dat het beste recht doet aan de structurele omvang van activiteiten.
- De analyse en opties omvatten naar lasten (uitgaven) én baten (inkomsten), inclusief reserves. Dat wil zeggen dat toevoegingen aan reserves onderdeel zijn van de lasten; onttrekkingen van reserves onderdeel van de baten.

3 Analyseren alle activiteiten in de begroting

- Dit document volgt de programma-indeling in 8 beleidsprogramma's plus Algemene dekkingsmiddelen (A) en Bestuur en organisatie (B).
- De opties zijn geformuleerd op het niveau van programma-activiteiten. De organisatie is ingedeeld in directies en clusters; vanuit een activiteit kunnen meerdere directies of afdelingen gefinancierd worden.
- Activiteit is het laagste niveau dat gepubliceerd wordt (~170 activiteiten over 8+2 programma's). Op dit niveau worden in de digitale begroting 2025 en 2026 ook keuzes rapporteert.

… en afbakening corrigeert voor 4) wettelijke taken en 5) gekoppelde baten of verplichtingen en 6) budgetten kleiner van 5 miljoen

4 **Precies beschreven wettelijke taken buiten scope**

- Wettelijk worden gemeentelijke taken of de wijze van uitvoering voorgeschreven.
- Activiteiten of onderdelen van activiteiten die wettelijk precies zijn voorgeschreven, bieden geen ruimte om bestuurlijk andere keuzes te maken.
- Deze activiteiten of delen van activiteiten worden ‘buiten scope’ geplaatst.

5 **Corrigeren voor 1:1 gekoppelde baten**

- Activiteiten die direct gefinancierd worden uit gekoppelde baten, zijn geen bron van besparing. Immers als minder van deze activiteit gedaan wordt, neemt ook de financiering af. Dit kan gaan om gesloten systemen (denk aan afvalstoffenheffing) of externe financiering (bijv. van het Rijk).
- Deze activiteiten of delen van activiteiten worden ‘buiten scope’ geplaatst.
- Als er juridisch bindende afspraken zijn over niveau van lasten worden activiteiten buiten scope geplaatst.

6 **Budget of besparingspotentiel > 5 miljoen euro**

- Staat van de Programma’s presenteert substantiële bestuurlijke keuzes.
- Daarom wordt alleen gekeken naar activiteiten met een structureel budget van meer dan 5 miljoen euro.
- Wanneer de grondslag lager is dan 5 mln, gaat de activiteit buiten scope.

Resumerend: grondslag voor opties is structurele budget 2030 per activiteit, voor zover geen investeringen, wettelijke precies omschreven taak of gekoppeld aan baten, en meer dan 5 miljoen

Van afbakening naar keuze-opties: alleen inhoudelijke keuzes, met een besparingsvariant van 20%

Inhoudelijke keuzes (niet efficiëntie of effectiviteit)	• De opties gaan kiezen en prioriteren, dus over activiteiten en taken aanpassen: minder doen of niet meer doen. • Efficiënter werken (hetzelfde doen met minder geld) of effectiever werken (meer bereiken met hetzelfde geld) vereisen diepere analyse en zijn geen bestuurlijke keuze in dezelfde zin.
Besparing 20% of 5 miljoen	• Iedere optie is een uitwerking van een besparing van 20% van de grondslag, of 5 miljoen euro (als 20% kleiner is dan 5 mln), ten opzicht van het budget in 2030. • Ook ingroei is technisch bepaald met 25% per jaar vanaf 2027 tenzij er een inhoudelijke reden is om hiervan af te wijken.
Resulterend:	• Per activiteit in scope: een of meerdere **inhoudelijke** opties bepaald • De opties zijn **technisch** uitgewerkt en zijn **geen ambtelijk advies** • Uitwerking opties in scope in hoofdstuk 3. Details (2-4 A4 per optie) in bijlage (link op laatste pagina).

De opties zijn *technisch* uitgewerkt en zijn *geen ambtelijk advies*

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 1

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Besparingsoptie binnen activiteit 1.1.1.1 Ruimtelijke beleidsvorming en regio

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

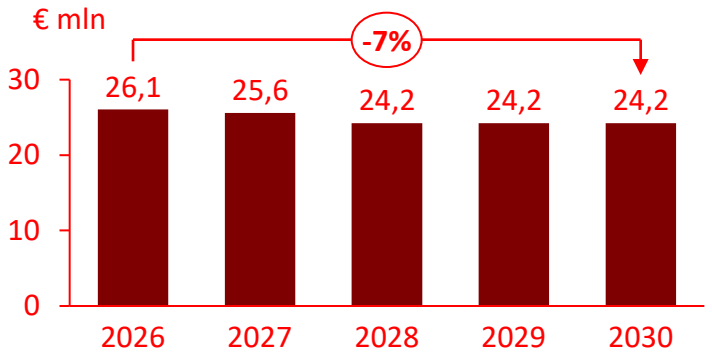

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

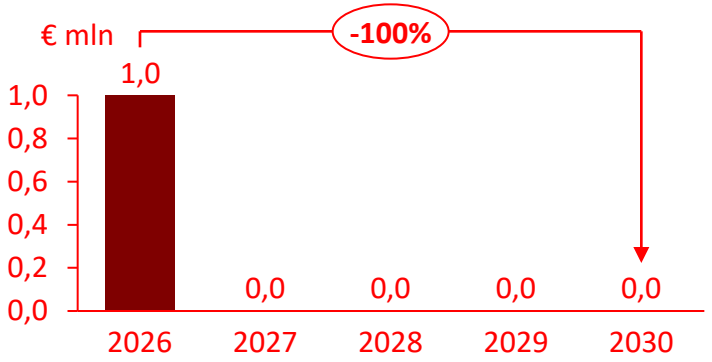

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	nvt	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven voor: 1) Het opstellen van ruimtelijk beleid voor de kwaliteit van de fysieke leefomgeving op stedelijke of regionale schaal. 2) Juridische doorvertaling van beleid in het omgevingsplan. 3) Goede informatie en basisbestanden voor beleidsvorming. 4) Uitgaven aan de recreatieschappen.

De totale kosten voor dit onderdeel bestaan voornamelijk uit personeelslasten (70%). Dat betekent dat de bestuurlijke keuzes zich vaak uiten in meer of minder personeelslasten. De bijdragen aan de recreatieschappen bedragen ongeveer 20%. De overige kosten zijn een optelsom van kleinere uitgaven, onder andere voor applicaties en subsidie.

Door ruimtelijk beleid kunnen gewenste ontwikkelingen worden gestimuleerd en ongewenste ontwikkelingen worden voorkomen of beperkt. Er kan zowel een wettelijke aanleiding (verplichting) zijn als een bestuurlijke (ambities college en raad), vaak gaat het om een combinatie. Veel lokaal ruimtelijk beleid is een vertaling van beleid van hogere overheden of vraagt om afstemming en samenwerking met buurgemeenten en andere overheden.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Het centrale idee van deze optie is dat bij het ontwikkelen en toepassen van ruimtelijk en regionaal beleid de ruimte voor beleidsafwijkingen wordt beperkt. Dit scheelt kosten in voorbereiding (minder beleidsinzet) maar vooral ook later in de keten (advies, overleg, vergunningverlening etc.).
Gevolg is dat er minder gereageerd kan worden op aanpassings- of afwijkingsverzoeken voor specifieke doelen of doelgroepen; of die later in het ontwikkelproces pas helder worden.
Er is niet 1 ‘beleidsknop’ om te komen tot minder beleidsafwijkingen; dit vergt discipline in alle fases van besluitvorming. Er is dus ook niet een rechtstreekse budgettaire opbrengst in te boeken, noch is op voorhand exact aan te geven waar minder afwijkingen leiden tot minder kosten. Wel is helder dat er potentieel is voor kostenbesparing. Een ruwe schatting is dat dit de orde-grootte van 5 miljoen euro kan halen.

Buiten scope activiteit 1.1.1.2 Gebiedsgerichte planvorming

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

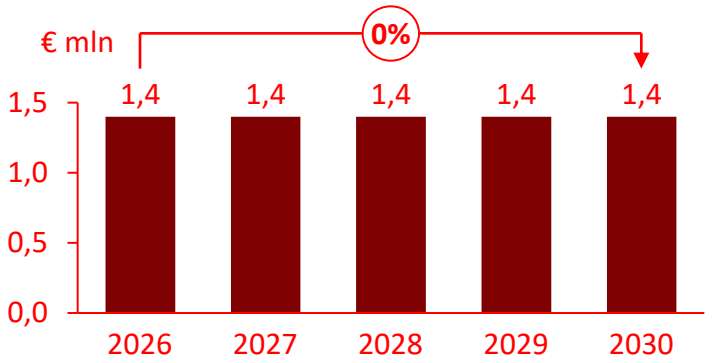

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

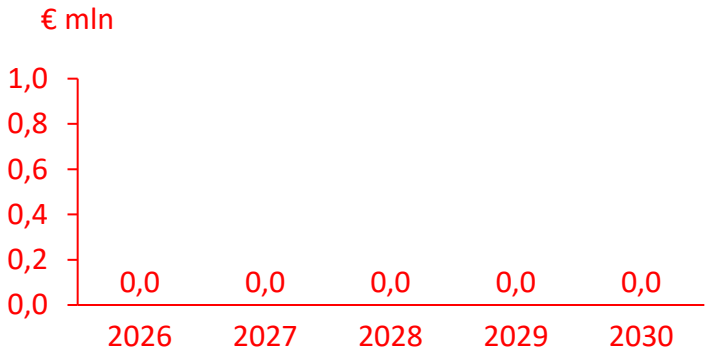

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Veel ruimtelijk beleid heeft als doel om tot planvorming in de stad te komen, in de vorm van nieuwe gebiedsontwikkelingen, transformatie van verouderde gebieden in de stad of het verdichten en verbeteren van bestaande (woon)buurten.

Gebiedsgerichte planvorming gaat ook over verbetering of toevoeging van groen en andere voorzieningen, zodat de groeiende stad compleet en aantrekkelijk blijft voor bewoners, ondernemers en bezoekers. De planvorming voor gebieden hangt samen met keuzes die (eerder) op regionale of stedelijke schaal gemaakt zijn, zoals in de regionale Verstedelijkingsstrategie en de Omgevingsvisie Amsterdam 2050.

Voordat gebieden (her)ontwikkeld kunnen worden is een aantal stappen in de planvorming nodig, van stedelijke schaal (Omgevingsvisie 2050, Ontwikkelstrategie 2035) tot gebiedsgerichte uitwerkingen (zoals Gebiedsgerichte Omgevingsprogramma's). Ook zijn instrumenten nodig om de vertaalslag van beleid naar planvorming in goede banen te leiden en met effectieve inzet van middelen te laten plaatsvinden.

In de eerste planfase (die wordt afgerond met een principenota en -besluit) komen deze kosten ten laste van programma 1.1. Na afronding van de eerste planfase komen de kosten voor gebiedsontwikkeling ten laste van uitvoerende programma's, met name programma 1.2 (Grond).

Keuzes leiden tot meer of minder kosten in de programmaonderdelen waar de lasten naartoe doorbelast worden.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 1.1.1.3 Ruimtelijke kwaliteitsborging

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

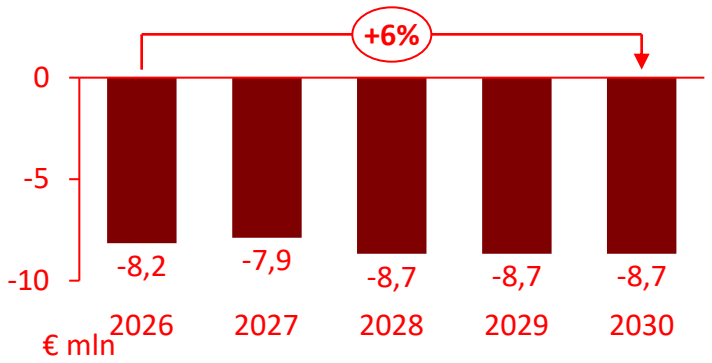

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

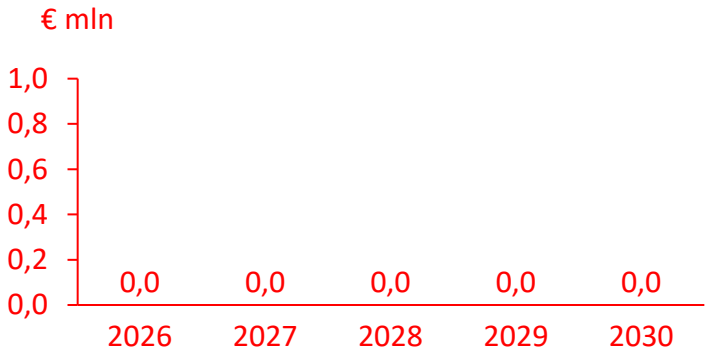

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Ruimtelijke kwaliteitsborging gaat over de regels die we stellen waar de bestaande stad en nieuwe ontwikkelingen aan moet voldoen. Veel ruimtelijk beleid heeft betrekking op de stad die er al is: het bestaand stedelijk gebied en in de omgevingswet is de zorg om bestaande kwaliteiten te beschermen of te verbeteren een belangrijke pijler. De groei en verdichting van de stad gaan gepaard met een voortdurende stroom van veranderingen, van kleine uitbreidingen van woningen tot transformaties van grote kantoorgebouwen en alles daartussenin. Ook veranderen panden van functie of worden activiteiten van bedrijven uitgebreid of gewijzigd.

Om te zorgen dat al deze veranderingen voldoen aan gestelde kwaliteitseisen en met elkaar bijdragen aan een leefbare en duurzame stad vindt ruimtelijke kwaliteitsborging plaats, bijvoorbeeld als het gaat om het uiterlijk van gebouwen en bescherming van monumenten (welstands- en erfgoedbeleid), beschermen van groenkwaliteiten en het naleven van bouw-, milieu- en veiligheidsregels (bijvoorbeeld ruimtelijke kwaliteit, uitstootvrije mobiliteit, circulaire economie, duurzaamheid, geluidsbeperking).

Ook nieuwe gebieden die (her)ontwikkeld worden voorafgaand aan de realisatie getoetst op allerlei kwaliteitseisen, zodat ze bij oplevering voldoen aan de eisen die de wettelijke kaders en de gemeente stellen.

De lasten bestaan voornamelijk uit personeelslasten (90%). Dat betekent dat de bestuurlijke keuzes vooral leiden tot meer/minder personeelslasten.
De bestuurlijke keuzes zijn: Kwaliteitsambities; Aandeel vergunningvrije aanvragen; Kostenverhaal bij aanvragers (leges)

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 1.2.1.1 Grondexploitaties

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

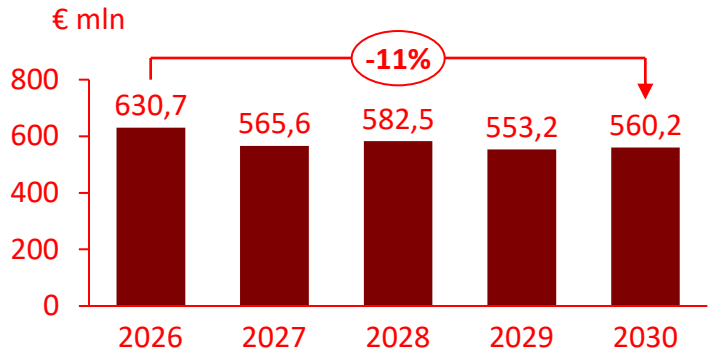

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

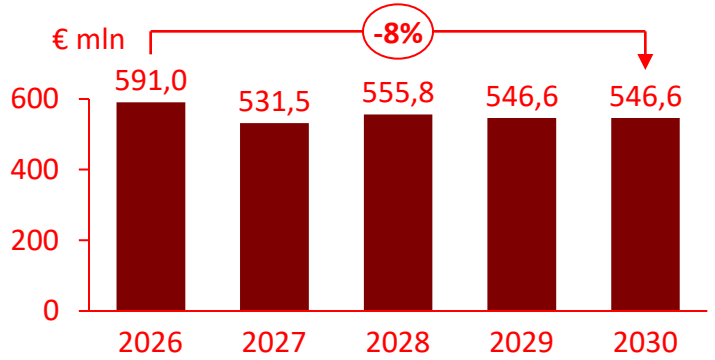

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort en afgekapt)

We ontwikkelen gebieden ten behoeve van wonen, werken en maatschappelijke voorzieningen. Dat betekent dat we de grond bouw- en woonrijp maken, inclusief verwerven en sloop, de grond in erfpacht uitgeven aan ontwikkelaarsvoortgang door ontwikkelaars monitoren en gebieden inrichten (aanleg directe ontsluiting, maatschappelijke voorzieningen als scholen, sportaccommodaties etc.). Daarnaast werken we steeds vaker met ‘transformaties’. Dit betreft het wijzigen van de functie van een gebouw of een gebied. Dit kan gaan over woonfuncties, voorzieningen of kantoorruimten. Dit doen wij door middel van gebouwtransformatie, sloop-nieuwbouw of gebiedstransformatie.

We beheren zo'n 150 actieve grondexploitaties. Dit zijn langjarige projectbegrotingen waarvoor we eerst lasten moeten maken (verwerving, sloop etc.) en later de baten ontvangen (gronduitgifte). (…) Sturing op de grondexploitaties verloopt daarom niet primair via de keuzes bij de begroting, maar via vaststelling van de grondexploitaties en het beleid daaromtrent (zoals woningbouwprogrammering).

Omdat de resultaten van de grondexploitaties sterk kunnen wijzigen over de jaren heen, hebben we het Vereveningsfonds (VEF). Hierdoor werken de fluctuaties niet direct door in de gemeentebegroting en jaarrekening.(…) Door deze grondexploitaties te verevenen met elkaar, kunnen we meerjarig sturen en de uitgangspunten van het college in de woningbouw realiseren.

(… afgekapt.)

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope, opties op gebied van investeringen in gebiedsontwikkeling zijn opgenomen in de Bestuursopdracht Complete stad.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 1.3.1.1 Erfpacht

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

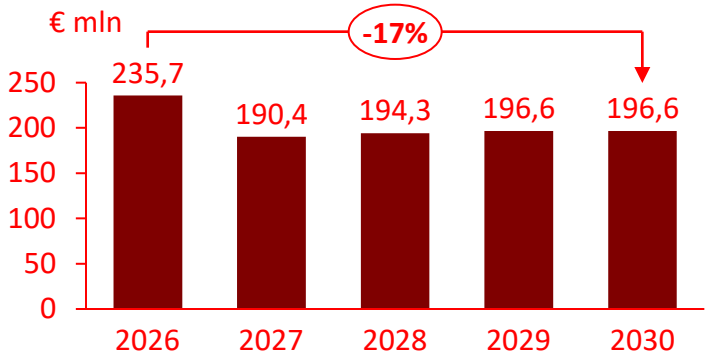

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

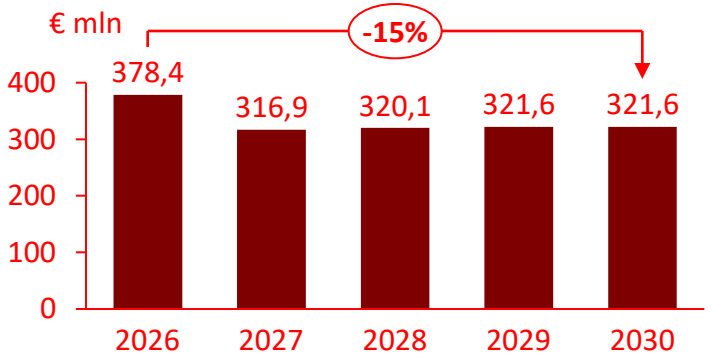

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort en afgekapt)

Door het erfpachtstelsel geeft de gemeente de grond uit in erfpacht. Dat wil zeggen dat grond niet verkocht wordt, maar in eigendom van de gemeente blijft en in gebruik wordt gegeven aan de erfpachter. De gebruiker/erfpachter betaalt jaarlijks een vergoeding voor het grondgebruik, de canon. Deze canon kan ook worden afgekocht (vooruitbetaald). Erfpacht is dus geen belasting, maar een privaatrechtelijke overeenkomst die leidt tot een vergoeding aan de gemeente voor het gebruik van grond.
(…)
Binnen dit stelsel verzorgen wij de uitgifte van nieuwe erfpachtrechten, beheren wij de 301.000 erfpachtrechten en zorgen wij voor de naleving van erfpachtvoorwaarden. Het beheer bestaat uit het wijzigen van een erfpachtrecht, bijvoorbeeld het wijzigen van de bestemming, het uitbreiden van de toegestane bebouwing van een erfpachtrecht, transformatie van panden, of de canon herziening bij het einde van het tijdvak bij een voortdurend erfpachtrecht.
De baten uit erfpacht bedragen ongeveer € 250 miljoen per jaar. Deze bestaan enerzijds uit canonopbrengsten en anderzijds uit afkoopsommen (wanneer de canonverplichting voor een tijdvak of eeuwigdurend wordt afgekocht). De jaarlijkse lasten bedragen ongeveer € 50 miljoen. Dit bestaat voor circa € 20 miljoen uit interne rentelasten die gemeentelijk in rekening worden gebracht over de in erfpacht uitgegeven grond. De overige kosten zijn de apparaatslasten om het erfpachtstelsel te beheren, waaronder de medewerkers en de ICT gerelateerde kosten. De afgekochte erfpacht wordt aan reserve afkoop erfpacht gedoteerd. Na verrekening met reserves wordt jaarlijks ruim € 100 miljoen beschikbaar gesteld voor de algemene middelen. Dit bedrag zal dalen wanneer de gemeentelijke leenrente stijgt (omdat dan de rentelasten toenemen).
(…)

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Gegeven transitiekosten van overgang op ander stelsel (obv ervaring afgelopen jaren), leidt dit in komende coalitieperiode niet tot besparingen.

Besparingsoptie binnen activiteit 1.4.1.1 Gebiedsgerichte inzet / projecten

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	37,6 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	7,5 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

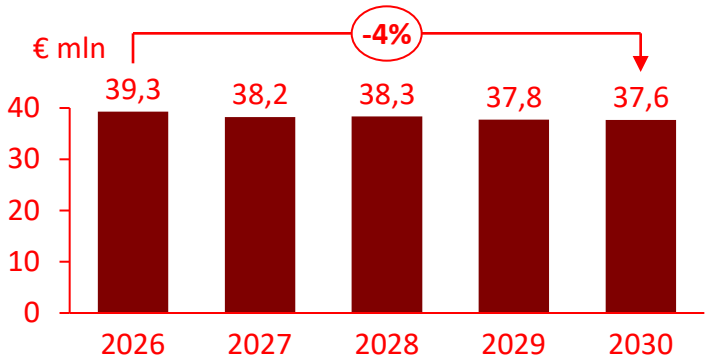

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

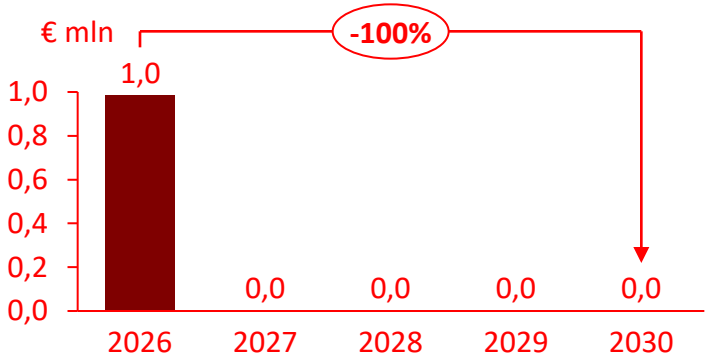

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit gaat met name om uitgaven voor ambtelijke capaciteit die nodig is om de opgaven waar de stadsdelen voor staan, op te pakken en/of verder te communiceren en af te stemmen met uitvoerende capaciteit vanuit de directies maar ook bestuurlijk. Te denken valt met name aan de 22 taken die bij het stadsdeelbestuur zijn ondergebracht.
De ambtelijke capaciteit bestaat uit projectleiders en programmamanagers die bestuur en organisatie ondersteunen bij projecten en activiteiten voor het realiseren van die opgaven. Strikt genomen hoort daar ook de ondersteuning toe van projecten en activiteiten uit andere begrotingsprogramma's. Deze werkzaamheden zijn echter niet 1-op-1 aan die programma's te linken en omdat het grootste deel van de inzet op dit programma betrekking heeft staan de betreffende uitgaven hier. Op een klein onderdeel na (WABO-advisering) gaat het om uitgaven die niet wettelijk zijn voorgeschreven. De begrote lasten bestaan voornamelijk uit:

- Personeelslasten van de gebiedspool flex.
- Budget voor gebiedsgerichte projecten.

<u>*Technische*</u> opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Beperken van gebiedsgerichte inzet door 20% korting op de Gebiedspool of het Opdrachtgeversbudget van de stadsdelen:
Het lokaal bestuur heeft 22 taken en bevoegdheden die worden uitgevoerd. Deels voeren stadsdelen hier regie op en deels nemen ze de uitvoering zelf ter hand. Voor de uitvoering hebben stadsdelen beschikking over vaste en variabele middelen en capaciteit ondergebracht bij de directies (het Opdrachtgeversbudget). Regievoering, planvorming, beleidsrealisatie en uitvoering kenmerken de inzet. Inleveren op deze middelen en capaciteit is navenant inleveren op de uitvoering van projecten, is daarmee inleveren op gebieds- en opgavegericht werken, lokale bestuurlijke prioriteiten en leefbaarheid in de buurten en is inleveren op vast personeel bij zowel stadsdeelorganisatie als cluster R&E. Dit levert spanning op met de organisatieontwikkeling, waarbij de uitvoering meer centraal staat in plaats van beleidsontwikkeling.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 1.4.1.2 Vergunningen, toezicht en handhaving

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

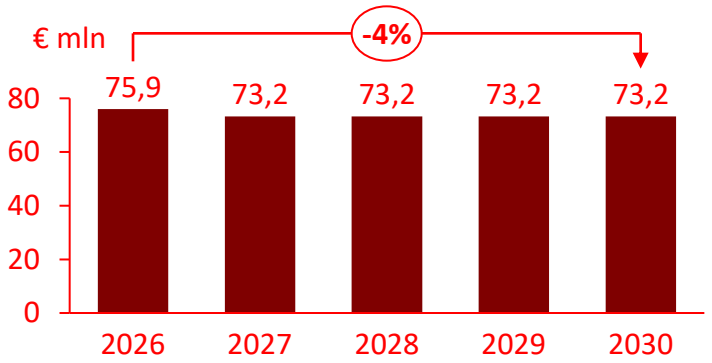

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

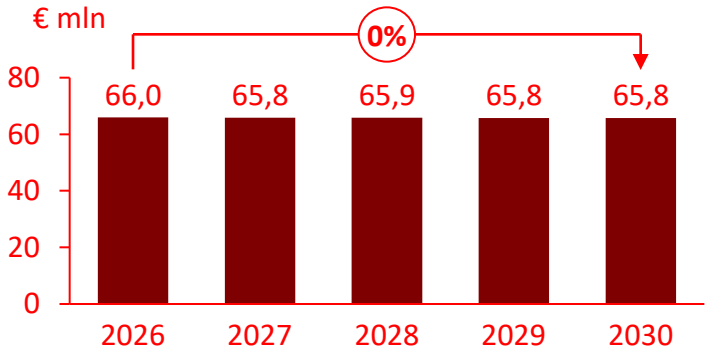

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken (VTH) draagt bij aan een veilige, duurzame, leefbare en gezonde fysieke leefomgeving. Het gaat hierbij o. a. om de volgende activiteiten:

- Behandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen voor bouwen, monumenten, splitsen, omzetten van woonruimte, afwijkingen van het Omgevingsplan en afhandeling van meldingen bouw (Wkb) en slopen.
- Toezicht op de verleende vergunningen, ingediende meldingen en bestaande woningvoorraad, mede naar aanleiding van ontvangen handhavingsmeldingen.

De stadsdelen en de Omgevingsdienst voeren ieder een deel van deze taken uit. De uitgaven bij stadsdelen bedragen ca. € 53 miljoen.

De exploitatiebijdrage aan de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied voor deze taken is ruim € 12 miljoen.

De uitgaven worden gedekt uit leges, voor zover deze wettelijk via de leges mogen worden verhaald. Deze leges zijn maximaal kostendekkend.

De Omgevingsdienst is een gemeenschappelijke regeling van gemeenten en de provincie Noord Holland. De Omgevingsdienst voert naast de bouwtaken ook milieutaken uit. Die worden gefinancierd vanuit 1.6 Duurzaamheid en Milieubeheer.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope als aparte knop, onderdeel legesverordening. In voorbereiding is dat de legesverordening op het punt van de Omgevingswet wordt gewijzigd.

Buiten scope activiteit 1.4.1.3 Woninggebruik en handhaving

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

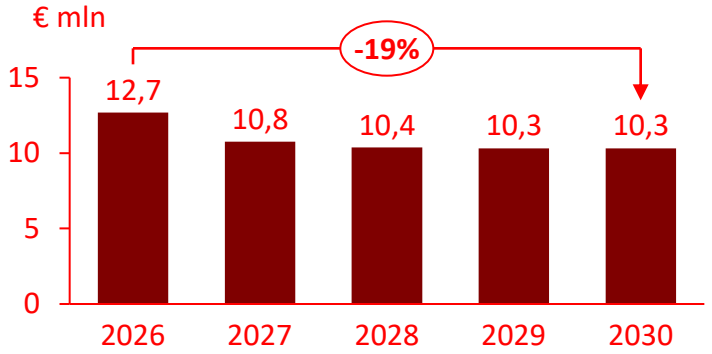

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

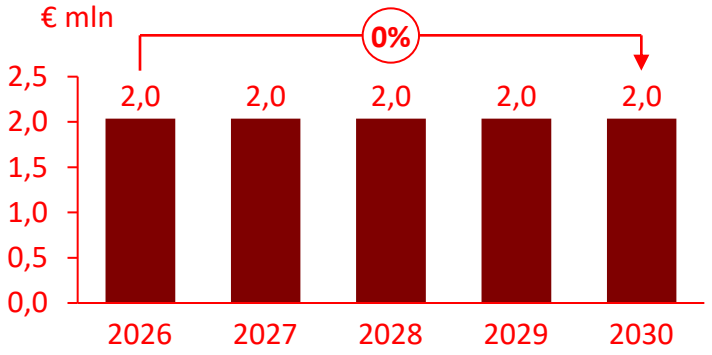

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven voor het beleid en de handhaving van woninggebruik. Dit zijn regels voor het gebruik van woningen voor toeristische verhuur, kamerverhuur en het tegengaan van leegstand.

- Bestuurlijke boetes: lasten € 0,6 miljoen
- Personele lasten voor het toezicht, handhaving en beleid op woninggebruik: € 9,5 miljoen

Naast de uitgaven zijn er ook opbrengsten uit de boetes die worden opgelegd. Deze bedragen circa € 2 miljoen per jaar.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijke taken.

Buiten scope activiteit 1.4.1.4 Duurzaamheid en kwaliteit woningvoorraad

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

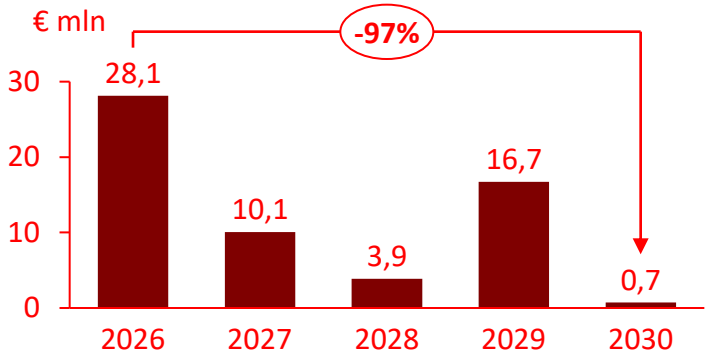

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

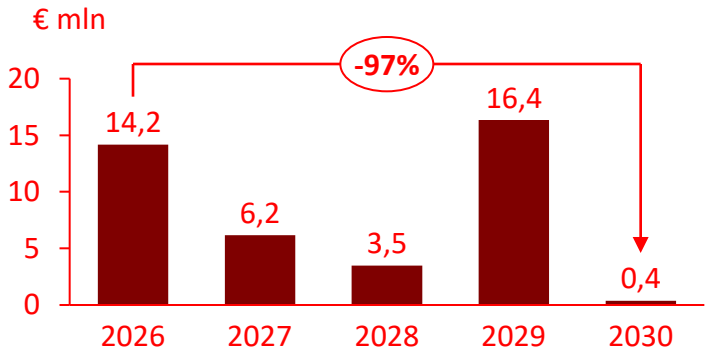

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven aan verduurzaming en andere verbeteringen van de woningvoorraad. Het zwaartepunt hierbij ligt bij bewoners in kwetsbare buurten en/of in een kwetsbare positie. Het gaat om:
Maatregelen voor structurele energiebesparing (het 'isolatieoffensief'), met name

- Subsidie en ondersteuning bij het van verduurzamen van woningen (vooral isolatie)
- Verbeteren van de woonomgeving in de gebieden Nieuw West, Zuidoost en Noord

Hieraan wordt in de periode 2024-2026 in totaal ca.€ 151 miljoen besteed, waarvan circa € 42 miljoen gemeentelijke middelen. De overige middelen komen (vooral) van het Rijk en de Provincie.

Overige uitgaven, met name:

- Maatregelen die het energieverbruik in een woning verminderen. Deze worden gedekt uit een Rijksbijdrage (SPUK Energiearmoede).
- Tegemoetkoming in de meerkosten voor woningbouwcoöperaties voor de meerkosten van onrendabele plannen, zoals meer sociale huur.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 1.4.1.5 Woonbeleid algemeen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

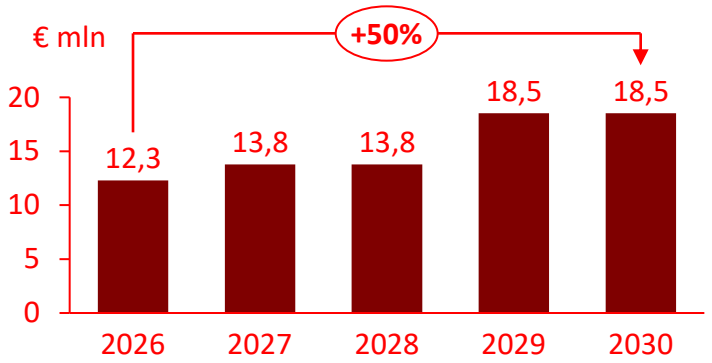

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

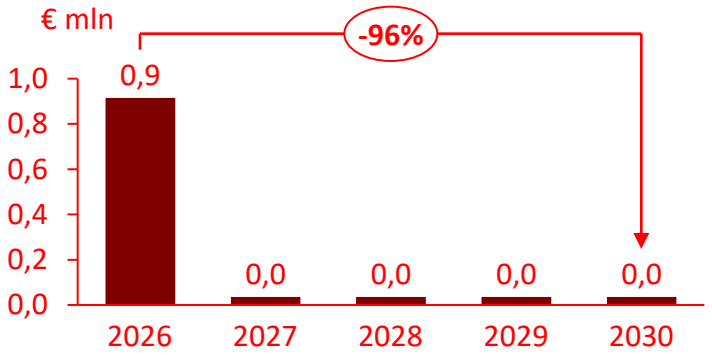

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het ontwikkelen van woonbeleid vraagt naast de werkzaamheden op de specifieke activiteiten ook ondersteuning van door middel van dataonderzoek, algemene kosten, juridische toetsing en afhandelen van bezwaar en beroepzaken. Dit ondersteunt de andere activiteiten in dit programmaonderdeel.

De uitgaven zijn globaal als volgt verdeeld:

- Juridische kosten (€ 7,0 miljoen)
- Dataonderzoek (€ 1,3 miljoen)
- Algemene kosten (€ 0,7 miljoen)

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 1.4.1.6 Woningmarkt en volkshuisvesting

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

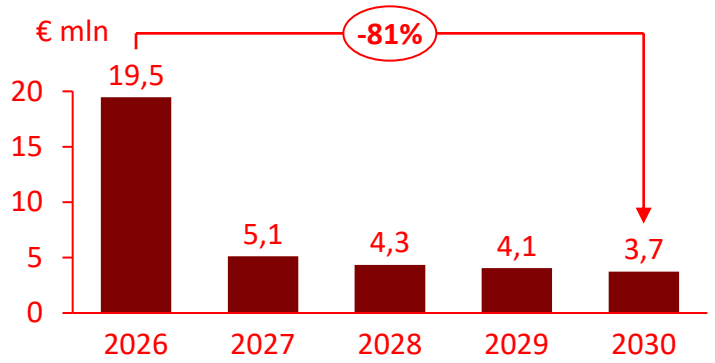

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

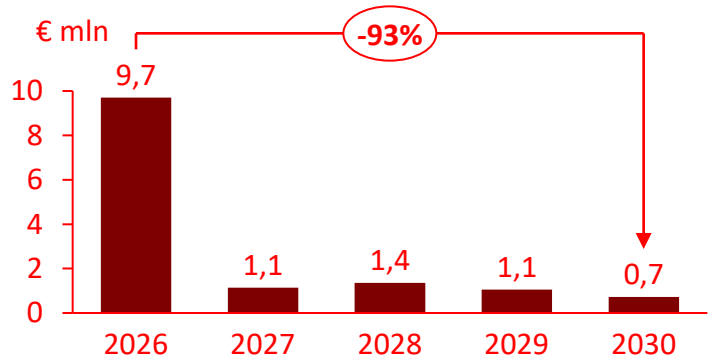

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Volkshuisvesting (€ 10,1 miljoen)

- Opstellen van urgentiecriteria voor specifieke doelgroepen zoals leraren, zorg- en politiepersoneel, het huisvesten van statushouders, ouderen en mensen die met spoed op zoek zijn naar een woning, inclusief kosten voor bezwaar en beroep.
- Toewijzen van woningen aan statushouders, leraren en zorg- en politiepersoneel op basis van de Huisvestingsverordening.
- Afgeven van urgentieverklaringen.
- Behandelen aanvragen voor vergunningen tijdelijke verhuur, huisvestingsvergunning en vergunningen en ontheffingen in het kader van de opkoopbescherming.

Integrale aanpak Huisvesting kwetsbare Groepen en het programma ouderenhuisvesting:

- De integrale aanpak kwetsbare huishoudens betreft het zoeken en onderzoeken van de haalbaarheid van het realiseren van meer opvangplekken en huisvestingsplekken voor kwetsbare doelgroepen (€ 6,1 miljoen).
- Het programma ouderenhuisvesting betreft het bevorderen van doorstroming en het realiseren van woonoplossingen voor ouderen geclusterde ouderenwoningen, woonzorgcirkels en Lang Leven thuisflats.

Passend wonen (€ 3,2 mln): Verhuisregelingen; Beleid en subsidies voor Rolstoelwoningen, Lang Leven Thuisflats en Woonzorgcirkels
De uitvoering van deze taken is deels wettelijk (huisvesting statushouders) en voor het andere deel bestuurlijke prioriteiten. Deze dragen bij aan de bestuurlijke prioriteiten uit de Amsterdamse Aanpak Volkshuisvesting (AAV).

[NB: een aantal taken zijn verschoven van 1.4.1.6 naar 1.4.1.4 en 1.4.1.5; de bedragen in deze sheets zijn daar op aangepast, maar de teksten uit de begroting zijn nog de oude teksten.]

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken.

Besparingsoptie binnen activiteit 1.4.1.7 Bewonersondersteuning

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	7,1 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

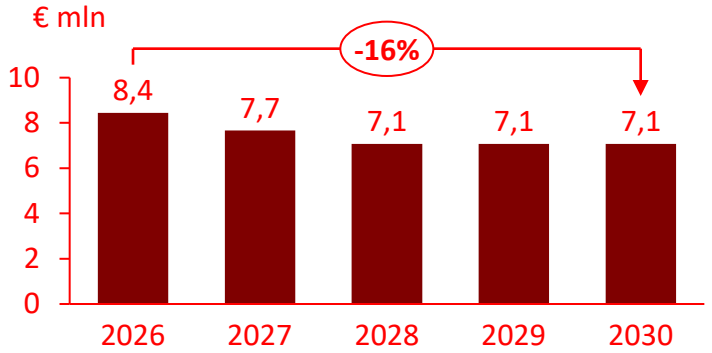

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

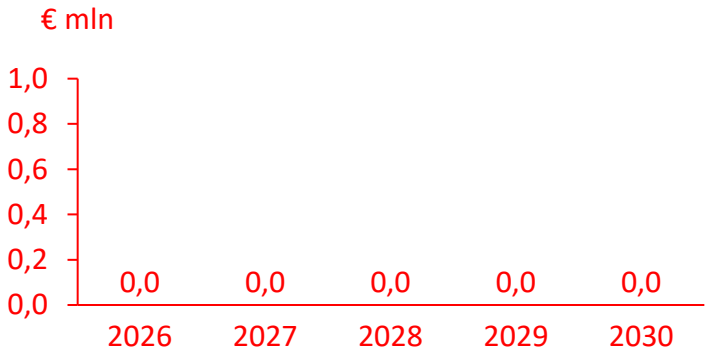

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Subsidie voor onafhankelijke ondersteuning en advies voor bewoners

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Een besparing van minimaal 5 miljoen op de uitgaven aan bewonersondersteuning betekent het grotendeels schrappen van het relevante budget. Dit betekent dat bewoners en bewonersgroepen met vragen en problemen op het gebied van wonen, niet meer bij stichting !WOON terecht kunnen voor advies en ondersteuning. En huurders kunnen ook niet meer terecht bij het Emil Blaauw Proceskostenfonds (EBF) voor juridische bijstand. De doelgroep die wordt geraakt zijn alle Amsterdamse huurders, woningzoekenden en eigenaar-bewoners in VvE's. Ook de belangen van huurders worden bij serieuze besparingen niet meer vertegenwoordigd door de Federatie van Amsterdamse Huurderskoepels (FAH) en Huurders Netwerk Amsterdam (HNA).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 1.5.1.1 Vastgoed

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

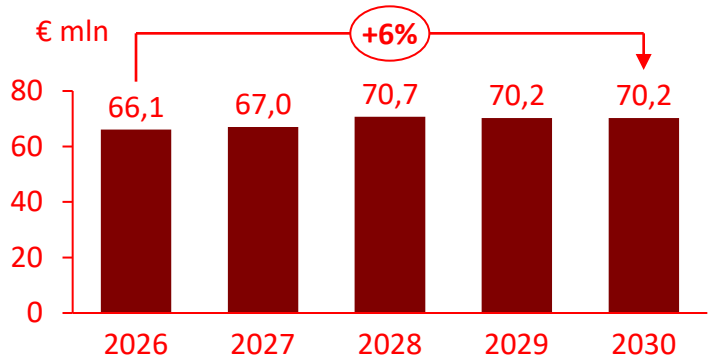

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

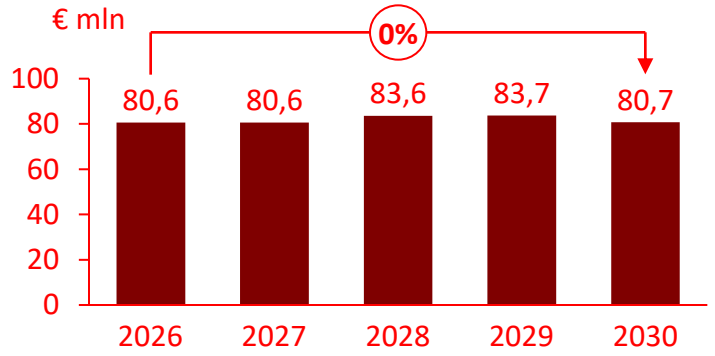

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Hieronder vallen alle baten en lasten die verbonden zijn aan het beheer van het maatschappelijke vastgoed, met uitzondering van schoolgebouwen en parkeergarages. De uitgaven (lasten) zijn ongeveer als volgt verdeeld: 50% exploitatielasten; 20% incidenteel onderhoud; 30% kapitaallasten. De inkomsten (baten) bestaan voor ca. 95% uit huur en pachtopbrengsten. Een klein deel van de baten bestaat uit verkoopopbrengsten.

De baten zijn hoger dan de lasten, omdat er sprake is van een tenminste kostendekkende huurprijs. In sommige gevallen – afhankelijk van de marktomstandigheden – zijn de huurinkomsten hoger dan de lasten die we maken voor exploitatie en onderhoud van het vastgoed. Dat is de reden dat er een batig saldo op dit programmaonderdeel zit.
Omdat er sprake is van tenminste kostprijsdekkende huur, betekent dit dat als de gemeente een verlaging van de huurprijs aanbiedt aan een maatschappelijke organisatie, dit verloopt via een subsidie in het betreffende programma. Dus in dit onderdeel staan de volledige, minstens kostendekkende huren en mogelijk staat daar een subsidie in het betreffende programma tegenover, die effectief de huur voor de verhuurder verlaagt.
Er is een klein aantal uitzonderingen op de kostprijsdekkende huur, die historisch tot stand gekomen zijn. (…)

Hieronder vallen niet:
- De exploitatielasten van (..) ambtelijke huisvesting, deze vallen onder B.5, onder ambtelijke huisvesting
- De uitgaven voor schoolgebouwen, deze vallen onder 5.1, onder schoolgebouwen
- De uitgaven voor parkeergarages, deze vallen onder 2.1, onder garage- en fietsparkeren

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope, want besparingspotentieel op het niet-maatschappelijke deel van de portefeuille < 5 mln.

Buiten scope activiteit 1.6.1.1 Milieutaken

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

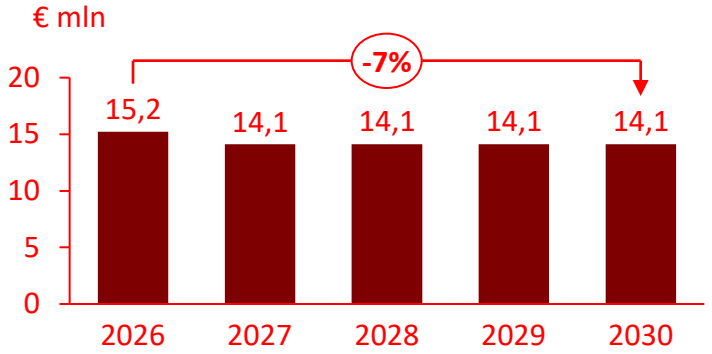

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

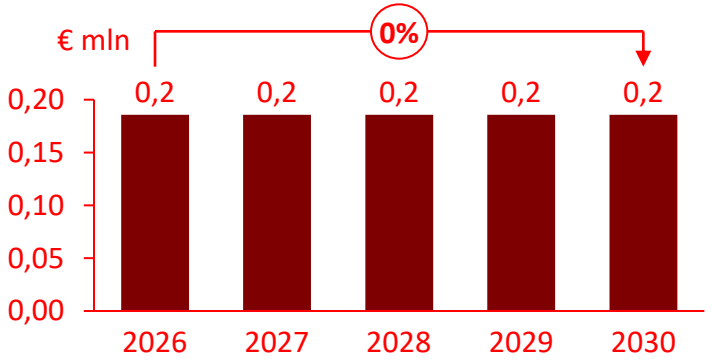

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Gemeentes en provincies zijn wettelijk verplicht om de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) ten aanzien van een groot aantal taken op het gebied van milieu en bodem te mandateren aan een omgevingsdienst (de zogenaamde wettelijke basistaken). Een omgevingsdienst is een regionale gemeenschappelijke regeling. De gemeente Amsterdam is mede-eigenaar en -opdrachtgever van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG).
Het 'basistakenpakket' dat bij een omgevingsdienst dient te worden belegd is per 1 januari 2024 geborgd in de Omgevingswet en heeft een plaats gekregen in artikel 13.12 en bijlage VI van het Omgevingsbesluit. Naast dit basistakenpakket vervult de OD NZKG tevens een adviserende rol richting de gemeente op het gebied van gebiedsontwikkeling, energietransitie, klimaatverandering, milieubeleid, verduurzamen en circulair economie. Ook voert de OD NZKG voor Amsterdam milieutaken uit die niet in het basistakenpakket zitten maar wel wettelijk uitgevoerd moeten worden.
Onder de Omgevingswet is de gemeente bevoegd gezag voor alle activiteiten die in de bodem plaatsvinden. Dit gaat over het bouwen, graven, saneren, opslaan en toepassen van verontreinigde grond. Alle gemeenten die aangesloten zijn bij de OD NZKG hebben deze taak daar belegd. Verder zijn een aantal VTH-bouwtaken recentelijk een 'basistaak' geworden. Het gaat bijvoorbeeld om toezicht op asbestsloopwerkzaamheden en de handhaving op de energielabel C-verplichting voor kantoorgebouwen.
De OD NZKG richt zich voornamelijk op bedrijven en ondernemingen. Deze doelgroep omvat een breed scala aan bedrijfstakken in het Noordzeekanaalgebied (…).
De activiteiten die de OD NZKG uitvoert zijn gericht op het in stand houden van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. (…)

Voor uitvoering van de wettelijke en de adviestaak krijgt de gemeenschappelijke regeling OD NZKG een bijdrage van ca. € 15 miljoen. Daarvan is 92% voor de wettelijke taak en 8% voor de adviestaak.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken in werk Omgevingsdienst.

Buiten scope activiteit 1.6.1.2 Circulaire economie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

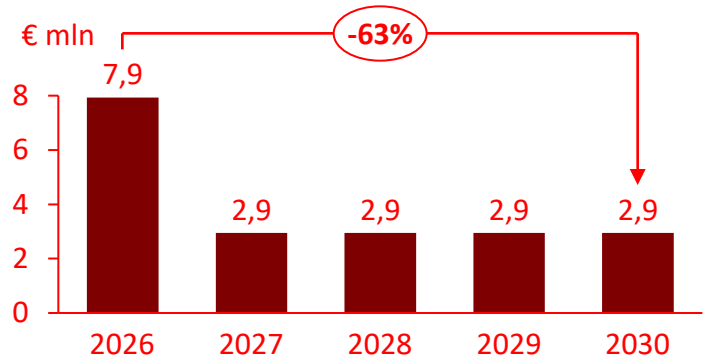

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

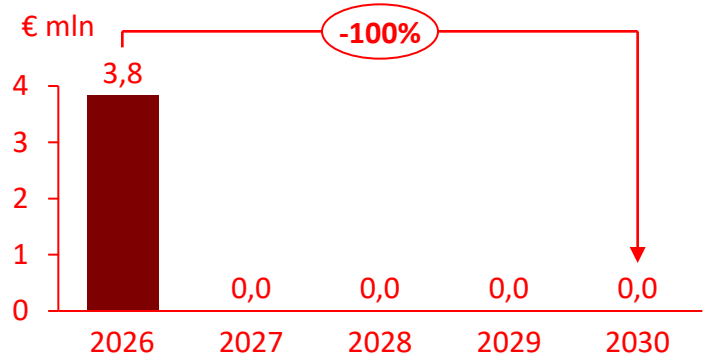

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Wij dragen bij aan de transitie naar een circulaire economie. Het doel is dat overheid, bedrijven en Amsterdammers in 2030 50% minder nieuw, niet-hernieuwbaar materiaal gaan gebruiken t. o. v. 2016.

Dat doen we allereerst door het geven van het goede voorbeeld door hiermee in onze eigen inkoop rekening te houden. We stellen hergebruik centraal bij het inrichten en beheren van de openbare ruimte; circulaire principes stellen we centraal waar mogelijk, bijvoorbeeld via de eigen inkoop. Vanuit dit programmaonderdeel helpen we met deskundigheid de organisatie om dit te bereiken en daar zetten we personeel voor in.

Daarnaast stellen we regels en waar nodig stimuleren we. De focus ligt daarbij op de gebouwde omgeving, consumptiegoederen en voedsel & organische reststromen. Zo is Amsterdam samen met MRA-gemeenten, marktpartijen en kennisinstituten partner in de green deal Houtbouw. En is Amsterdam partner in de regionale green deals Circulair Textiel, waarbij met onder andere zoals kennisinstellingen, bedrijven en recyclers en producenten wordt gewerkt aan het verminderen van de impact van de textiel-keten. We hebben het Aanvalsplan Voedselverspilling opgesteld, samen met Stichting Samen Tegen Voedselverspilling, het Voedingscentrum, en partijen in de stad.
Het budget van in totaal € 7 miljoen betreft geen wettelijke taak en is dus te heroverwegen. Dit is als volgt verdeeld over de verschillende activiteiten

- Faciliteren ondernemers en initiatieven 43%
- Organiseren van randvoorwaarden 42%
- Innovatie & instrumentarium 15%

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 1.6.1.3 Bodemsanering en Nazorg

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

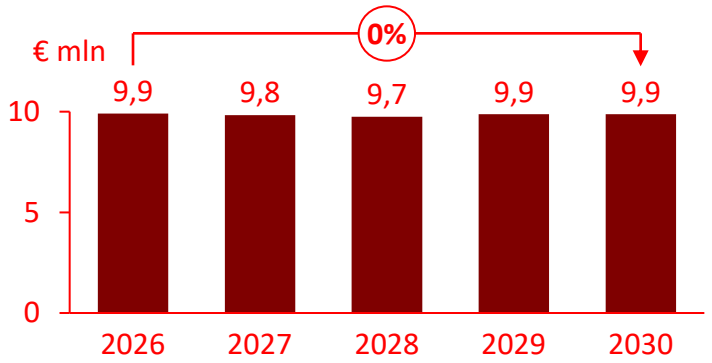

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

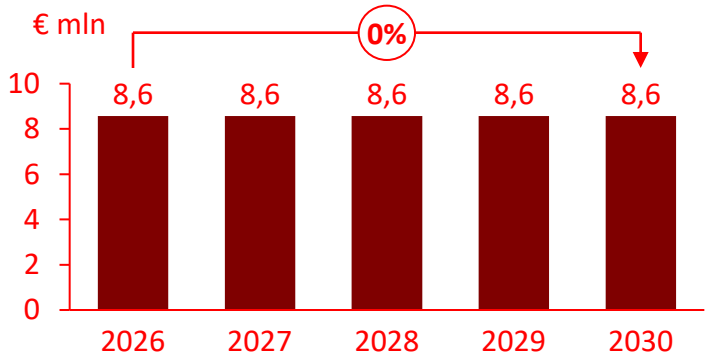

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De gemeente is verantwoordelijk voor een functiegeschikte bodem bij gebiedsontwikkelingen. Hierbinnen onderscheiden wij vier activiteiten:

- Nazorgprojecten en bodemsaneringen; deze projecten zijn onderverdeeld in nazorg, gasfabrieken & waterbodems, spoedlocaties en projecten overige convenant.
- Het ruimen van explosieven; wij werken aan het up-to-date houden van de bommenkaart. Zodat verdachte gebieden kunnen worden aangepakt.
- Bodemcoördinatie; hierbij zijn wij betrokken bij het adviseren op de ruimtelijke projecten binnen de grondexploitaties.
- Gronddepots; wij exploiteren de grondbank met de depots TOP Noodstort en Noorder IJplas en sturen het hergebruik van secundair materiaal (grond) binnen de gemeente aan.

De werkzaamheden binnen bodemsanering en nazorg worden voornamelijk bekostigd vanuit verkregen Rijksbijdragen. Deze middelen worden toegevoegd aan de reserve Bodemsanering en Nazorg. Omdat de bijbehorende werkzaamheden in principe eeuwigdurend zijn, wordt de reserve jaarlijks geïndexeerd. Rekening houdend met deze indexaties, biedt de reserve nog voor ongeveer 25 jaar budget voor de werkzaamheden. De overige werkzaamheden worden vaak gedekt uit de grondexploitaties.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken.

Besparingsoptie binnen activiteit 1.6.1.4 Energietransitie

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	22,9 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

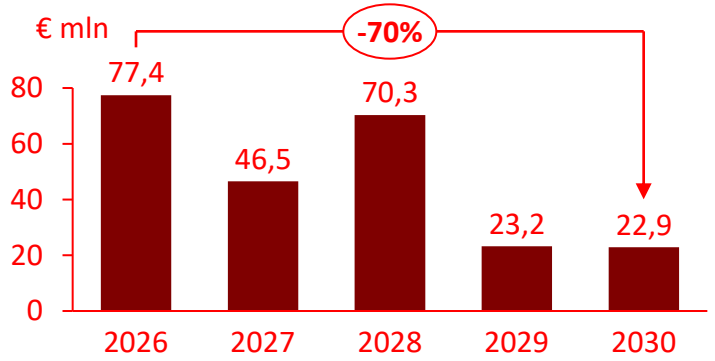

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

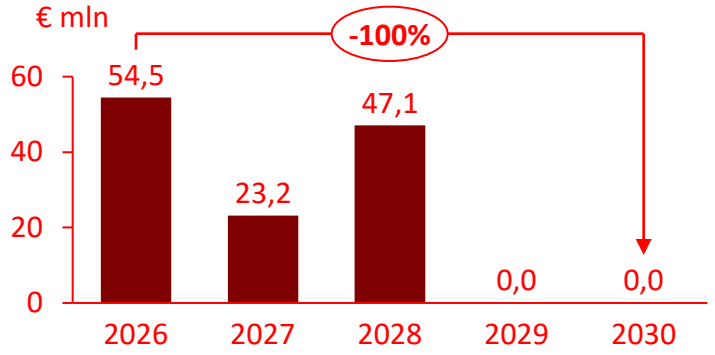

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026 en iets ingekort)

Energietransitie is de overstap van een energiesysteem (elektriciteit en verwarming) dat voor een groot deel gebaseerd is op fossiele brandstoffen richting een systeem dat gebaseerd is op hernieuwbare bronnen. Voor de verwarming van onze gebouwen en de groeiende vraag naar elektriciteit vraagt dit om aanpassingen in infrastructuur, van een gasleiding naar een warmtenet en/of naar een zwaardere elektriciteitsaansluiting.
Een belangrijk deel van de kosten voor de energietransitie worden vanuit het Klimaatfonds gedekt. (..) Dit fonds is in 2019 gevormd voor € 150 miljoen, hieraan zijn de afgelopen jaren en worden de komende jaren de bedragen onttrokken voor subsidies aan projecten die CO_2 verminderen. Daarnaast voert de gemeente Amsterdam zelf activiteiten uit met grote impact in de energietransitie. Bij de Voorjaarsnota 2024 heeft het college van B&W ingestemd het reserveren van € 15 miljoen structureel vanaf 2025. En om € 50 miljoen incidenteel te reserveren voor het klimaat- en energiebeleid. Voor 2025 is vanuit deze middelen € 35,8 miljoen begroot. Deze worden voor de gehele energietransitie ingezet. Bijvoorbeeld voor het (stimuleren van) duurzaam opwekken van energie, de aanpak van congestie op het elektriciteitsnet, bewonersinitiatieven etc.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De Amsterdamse inzet op het versnellen van de energietransitie wordt momenteel voor een groot deel gefinancierd uit incidentele middelen. Structureel is een budget van €23 miljoen beschikbaar.
Een besparing van minimaal €5 miljoen structureel betekent de facto dat moet worden gestopt met meerdere programma's die (deels) van structurele dekking zijn voorzien. Hiervoor komen in aanmerking: Elektriciteitsvoorziening Amsterdam (EVA), duurzame opwek en Haven en Industrie (in totaal €8,5 miljoen). Daarnaast kan in theorie worden bespaard op de structurele dekking voor o.a. regie, participatie, strategie en beleid. Naast de bovengenoemde opgaven werken deze teams ook aan de warmtetransitie en energiegemeenschappen.
De consequentie van een structurele besparing van meer dan 5 miljoen is dat een keuze gemaakt zal moeten worden voor alleen de meest noodzakelijke maatregelen en dat de Amsterdamse energietransitie aanpak nagenoeg stil komt te vallen.

Buiten scope activiteit 1.7.1.1 Begraafplaatsen en crematoria

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

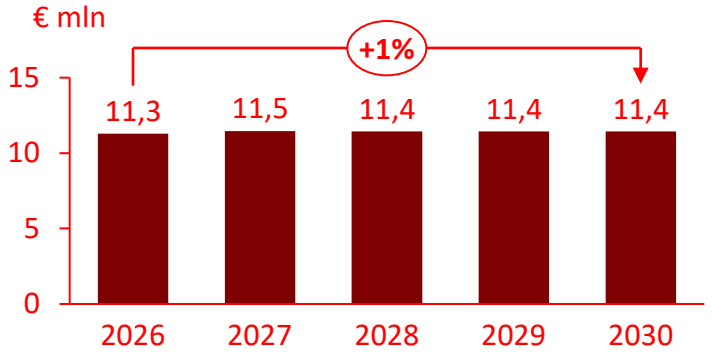

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

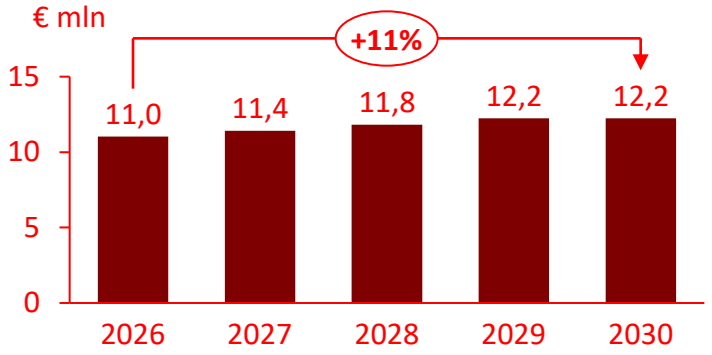

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn uitgaven voor het beheer, het onderhoud en de instandhouding van de 13 algemene begraafplaatsen en 2 crematoria en het faciliteren van uitvaarten en lijkbezorging.

Het beheer omvat alle handelingen waardoor de begraafplaatsen en de bedrijfsgebouwen bruikbaar en in stand worden gehouden.

Onder het onderhoud wordt verstaan dat er voor gezorgd moet worden dat de begraafplaatsen en bedrijfsgebouwen in een aanvaardbare conditie blijven.

Uit de dienstverlening van begraven en cremeren en exploitatie van bedrijfsgebouwen worden opbrengsten vanuit leges en andere opbrengsten gegenereerd voor de bekostiging van de begraafplaatsen en crematoria. De hoogte van de tarieven worden jaarlijks naast de indexatie verhoogd op basis van verwachte hogere uitgaven waarbij op productniveau rekening wordt gehouden met onze concurrentiepositie.

De baten in dit programmaonderdeel bestaan voornamelijk uit de leges op de lijkbezorgingsrechten (€ 9,0 miljoen), consumptiegoederen van uitvaarten (€ 0,9 miljoen) en uitvaarten van gemeentewege (€ 0,8 miljoen). De lasten in dit programmaonderdeel bestaan voornamelijk uit het uitvoeren van uitvaarten op de gemeentelijke begraafplaatsen en crematoria en het onderhoud van de begraafplaatsen en de gebouwen (€ 9,0 miljoen). Daarnaast het organiseren van uitvaarten gemeentewege (€ 0,8 miljoen). Dit zijn begrafenissen of crematies die de gemeente regelt wanneer niemand anders daarvoor verantwoordelijk is of zich ervoor meldt. En de inkoop van consumptiegoederen en inhuur voor de aula's en koffiekamers (€ 0,7 miljoen).

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: inschatting besparingspotentieel < 5 mln.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 2

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Besparingsoptie binnen activiteit 2.1.1.1 Verbeteren openbare ruimte

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	42,5 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	8,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

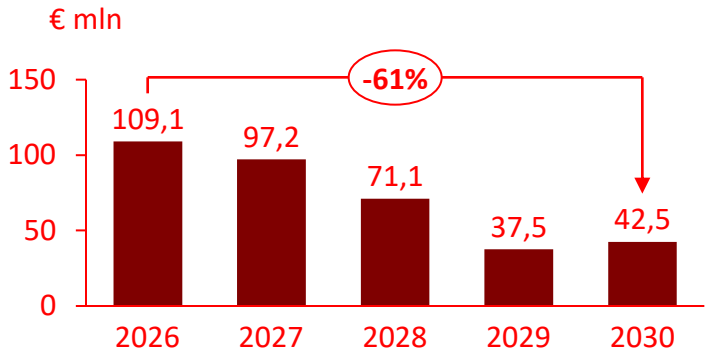

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

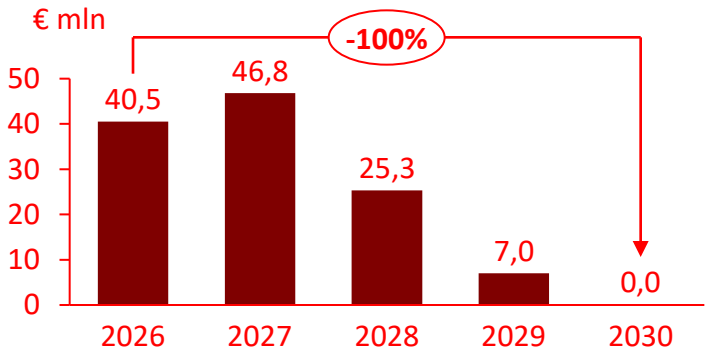

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Aanpassingen in de inrichting van de openbare ruimte zijn bedoeld om deze enerzijds veiliger, toegankelijker, leefbaarder en duurzamer te maken, en anderzijds om de groei van de stad en het aantal verkeersbewegingen op te vangen via het programma Stadsverbetering. Via programma Stadsverbetering wordt dekking georganiseerd voor uitgaven tot € 7,5 miljoen. Grotere projecten worden gefinancierd als investeringen (via kapitaallasten) met een gemiddelde afschrijvingstermijn van 25 jaar. Deze uitgaven aan projecten worden integraal afgewogen in het programma Stadsverbetering in combinatie met onderhoud aan de assets.

Het programma Stadsverbetering betreft een bestedingsplan met projecten in de openbare ruimte met een looptijd verdeeld over meerdere begrotingsjaren. In 2026 betekent dit dat vanuit programma Stadsverbetering voor circa €47 miljoen euro aan werken in de openbare ruimte worden voorbereid en uitgevoerd. Hier zijn ook bijdragen vanuit de algemene middelen, opdrachtgeversbudget, en bijdragen van derden, zoals de Vervoerregio aan toegevoegd. (… meer toelichting in begroting)

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Het budget Stadsverbetering zorgt ervoor dat de stad beter om kan gaan met de gevolgen van woningbouw en groei in de stad beter op te vangen. Straten en pleinen worden aangepast, bijvoorbeeld door meer ruimte voor fietsers of voetgangers te maken vanwege toenemende drukte, of door extra groen of maatregelen tegen wateroverlast. Deze aanpassingen gebeuren vooral als er toch al onderhoud nodig is. Verder is het budget voor projecten zoals fietsparkeergarages, het verbeteren van sociale- / verkeersveiligheid, schonere lucht en voor de planvorming van grote projecten als het sluiten van de ringlijn. De gemeente werkt hiervoor samen met partners zoals de Vervoersregio Amsterdam (VRA) en het GVB.
Als het budget met 20%, ongeveer €8 miljoen, wordt verlaagd, betekent dit dat we vaker dan nu de oude situatie (bijv wegen, groen, speeltoestellen) bij onderhoud herstellen en terugleggen en er minder ruimte is voor toekomstbestendige maatregelen. Door ander en intensiever gebruik van de openbare ruimte kunnen hierdoor meer verkeersonveilige situaties ontstaan. De stad kan hierdoor minder goed omgaan met de uitdagingen die op ons afkomen, waaronder extra maatregelen in het kader van sociale veiligheid.
Het budget Stadsverbetering is ook nodig voor planvormingskosten van grote projecten als Westbrug, Sprong over het IJ en sluiting van de metro ringlijn. Met minder budget is cofinanciering van Vervoerregio en Rijk voor deze projecten onzeker en is goede planvorming niet mogelijk. De plannen en projecten die nu lopen, duren tot en met 2029. Als deze projecten nu moeten stoppen, is dat kapitaalvernietiging. Daarom zou deze bezuiniging ingaan vanaf 2030.

Buiten scope activiteit 2.1.1.2 Verkeersmanagement en stadsregie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

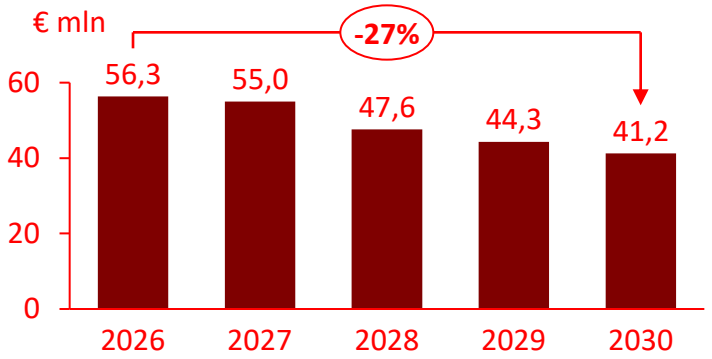

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

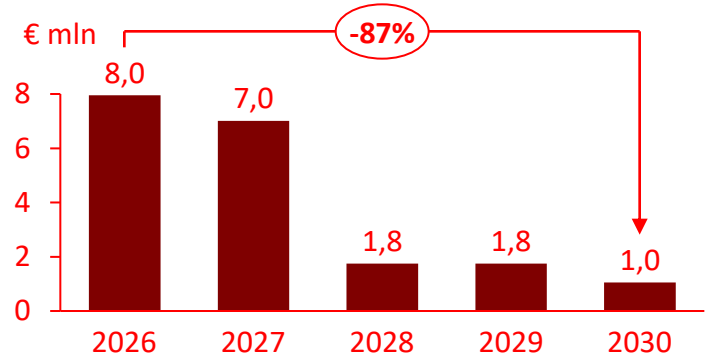

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Stadsregie beperkt hinder en overlast en garandeert bereikbaarheid voor zowel bewoners als hulpdiensten bij werkzaamheden, evenementen en demonstraties in de openbare ruimte. Stadsregie verzorgt overkoepelende coördinatie combineert het werk, zowel boven- als ondergronds, waar mogelijk.

Stadsregie zorgt ook voor het ontwikkelen van verkeersplannen, het implementeren van verkeersmaatregelen en het continu monitoren van de verkeersstromen. Ook deelt Stadsregie kennis met partners, zoals Rijkswaterstaat, kabelbedrijven en ProRail. Dit gebeurt door afspraken te maken en voorwaarden te stellen, maar ook door de inzet van digitale middelen.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Dit is feitelijk een V&OR apparaatskosten budget. Centrale personeelslasten zijn bijna € 40 mln van dit budget. De inhoudelijke activiteiten op stadsregie en verkeersmanagement is 3,8 mln. Buiten scope omdat de apparaatskosten de inhoudelijke activiteiten volgen. Evt efficientie is niet in scope van Staat van de Programma's.

Buiten scope activiteit 2.1.1.3 Straatparkeren

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

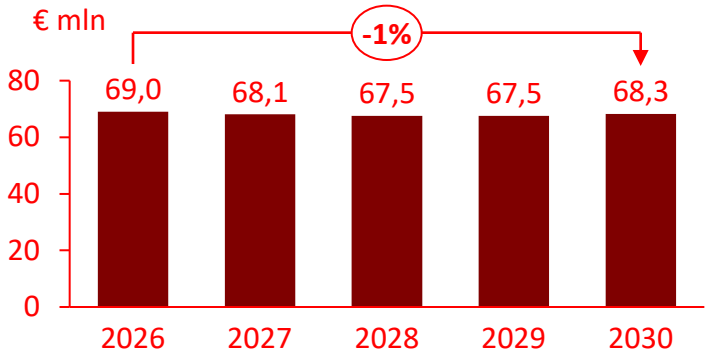

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

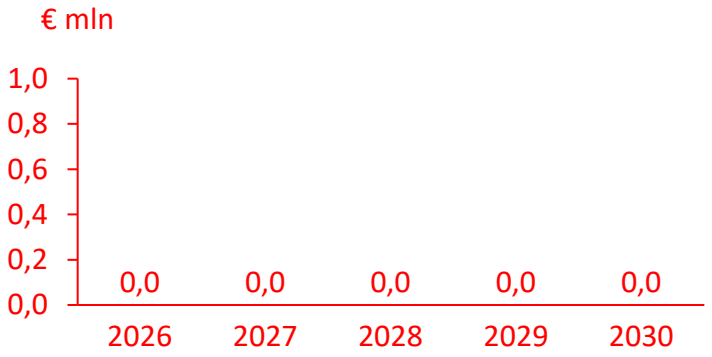

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De totale lasten voor straatparkeren zijn ongeveer € 65 miljoen. De belangrijkste uitgave van straatparkeren is de inkoop van parkeerdienstverlening en -handhaving (ca. € 46 miljoen per jaar). Daarbinnen vallen het materieel en de bemensing van scanauto's, afhandeling van klachten en bezwaren, onderhoud en beheer van parkeerautomaten in de stad en dienstverlening voor de parkeervergunningen.

Daarnaast zijn er uitgaven voor het parkeerplan (vergunninghouderparkeren in garages), huur van parkeerplaatsen om vergunninghouders in garages laten parkeren (ca. € 3 miljoen), het meten van de parkeerdruk, gebruik van het nationaal parkeerregister van de RDW, kosten voor interne ketenpartners voor bijvoorbeeld het opleggen en verwerken van naheffingsaanslagen en het klantcontactcentrum (ca. € 4 miljoen).

Overige kosten voor de uitvoering van straatparkeren zijn bijvoorbeeld personele kosten van het ambtelijk apparaat en inhuur (ca. € 6 miljoen), bank- en administratiekosten (ca. € 4 miljoen) en kapitaallasten (ca. € 2 miljoen).

De inkomsten uit straatparkeren vallen onder Programma A.1 Lokale heffingen, onderdeel Parkeerbelasting.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. De kosten in deze activiteit zijn nodig om de baten te realiseren. Ook het verminderen van maatwerk levert weinig op. Maatwerk is vooral eenmalig om de systemen aan te passen. Wanneer dit eenmaal gedaan is, zijn de jaarlijkse kosten beperkt. Dit zijn uitgaven voor parkeerbeheer, de inkomsten zitten in programma A (€ 400 mln).

Besparingsoptie binnen activiteit 2.1.1.4 Garage- en fietsparkeren

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	63,1 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,5 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

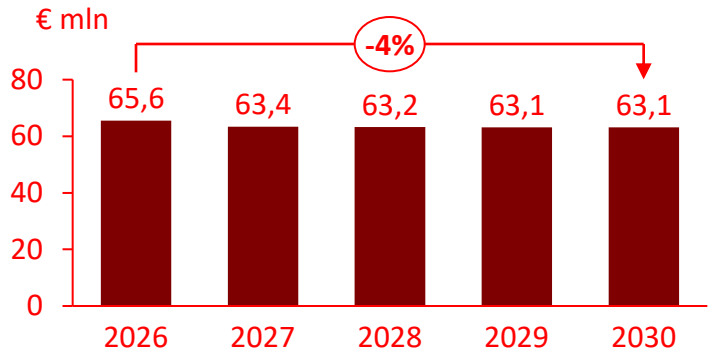

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

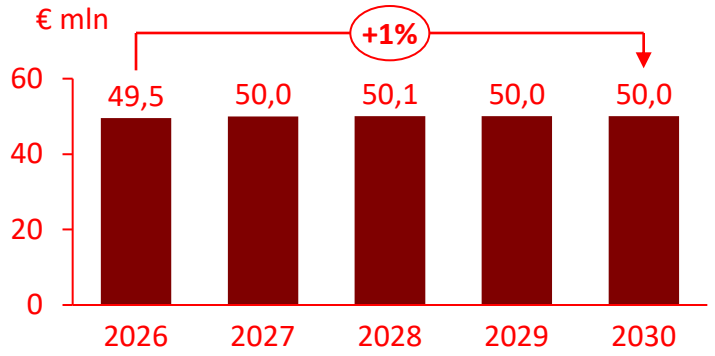

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De kosten voor de exploitatie van ca. 73 parkeergarages, fietsstallingen, inclusief stationstallingen en terreinen waaronder ook P+R, waarvan ca. 63 in eigendom en ca. 10 die de gemeente huurt (huur met name in Amsterdam Zuidoost). De kosten bevatten onder andere uitgaven voor toegangssystemen en parkeerinstallaties, schoonmaak, beveiliging en beheer en onderhoud van de gebouwen. We exploiteren ook het fietsdepot waar op jaarbasis ca. 70.000 fietsen naar toe gaan. De totale kosten inclusief de kosten van het fietsdepot bedragen ca. € 62 miljoen. De baten die hier tegenover staan bedragen € 50 miljoen. Hieronder vallen niet de uitgaven voor de verwijdering van verkeerd geparkeerde fietsen. Deze vallen onder handhaving en toezicht.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Bezoekers van de stad betalen om hun auto in een *gemeentelijke* parkeergarage of P+R terrein te parkeren. De baten zijn circa €50 mln. Daarnaast betaalt de gemeente parkeerplekken voor bewoners met een parkeervergunning in *externe* garages.

Deze optie betreft twee onderdelen: 1) het ophogen van de tarieven voor bezoekers van gemeentelijke garages en P+R terreinen met 20%. Zonder nader onderzoek is de aanname dat een 20% tariefverhoging een 10% volumedaling met zich meebrengt. De maatregel levert € 4,8 mln extra baten op.

Daarnaast 2) vermindert deze optie de ruimte voor bewoners om te parkeren in *externe* garages. Dit is nu een budget van € 2,7 mln. Vanaf 2028 is hier al € 0,7 mln op bespaard. Dit gaat verder omlaag met € 0,7 mln naar een budget van € 1,3 mln.

Zie ook de opties in activiteit A.1.1.3 over straatparkeren. De 20% besparing / verhoging baten is een combinatie van 2.1.1.4 en A.1.1.3 gezien de samenhang tussen straat- en garageparkeren.

Buiten scope activiteit 2.1.1.5 Luchtkwaliteit

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

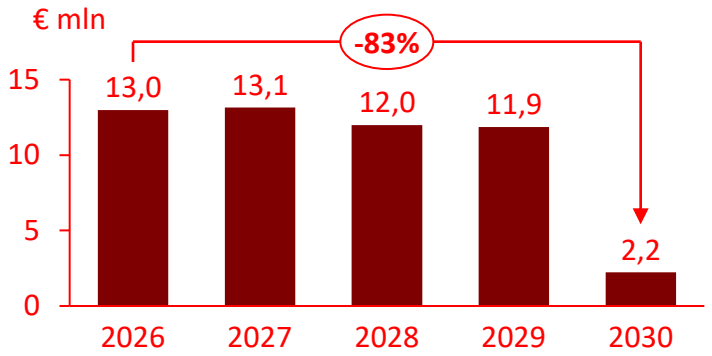

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

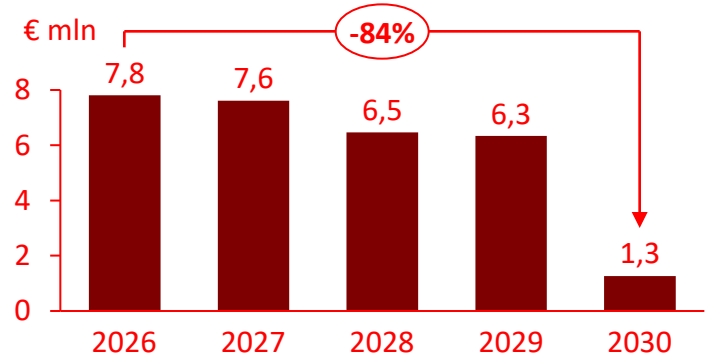

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het programma luchtkwaliteit is opgericht om de doelstellingen te halen op het gebied van de reductie van Stikstofdioxide (NO2) en Fijnstof (PM10 , PM2,5). Als secundair effect van de interventies op bijv. uitstootvrij vervoer is er ook CO2-reductie gerealiseerd en is er ook minder geluidsoverlast. Voor luchtkwaliteit is er een wettelijke minimumnorm vanuit de Europese wetgeving. Amsterdam heeft ervoor gekozen om de ambitieuzere WHO-advieswaarden na te streven. Voor Luchtkwaliteit is jaarlijks ca € 11 miljoen gereserveerd. Dat wordt grotendeels besteed aan de volgende posten: laadinfrastructuur, beleid, subsidieverstrekking (adviestrajecten, campagne hout stook terugdringen, tegemoetkoming kleine ondernemers, sloop- en vervangingsregelingen voor gemotoriseerd vervoer), communicatie, en handhaving en vergunningverlening bij milieuzones.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. In oktober 2025 heeft de EU hogere normen voor luchtkwaliteit vastgesteld. Amsterdam hanteerde voor die tijd uit eigen keuze een hogere (WHO 2005) norm dan de toen geldende EU normen, maar met de nieuwe en hogere EU normen zit Amsterdam qua inzet rond het wettelijke niveau. Het lijkt beperkt mogelijk hierop te besparen, en niet voor meer dan ca € 1 mln per jaar. Bovendien is een deel van de activiteiten nodig om CDOKE subsidies vanuit het Rijk te ontvangen. Omdat deze optie € < 5 mln per jaar structureel kan opleveren, is die buiten scope.

Buiten scope activiteit 2.2.1.1 Openbaar vervoer

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

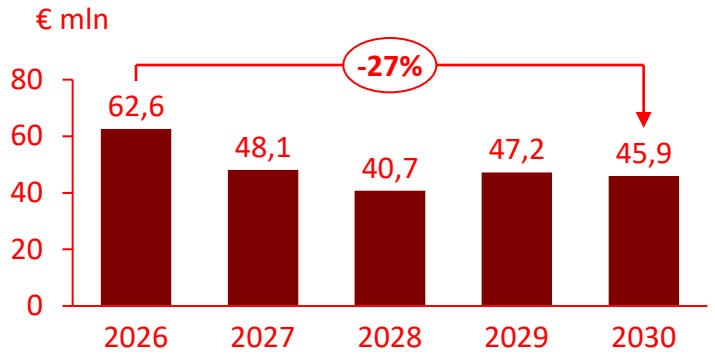

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

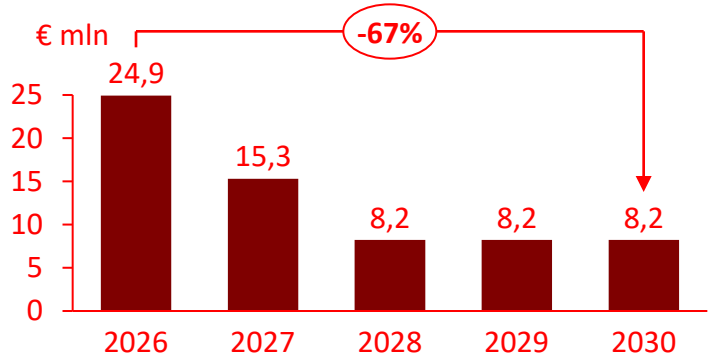

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen met name de volgende uitgavenExtra verbeteringen in het OV netwerk (ca € 18 miljoen, grotendeels gefinancierd uit bijdragen van de Vervoerregio en daarnaast € 1 miljoen dekking uit Stadsverbetering) Afschrijvings- en rentelasten voor met name de Noord-Zuidlijn (ca. € 20 miljoen) en metrostations (ca. € 4 miljoen)Het aanleggen en onderhouden van bushaltes en (delen van) metrostations (totaal ca € 12 miljoen) gedeeltelijk gedekt voor € 6 miljoen uit Stadsverbetering. Uitgaven voor taxistandplaatsen en veilig taxivervoer (ca. € 2 miljoen)Organisatiekosten voor de uitvoering van diverse projecten in het openbaar vervoer (ca. € 2 miljoen) gedeeltelijk gedekt voor € 1 miljoen uit StadsverbeteringGratis OV voor kinderen (€ 4 miljoen).

En de volgende inkomsten:Bijdragen van derden, met name de Vervoerregio, aan de verbeteringen in het OV netwerk (ca € 18 miljoen)Reclame inkomsten uit met name metrostations (ca € 7 miljoen).

Op termijn zullen ook de uitgaven voor cofinanciering van grote uitbreidingen in het OV netwerk door middel van investeringen, zoals het derde perron station Zuid, hieronder vallen.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Dit zijn investeringen bij de VRA. Gemeente maakt geld over naar VRA voor investering, maar telt bij de gemeente als exploitatie. Meegenomen bij nota investeringen. Wel kleine groep mensen bij gemeente mee bezig, maar qua omvang niet > 5 mln per jaar.

Buiten scope activiteit 2.2.1.2 Veerverbindingen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

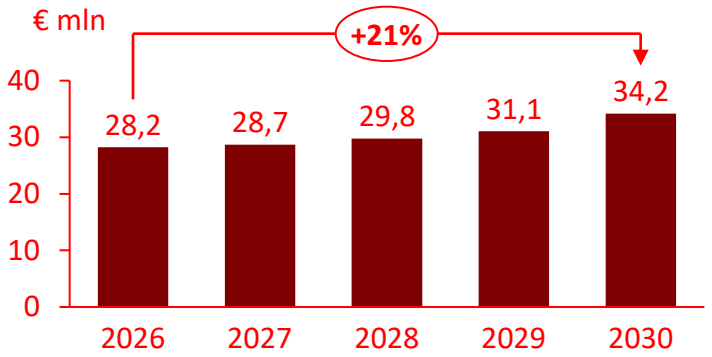

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

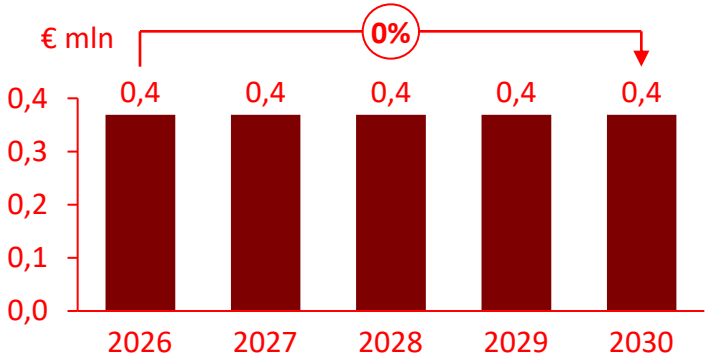

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Programma Veren heeft een exploitatiebegroting van ca. € 29 miljoen. Daarvan is ca. € 22,2 miljoen voor de IJ-veren, € 6,7 miljoen voor de drie 24-uur verbindingen over het Noordzeekanaal en € 1,3 miljoen kapitaallasten voor eerdere aanschaf veren. De IJ-veren zijn technisch gezien geen OV, maar worden wel geëxploiteerd door het GVB. De onderliggende kosten stijgen door gestegen brandstofkosten, algehele inflatie en hogere exploitatielasten. De verbindingen over het Noordzeekanaalgebied worden apart gedekt door het Rijk. Binnen de programmakosten vallen onderzoeken, personeelskosten en kleine werkzaamheden buiten contract zoals kleinschalige reparaties van aanlandingen en schepen. Naast de huidige kapitaallasten is er ook tot en met 2029 ca. € 61 miljoen investeringsbudget voor uitbreiding, verduurzaming en groot onderhoud van de verenvloot. De verkenning omtrent project Ontwikkeling Ponthaven is opgestart. Voor deze verkenning is een bedrag van € 0,3 miljoen in de begroting opgenomen.
De lasten voor toekomstige investeringen in veerverbindingen vallen onder A.4, deelbudget Stelpost investeringen. Hier worden keuzes gemaakt binnen de totaal beschikbare investeringsruimte. Deze lasten worden aan het relevante begrotingsprogramma toegedeeld zodra de investering tot uitvoering komt of gereed is.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Net 10 jarig contract afgesloten met GVB, dus geen optie hier in periode 2026-2030 op te besparen.

Optie verhogen *baten* binnen activiteit 2.3.1.1 Inning afvalstoffenheffing

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030)	32,0 mln	Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030)	32,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

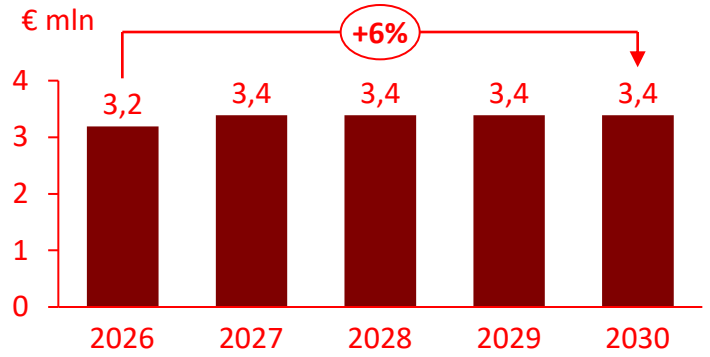

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

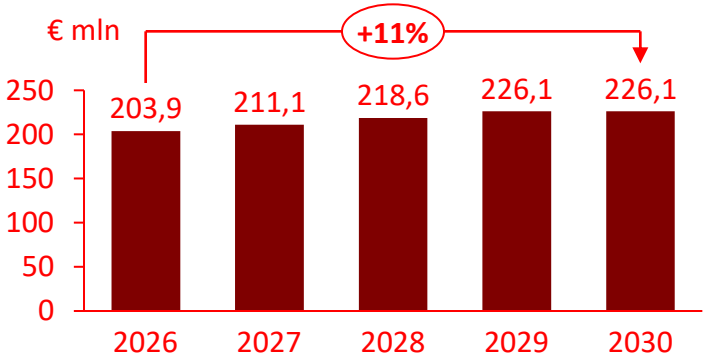

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de inkomsten vanuit de afvalstoffenheffing (€ 191,1 miljoen) en het reinigingsrecht (ca. € 12,8 miljoen).
Deze baten worden onder andere besteed aan meerdere activiteiten/onderdelen van 2.3 Inzameling en verwerking (€ 168,8 miljoen) en reiniging (€ 22,3 miljoen). En daarnaast aan andere programma's zoals voor toezicht en handhaving (€ 5,5 miljoen) en overhead (€ 12,7 miljoen).

Technische opties voor verhogen baten binnen deze activiteit

De gemeente heft afvalstoffenheffing om de kosten van inzameling en verwerking van huishoudelijk afval te dekken. Het tarief in Amsterdam is nu niet kostendekkend, waardoor er jaarlijks ca €30 miljoen bijdrage vanuit de algemene middelen nodig is voor de kosten van afval en reiniging. Dit is bewust beleid; bij het coalitieakkoord 2022 is €10 mln ingezet voor het dempen van het tarief en bij de begroting 2025 is besloten om de tarieven ASH in 2025 en 2026 nominaal constant te houden. Het dekkingsvraagstuk dat hieraan was verbonden is voor een belangrijk deel geadresseerd door de OZB te verhogen.

Om kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing te bereiken is een verhoging van de tarieven met circa 19% nodig. Deze optie verhoogt de tarieven met dat percentage om kostendekkend te zijn. Het tarief in 2026 voor eenpersoonshuishoudens is €352 en gaat dus naar ~€418 per jaar (+~€65). Voor meerpersoonshuishoudens is het tarief €469 en gaat het naar ~€560 per jaar (+ ~€90).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 2.3.1.2 Straatreiniging

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

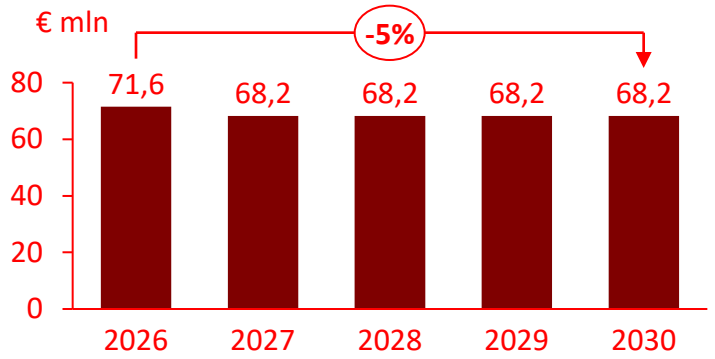

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

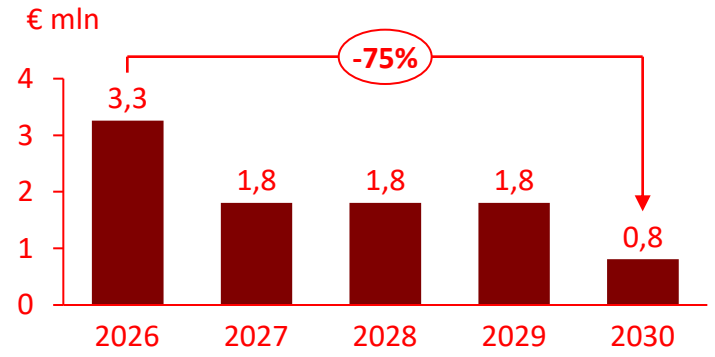

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de personeelskosten voor het schoonhouden van straten, pleinen en markten (ca. € 48,5 miljoen), inhuur aannemers en uitzendkrachten ca. € 4,9 miljoen), het verwijderen van bladeren, onkruid en drijfvuil (ca. € 6,8 miljoen), operationele kosten (ca. € 6,0 miljoen), winter- en zomeraanpak (ca. € 4,1 miljoen), schoonmaak na grote publieke evenementen (ca. € 1 miljoen) en onderhoud urinoirs in de openbare ruimte (ca. € 1 miljoen).

Hieronder vallen niet:

- De uitgaven voor het wagenpark, de gemeentewerven en de algemene ondersteuning van reiniging. Deze staan centraal begroot in programmaonderdeel 2.4.
- De uitgaven voor handhaving, deze vallen onder programma 8, Veiligheid.
- De uitgaven voor ongediertebestrijding, deze vallen onder de GGD in programma 6, Zorg.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. CROW normen zijn de facto normen voor de beeldkwaliteitniveaus van de openbare ruimte. Amsterdam hanteert CROW C (sober) en dit wordt algemeen gezien als de ondergrens. De wet zegt dat de gemeente een zorgplicht heeft voor een leefbare openbare ruimte. Besparing op reiniging lijkt alleen mogelijk bij a) herzien van CROW C als de facto ondergrens, b) andere criteria of werkwijzes dan CROW gebruiken of c) andere inrichting openbare ruimte (bijv minder prullenbakken), waarbij de openbare ruimte wel veilig en gezond moet blijven.

Buiten scope activiteit 2.3.1.3 Afval inzamelen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

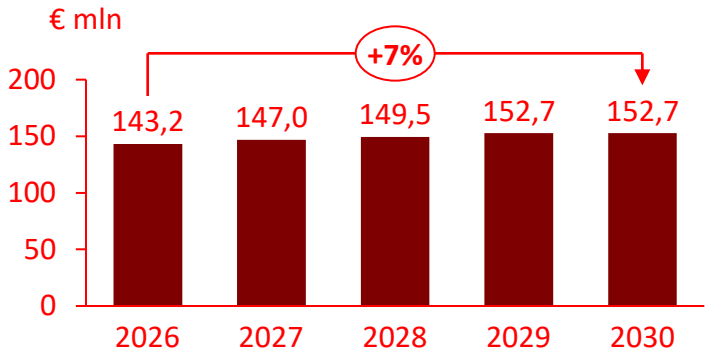

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

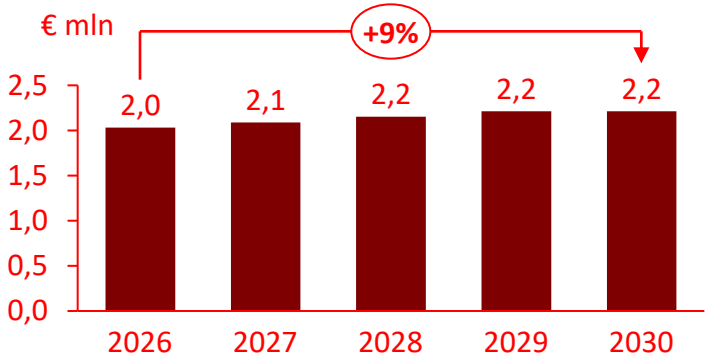

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Alle kosten voor het ophalen van huishoudelijk afval en afval van kleine bedrijven via reinigingsrecht en dat op een manier om zo veel mogelijk afval te scheiden en met benodigde communicatie, bedrijfsmatige- en beleidsondersteuning en samenwerking met de stad. Lasten voor personeel (€ 53,8 miljoen), uitbesteed werk (€ 46,4 miljoen) (onder andere inzameling, beheer en onderhoud, aanpak bijplaatsingen en inzet werkbrigade), verwerkingskosten overig (€ 30,8 miljoen), voertuigen (€ 18,1 miljoen), kapitaallasten (€ 18,1 miljoen) en hulpmiddelen (€ 1,6 miljoen). De kosten zitten in het aantal kilo's afval dat wordt aangeboden en het aantal containers, recyclepunten, wagens en personeel dat we nodig hebben om dat afval in te zamelen. Deze kosten worden betaald uit tarieven door Amsterdammers en bedrijven. Lagere kosten betekenen dus geen besparing voor de gemeente, maar lagere tarieven voor de gebruiker. In dit onderdeel vallen de baten die de gemeente verkrijgt uit de inzameling van grondstofstromen, zoals de inzamelvergoeding voor plastic, metaal en drankkartons van Verpact (€ 3,4 miljoen), de opbrengsten papier en karton (€ 1,9 miljoen) en voor textiel en glas (€ 1,0 miljoen).

Hieronder vallen niet de uitgaven voor: Handhaving, Overhead.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Zit binnen gesloten systeem van afval, dus levert voor de gemeentebegroting niks om hierop te besparen. Kan wel inhoudelijk zinvol zijn, of voor lastenverlichting voor burgers.

Buiten scope activiteit 2.3.1.4 Afval verwerken

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

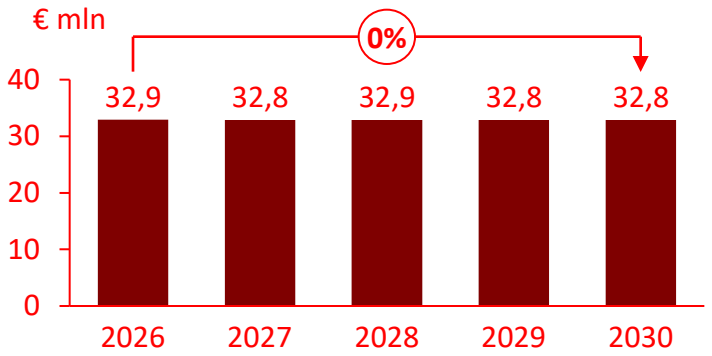

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

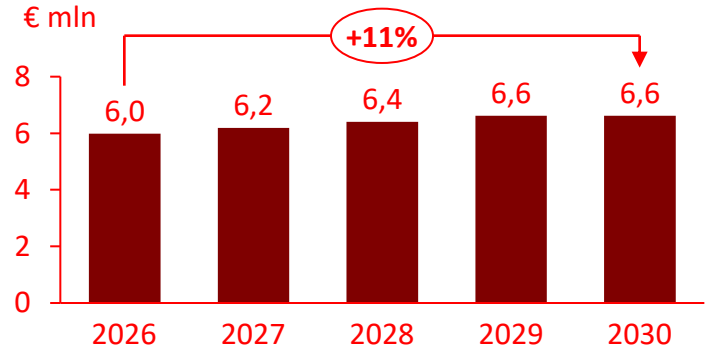

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Alle opbrengsten recyclepunten (€ 1,7 miljoen) en kosten, zoals verwerkingskosten recyclepunten (€ 5,1 miljoen) en uitbestede werkzaamheden (€ 1,2 miljoen) voor het verwerken en hergebruiken van het afval. Overige lasten (€ 0,8 miljoen) zijn ieder kleiner dan € 1,0 miljoen en lichten we niet verder toe.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Zit binnen gesloten systeem van afval, dus levert voor de gemeentebegroting niks om hierop te besparen. Kan wel inhoudelijk zinvol zijn, of voor lastenverlichting voor burgers.

Buiten scope activiteit 2.3.1.5 Bedrijfsafval

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

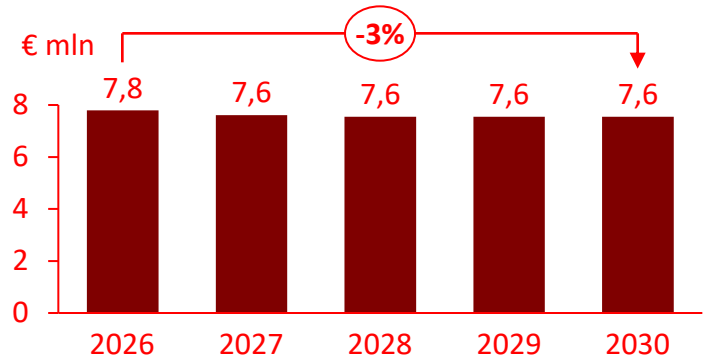

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

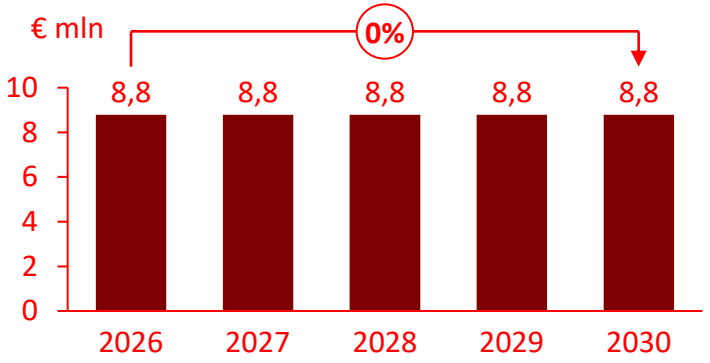

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Alle opbrengsten (€ 8,8 miljoen) en kosten, zoals lasten voor personeel (€ 1,9 miljoen), verwerkingskosten bedrijfsafval (€ 3,1 miljoen), voertuigen (€ 1,8 miljoen), uitbesteed werk (€ 1,2 miljoen) voor het ophalen en verwerken van bedrijfsafval van de bedrijven waar we een contract mee hebben. De overige lasten (€ 0,4 miljoen) zijn kleiner dan € 1,0 miljoen en lichten we niet verder toe.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Bedrijfsafval is kostendekkend en ~ 8 mln kosten per jaar. Aanpassen tarieven gaat niet > 5mln opleveren.

Buiten scope activiteit 2.3.1.6 Kwijtschelding

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

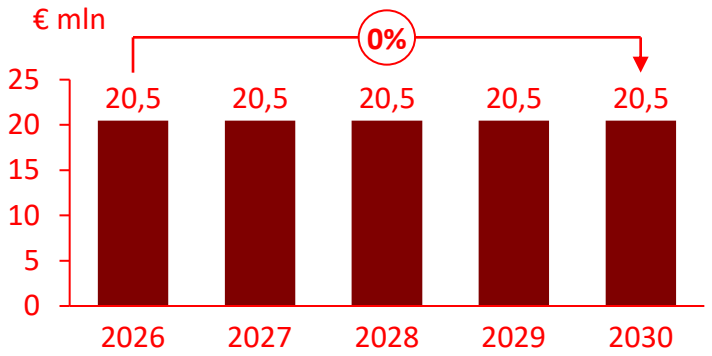

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

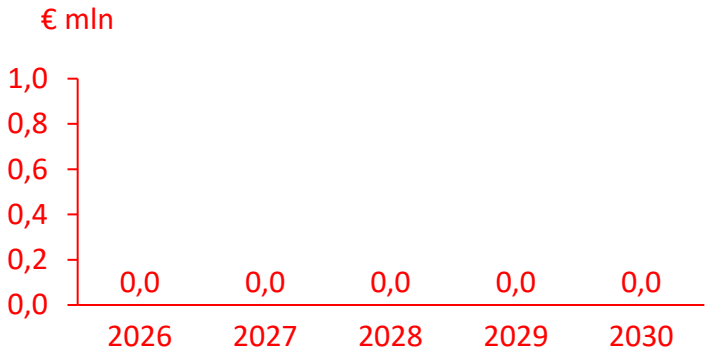

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De kosten voor huishoudens die kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing krijgen (€ 20,5 miljoen) worden betaald vanuit deafvalstoffenheffing. De betalende huishoudens betalen dus een solidariteitsheffing voor de huishoudens die kwijtschelding krijgen. De hoogte van de kosten zitten in het aantal huishoudens dat in aanmerking komt voor kwijtschelding en de hoogte van de kwijtschelding.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. De kwijtschelding wordt betaald via een solidariteitsbijdrage uit de afvalstoffenheffing, dus door burgers en niet door de algemene middelen. De kwijtschelding verlagen leidt tot een verandering in de solidariteitsbijdrage in de afvalstoffenheffing. De baten van de solidariteitsheffing binnen de afvalstoffenheffing zitten verwerkt in activiteit 2.3.1.1.

Buiten scope activiteit 2.4.1.1 Bestrating

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

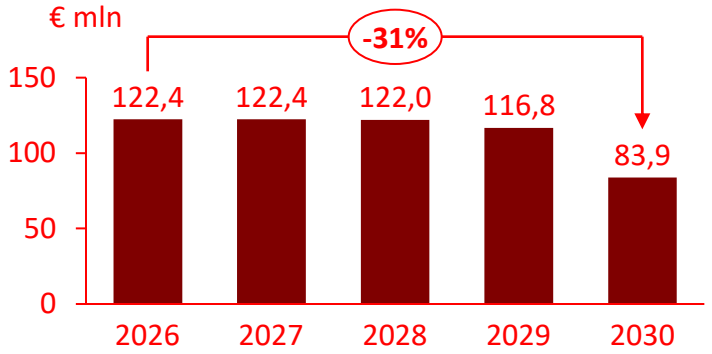

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

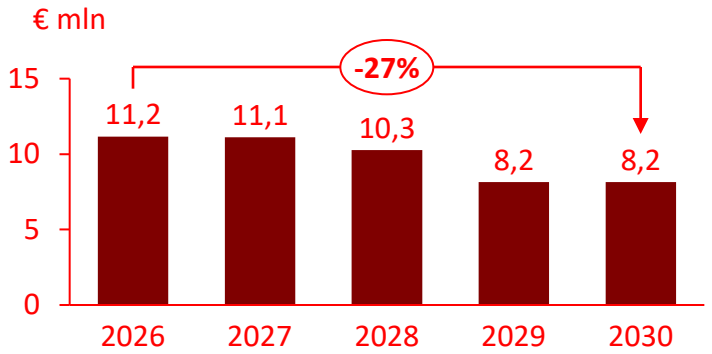

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het beheer en onderhoud van onze verhardingen gaat over de gemeentelijke wegen, fietspaden, voetpaden en andere bestrating van de openbare ruimte. We voeren onderhoud uit door de gehele stad in alle stadsdelen en op diverse assetonderdelen. Dit onderhoud is geprogrammeerd op basis van inspecties en is technisch noodzakelijk. Daarnaast is de begroting vanaf 2026 structureel opgehoogd met € 2,5 miljoen ten behoeve van het uitvoeren van verkeersveiligheidsmaatregelen die eerder via een los programma werden geprogrammeerd en uitgevoerd.

We hebben extra coalitiemiddelen gekregen om achterstalligheid op voetpaden in te lopen. De voetpaden in de stadsdelen Nieuw-West, West en Zuid zijn in de slechtste conditie. We besteden in 2026 € 4,2 miljoen om de tegels op deze voetpaden weer recht te leggen en zo veiliger te maken. Van deze € 4,2 miljoen is € 0,5 miljoen personele inzet om deze opgave te realiseren.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Onderhoud zit op minimum CROW C niveau. De gemeente bepaalt met een schouw iedere 2 jaar het kwaliteitsniveau van de bestrating en categoriseert dat in CROW niveau A t/m D, waarbij C = sober en D = onvoldoende. De gemeente hanteert max 10% in CROW D als werkvoorraad. Een deel van de verhardingen zijn niveau A+, A of B, dit komt omdat een vernieuwde of opgeknapte verharding een hoger kwaliteitsniveau heeft. Onze professionals leggen geen bobbelig asfalt of stoeptegels aan!.

Buiten scope activiteit 2.4.1.2 Busstations

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

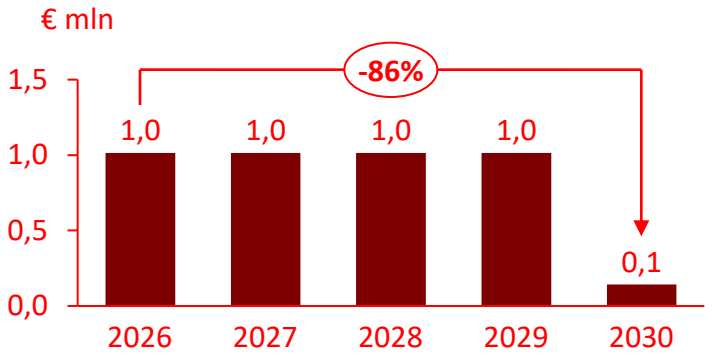

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

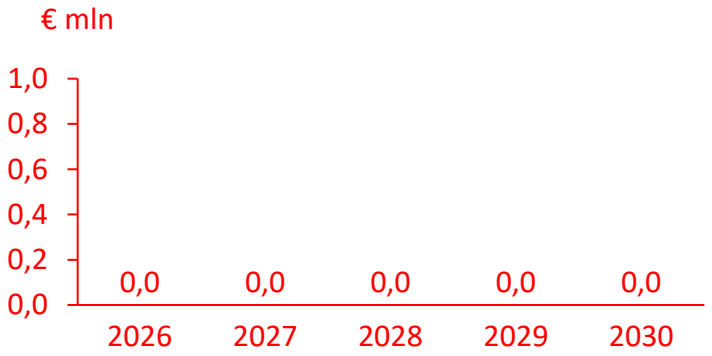

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Amsterdam telt 12 Stedelijke Busstations. We streven ernaar om de busstations, als onderdeel in de verbinding van verschillende modaliteiten, aantrekkelijk te laten zijn voor de reizigers en gebruikers. Dit doen we door een schone, veilige en functionerende omgeving aan te bieden. Het onderhoud aan de busstations richt zich momenteel op correctieve maatregelen aan installaties, ruimtes en overkappingen die onder beheer van Amsterdam vallen.

Voor 2026 omvat het onderhoud aan de busstations werkzaamheden zoals het herstellen van verlichting, het verbeteren van toegankelijkheid, het schoonhouden van de busstations, onderhoud van roltrappen, liften en andere technische installaties en het repareren van meubilair.

Het onderhoud van de wegen op de stedelijke busstations is onderdeel van de programmering van de asset verhardingen

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Structureel budget < 1 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 2.4.1.3 Straatmeubilair en speelvoorzieningen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

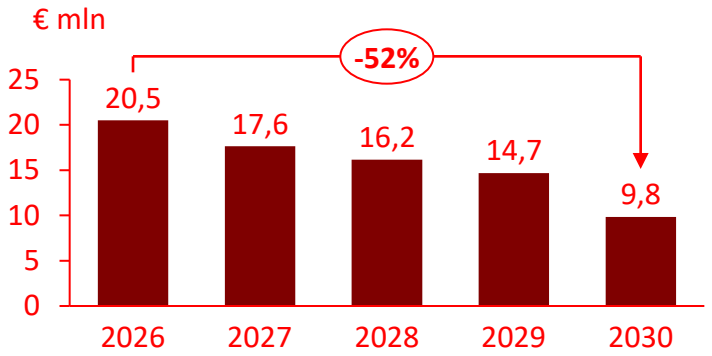

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

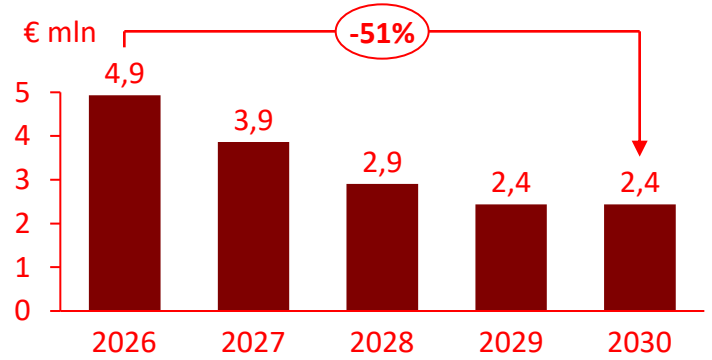

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De asset Straatmeubilair en Speelvoorzieningen omvat een divers areaal; van zitbanken tot sport- en speeltoestellen, van fonteinen tot kunstwerkenen oorlogsmonumenten. Binnen deze asset is er sprake van achterstallig onderhoud. Door veranderende wetgeving moeten onze speelbaden in de openbare ruimte worden voorzien van een zwembadinstallatie. Om dit te realiseren zijn er coalitiemiddelen beschikbaar gesteld, waarvan we in 2026 € 3,6 miljoen uitgeven. We plaatsen zwembadinstallaties bij de speelbadjes in het Beatrixpark, Gebrandypark en Piet Wiedijkpark, Eendrachtspark en de Aker.

In 2026 verrichten we onderhoud aan ongeveer 450 speeltoestellen. We voeren groot onderhoud uit bij ongeveer 25 stroomkasten en 10 fonteinen. Daarnaast vervangen we verouderde hekwerken in Stadsdeel Centrum.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Strenge normen of wet- en regelgeving voor veiligheid. Voor besparing van > 5 mln per jaar forse verlaging budget nodig. Dat lijkt niet haalbaar zonder onder wettelijke grens te zakken.

Buiten scope activiteit 2.4.1.4 Gemeentewerven

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

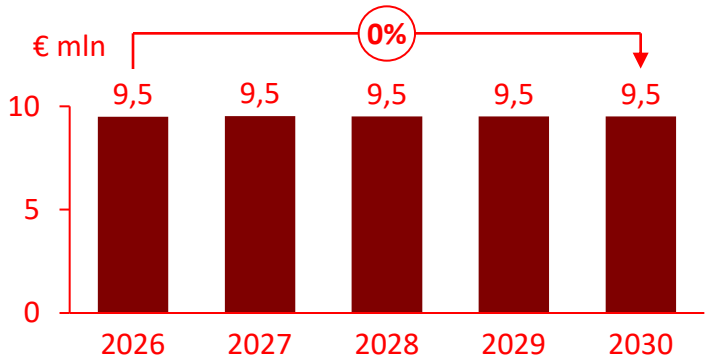

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

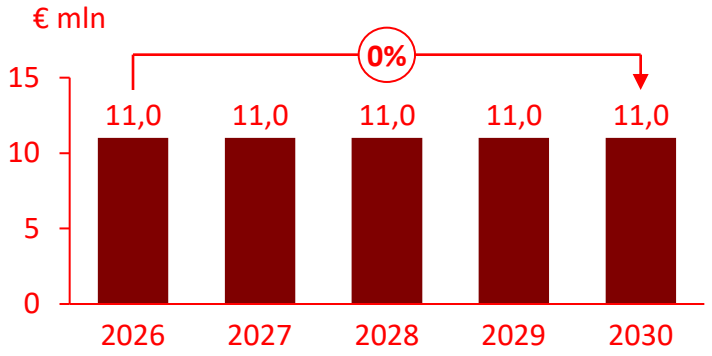

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De gemeentewerven en verwante interne diensten zijn ondersteunend aan het dagelijks beheer van de stad. Daaronder vallen ook werkzaamheden die deels buiten dit programmaonderdeel vallen. De capaciteit wordt bij benadering als volgt ingezet: 20% beheer en onderhoud, 20% voor groenvoorziening, 60% voor stadsreiniging

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Gemeentewerven ondersteunen werk in beheer/onderhoud, groen en reiniging. Geen zelfstandige inhoudelijke besparingsmogelijkheid; bij vermindering van andere activiteiten zou een besparing op gemeentewerven een mogelijk effect kunnen zijn.

Buiten scope activiteit 2.4.1.5 Wagenpark

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

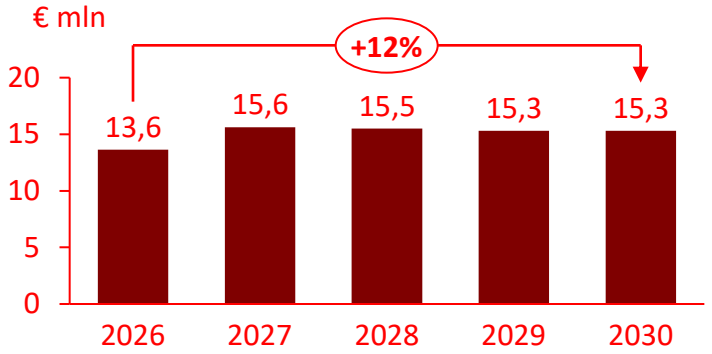

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

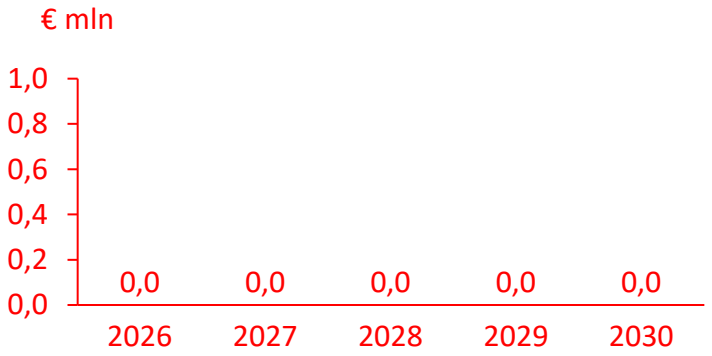

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het wagenpark is ondersteunend aan het dagelijks beheer van de stad. Daaronder vallen ook voertuigen die deels buiten dit programmaonderdeel vallen. De capaciteit wordt bij benadering als volgt ingezet: 20% beheer en onderhoud, 15% voor groenvoorziening, 65% voor stadsreiniging.

Hieronder vallen de kosten van voertuigen en vaartuigen, inclusief kapitaallasten, onderhouds- en gebruikskosten. Met uitzondering van de voertuigen van de afvalinzameling.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Omvang wagenpark heeft te maken met de uitgevoerde activiteiten en is niet een zelfstandige inhoudelijke besparingsmogelijkheid. Bij vermindering activiteiten zou mogelijk ook een kleiner wagenpark kunnen.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 2.4.1.6 Ondersteuning

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

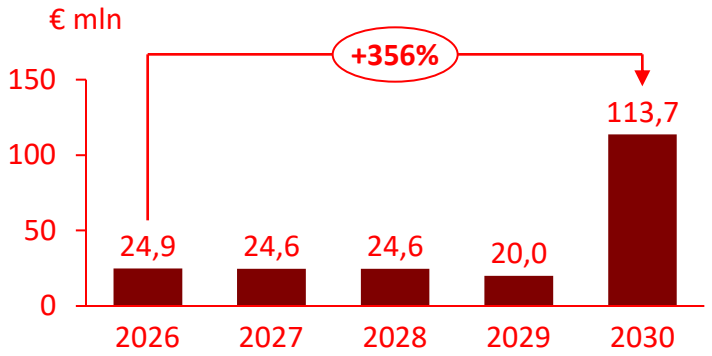

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

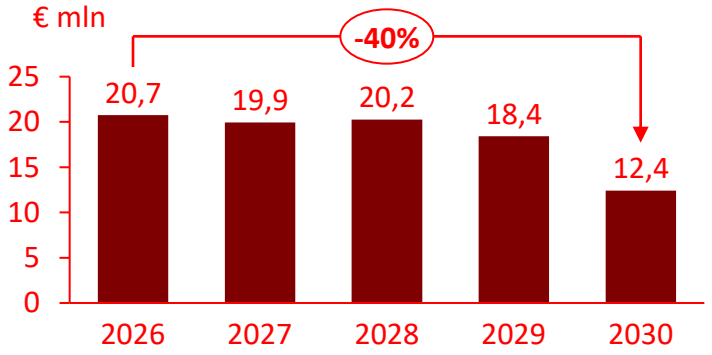

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Voor ondersteunende taken die het dagelijks beheer van de stad mogelijk maken, niet alleen het beheer en onderhoud van de ruimte, maar ook van de stadsreiniging en groenvoorziening, waarvoor de overige kosten in andere programmaonderdelen verantwoord worden. Bestaande uit onder andere:

- Overhead van de directies, bestaande uit personele lasten van verschillende teams
- Inkoop- en contractmanagement voor de uitvoerende taken en materialen
- Klachtenafhandeling: meldingen en coördinatie afhandeling voor alle klachten in de openbare ruimte
- Schouw en monitoring van de kwaliteit van de openbare ruimte

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Omvang ondersteuning heeft te maken met de uitgevoerde activiteiten en is niet een zelfstandige inhoudelijke besparingsmogelijkheid. Bij vermindering activiteiten zou mogelijk ook een kleinere ondersteuning kunnen.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 2.4.1.7 Bruggen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

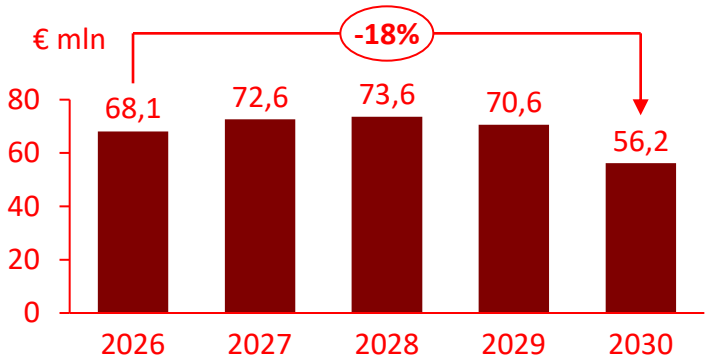

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

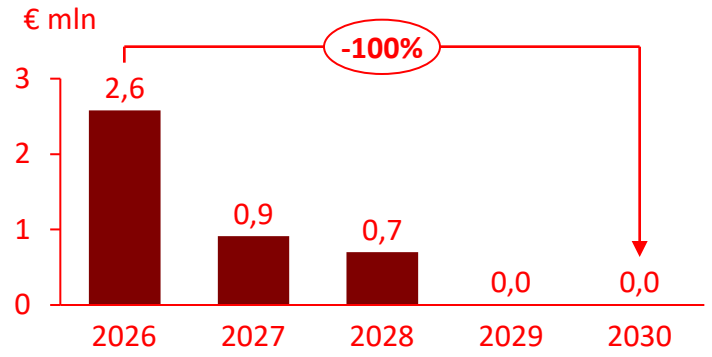

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

We beheren en onderhouden 1780 vaste bruggen en 113 beweegbare bruggen. Gezien de achterstalligheid van een deel van het areaal, is voor een versnelde aanpak voor vervanging en onderhoud het Programma Bruggen en Kademuren ingericht. Dit programma heeft als primair doel het veilig en functioneel houden van totaal 872 verkeersbruggen en ongeveer 210 kilometer aan kademuren met een constructief element.

Veel bewegingswerk en materieel van onze beweegbare bruggen is verouderd en behoeft veel onderhoud. In 2026 maken we daar, meer dan andere jaren, werk van. Dat geldt zowel op het gebied van dagelijks onderhoud als groot onderhoud om het functioneren voor de lange termijn te waarborgen. Daarnaast besteden we middelen aan het verder in kaart brengen van de staat van ons areaal en het onderhoud van de vaste bruggen.

Amsterdam heeft 205 kilometer kademuren, waarvan een deel aan vervanging toe is vanwege opgebouwde achterstalligheid. De ordegrootte van het achterstallig onderhoud is onbekend en wordt onderzocht. Er zijn middelen gereserveerd voor het onderzoek en monitoring van de opgave. In grote lijnen wordt dit besteed aan onderzoeken van de technische staat (bijv. door duikers) en langdurige monitoring van eventuele beweging van kademuren. Ook is er een jaarlijks investeringsbudget beschikbaar waarmee de daadwerkelijke renovatie en vervanging van zowel bruggen en kademuren wordt gerealiseerd, daarvan gaat ca. 90% naar kademuren. Vervanging is hierbij de grootste kostenpost (tot 52.000 per meter) en renoveren is de helft daarvan (26.000 per vierkante meter).

Voor elke gebiedsuitbreiding met kademuur zal over 100 jaar een vorm van renovatie of vervanging nodig zijn.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Strenge eisen voor onderhoud van deze assets, huidige niveau is ondergrens. Minder kosten voor onderhoud alleen mogelijk door assets buiten bedrijf te nemen (bijv brug uit dienst of niet meer beweegbaar).

Buiten scope activiteit 2.4.1.8 Tunnels

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

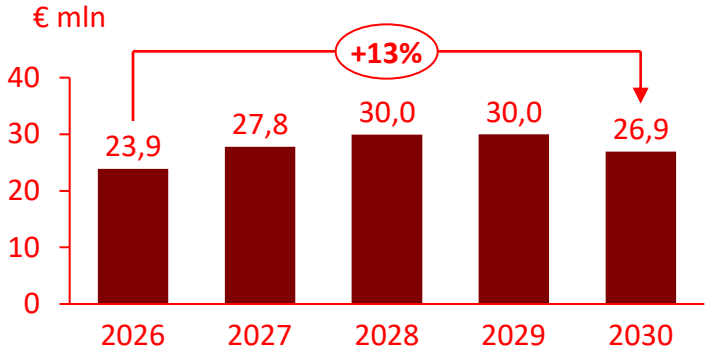

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

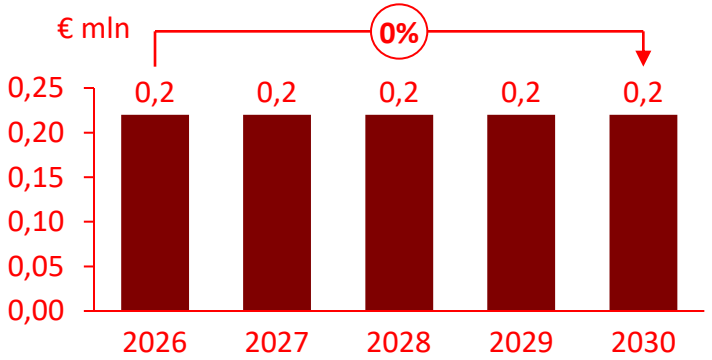

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Amsterdam heeft 5 wegtunnels, een integrale leidingen tunnel en een tunnel waar de IJtram doorheen rijdt. Daarnaast beheren we ook de verkeerscentrale Amsterdam, een uitwijkvoorziening voor de verkeerscentrale en het testcentrum waar updates van systemen voor onze wegtunnels worden getest voordat deze live gaan.

Buiten het dagelijks onderhoud zullen er in 2026 vooral veel activiteiten uitgevoerd worden op het correctief onderhoud, zoals deelvervangingen en beheersmaatregelen, om uitval van systemen in de IJ-tunnel en Arenatunnel te voorkomen. Daarnaast geven we geld uit aan het reinigen van de tunnels, kleine aanpassingen en energie- en netwerkkosten.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Ruim 18mln van 30mln is kapitaalslasten. 12 mln is onderhoud. Strenge wettelijke eisen en NEN normen op veiligheid van tunnels maken het niet haalbaar hier > 5 mln per jaar structureel op te besparen. De enige andere optie zou zijn om tunnels buiten bedrijf te nemen (sluiten).

Buiten scope activiteit 2.4.1.9 Verkeersregelinstallaties en -systemen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

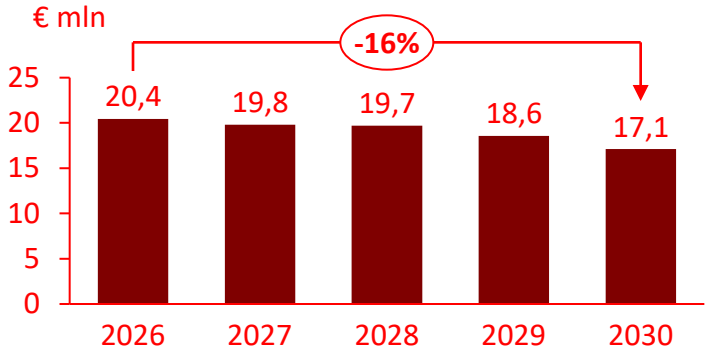

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

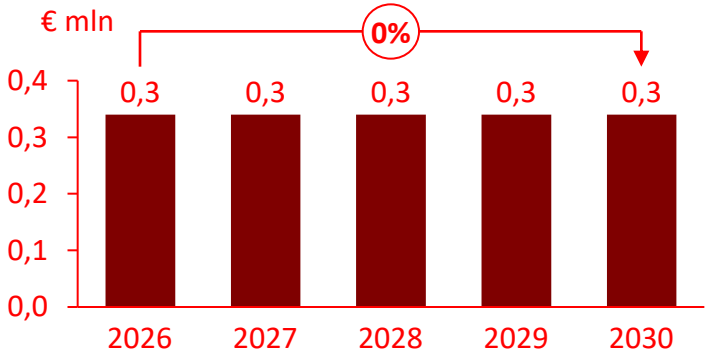

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Amsterdam kent ca. 400 verkeerregelinstallaties en ca. 4000 verkeersinformatiesystemen.
Het overgrote deel van de begroting wordt uitgegeven aan dagelijks beheer van deze installaties zodat ze functioneren en een bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid. Daarnaast zijn er de kosten voor de energielasten van deze installaties.

De verkeerssystemen zijn onder andere camerasystemen voor milieuzones en reistijden, dynamische informatiepanelen (vertragingen), verkeersmonitoring, verkeerstelpunten, toegangscontroles, verkeersattentieverlichting, bewegwijzering en centrale informatiesystemen.

In 2026 geven we ons geld uit om deze systemen in stand te houden en te laten functioneren op het gewenste niveau.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Budget 2030 is 17 mln, waarvan ~20% kapitaalslasten. Besparing van > 5 mln lijkt alleen haalbaar bij het buiten gebruik stellen van tenminste 1/3 van de assets.

Buiten scope activiteit 2.4.1.10 Openbare verlichting

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

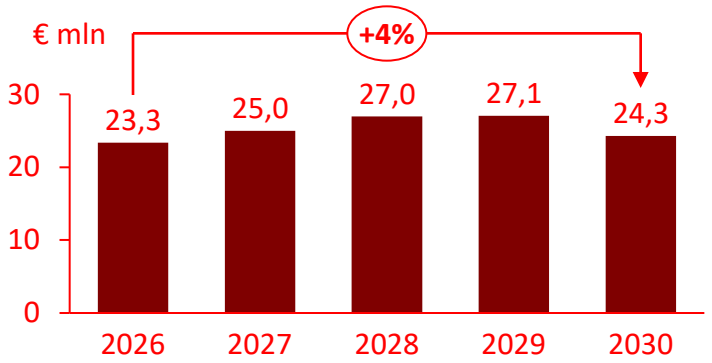

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

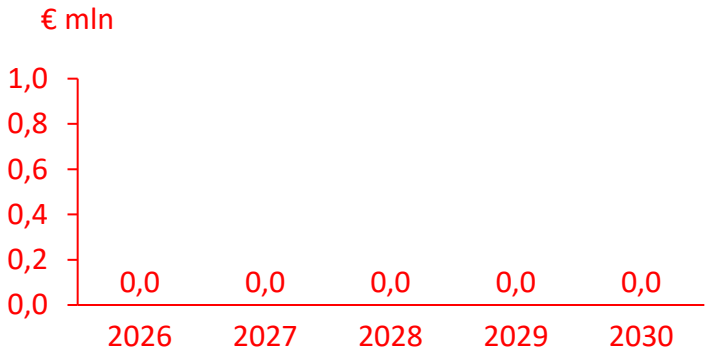

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het Amsterdamse areaal van openbare verlichting bestaat onder andere uit ruim 130.000 straatverlichtingsobjecten: palen, overspanningen en tunnelobjecten, circa 150.000 armaturen en ruim 300 voeding- en verdeelkasten. Daarnaast hebben we lichtkunst, stadsilluminatie en decoratieve en historische verlichting in de stad.

In 2026 geven we onze middelen uit aan het oplossen van storingen en correctief onderhoud, inspecties en opslag van materialen en netbeheerkosten. Daarnaast zijn de energielasten een aanzienlijk deel van de uitgaven in 2026.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Structurele budget is ca 25 mln, waarvan meer dan de helft kapitaalslasten. Energiekosten 4 mln, dus niet haalbaar hier > 5 mln structureel op exploitatie te besparen door bijv verlichting uit te zetten.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 2.4.2.1 Klimaatadaptatie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

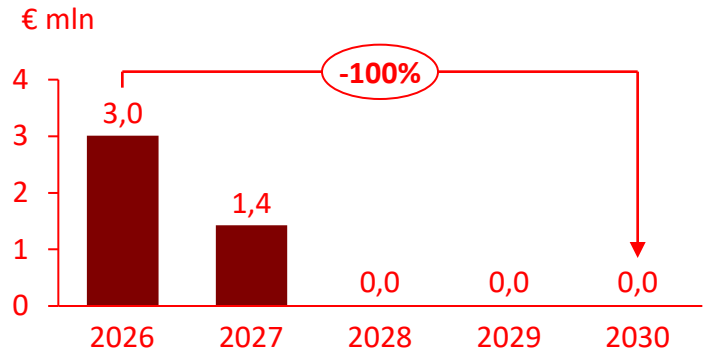

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

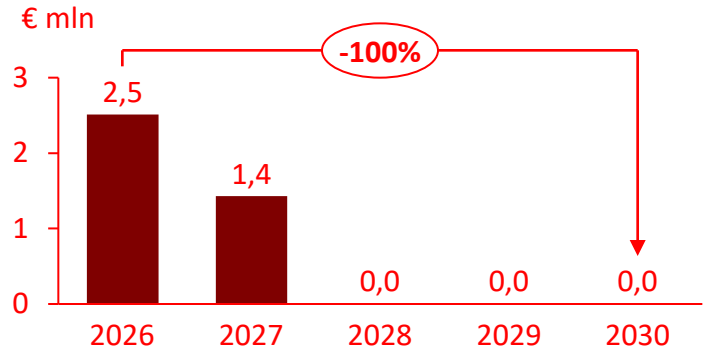

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het programma klimaatadaptatie is opgenomen in het Coalitieakkoord en heeft een tijdelijk en coördinerend karakter, met als doel om klimaatadaptatie structureel te integreren in de organisatie en de stad via projecten, coördinatie, monitoring en kennisdeling.

- Stimuleren en ondersteunen klimaatadaptatie in uitvoeringsprojecten (22,5%)
- Structureel integreren van klimaatadaptatie in werkzaamheden van directies (17,5%)
- Onderzoek en monitoren van de voortgang (20%)
- Vergroten van de bewustwording en bewerkstelligen van acties bij derden in de stad (8%)
- Zorgen voor kennisdeling en communicatie (10%)
- Verzorgen van de strategie en het bestuurlijke proces (22%)

De keuzes die gemaakt worden vanuit de doelstellingen op klimaatadaptatie landen zowel in de beheer- en onderhoudsopgave als ook op veel andere begrotingsonderdelen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Geen structureel budget.

Buiten scope activiteit 2.5.1.1 Watersysteem

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

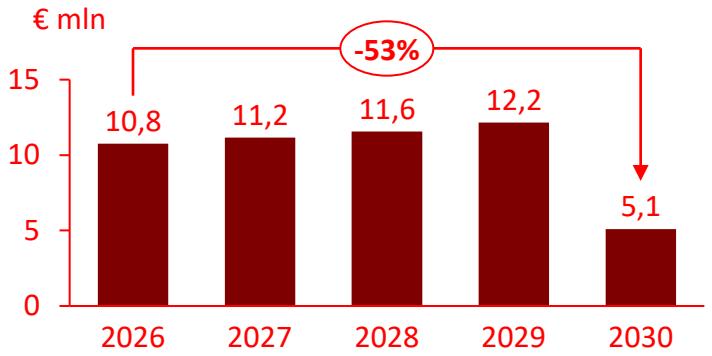

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

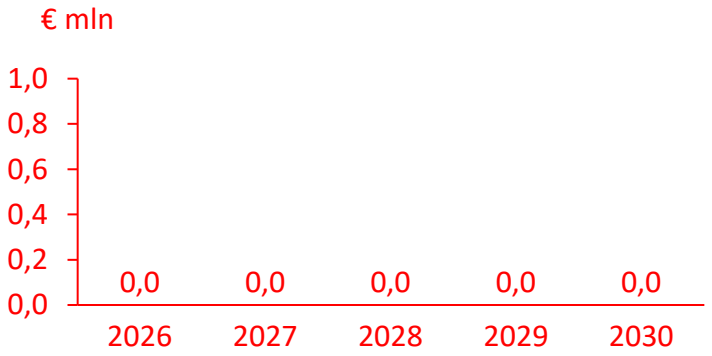

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De havens, het openbare water, en oevervoorzieningenmoeten schoon, goed onderhouden en veilig zijn. De verdere groei van het aantal bewoners en bezoekers zorgt voor meer druk op de openbare ruimte en dus ook op het water.
Vooralsnog voeren we onderhoud veelal reactief uit; we programmeren op de bij ons binnenkomende meldingen. Daarnaast hebben we achterstallig onderhoud ten aanzien van het baggeren van watergangen. In dit jaar geven we daar € 1 miljoen aan uit vanuit de beschikbare coalitiemiddelen voor het inlopen van achterstallig onderhoud.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Vooral groot onderhoud dat wettelijk nodig is. Incidenteel meer in baggeren uitgegeven (inhalen achterstallig onderhoud). Geen besparing > 5 mln haalbaar.

Buiten scope activiteit 2.5.1.2 Sluis, brug en verkeersmanagement

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

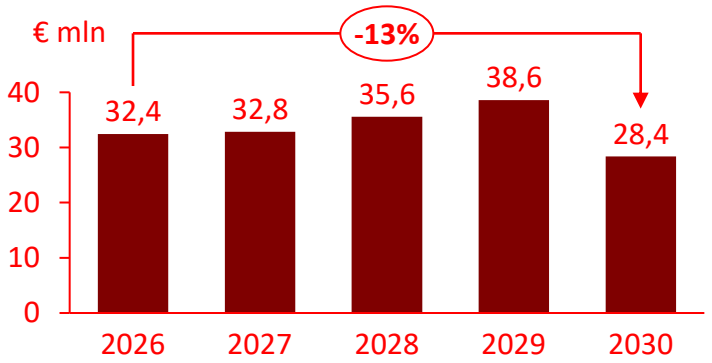

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

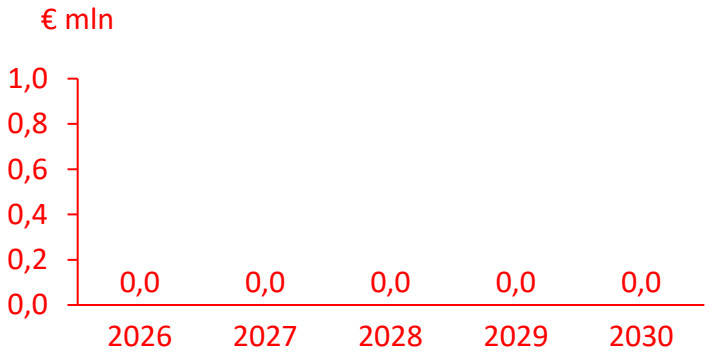

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Met de inzet op sluis- en brugbediening en verkeersmanagement worden de bruggen en sluizen bediend voor een vlotte en veilige doorgang. Er wordt ingezet op het beheersen van drukte en het tegengaan van overlast, waarbij de vlotte en veilige doorvaart wordt gegarandeerd.

Veel bewegingswerk en materieel van onze het beweegbare areaal is verouderd en behoeft veel onderhoud. In 2026 maken we daar, meer dan andere jaren, werk van. Dat geldt zowel op het gebied van dagelijks onderhoud als groot onderhoud om het functioneren voor de lange termijn te waarborgen.

De lasten bestaan uit € 12 miljoen voor brug en sluisbediening, € 6 miljoen voor baggeren en drijfvuilvissen en € 12 miljoen voor beheer en onderhoud van sluizen en keringen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. ~9 mln kapitaalslasten en < 5 mln aan onderhoudskosten. Daarnaast ~19 mln kosten baggeren/drijfvuilvissen bij Waternet. Dat is wettelijk nodig en neemt wel autonoom iets af omdat water schoner is.

Buiten scope activiteit 2.5.1.3 Kademuren

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

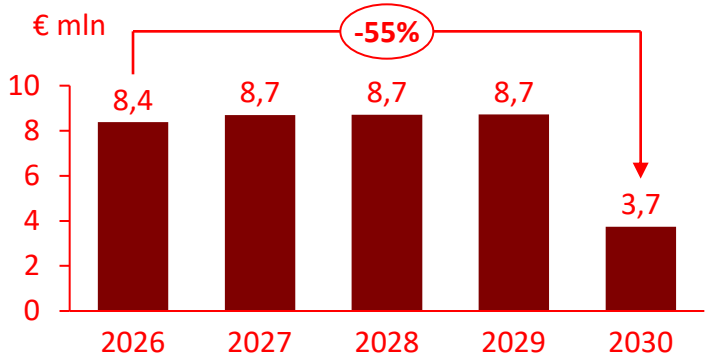

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

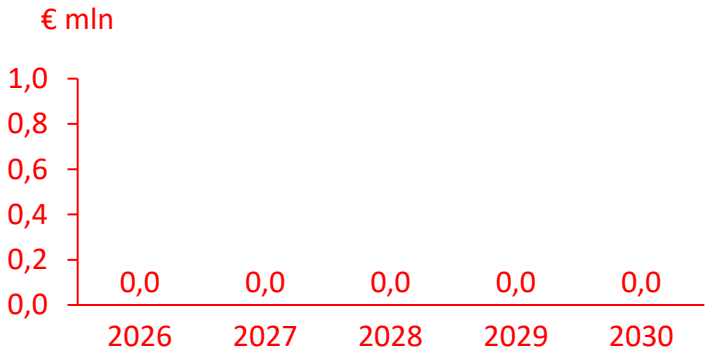

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

We beheren 592 kilometer aan kades en oevers. Het primaire doel van het onderhoud blijft het functioneel en beschikbaar houden van deze assets. Met het uitvoeren van onderhoud ontstaat er ook toegevoegde waarde doordat we klimaatadaptieve en/of duurzame maatregelen meenemen in het onderhoud. Die meerwaarde ontstaat ook als er mogelijkheden zijn om verbeteringen ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit, groen of recreatie mee te nemen. Soms zijn dit hele kleine maatregelen zoals het toepassen van kalkrijk mortel om muurplanten meer kans te geven en soms zijn dit grotere maatregelen als hergebuik van bepaalde onderdelen.

Daarnaast hebben we beschoeiingen waar sprake is van achterstallig onderhoud. Aangezien hier het risico laag is, heeft het wegwerken van dit achterstallig onderhoud geen hoge prioriteit.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Alleen onderhoud, vervanging kades zit bij investeringen. Geen mogelijkheid > 5 mln per jaar te besparen.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 2.5.2.1 Binnenwatergebruik

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

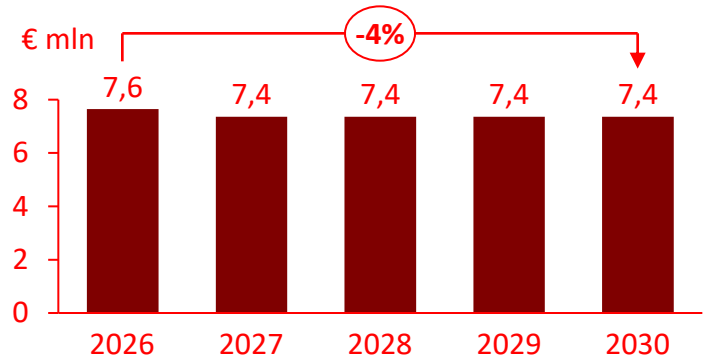

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

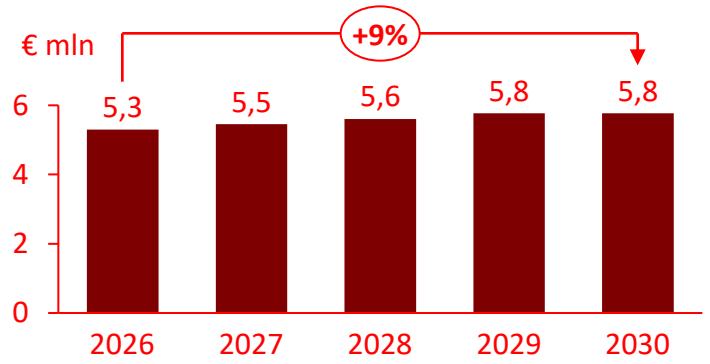

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit betreft uitgaven voor het reguleren van de recreatievaart, passagiersvaart en het transport over water in de binnenstad. Daaronder vallen beleidsvorming, verordeningen en regelingen op het binnenwater, (real time) monitoring van de grachten, het aanleggen van ligplaatsen, vergunningverlening, belasting en ondersteuning bij evenementen en afsluitingen. Hieronder valt niet de handhaving. Dit is belegd bij THOR Nautisch.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Structureel budget net iets boven 7 mln; deel activiteiten zijn wettelijk nodig. Bovendien deels gedekt door baten.

Buiten scope activiteit 2.6.1.1 Onderhoud groen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

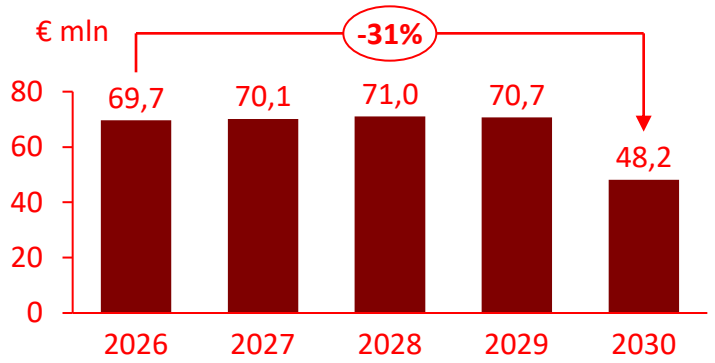

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

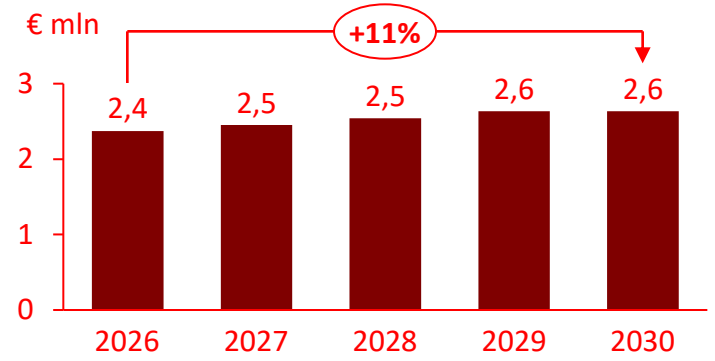

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Binnen dagelijks onderhoud zijn er uitgaven voor Wijkgroen waarmee de inkoop van wijkgericht onderhoud wordt betaald zoals schoffelen, maaien en snoeien. Ook is een Gemeentelijk Uitvoeringsteam dat het dagelijks onderhoud uitvoert bij kwetsbare ecologische zones, groen met een hoge gebruiksdruk (bv. parken), en monumentale locaties. Daarnaast zijn er uitgaven aan ecologisch beheer en Team Bomen.

Bij groot onderhoud zijn de meeste uitgaven voor onderhoud aan parken, voor plantvakken en gazons, voor de aanpak (boom) ziekten en plagen (bijv. Iepziekte, Eikenprocessierups, Japanse duizendknoop) en voor inspectie, monitoring en onderzoek en databeheer.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Onderhoud groen is nu op niveau sober conform CROW normen. Dat niveau haalt de gemeente op alle groen, muv bij bomen, daar is een achterstand van 20% met bijv 8.000 lege ‘boomspiegels’. Verder besparen kan alleen door lager dan niveau sober te gaan, eigen bomenverordening aan te passen en niet te voldoen aan EU Natuurherstelverordening / natuurherstelwet.

Buiten scope activiteit 2.6.1.2 Aanleg groen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

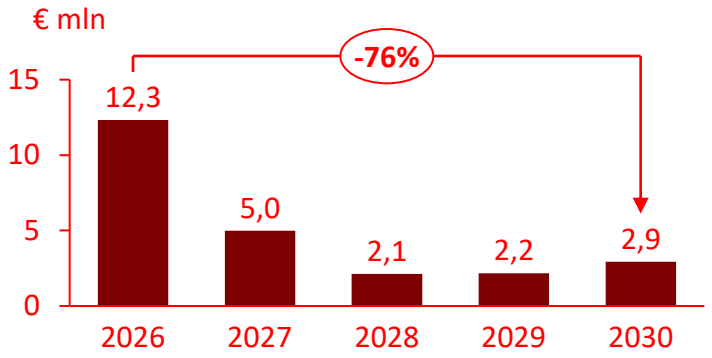

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

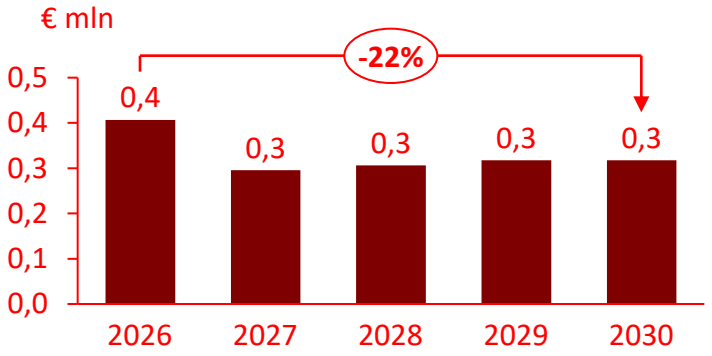

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Als het gaat om het verbeteren van bestaand groen en toevoegen van nieuw groen is ca. €90 miljoen gereserveerd voor de aankomende vier jaren Het betreft voornamelijk meerjarig incidentele middelen. De volgende opgaven worden verschillende soorten opgaven op gepakt:Voor grote, bovenwijkse groenprojecten, is er in de investeringsportefeuille Openbare Ruimte en Mobiliteit € 60 miljoen beschikbaar in het kader van het Strategisch Huisvestingsplan Bovenwijks groen. Dit budget is bedoeld om voor de hele stad kwaliteitsverbetering van het bovenwijks groen te realiseren. Hierbij kan gedacht worden aan investeringen in a) parken (bijvoorbeeld Noorderpark, De Bretten, Nelson Mandelapark et cetera), b) groenverbindingen, zoals de Brettenzone Scheg, en c) het opheffen van ecologische knelpunten in de ecologische structuur, zoals het creëren faunapassages langs autowegen. Aan deze middelen zijn toegevoegd de Kwaliteitsimpuls Groen van circa € 4 miljoen komt voort uit beschikbaar gesteld budget van eerdere colleges om zes stadsparken te verbeteren. Voor middelgrote groenprojecten of als onderdeel van integrale projecten in de openbare ruimte, is er ook circa € 20 miljoen beschikbaar in programma Stadsverbetering. Dit wordt ingezet ter realisering van de ambities uit de groenvisie en de omgevingsvisie, vanwege klimaatadaptatieve opgaven en regelmatig gekoppeld aan andere opgaven in de openbare ruimte. Ten opzichte van het Bovenwijks groen, zijn deze middelen meer gericht op het buurtgroen, zoals het verbeteren van perken en plantsoenen, maar ook het realiseren van nieuw groen in stenige gebieden of het omvormen ervan. Daarnaast is er nog een specifieke incidentele dekkingsbronn als aanvulling op bovenstaande, namelijk deDe intensiveringsmiddelen Groen van € 6,2 miljoen.

Investeringen in nieuw groen resulteren ook in hogere beheer- en onderhoudslasten voor het aanvullende areaal aan groen. Daarmee krijgt het deelbudget Beheer en onderhoud groen een aanvullende opgave, waar dekking voor gevonden moet worden.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Structurele budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 2.6.1.3 Amsterdamse Bos

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

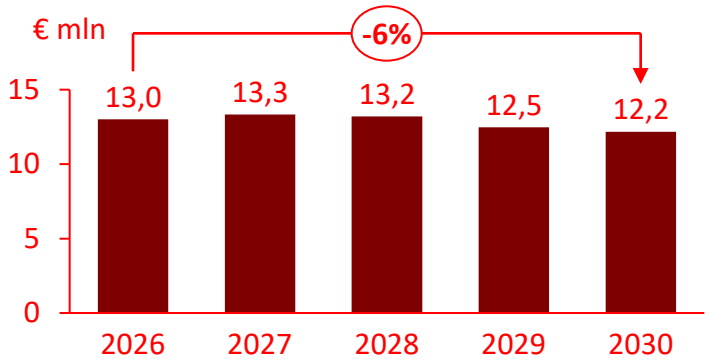

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

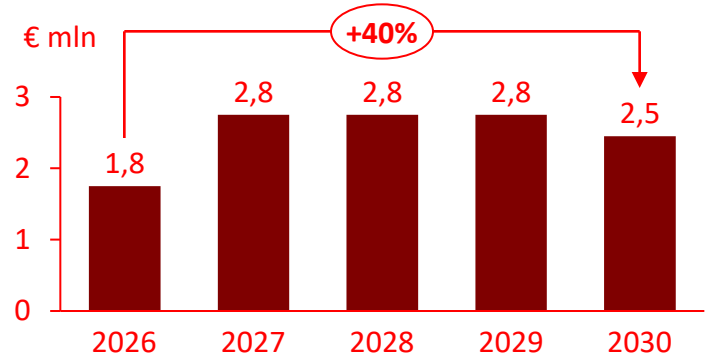

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het Amsterdamse Bos is Amsterdams eigendom op de grond van Gemeente Amstelveen en betreft in totaal 1000 ha. met 200.000 solitaire bomen, 116 bruggen en 300 km paden. Het is onderdeel van Natuurnetwerk Nederland met landelijke wet- en regelgeving voor natuurbeheer. De totale structurele begroting bedraagt ca. € 11 miljoen.

Het belangrijkste deel van de activiteiten van het Bos richten zich op beheer en onderhoud (ca. € 9 miljoen). Daarnaast is er budget voor vervanging van beplanting (€ 1,6 miljoen) en beschoeiing (€ 0,2 miljoen). Ook is er een houtwerf waar gekapte of omgewaaide bomen uit de stad geschikt worden gemaakt voor hergebruik. Tevens worden middelen ingezet op toezicht en handhaving (boswachterij), educatieve activiteiten en evenementen. Met o. a. het parkeerterrein, evenementen en verhuur worden ook inkomsten gegenereerd (ca. € 1,5 miljoen).

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Beheer en onderhoud is op CROW C niveau 'sober'. Geen optie daarop te besparen en > 5 mln per jaar te besparen. Meer ingrijpende keuzes als deel van het Bos afsluiten of entrée vragen lijken ook niet op korte termijn > 5 mln per jaar op te leveren.

Buiten scope activiteit 2.6.1.4 Voedselstrategie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

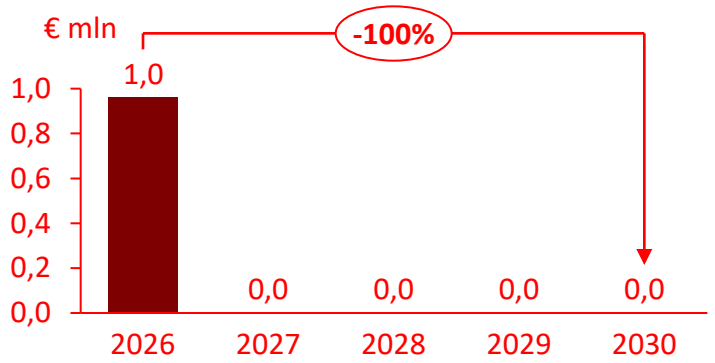

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

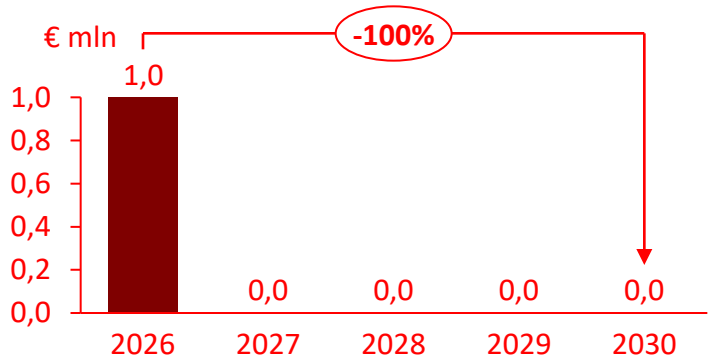

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Met de Voedselstrategie neemt de gemeente verantwoordelijkheid om de transitie naar een eerlijker en duurzamer voedselsysteem aan te jagen: een systeem dat minder belastend is en alle Amsterdammers toegang biedt tot betaalbaar en gezond voedsel. De Voedselstrategie sluit aan op afspraken over welzijn, een gezonde voedselomgeving, circulaire economie, een groene stad, economie, democratisering en armoedebestrijding. Het programma loopt van 2023 tot 2026 met een budget van € 4 miljoen, aangevuld met € 2,6 miljoen uit andere samenwerkingen. Ongeveer 40% gaat naar programmamanagement en communicatie, en 60% naar de uitvoering waarin we werken via zes actielijnen: we ondersteunen initiatieven die zorgen voor toegang tot (gezond) voedsel voor mensen die dat nodig hebben. Door onder andere challenges en deelname aan landelijke actieweken verminderen we voedselverspilling bij bedrijven, horeca en huishoudens. En we steunen initiatieven die zich bezighouden met het terugwinnen van waardevolle voedingsstoffen uit reststromen. We zorgen voor meer verbinding tussen Amsterdammers en lokale voedselproducenten en stimuleren stadslandbouwinitiatieven, klein en groot. Ook zetten we in op een meer plantaardig voedselaanbod, waarbij de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. In het Europese programma FoodCLIC werken we aan gezonde voedselomgevingen in Noord en Zuidoost.

De Voedselstrategie is ontwikkeld in nauwe samenwerking met maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en ondernemers. Deze samenwerking vormt nog altijd de ruggengraat van het programma. Zo versterken we ook het ecosysteem voor innovatief voedselondernemerschap en verrijken we ons programma met de kennis en diversiteit van de Amsterdamse keukens.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Geen structureel budget, dus geen structurele besparingsmogelijkheid.

Besparingsoptie binnen activiteit 2.6.1.5 Subsidies Artis en Hortus

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	5,3 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

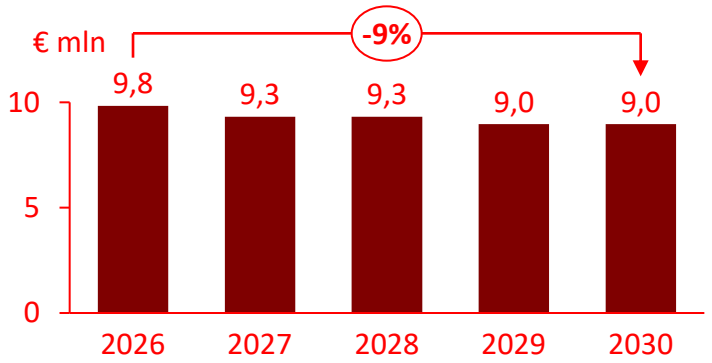

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

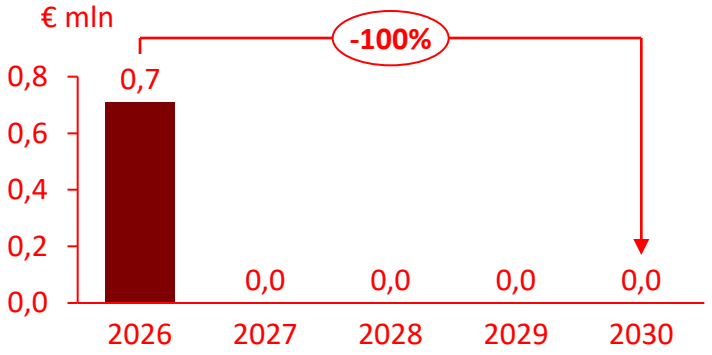

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Voor Groen in de Buurt is ca. € 5 miljoen beschikbaar, die verdeeld wordt over 7 stadsdelen die hiervoor groene projecten uitvoeren die worden medebeheerd door bewoners en de gemeente. Hieronder vallen ook het stedelijk groenpunt (Fysiek netwerk voor groene Amsterdammers) en buurtgroen020. nl (digitaal netwerk voor groene amsterdammers).

Artis krijgt € 4,8 miljoen subsidie, die grotendeels besteed wordt aan de instandhouding van de 27 gemeentelijke monumentale panden. Daarnaast is er een kleiner deel van deze subsidie voor de 100.000 jaarlijkse bezoeken van stadspashouders. Ook is bedongen in de subsidievoorwaarden dat Artis ook inzet op de activering van Amsterdammers met afstand tot de arbeidsmarkt.

Voor Hortus is € 0,6 miljoen subsidie beschikbaar gesteld voor stadspashouders en milieueducatie.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Hortus en ARTIS krijgen jaarlijks een subsidie van €5,3 mln van de gemeente. Deze optie zet die subsidies nagenoeg stop. Voor de Hortus is het een exploitatiesubsidie van € 0,5mln per jaar, voor organisatie, programmering en toegankelijkheid voor doelgroepen. Voor ARTIS is de subsidie onderdeel van een brede set aan afspraken tussen ARTIS en gemeente, waarbij ARTIS gebruik maakt van de monumentale gebouwen op het ARTIS-terrein die eigendom zijn van de gemeente Amsterdam. ARTIS doet het onderhoud aan de gebouwen, en de gemeente geeft jaarlijks een subsidiebijdrage van € 4,7 mln. ARTIS investeert zelf ook in de gebouwen omdat het jaarlijkse onderhoud aan de gebouwen en het park fors hoger is dan de instandhoudingssubsidie.

Deze optie gaat we uit van een besparing van €5,0 mln op deze subsidies, waarmee de subsidie feitelijk ophoudt. De subsidies aan ARTIS en Hortus zijn een substantieel deel van hun inkomsten. Stopzetten brengt hen in financiële problemen en betekent dat zij (een deel van) hun activiteiten moeten stoppen.

De overige inzet op deze activiteit is ~ €3,5 mln voor groene projecten in de stadsdelen.

Buiten scope activiteit 2.6.2.1 Dierenwelzijn

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

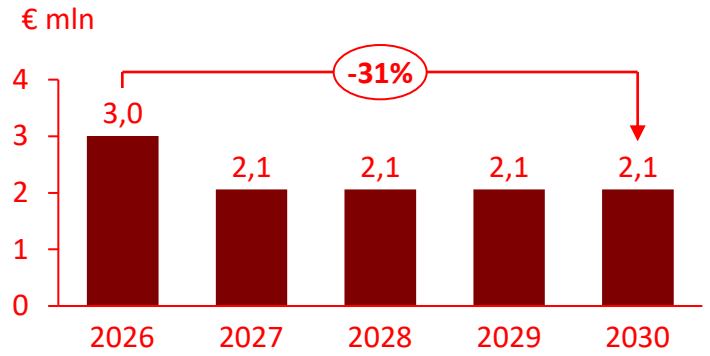

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

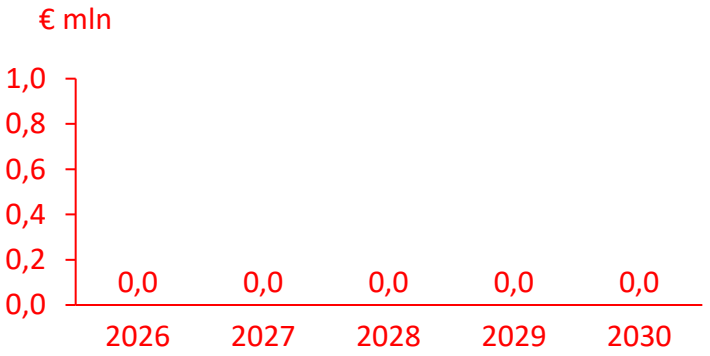

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De voornaamste uitgave van Dierenwelzijn betreft de structurele subsidies (ca € 1,25 miljoen) voor de wettelijke taken op het vervoeren en opvangen van zwerfdieren en ophalen van kadavers. Vervoer gaat om ca € 400.000 per jaar en de opvang om ca € 650.000 per jaar. Ook worden er structureel kosten gemaakt voor beleidscapaciteit, bestuurszaken en uitvoering ADAM-regeling. Daarnaast is er incidenteel € 2 miljoen beschikbaar in 2023-2026. Dit is bedoeld om uitvoering te geven aan de ambities uit de Agenda Dieren 2024-2026. Dit budget is over de jaren heen verdeeld over verschillende doeleinden zoals: incidentele ondersteuning opvangketen, versterken van dierenwelzijn binnen de paardensport, het tegengaan van afschot, preventie achter de voordeur, armoede en kinderboerderijen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget iets meer dan 2 mln.

Buiten scope activiteit 2.7.1.1 Drinkwater

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

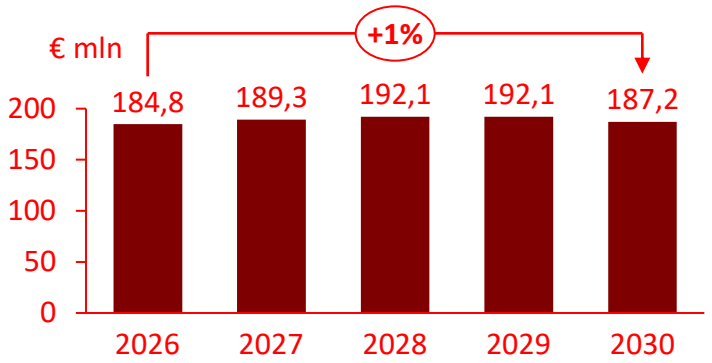

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

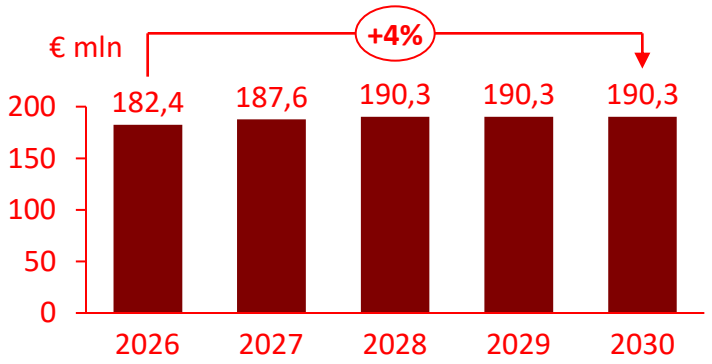

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Deze taken worden uitgevoerd door Waternet. Waternet heeft mandaat om deze taken ‘in naam van’ en ‘voor rekening van’ de gemeente uit te voeren. Vanaf 2026 is er sprake van een vernieuwde stichting Waternet, waarbij de taken en personeel voor het waterschap (Amstel, Gooi en Vecht) zijn overgeheveld naar het waterschap.
De uitgaven bedragen € 183,9 miljoen. Dit zijn uitgaven voor:

- Produceren van drinkwater € 56,3 miljoen
- Distribueren van drinkwater € 21,0 miljoen
- Klantprocessen, zoals meterstanden, factureren en inning € 21,9 miljoen
- Algemene overhead zoals financiën, beleid en personeelszaken €16,1 miljoen
- Beheren van de waterwingebieden en bewaken van de drinkwaterkwaliteit € 13,0 miljoen
- Kapitaallasten drinkwater € 30,8 miljoen
- Overige wettelijk drinkwatertaken € 12,5 miljoen
- Buitenland projecten € 1,4 miljoen
- Niet wettelijke drinkwatertaken € 8,4 miljoen

De baten van € 182,3 miljoen zijn voornamelijk afkomstig van de drinkwatertarieven die gebruikers betalen. Daarnaast zijn er inkomsten uit niet- en overig wettelijk drinkwatertaken.
Hieronder vallen niet: Uitgaven aan het watersysteem (baggeren, vuil verwijderen, onderhoud watergangen). Deze vallen onder programma 2.5.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Gesloten financieel systeem. Baten zijn zelfs iets hoger dan de kosten.

Buiten scope activiteit 2.7.2.1 Riool

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

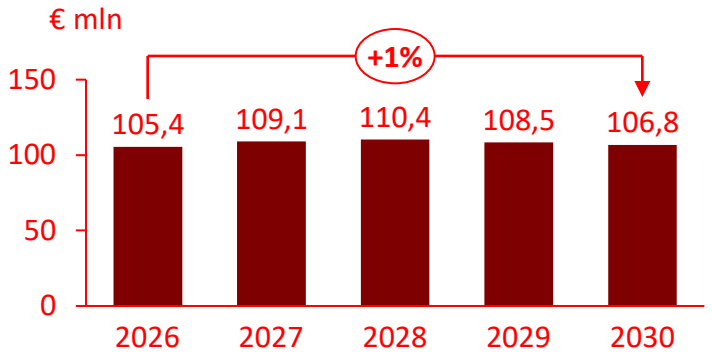

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

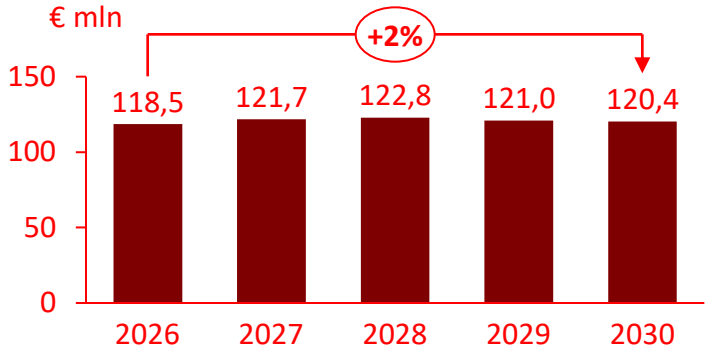

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven voor het afvoeren van grondwater, hemelwater en stedelijk afvalwater.
De uitgaven bedragen ca. € 126,0 miljoen. Dit zijn uitgaven voor:

- Grondwaterzorg € 5,0 miljoen
- Rioolgemalen € 18,0 miljoen
- Baggeren € 0,4 miljoen
- Rioleringstaken € 55,9 miljoen
- Subsidie groene daken € 0,7 miljoen
- Te berekenen BTW *) € 19,3 miljoen
- Kapitaallasten € 24,8 miljoen
- Perceptiekosten € 2,7 miljoen
- Egalisatievoorziening rioolheffing € -0,8 miljoen

De baten bedragen ca. € 117,8 miljoen en zijn afkomstig uit de rioolheffing die gebruikers betalen.
*) De door te berekenen inkoopBTW maakt geen onderdeel uit van de kostenbegroting van de gemeente, maar is wel onderdeel van het tarief, conform gemeentewet artikel 228a en financiële verordening Amsterdam artikel 16 lid5.Deze taken worden uitgevoerd door Waternet. Waternet heeft mandaat om deze taken ‘in naam van’ en ‘voor rekening van’ de gemeente uit te voeren. Vanaf 2026 is er sprake van een vernieuwde stichting Waternet, waarbij de taken en personeel voor het waterschap (Amstel, Gooi en Vecht) zijn overgeheveld naar het waterschap.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Gesloten financieel systeem. Baten zijn zelfs iets hoger dan de kosten.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 3

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Besparingsoptie binnen activiteiten 3.1 Economische zaken

Bundeling activiteiten 3.1.1.1, 3.1.2.1, 3.1.3.1, 3.1.3.2, 3.1.4.1 & 3.1.5.1

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

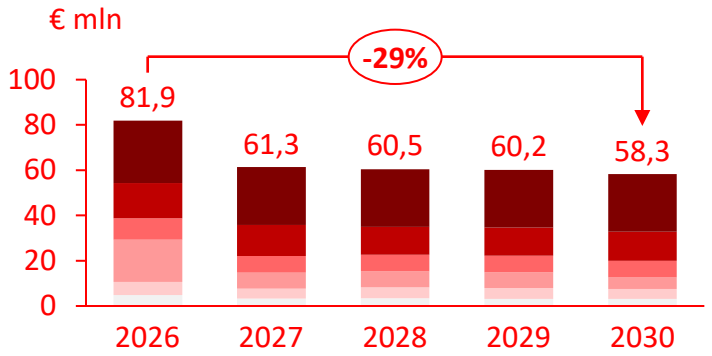

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

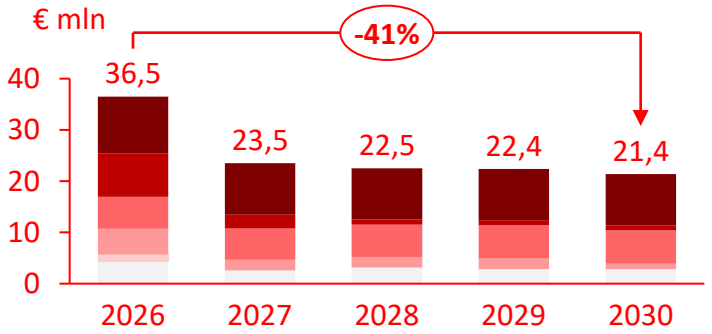

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	31,8 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	6,3 mln

Omschrijving combinatie van activiteiten (overgenomen uit de begroting 2026, samengevat)

- 3.1.1.1 stimuleren en ondersteunen ondernemerschap, door oa. het uitvoeren van de wet op de biz (bedrijveninvesteringszones), en bevorderen vaardigheden van Amsterdamse ondernemers (€ 4,6 miljoen);
- 3.1.2.1 ontwikkelen en ondersteunen innovatieve ecosystemen door o .a. informeren en werven van buitenlandse bedrijven (€ 5 miljoen lasten en € 1,1 miljoen baten) en ondersteunen van innovatieve ecosystemen (€ 5,5 miljoen);
- 3.1.3.1 ruimte voor Werk en voorzieningen, door o.a. beheer van de markten/ambulante handel (€ 6,8 miljoen lasten gedekt door de leges voor vergunningen) en ruimte voor werk bevorderen (€ 2,7 miljoen);
- 3.1.3.2 Reguleren van de deelname aan de bezoekerseconomie door o.a. aanpak Binnenstad ((€ 8,6 miljoen) en bijdrage aan amsterdam&partners ((€ 4,6 miljoen).
- 3.1.4.1 stimuleren verduurzaming van de economie door o.a. informeren over mogelijkheden en samenwerking te bevorderen (€ 1,5 miljoen) en zelf bij te dragen aan innovaties (€ 2,8 miljoen);
- 3.1.5.1 Versterken van de arbeidsmarkt door o.a. kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren voor specifieke groepen en bedrijven te ondersteunen bij het opbouwen van een inclusief en divers personeelsbestand (€ 0,8 miljoen) met de juiste vaardigheden.

<u>*Technische*</u> opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Met minder inzet EZ beleid kunnen minder plannen worden gemaakt en gerealiseerd. Dit heeft impact op ondernemers, en op bewoners en de waardering van buurten. Dit is uitgewerkt in vier deelonderwerken 1) De extra aandacht voor ondernemers en werkgelegenheid in Nieuw-West, Zuidoost en Noord vervalt. Er is minder ondersteuning voor technologie en innovatie economie. kunnen minder maatregelen meer nemen in de bestaande stad om ondernemers te ondersteunen in het verduurzamen van de bedrijfsvoering 2) Tariefsverhoging van 34% voor de ondernemers op de markten. Dit kan leiden tot minder marktondernemers en lagere inkomsten. Dit raakt Amsterdammers met een laag inkomen, want die gaan relatief vaker naar de markt. Dit raakt ook winkelgebieden die voor hun bezoekersstromen mede afhankelijk zijn van de markt. 3) Stoppen met strategische acquisitie en positionering van internationale congressen. De spreidingsaanpak van de bezoekerseconomie stopt. De gemeente heeft minder regie, data en marketingkracht. 4) Amsterdam neemt vanaf 2030 geen vaardagen meer af van zeilschip Clipper.

Besparingsoptie binnen activiteiten 3.2 kunst en cultuur

Bundeling activiteiten 3.2.1.1, 3.2.1.2 en 3.2.2.1

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

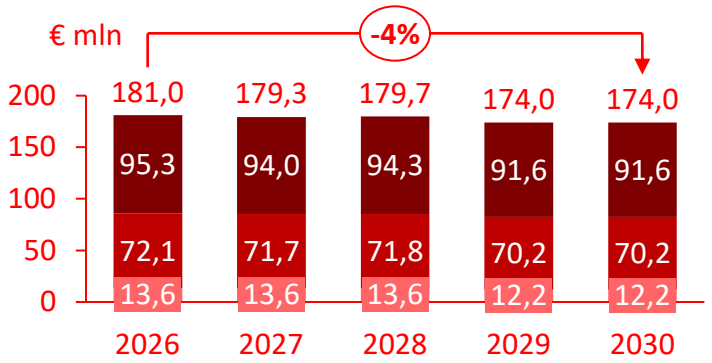

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

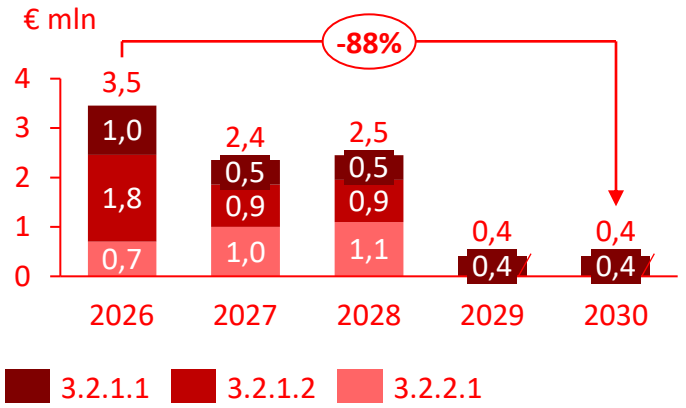

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	149,7 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	30,0 mln

Omschrijving activiteiten (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Combinatie van activiteiten Kunstenplan, 3.2.1.1 (directe subsidies) en 3.2.1.2 (AFK) en 3.2.2.1 (cultuureducatie). Onder 3.2.1.1:

- De subsidies voor de zeven instellingen die directe subsidie van de gemeente ontvangen (ca 64,4 miljoen).
- De vaste subsidies van het Kunstenplan voor huurkosten in Gemeentelijk vastgoed (ca 19 miljoen). Deze instellingen ontvangen huursubsidie vanuit Kunst en cultuur, en betalen vervolgens zelf huur aan Gemeentelijk vastgoed.
- De kosten voor collectiebeheer van de gemeentelijke kunstcollecties door het Stedelijk museum en het Amsterdam Museum. Zij betalen in ruil een gebruikersvergoeding. Dit is per saldo kostenneutraal.

(…)

3.2.1.2 zijn de subsidies voor het Amsterdams Fonds voor de kunst (AFK). Deze vallen uiteen in uitgaven voor de vierjarige regeling waaruit meerjarensubsidies worden verleend, projectsubsidies, de regeling ontwikkeling, en uitvoeringskosten van het AFK (…).
3.2.2.1 zijn subsidies voor cultuureducatie instellingen die direct onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen: ca. 6,5 miljoen voor muziekscholen (..); ca. 2 miljoen voor cultuurvouchers voor scholen; ca. 1,5 miljoen voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

<u>*Technische*</u> opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Het budget voor het nieuwe kunstenplan (2029 – 2033) wordt met € 30 mln verlaagd, ten opzichte van de begroting voor het nieuwe kunstenplan 2029. Hierdoor kan een vijfde van de podia, filmhuizen, musea en festivals in de situatie komen dat de instelling moet sluiten.

T.o.v. het vorige kunstenplan valt € 10 mln per jaar aan incidentele middelen weg door afloop van de huidige coalitieakkoord. Deze bezuinigingsoptie komt daar bovenop.

Besparingsoptie binnen activiteit 3.2.1.3 Kunst in de openbare ruimte via de Stadsdelen

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	7,6 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

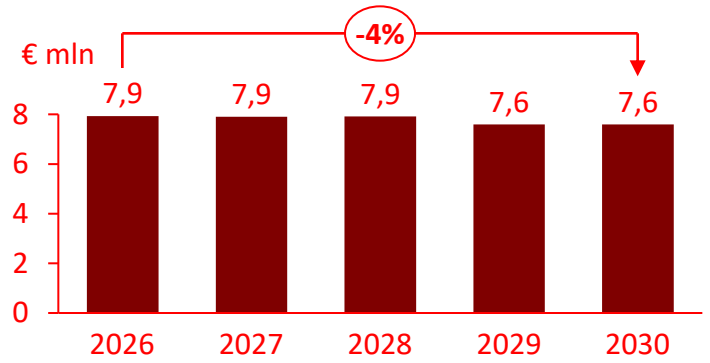

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

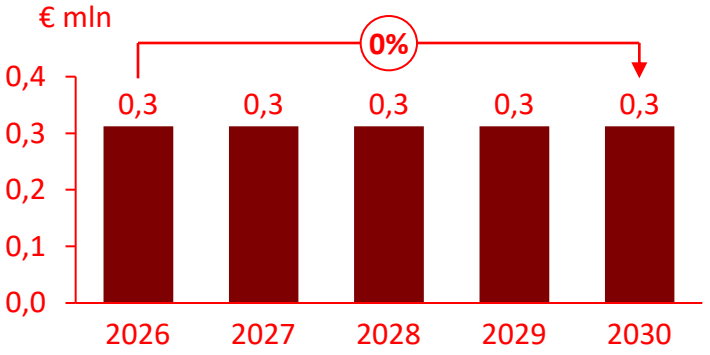

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de subsidies die vanuit de stadsdelen worden verstrekt voor Kunst en cultuuractiviteiten (ca € 3,7 miljoen), kunst in de openbare ruimte, en eigen budget voor kunst en cultuur bij een aantal stadsdelen.

***Technische* opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)**

Amsterdam zet zich in voor een sterke, open en toegankelijke cultuursector. De regeling voor gebiedsgebonden kunst- en cultuuractiviteiten draagt eraan bij dat kunst en cultuur laagdrempelig toegankelijk wordt in de stadsdelen en het stadsgebied. Met een bezuiniging van € 5 miljoen wordt nagenoeg het hele budget geschrapt.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 3.2.1.4 Kunst- en Cultuurvoorzieningen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

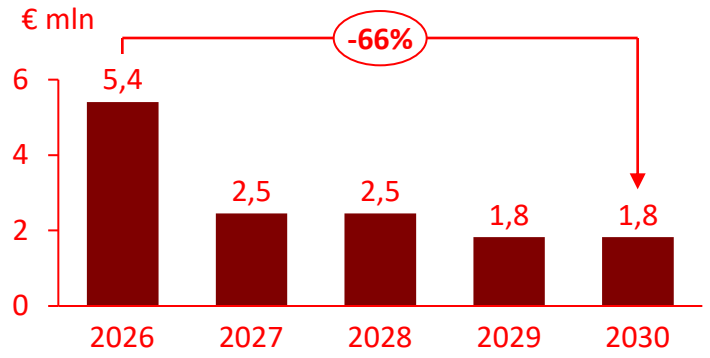

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

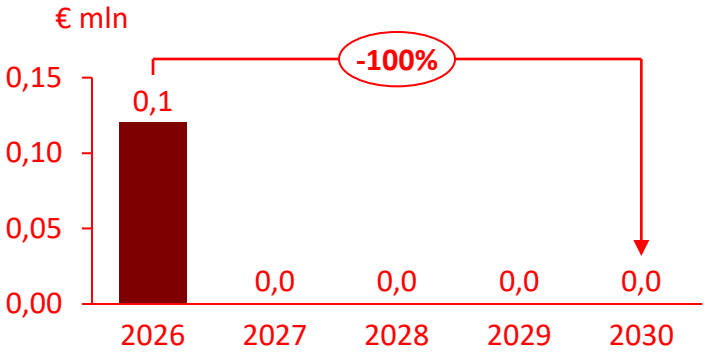

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de personele lasten van kunst en cultuur (ca. € 1,9 miljoen, vooral beleidscapaciteit), het programma Leiderschap divers talent (ca. € 0,5 miljoen), personeels- en projectkosten (ca. € 1,1 miljoen) de uitvoeringskosten van de Kunstraad (ca. € 0,7 miljoen), kunstenaarswoningen (ca. € 0,3 miljoen).

Daarnaast vallen hier de uitgaven voor de incidentele beleidsprioriteiten Ateliers, broedplaatsen (atelierverzamelgebouwen, vaak voor startende kunstenaars en creatieven) en nachtcultuur (meerjarig incidenteel 2 miljoen).

De planvormingkosten voor nieuwe investeringen in culturele voorzieningen vallen hier ook onder. Het gaat om lokale voorzieningen in wijken waar nu weinig aanbod is, en om stadsbrede voorzieningen zoals het Nationaal Slavernijmuseum en de Nieuwe Meervaart.

Hieronder vallen niet:

- De uitgaven aan bibliotheken, inclusief de nieuwe OBA. Deze vallen onder programma 5, onderwijs, deelbudget OBA. De beleidscapaciteit bibliotheken valt onder Kunst en cultuur.
- Toekomstige structurele uitgaven vanwege de investeringen in nieuwe culturele infrastructuur. Deze vallen (na realisatie) in Programma 1.5 Gemeentelijk Vastgoed
- Toekomstige structurele uitgaven voor bijdragen aan de exploitatie van nieuwe infrastructuur. Deze vallen (na realisatie) onder het Kunstenplan.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 2 mln.

Buiten scope activiteit 3.2.1.5 Broedplaatsen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

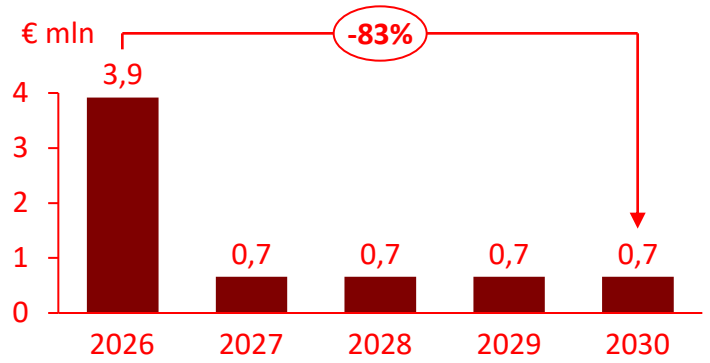

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

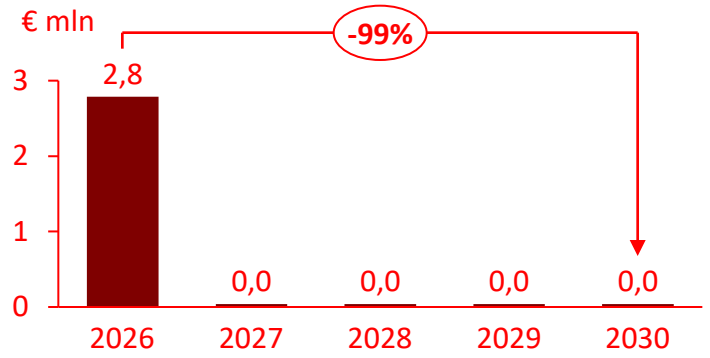

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven voor het broedplaatsenbeleid. Met het broedplaatsenbeleid zorgen we ervoor dat we zoveel mogelijk behouden en daarnaast nieuwe plekken realiseren. Broedplaatsen bieden ruimte: betaalbare woon- en werkruimten voor kunstenaars en creatieve ondernemers en cultuurgebouwen behouden. We zoeken ontwikkelkansen voor broedplaatsen, ateliers en atelierwoningen en helpen initiatieven voor nieuwe broedplaatsen bij de planontwikkeling. Daarnaast werken we aan het bestendigen van broedplaatsen, ateliers en atelierwoningen. Dit beleid is vastgelegd in het Atelier- en Broedplaatsenbeleid 2023-2026.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 1 mln.

Buiten scope activiteit 3.2.3.1 Lokale media

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

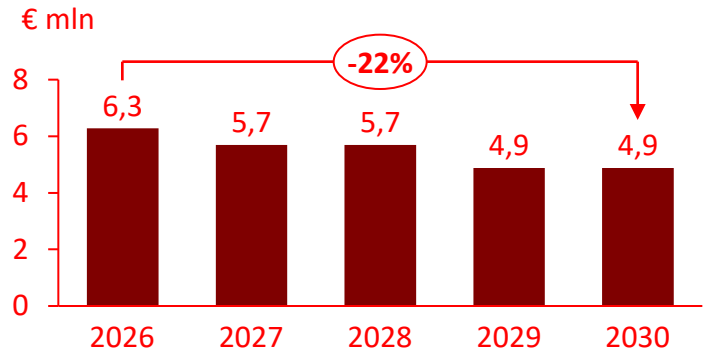

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

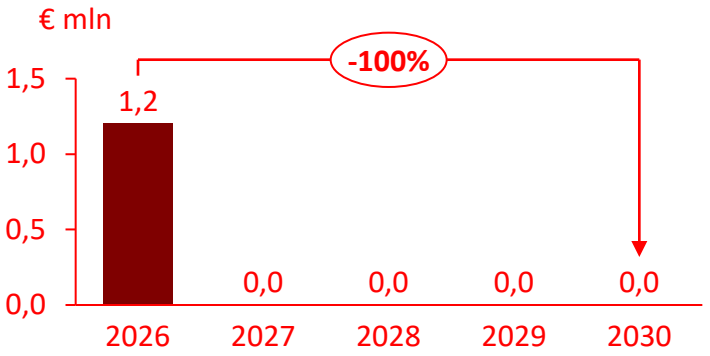

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven voor en het ondersteunen van de lokale publieke omroep voor de Gemeente Amsterdam en het ondersteunen van lokale media op stadsdeelniveau (buurtmedia).

Voor de lokale zendgemachtigde voor de Gemeente Amsterdam bedraagt het budget structureel ca. 4,5 miljoen per jaar, incidenteel voor deze concessieperiode verhoogd naar 5,4 miljoen per jaar. De Publieke Omroep Amsterdam (onder andere AT5 en Salto) is als zendgemachtigde aangewezen.

Daarnaast is incidenteel 400.000 per jaar beschikbaar gesteld voor buurtmedia t/m 2026.

Hieronder vallen niet: De uitgaven voor de gemeentekrant Amsterdam. Deze krant met gemeentelijke informatie per stadsdeel wordt bekostigd vanuit Communicatie.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln, na aftrek van de rijksbijdrage op lokale media.

Buiten scope activiteit 3.3.1.1 Erfgoed en Monumenten

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

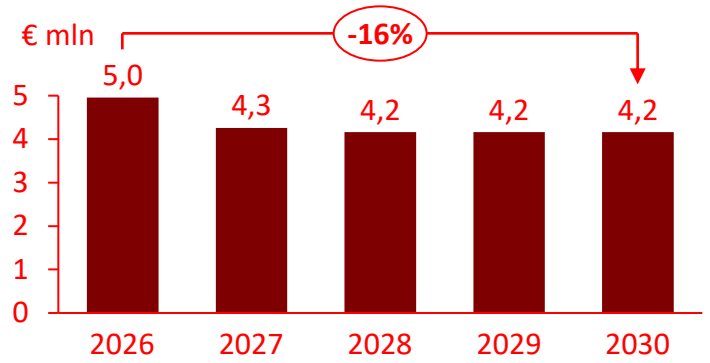

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

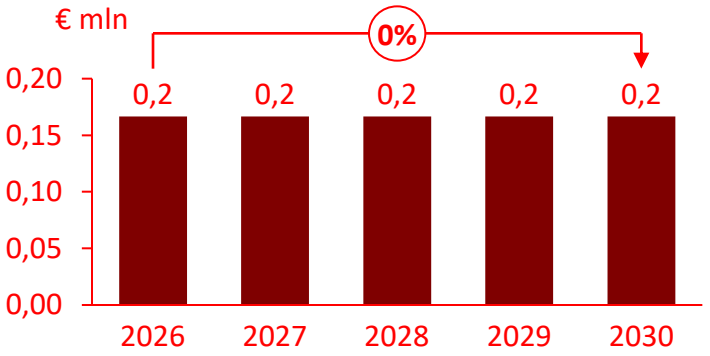

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De uitgaven bestaan grotendeels uit personele kosten voor advies over monumenten en archeologie voor bouwaanvragen en gebiedsontwikkeling, waaronder een deel voor onderzoek. In dit advies wordt beoordeeld of de erfgoedwaarden voldoende worden beschermd en meegewogen.

Dit is een wettelijke taak van de gemeente. Het gaat om ca. 35 fte personeel.

De capaciteit is globaal als volgt verdeeld:

- 50% vakspecialisten voor advies over de 'bovengrond'(monumenten, beschermde stads- en dorpsgezichten etc)
- 25% vakspecialisten voor advies over de 'ondergrond' (archeologie)
- 25% medewerkers voor afhandeling van de verzoeken, coordinatietaken, werelderfgoed, publieksactiviteiten (o. a. Open Monumentendag) en overige projectmatige werkzaamheden.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 4

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Buiten scope activiteit 4.1.1.1 Doelgroepondersteuning sport

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

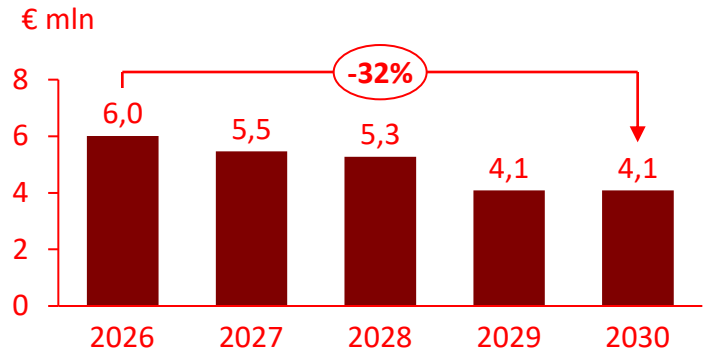

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

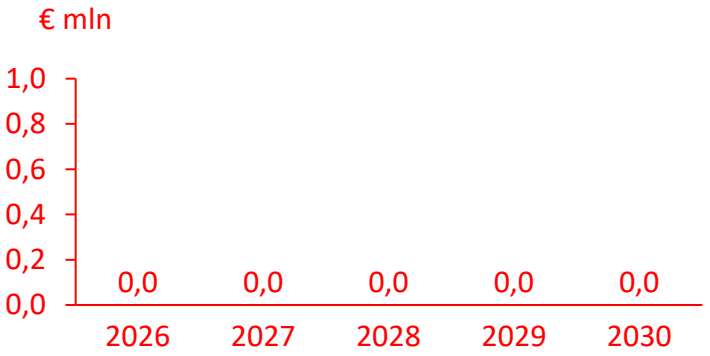

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn uitgaven aan sportvoorzieningen en sportstimulering voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen, subsidie voor Topsport Amsterdam en aangepast sporten voor mensen met een beperking. In 2026 zijn aanvullende coalitiemiddelen beschikbaar (totaal € 0,8 miljoen).

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 4.1.1.2 Sportaanbod in stadsdelen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

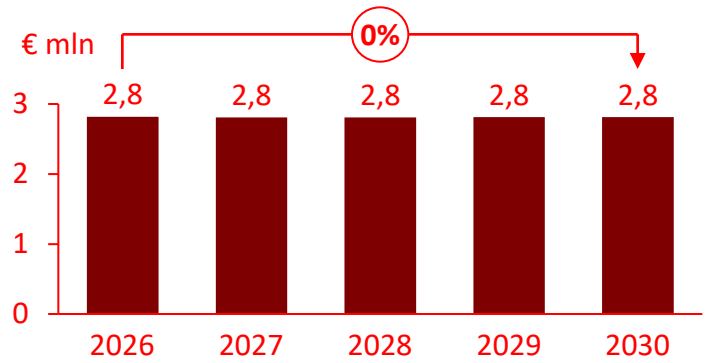

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

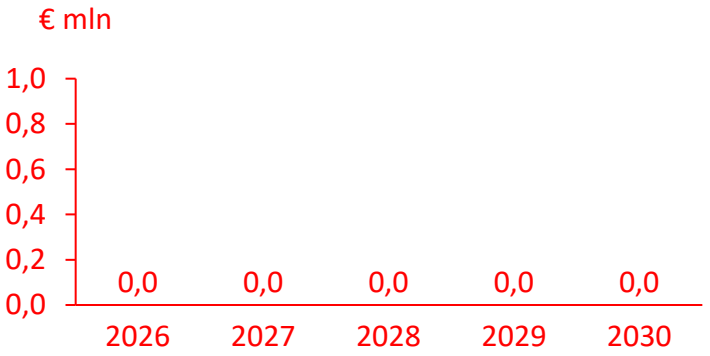

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Uitgaven van stadsdelen voor lokale activiteiten op het gebied van sport en bewegen, bijvoorbeeld kleine evenementen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 4.1.1.3 Sport algemeen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

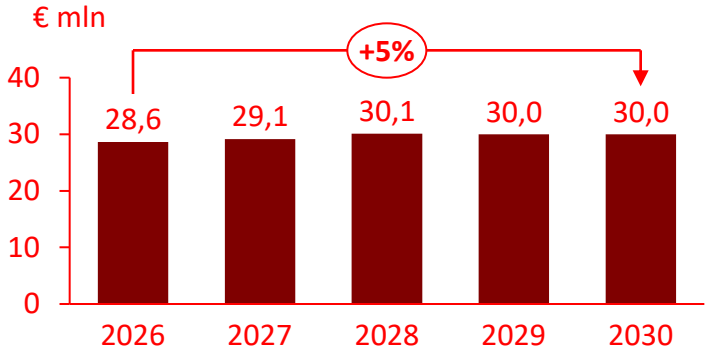

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

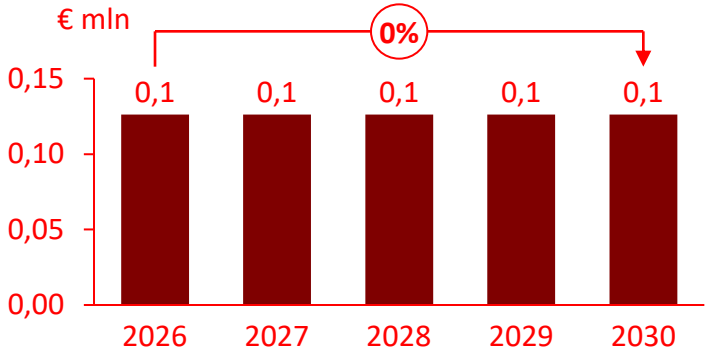

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven aan ondersteuning van sportorganisaties.

Het gaat om gerichte subsidies voor het versterken van verenigingen, een algemene subsidieregeling en aanvullende coalitiemiddelen voor een veilig en inclusief sportklimaat.

Deze uitgaven worden voor volledig gefinancierd uit de rijksmiddelen SPUK GALA uit de onderdelen Brede Regeling Combinatiefuncties en het Sportakkoord II.

Daarnaast zijn algemene uitvoeringskosten voor sport in deze activiteit opgenomen. Het gaat met name om de personeelskosten voor beleid, het subsidiebureau en specifieke ondersteuning en applicaties mbt Informatie Voorziening voor sport. Daarnaast zijn er overige uitvoeringskosten, zoals uitgaven voor de Sportraad.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope, besparingspotentieel < 5 mln, want activiteit omvat groot deel programma-brede ondersteuning die mee-ademen met omvang taken.

Besparingsoptie binnen activiteit 4.1.1.4 Sportvoorzieningen

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	55,2 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	6,2 / 5,0 / 5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

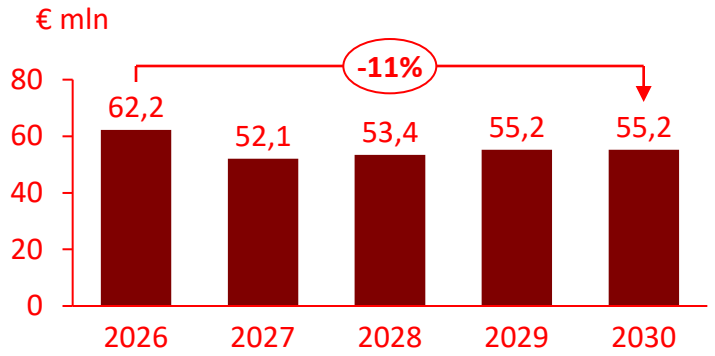

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

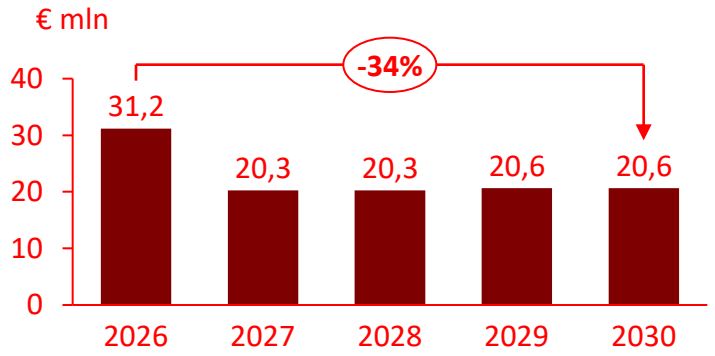

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven voor beheer en exploitatie van sportaccommodaties, zoals sportparken, sporthallen, zwembaden en gymzalen. In totaal zijn de uitgaven ca. € 72 miljoen (2026). Voor € 53 miljoen worden de voorzieningen door de gemeente zelf geëxploiteerd en voor €19 miljoen is de exploitatie extern uitbesteed. Onder de externe exploitatie valt ook een aantal essentiële accommodaties die niet in eigendom zijn van de gemeente (…). Voor nieuwbouw of vervanging van sportvoorzieningen zijn alleen de personeelslasten voor beleidsvorming hier opgenomen. Er zijn inkomsten van ongeveer € 21 miljoen uit de verhuur van accommodaties, de verkoop van zwembadkaartjes en parkeergelden op de sportaccommodaties.
Daarnaast is er een (tijdelijke) rijksbijdrage van € 10 miljoen uit de Specifieke Uitkering Stimulering Sport voor de compensatie van btw, die bij de lasten over de exploitatie die bij de lasten over de exploitatie van sportaccommodaties verdeeld is.

Belangrijk: Programma Sport en Bewegen heeft een groeiende ongedekte opgave, oplopend naar €15 miljoen vanaf 2029. Relevant hierbij is dat Amsterdam ten opzichte van referentiegemeenten en het Gemeentefonds weinig besteedt aan sport. De hieronder gepresenteerde opties zijn beoogd om deze opgave op te lossen. Als het besluit hiertoe genomen wordt, zijn deze opties niet breder beschikbaar.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Binnen 4.1.1.4 zijn 3 potentiële besparingsopties geïdentificeerd (elke is apart uitgewerkt):

- **Sluiten van sportaccommodaties**, zoals sporthallen, sportparken en zwembaden. Dit leidt bij een doel van 20% lagere lasten, na eenmalige frictiekosten, tot een structurele besparing van 6,2 mln euro door vermindering van beheer- en exploitatiekosten. Afhankelijk van de omvang van de accommodaties houdt dit in dat minimaal 8 grote locaties of maximaal 33 kleinere locaties worden gesloten. Dit heeft onvermijdelijk impact op de sportdeelname en zwemvaardigheid, met name onder de jeugd.
- **Verhogen tarieven** van de verhuur van sportaccommodaties en de verkoop van zwemkaartjes met gemiddeld 25% , om baten van 5 mln te behalen. Door de prijsstijging zullen er mensen (vooral jongeren, ouderen, minima, schoolzwemmen) zijn die dan niet meer (georganiseerd) gaan sporten. En er zullen clubs in moeilijkheden komen.
- Verhoging van de inkomsten met €5 mln. door **intensiever gebruik** van sportaccommodaties. Dit wordt bereikt door de bezettingsgraad per accommodatie te verhogen. Dit kan leiden tot verdringing van verenigingen, sportclubs, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen en bedrijven.

Buiten scope activiteit 4.1.2.1 Ondersteuning bewegen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

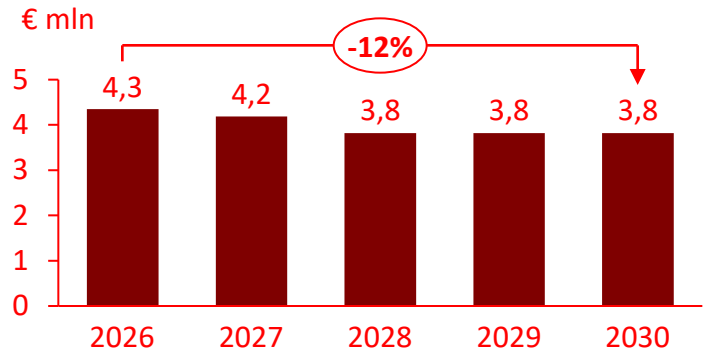

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

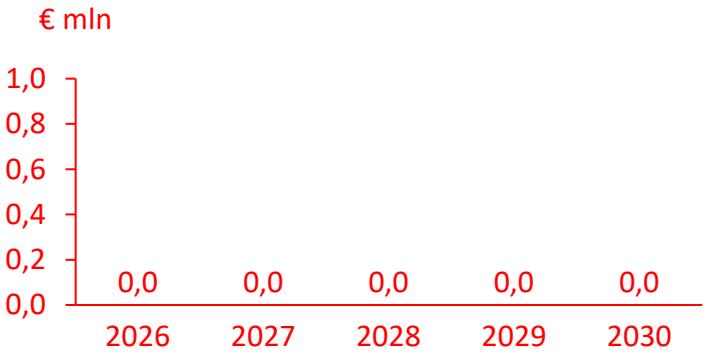

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn uitgaven aan vrij toegankelijke voorzieningen in de buurt die bewegen stimuleren. Bijvoorbeeld aan wandelgroepjes, beweegcoaches en samenwerking in de buurt om beweging te stimuleren. De middelen worden op basis van de opgave verdeeld over de stadsdelen. De stadsdelen bepalen vervolgens de specifieke besteding.

Deze uitgaven worden voor ongeveer 30% gefinancierd uit de rijksmiddelen SPUK GALA.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 4.1.3.1 Sportevenementorganisaties

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

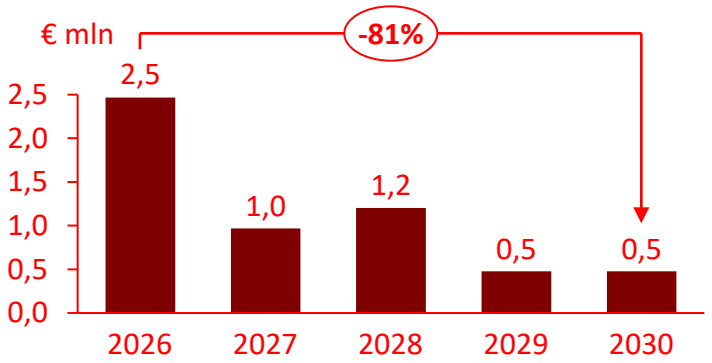

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

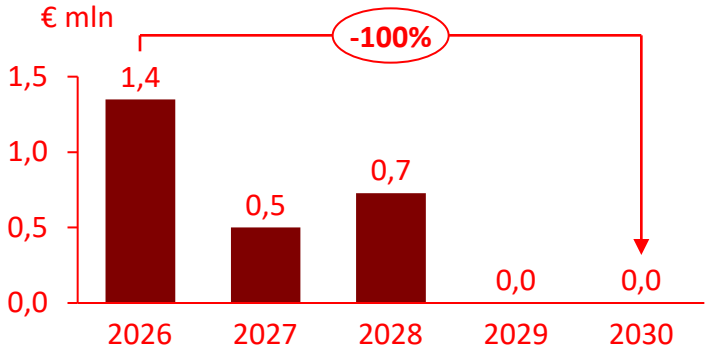

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven voor bijdragen aan de organisatiekosten van evenementen. Het gaat zowel om topsport als breedtesport. Ook uitgaven die gedaan worden vanuit de reserve topsportevenementen vallen hieronder.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 5

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Besparingsoptie binnen activiteit 5.1.1.1 Voorschool en kinderopvang

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	13,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

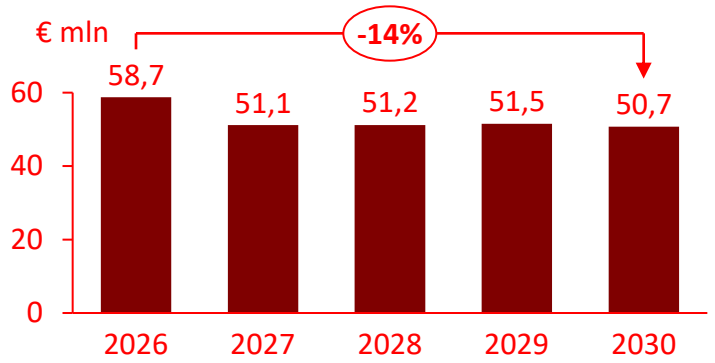

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

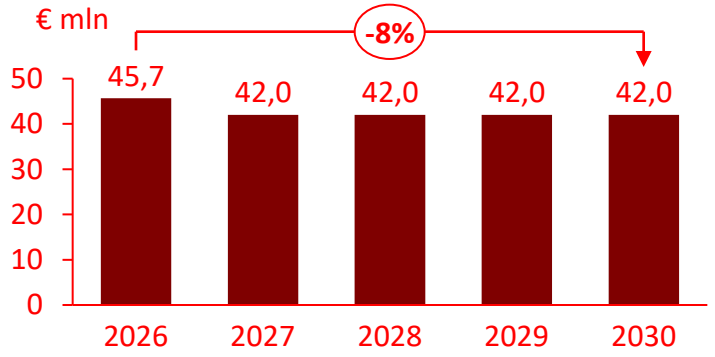

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Hieronder vallen de uitgaven aan de Voorschool, kinderopvang waar kinderen tussen 2 en 4 jaar spelend leren. (…) De gemeente heeft de wettelijke plicht om kinderen tussen 2,5 en 4 jaar met een risico op achterstand (doelgroepindicatie) een indicatie te geven voor de voorschool en hen een aanbod te doen voor minimaal 16 uur per week. (…):

- Subsidies aan kinderopvangorganisaties om voorscholen aan te bieden (€ 19 miljoen). (…)
- Inkoop van kinderopvang: kindplekken voor ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag (€ 19 miljoen) (…)
- Inkoop van voorschool en kinderopvang met bijzondere zorg voor specifieke groepen (€ 6 miljoen) (…)
- Kinderopvang SMI, voor kinderen waarvan de ouders een sociaal-medische indicatie (SMI) hebben (€ 7 miljoen). (…)
- Aanvullend zijn middelen beschikbaar als onderdeel van de masterplannen voor Nieuw West en Zuidoost (…) Dit wordt 100% gedekt vanuit de bijbehorende rijksuitkering Kansrijke wijk, onderdeel Jonge Kind.
- Apparaatskosten (€ 3,5 miljoen) (…)

Baten: Rijksuitkering Kansrijke wijk onderdeel Jonge kind (…) Rijksuitkering onderwijsachterstanden (oab).

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De besparing van 5 mln kan worden gerealiseerd door de toegankelijkheid en/of de kwaliteit van het voorschools aanbod te verlagen’.

Amsterdam kan de voorschool alleen toegankelijk maken voor peuters tussen 2 en 4 jaar met een voorschooladvies. 6 op de 10 deelnemende peuters heeft geen voorschooladvies. De voorschool heeft wel profijt van een gemende groep; meer segregatie in de kinderopvang beperkt de ontwikkelmogelijkheden van alle peuters.

Amsterdam kan ook de kwaliteit van het aanbod van de voorschool terugbrengen tot het wettelijke minimum. Het inperken van de kwaliteit heeft gevolgen voor alle kinderen die voorschoolse educatie volgen en de ontwikkelkansen die zij krijgen om zich optimaal voor te bereiden op een goede start op de basisschool. Het inperken van het aantal voorscholen leidt er eveneens toe dat minder kinderen een goede voorbereiding op de basisschool krijgen.

Besparingsoptie binnen activiteit 5.1.1.2 Onderwijsachterstand Primair Onderwijs

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	12,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

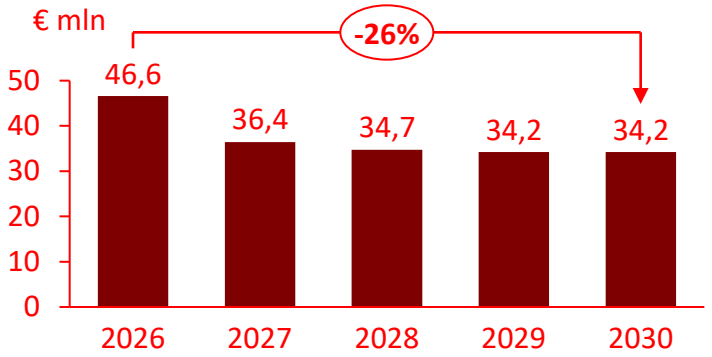

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

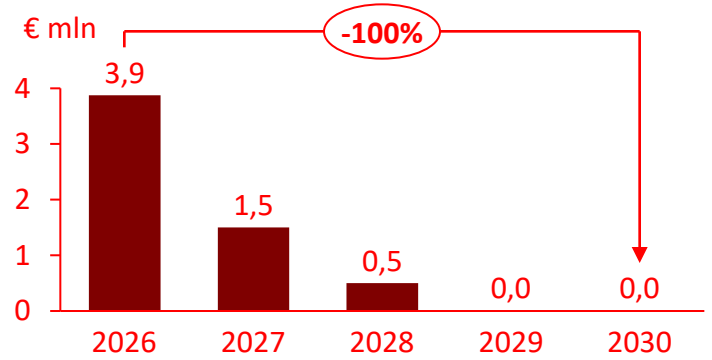

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Dit zijn alle uitgaven voor het bestrijden van onderwijsachterstanden van kinderen in het primair onderwijs. Het is een wettelijke taak om kinderen met risico op achterstanden te ondersteunen. De rijksuitkering oab is ook hiervoor bestemd; deze is als geheel opgenomen in Voorschool en kinderopvang en daar toegelicht. Het gaat om de volgende inzet:

- Kansengelijkheid gefinancierd uit de rijksuitkering oab:
  - Bijdragen aan scholen om de overgang van voorschool naar basisschool te begeleiden (vroegschool) (€ 6 miljoen). (…)
  - Bijdragen uit de kansenaanpak PO aan scholen om kinderen met risico op achterstand te ondersteunen in de periode groep 3-8 (€ 11 miljoen). (…)
  - Nieuwkomersonderwijs (€ 3 miljoen)
- Kansengelijkheid uit de gemeentebegroting: daarnaast is er inzet die niet uit de rijksuitkering oab wordt betaald. Dit gaat voornamelijk om incidentele coalitieakkoord middelen. (…)
- Leerlingenvervoer (€ 10 miljoen) voor kinderen die niet zelf naar school kunnen komen.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Besparing van 5 mln door minder ondersteuning aan scholen voor leerlingen met een risico op onderwijsachterstanden. Scholen zetten bijvoorbeeld minder onderwijsassistenten, intern begeleiders en remedial teachers in. Hiermee verlagen we de inzet op kansengelijkheid en het terugdringen van onderwijsachterstanden. Dit heeft impact op de meest kwetsbare leerlingen, met name in stadsdelen Zuidoost, Noord en Nieuw-West.

Buiten scope activiteit 5.1.1.3 VO en MBO

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

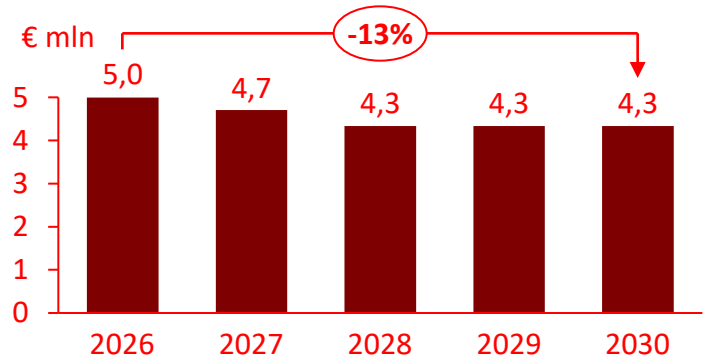

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

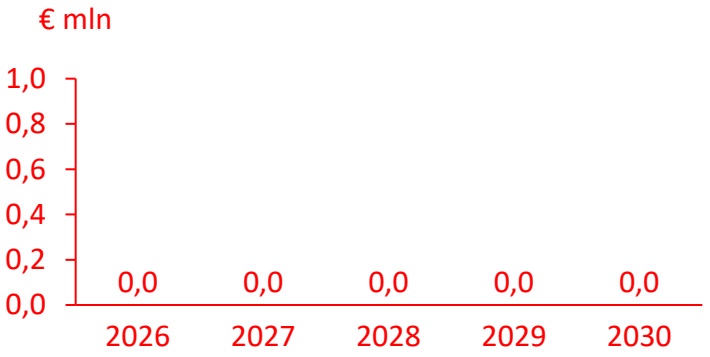

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen alle uitgaven voor het bestrijden van onderwijsachterstanden voor kinderen in het voortgezet onderwijs en MBO. Deels gaat het om aflopende activiteiten, die incidenteel zijn vrijgemaakt.

De gemeente doet dit door onder andere te volgende interventies in te zetten:

- Bijdragen uit de Kansenaanpak VO (€ 3 miljoen) aan scholen om kinderen met risico op achterstanden te ondersteunen. Scholen kunnen hieruit zelf bepalen hoe ze dit inzetten om achterstanden te bestrijden, bijv. met meer schooluren, extra personeel, verhogen ouderbetrokkenheid.
- Incidentele Bonus voor scholen die brede brugklas aanbieden (€ 1 miljoen).

Er zijn voor voortgezet onderwijs ook familiescholen. Deze zijn financieel zichtbaar in Bestrijding onderwijsachterstanden primair onderwijs.

Apparaatskosten vallen onder Verhogen onderwijskwaliteit.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit 5.1.1.4 Preventief interventieteam (PIT)

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

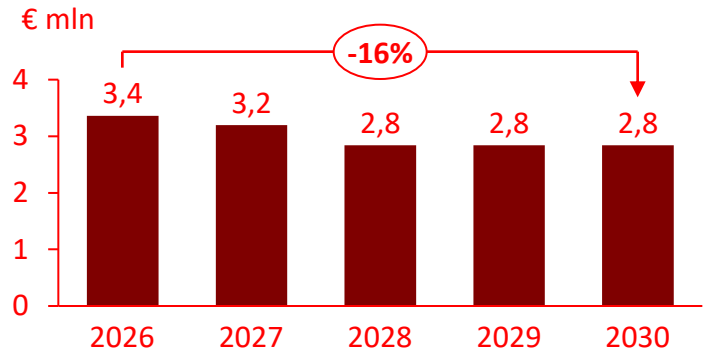

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

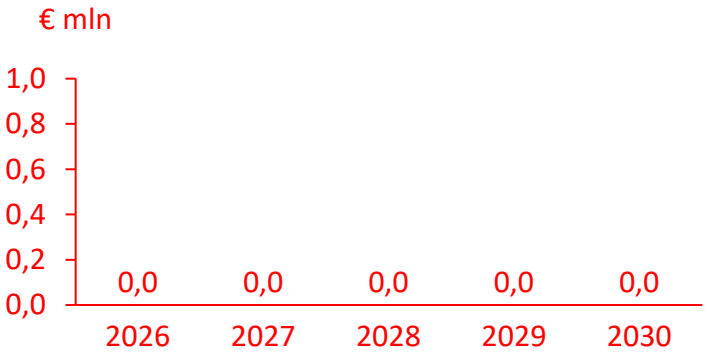

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De PIT aanpak voor basisscholen heeft tot doel om bij kinderen en jongeren tijdig te signaleren of zij een hoog risico lopen op ernstig ontsporend gedrag (en mogelijk ontluikende criminaliteit) en vervolgens ondersteuning te bieden ten behoeve van een pro-sociale ontwikkeling. Het PIT bestaat uit een team van professionals dat samen met ouders/verzorgers en de school kijkt hoe het kind het beste geholpen kan worden. Het aantal scholen waar PIT mee samenwerkt ligt op ruim 100. Daar ondersteunt PIT jaarlijks circa 400 kinderen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 3 mln.

Buiten scope activiteit 5.1.2.1 Toezicht op kinderopvang

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

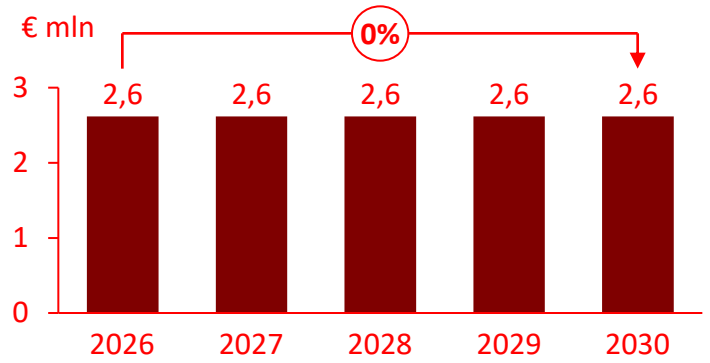

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

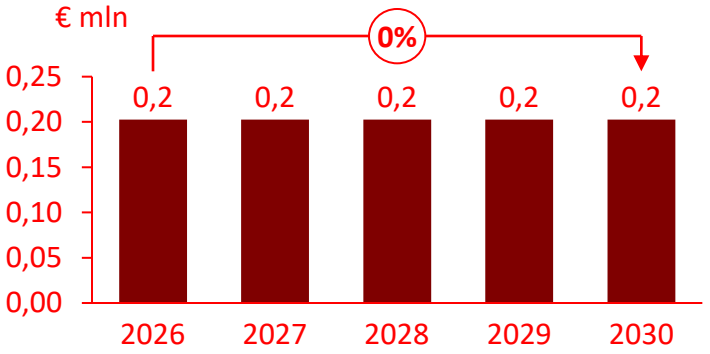

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op kinderopvang tot 4 jaar en buitenschoolse opvang. Dit wordt uitgevoerd door de GGD. Er wordt gecontroleerd of de opvanglocaties voldoen aan de eisen uit deWet kinderopvang. Als deze niet nageleefd worden kunnen er diverse interventies worden ingezet, waaronder handhaving.

Er is wettelijk bepaald dat minimaal 1x per jaar alle locaties worden bezocht, voor gastouderlocaties is dit 1x per 2 jaar, en dat de bevindingen worden gerapporteerd in het landelijk register kinderopvang. De gemeente heeft geen invloed op het aantal locaties voor kinderopvang, dit wordt in beginsel gedreven door de vraag naar opvang.

Apparaatskosten van € 1 miljoen per jaar vallen onder deelbudget Voorschool en kinderopvang.

Er zijn geen keuzes, de gemeente voert uit wat wettelijk is vastgelegd.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 3 mln en wettelijk precies voorgeschreven.

Besparingsoptie binnen activiteit 5.1.2.2 Onderwijskwaliteit

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	6,5 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

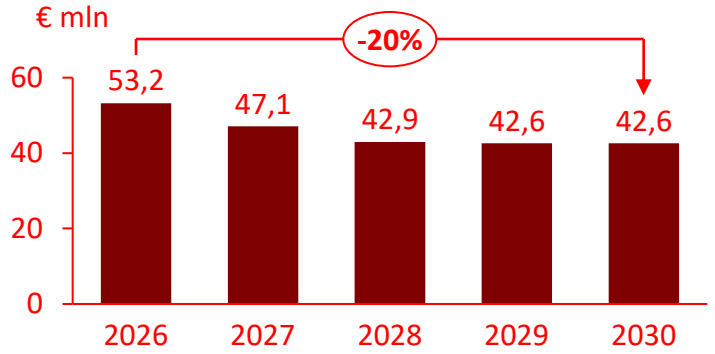

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

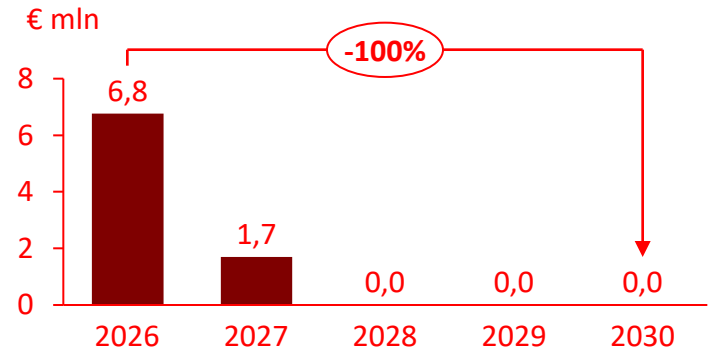

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Hieronder vallen de lasten voor bovenwettelijke voorzieningen om de kwaliteit van scholen te verhogen:

- Subsidies aan scholen om extra personeel te kunnen aantrekken (€ 8 miljoen) voor vakleerkrachten gymnastiek of cultuur en onderwijsondersteunend personeel,
- Voorzieningen waar alle scholen van gebruik kunnen maken, zoals cultuureducatie, burgerschap en schoolzwemmen (€ 6 mln).
- Schooltuinen (€ 7 mln). Deze tuinen zijn in gemeentelijk beheer. De gemeente biedt hier natuur- & milieueducatie aan scholieren.
- Bevorderen gezondheid op scholen (€ 1 miljoen)
- Bevorderen veiligheid scholen door trainingen/jongerenwerkers die gericht worden ingezet waar problematiek grootst is (€2mln).
- Bestrijden lerarentekort (€ 7 miljoen) door het geven van subsidies aan scholen om leraren een toelage te kunnen geven, activiteiten om werken in het Amsterdamse onderwijs te promoten en bijdragen om zij-instromers op te leiden. (…)
- Apparaatskosten (€ 10 miljoen), dit personeel werkt ook voor het bestrijden van onderwijsachterstanden en handhaven leerplicht en voorkomen schoolverlaten.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De gemeente ondersteunt scholen in het aanbieden van natuureducatie. Hier is een besparing mogelijk van 6,5 mln door de schooltuinen en het natuureducatieprogramma stop te zetten. De uitvoering van de schooltuinen is onderdeel van de gemeente.

Buiten scope activiteit 5.1.2.3 Schoolgebouwen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

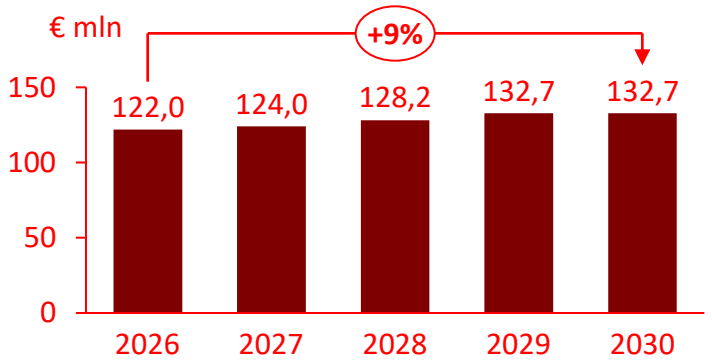

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

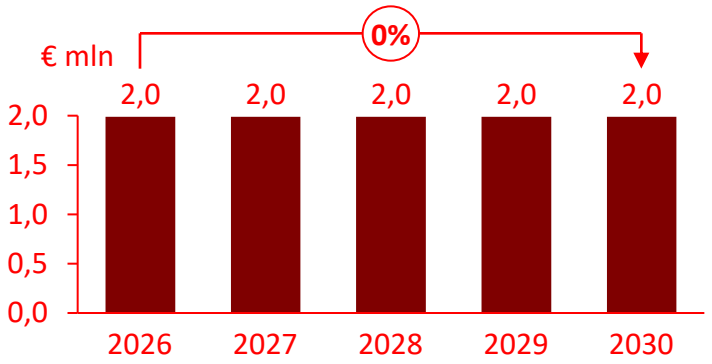

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven voor het bouwen en vervangen van schoolgebouwen voor het primair en voorgezet onderwijs, inclusief het speciaal onderwijs. Dit is een wettelijke taak van de gemeente. De verdeling van de uitgaven is ongeveer 50 % basisonderwijs en 50% voortgezet onderwijs. Hieronder vallen ook de uitgaven voor gymzalen en (het verbeteren van) schoolpleinen.

Hieronder vallen niet:

- De uitgaven voor dagelijks beheer. De scholen zijn verantwoordelijk voor deze kosten.
- Gymles in sporthallen valt deels onder Programma 4, deelbudget Sportlocaties.
- De uitgaven voor voorscholen en integrale kindcentra. Deze vallen onder deelbudget Vroege en Voorschoolse Educatie.
- Uitgaven voor huisvesting voor beroepsonderwijs, hoger onderwijs en volwassenenonderwijs. Deze groepen bekostigen hun eigen huisvesting.

Toelichting waarom *buiten scope*

Dit zijn veel kapitaalslasten op bestaande gebouwen. Onderdeel van Staat van de Investeringen.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 5.1.2.4 Handhaving leerplicht

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

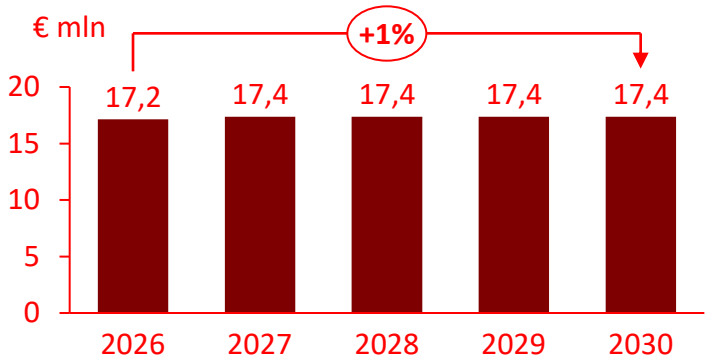

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

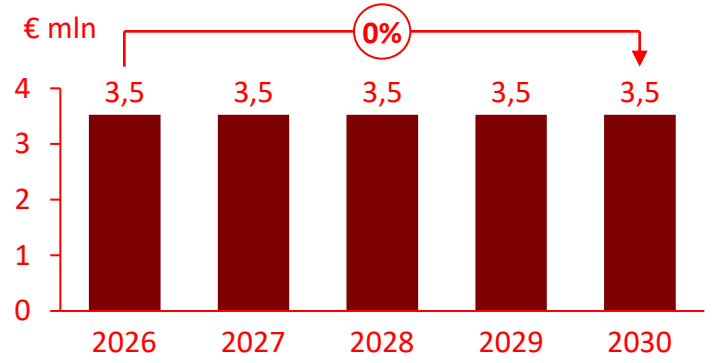

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de lasten voor de activiteiten om kinderen op school te houden en te zorgen voor zoveel mogelijk overgang naar werk:

- Leerplichthandhaving (€ 10 miljoen)
- Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten zonder diploma. Daarnaast wordt bijgedragen aan het regionaal meldpunt coördinatie (RMC) (€ 4 miljoen).
- Ondersteuning van jongeren in een kwetsbare onderwijspositie (JIKOP) (€ 4 miljoen)
- De MBO-agenda (€ 5 miljoen) waarin o. a. samen met het bedrijfsleven wordt geïnvesteerd in opleiden en begeleiden en er extra ondersteuning is voor jongeren die tijdelijk of langdurig(er) geen aansluiting vindt in het reguliere MBO. Tegengaan van kansenongelijkheid is hierbij een speerpunt.

Apparaatskosten voor deze taken vallen onder Verhogen onderwijskwaliteit.

Leerplichthandhaving is een wettelijke taak. Voor het programma vroegtijdig schoolverlaten en RMC ontvangt de gemeente een rijksbijdrage, die als baten in dit deelbudget tonen. De MBO-agenda is bovenwettelijk en daarvoor ontvangt de gemeente geen rijksbijdrage. Deze agenda bevat ook activiteiten die niet gaan over leerplicht en schoolverlaten, zoals het verbeteren van de kwaliteit van de MBO-opleidingen en samen met het veld werken aan kwalitatief goed stages.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Besparing van > 5 mln alleen haalbaar met afschaling van ruim 30%, met nu al een tekort aan leerplicht ambtenaren irt aantal verzuimmeldingen en niet-ingeschrevenen. Zakt dan onder wettelijke norm in leerplichtwet.

Buiten scope activiteit 5.1.3.1 Openbare bibliotheek

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

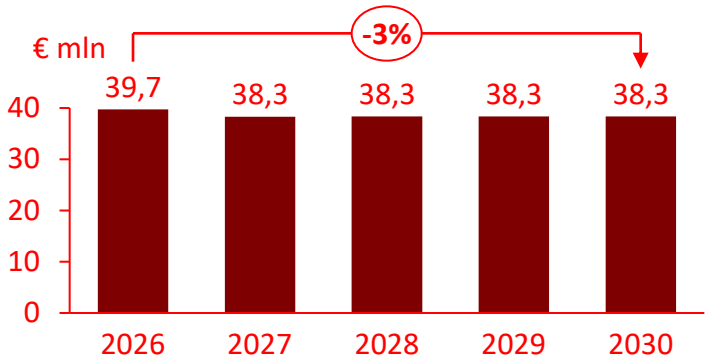

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

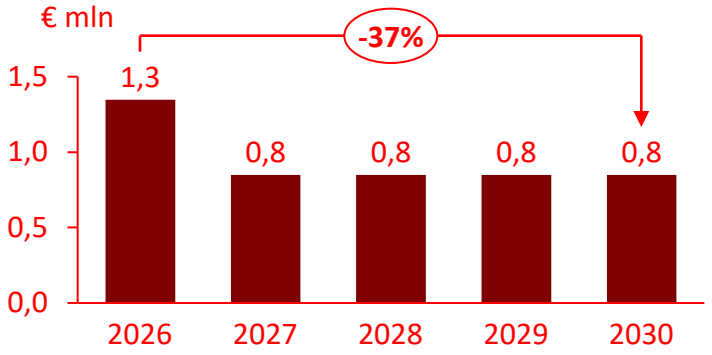

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen alle uitgaven voor bestaande bibliotheken. Het betreft subsidies aan de OBA voor de reguliere exploitatie (ca. € 28 miljoen), de huurkosten voor OBA Oosterdok (ca. € 4,5 miljoen) en een aantal specifieke doelstellingen, die incidenteel gesubsidieerd worden.

Voor het leesbevorderingsprogramma Liefde voor Lezen ontvangt voor de periode 2024-2026 in totaal €3,1 miljoen. Ook ontvangt de OBA een Ontwikkelbegroting voor het inrichten van de organisatie voor de toekomst en het voorbereiden op OBA Next. Het betreft hier een bedrag van € 5 miljoen, verspreid over de periode 2021-2026. Deze extra investering hing samen met een bezuiniging van € 1,5 miljoen per jaar op de exploitatiesubsidie. Deze taakstelling is ondertussen tot en met 2030 getemporiseerd.

De volgende baten vallen onder dit onderdeel:

- Specifieke uitkering (SPUK) in 2025 en 2026 (€ 2,75 miljoen per jaar) voor het overbruggen van de periode tot invoer van de zorgplicht bibliotheken (vanaf 2027) en de daarbij horende financiering.
- Structurele specifieke uitkering Rijk (SPUK) voor de Informatiepunten Digitale Overheid van € 0,9 mln (IDO).

Toelichting waarom *buiten scope*

Nieuwe wetgeving legt een minimum niveau neer voor bibliotheekvoorziening, waar Amsterdam net wel/net niet aan voldoet.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 6

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Besparingsoptie binnen activiteit 6.1.1.1 Gebiedsgericht werken stadsdelen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

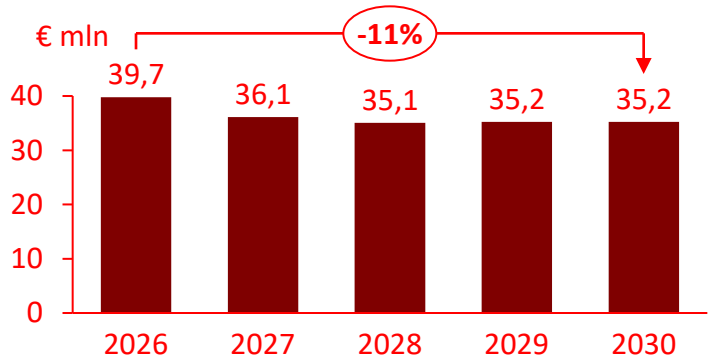

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

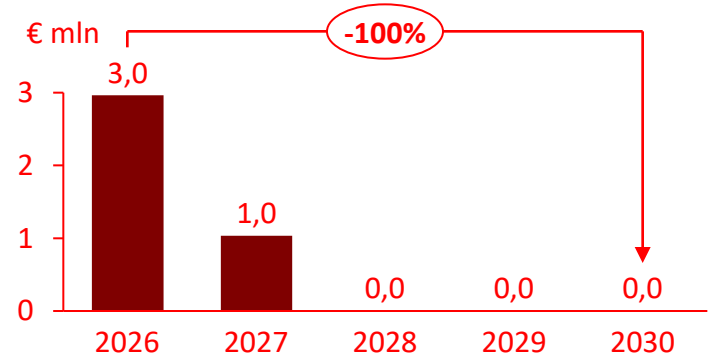

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	35,2 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	7,6 mln

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De uitgaven bestaan uit twee delen:

- Uitgaven van stadsdelen aan het gebiedsgericht werken die niet onder de sociale basis vallen. Deze uitgaven bestaan uit:
  - Ondersteunen en ontwikkelen van buurtinitiatieven in stadsdelen (ca. 8%)
  - Specifiek budget voor masterplangebieden (ca. 3%)
  - Subsidie aan het Leefkringhuis in Amsterdam Noord dat kwetsbare inwoners ondersteunt en opvangt (ca. 2%)
  - Subsidie voor ondersteuning van statushouders/Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden (ca. 3% incidenteel)
  - Nominale compensatie voor het totale budget van de stadsdelen (zowel subsidies, lonen en prijzen (ca. 22%)
- Uitgaven voor de apparaatslasten van:
  - De 25 gebiedsteams in de wijken (ca 34%)
  - De teams basisvoorzieningen inclusief sportstimulering (ca. 28%)

Onder de uitgaven vallen niet: De ondersteuning vanuit de sociale basis, dit is een aparte subactiviteit; De buurtbudgetten, deze vallen onder B.3 democratisering

Technische opties voor keuzes- en besparingen binnen deze activiteit

Besparing van 7,6 mln. Inzet gebiedsteams in de wijken verkleinen, 45FTE minder inzet van gebiedsmakelaars als ‘oren en ogen’ van de buurt, benaderbaarheid van de overheid neemt af. Meer reactief in plaats van preventieve aanpak van knelpunten en acute problemen in buurten, minder sterke netwerken. Minder burgerparticipatie en co-financiering van sociale projecten door buurt-organisaties of welzijnsorganisaties.

Besparingsoptie binnen activiteit 6.1.1.2 Ondersteuning mantelzorg

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	11,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

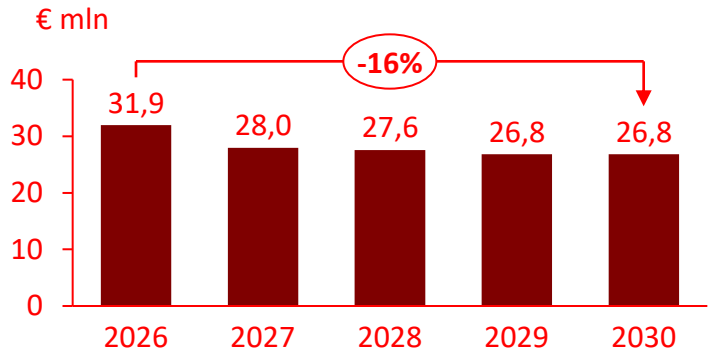

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

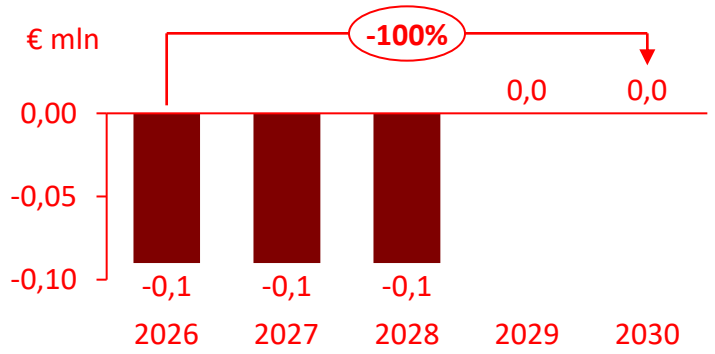

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Dit zijn uitgaven voor het werven en koppelen van vrijwilligers, mantelzorg ondersteuning, en de ondersteuning van Amsterdammers in het krijgen van een zo passend mogelijk ondersteuningsaanbod in Amsterdam. Ook zijn er uitgaven om te zorgen voor een goede belangenbehartiging van mensen die zorg krijgen van de gemeente. Meestal betreft het subsidies aan (koepel)organisaties. Gaat om:

- Onafhankelijke clientondersteuning voor Amsterdammers die zorg en ondersteuning hebben nodig hebben (ca. € 7 miljoen, met name subsidie aan MEE Amstel Zaan (ca. € 6,3 miljoen) en deel Cliëntenbelang Amsterdam (ca. €0,7 miljoen).
- Cliëntperspectief inbrengen: subsidie voor gevraagd en ongevraagd advies te geven over het cliëntperspectief bij beleid en uitvoering in het sociaal domein (ca. € 2,0 miljoen, met name subsidie aan Cliëntenbelang)
- Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers, met bijvoorbeeld respijtzorg, advies. lotgenotencontact, totaal ca. € 2 miljoen voor mantelzorgondersteuning. Werven en koppelen van vrijwilligers aan andere maatschappelijke doelen (via bijvoorbeeld de vrijwilligerscentrale, totaal ca. € 1,6 miljoen).

Hieronder valt niet: (…).

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Amsterdam bouwt de subsidies voor mantelzorgorganisaties af. Dit zorgt voor vermindering van de ondersteuning t.b.v. informele zorg, waardoor er minder Amsterdammers informele zorg gaan bieden en meer beroep doen op formele zorg (ventieleffect). In de beweging naar de voorkant – waarmee we het stelsel van zorg en ondersteuning in Amsterdam toekomstbestendig willen houden – vervullen vrijwillige inzet (VI) en mantelzorgondersteuning (MZO) een grote rol.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 6.1.1.3 Sociale basis

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	155,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	30,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

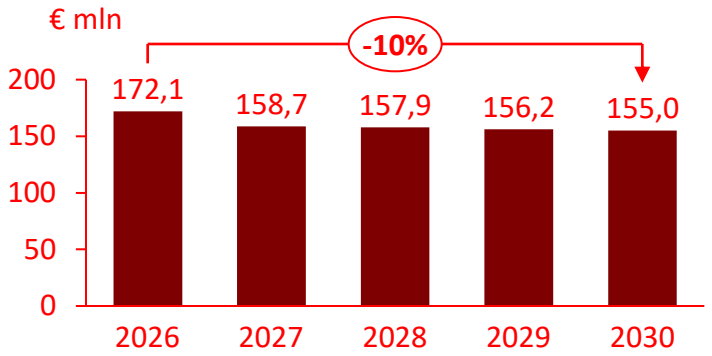

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

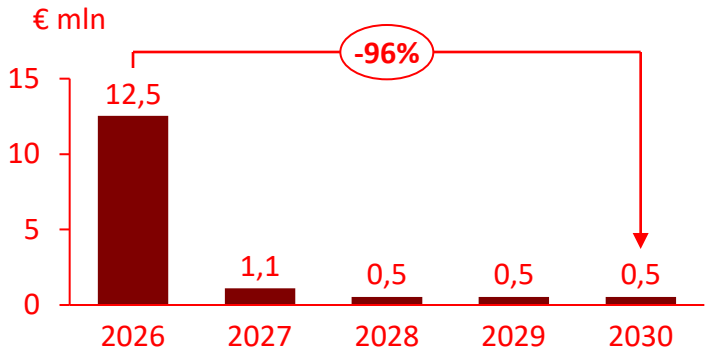

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Dit zijn uitgaven aan buurthuizen en andere vrij toegankelijke voorzieningen in de buurt. Het gaat om subsidies voor exploitatie en beheer van buurthuizen (huis van de wijk), jongerencentra en laagdrempelige ondersteuning. (…) Daarnaast zijn er uitgaven aan coördinatie, zoals de programmering van buurthuizen en het coördineren van een goede vrijwilligersinfrastructuur. Stadsdelen bepalen binnen stedelijke kaders welke organisaties de subsidies krijgen.
In totaal wordt c.a. € 55 miljoen besteed aan ondersteuning van jongeren en c.a.€ 65 miljoen aan ondersteuning van volwassenen bij de stadsdelen (inclusief de uitgaven voor exploitatie en beheer van buurthuizen en jongerencentra).
De uitgaven gebeuren via meerjarige subsidies en liggen tot 2030 (grotendeels) vast. (…)
Daarnaast ook opgenomen: organisatielasten en een aantal specifieke stedelijke uitgaven voor activiteiten ihkv preventie.
Ook alle specifieke middelen die de gemeente ontvangt van het Rijk vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (SPUK GALA) en Integraal Zorgakkoord (IZA) zijn hier opgenomen.
Hieronder vallen niet: uitgaven aan sport en bewegen in de sociale basis (4.1 Sport); budget dat vanuit de sociale basis ingezet wordt voor volwasseneducatie en activering/participatie (vallen niet onder programma 6, maar onder programma 7).

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Besparing van 20%/30 mln. Minder laagdrempelige collectieve voorzieningen, zoals jongerenwerk, kinderwerk, mentoraten, buurtwerk, huizen van de wijk & jongerencentra, activiteiten ihkv ontmoeting en empowerment. Door te besparen op de sociale basis neemt de druk op specialistische voorzieningen verder toe. Binnen de aangepaste doelstellingen zullen DB's keuzes moeten maken over welk aanbod nog wordt gesubsidieerd. Naast een nieuw beleidskader zal ook moeten worden gekeken naar het huidige verdeelmodel voor het waarborgen van een basisniveau aan voorzieningen in alle stadsdelen. Door te besparen op de sociale basis neemt de druk op specialistische voorzieningen verder toe.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 6.1.2.1 Volksgezondheid

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030) **5,0 mln**

Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030) **5,0 mln**

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

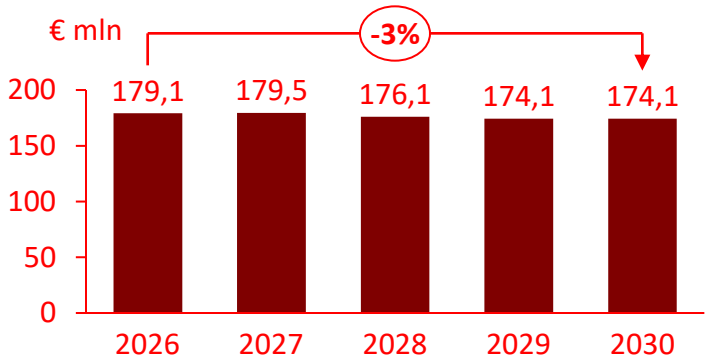

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

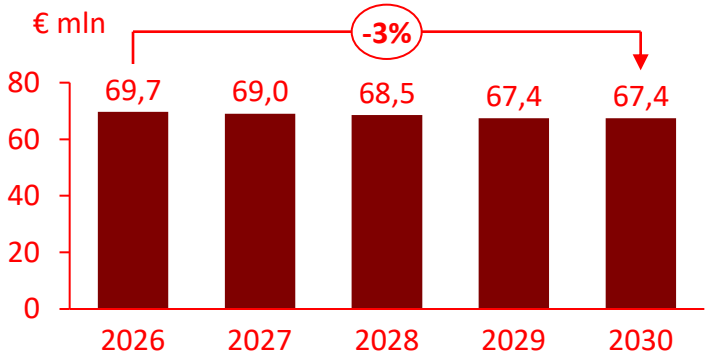

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Dit zijn de uitgaven aan publieke gezondheidszorg, die worden uitgevoerd door de GGD. Doel is de algemene gezondheid te bevorderen en ziekten bij risicogroepen te voorkomen. Vaak zijn dit taken op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg). Betreft:

- Infectieziektebestrijding, waaronder het Streeklaboratorium; onderzoek, hygiëne en preventie; algemene infectieziekten (o.a. reizigersvaccinatie); voorkoming en bestrijding van tuberculose, geslachtsziekten en corona. Staan baten tegenover van o.a. zorg-verzekeraars, reizigers en andere overheden. Deze dekken ca. 85% van deze uitgaven. De gemeentelijke uitgaven zijn ca. €7 mln.
- Uitvoeren van de Amsterdamse jeugdgezondheidszorg, zoals het consultatiebureau en de schoolarts. Het merendeel gebeurt vanuit de locaties van de Ouder- en kindteams (OKT's).
- Onderzoek en gezondheidsbevordering: diverse preventieve programma's om gezond leven makkelijker te maken. (…) De bijdrage hiervoor uit gemeentelijke middelen is ca. € 12 miljoen. Daarnaast is hiervoor een specifieke uitkering beschikbaar van het rijk. Tot en met 2026 is deze € 14 miljoen (specifieke uitkering (SPUK) Gezond actief leven akkoord (GALA)).

Hieronder vallen niet: De maatschappelijke gezondheidszorg, dit valt onder het deelbudget MGGZ in 6.3De activiteiten van de GGD voor dierplaagbeheersing. Deze vallen onder 1.6.De activiteiten van de GGD voor luchtkwaliteit. Deze vallen onder 2.1.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Onder publieke gezondheid vallen de uitgaven van de GGD aan infectieziektenbestrijding, gezondheidsbevordering en preventie, jeugdgezondheidszorg, epidemiologie en gezondheidsmonitoring en forensische Geneeskunde.

Een bezuiniging op deze taken van 5 mln betekent een personeelsreductie van ca. 45-60 fte. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteit van de zorg, de veiligheid van Amsterdammers en de juridische positie van de gemeente. Het afschalen van zorgpreventie tenslotte kan leiden tot hogere zorgkosten en slechtere gezondheid van Amsterdammers.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 6.2.1.1 Wijkteams jeugd

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	70,3 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	15,1 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

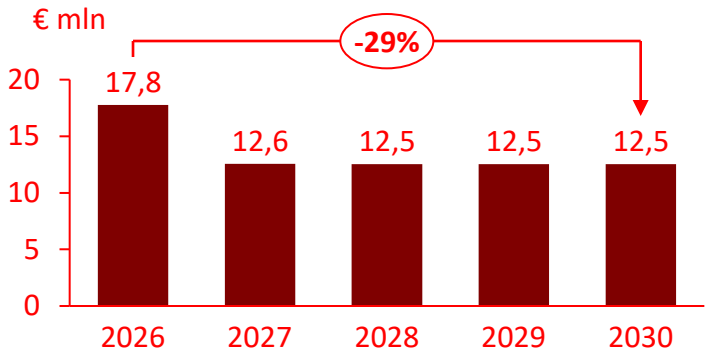

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

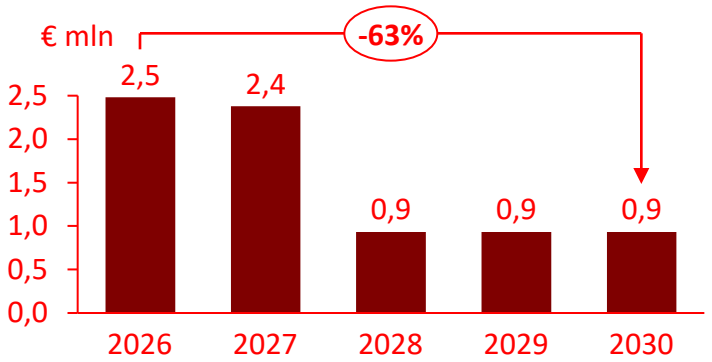

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, afgebroken want te lang)

Dit zijn grotendeels uitgaven aan jeugdhulpmedewerkers die eerstelijns jeugdhulp en advies bieden. Daarnaast verwijzen zij door naar de sociale basis, of naar specialistische jeugdhulp als de eerstelijs zorg niet passend is. Deze jeugdhulp is ingekocht in een contract met looptijd tot 2029.
De jeugdhulpmedewerkers zijn onderdeel van de ouder- en kindteams (OKT's). Deze teams werken op 23 locaties door de hele stad. Daarnaast zijn zij op scholen aanwezig.
Daarnaast wordt enkele miljoenen besteed aan extra preventief aanbod (Aanvullende Preventieve Opvoed- en Opgroeiondersteuning) voor met name opvoedondersteuning, mentaal welbevinden en seksuele gezondheid. Deels gebeurt dit op scholen. Aanvullend zijn er stedelijke subsidies voor preventie.
Verder zijn er uitgaven aan facilitair beheer van de OKT locaties.

Hieronder vallen niet: (…)

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De Ouder- en Kindteams Amsterdam zijn de spil in het Amsterdamse jeugdstelsel. De kosten van de Stichting OKT bestaan voor het overgrote deel uit personeelskosten voor generalistische hulpverleners. Een vermindering met 20% op 575 fte (2026) betekent ca. 115 fte minder aan personele inzet in de uitvoering. Keuzen die daaruit voort kunnen komen zijn:

- Geleidelijk korten op alle 27 OKT-teams (kaasschaafmethode);
- Schrappen van specifieke taken in de opdracht: bijv. preventie of inzet voor gezinnen met complexe veiligheidsproblematiek;
- Kiezen voor minder -of kleinere- wijkteams in gebieden met de minst kwetsbare doelgroep;
- Een combinatie van deze maatregelen.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 6.2.1.2 Wijkteams volwassenen

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	64,1 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	10,8 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

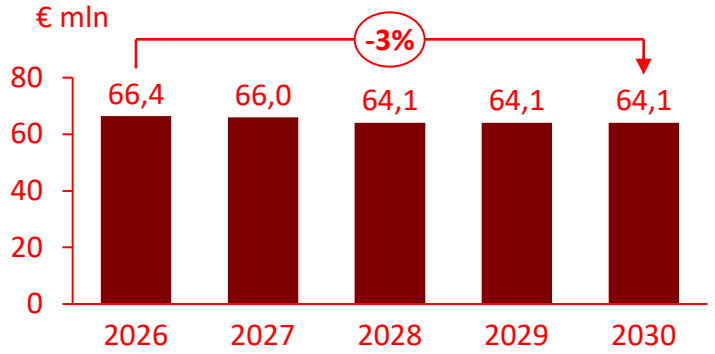

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

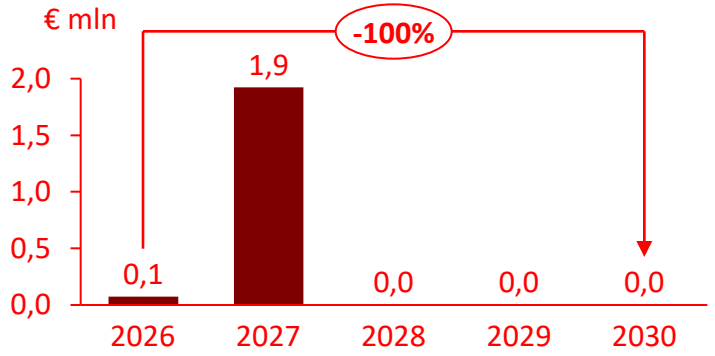

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven aan de buurtteams, die op ca. 40 locaties door de gehele stad drie taken uitvoeren: Informatie en advies geven over bijvoorbeeld zorg, wonen, gezondheid, werk, geld, ontmoeten of veiligheid en doorgeleiden naar de sociale basis. Persoonlijk begeleiden van volwassen Amsterdammers die extra steun nodig hebben. Toegang geven tot een aantal individuele WMO voorzieningen: dagopvang, hulp bij huishouden, logeeropvang, aanvullende individuele ondersteuning en begeleid thuis.
Hieraan wordt ca. € 63 miljoen per jaar besteed.
De buurtteams worden gefinancierd via een meerjarige subsidie die afloopt in 2026. Daarnaast worden de taak om de buurtteams uit te voeren opnieuw aanbesteed, per 2028.
Hieronder vallen niet:

- De begeleiding van jongeren. Dit valt onder deelbudget Wijkteams Jeugd.
- De individuele WMO voorzieningen. Deze vallen onder programma onderdeel 6.3
- De (preventieve) schuldhulpverlening door het buurtteam. Dit valt onder programma onderdeel 7.3.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Verlaging budget buurtteams (totaal ~€ 100 miljoen waarvan € 60 miljoen in programma 6), na de nieuwe aanbesteding vanaf 2028. Dit leidt tot het terugbrengen van het niveau van dienstverlening door de buurtteams. Dit heeft invloed op de wettelijke Wmo taak die wordt uitgevoerd bij de buurtteams. Er wordt minder preventief ingezet en de druk op het OKT, de sociale basis en specialistische/aanvullende hulp zal toenemen (waterbedeffect).

Besparingsoptie binnen activiteit 6.3.1.1 Ondersteuning MGGZ

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

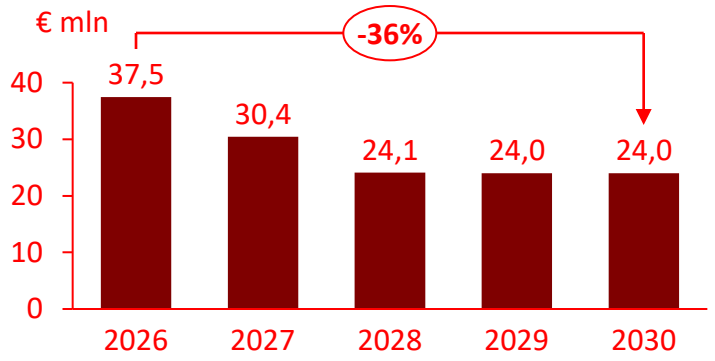

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

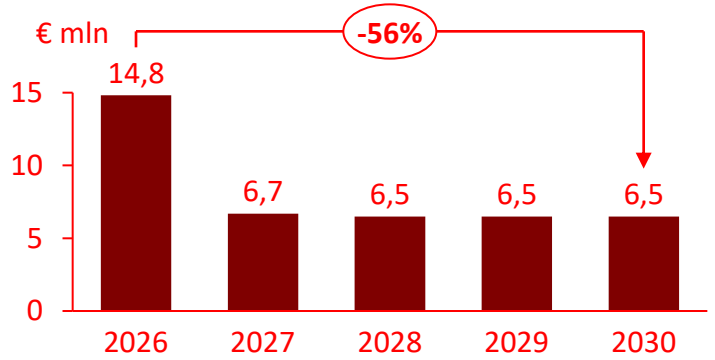

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	7,8 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven aan hulp voor Amsterdammers met ernstige problemen die worden uitgevoegd door de GGD.
Het gaat onder meer om uitgaven aan:

- Geïntegreerde voorzieningen voor mensen met ernstige verslavingsproblemen. Het betreft met name verstrekking van drugs en bieden van huisartsenzorg. Hier staan specifieke rijksmiddelen tegenover. Deze uitgaven zijn kostendekkend.
- Sociaal-medische zorg aan mensen die zichzelf verwaarlozen en vaak overlast veroorzaken. Het gaat bijvoorbeeld om dak- en thuislozen, alcoholisten, druggebruikers en chronisch psychotische mensen. Naar aanleiding van meldingen (meldpunten Zorg & Woonoverlast of Advies- en meldpunt OGGZ) legt het team bijvoorbeeld huisbezoeken af. Het bieden van deze zorg is een wettelijke taken van de gemeente. Het betreft zowel verplichte als vrijwillige zorg
- Centrale toegang en toeleiding naar de verschillende vormen van maatschappelijke opvang, noodopvang en beschermd wonen.
- Persoonsgerichte aanpakken, met name begeleiding van risicojongeren uit de Top 1000.

Daarnaast vallen hieronder uitgaven aan ondersteunende diensten binnen het programma.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Verlaging budget MGGZ (€ 8 mln in 2030) met € 5 mln tot € 3 mln resulteert volledig in een reductie van personeel, met name hulpverleners zoals sociaal psychiatrisch verpleegkundigen. MGGZ biedt sociaal medische zorg aan kwetsbare bewoners in nood en wordt vaak wordt ingeschakeld door andere onderdelen van de gemeente (en politie). Gevolg van bezuiniging kan zijn dath het aantal individuele incidenten toeneemt, overlast toeneemt of dat druk op andere partijen toeneemt. Hierbij zullen wettelijke taken (vanuit WMO en wet publieke gezondheid) mogelijk in de knel komen.

Besparingsoptie binnen activiteit 6.3.1.2 t/m 6: Wmo dagbesteding, hulp bij huishouding, aanvullende individuele ondersteuning, wonen en vervoer

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	212,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	42,5 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

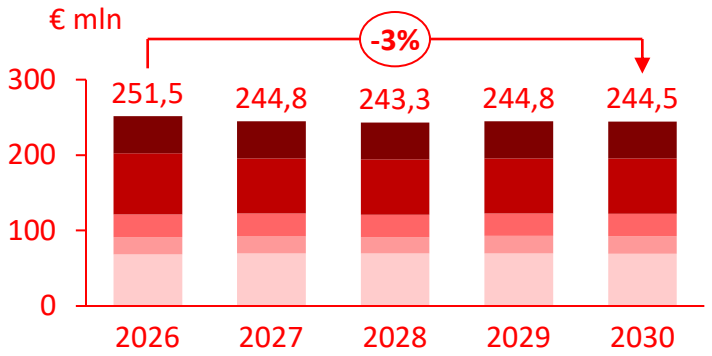

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

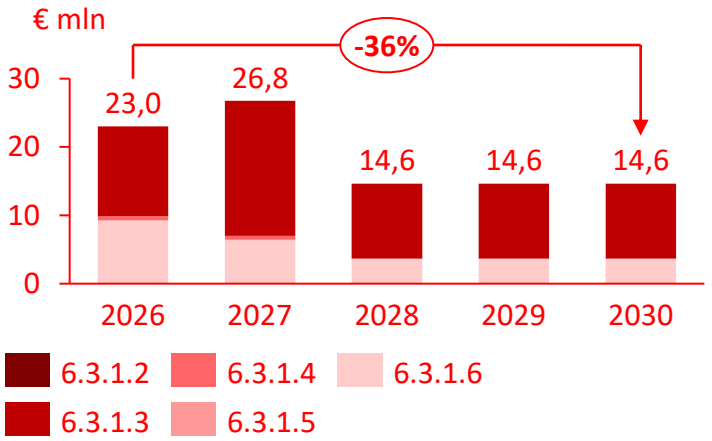

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (copy/paste begroting 2026, samengevat)

Dit betreft een combinatie van 5 activiteiten verbonden met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo):

- 6.3.1.2 - Wmo Dagbesteding: groepsondersteuning ter bevordering van sociale contacten en deelname aan de samenleving. Dagbesteding bestaat uit diverse activiteiten, zoals sociale, creatieve, sportieve en werkgerelateerde activiteiten.
- 6.3.1.3 - Wmo Hulp bij huishouden: recht op aanvullende individuele zorg, als die niet via de wijkteams kan worden geboden. De zorg wordt via langjarige contracten uitbesteed. Betreft het geheel of gedeeltelijk overnemen van huishoudelijke activiteiten.
- 6.3.1.4 - Wmo Aanvullende ondersteuning: ondersteuning vanuit de buurtteams bij zelf- en samenredzaamheid en participatie; en Aanvullende individuele ondersteuning bij ondersteuningsvragen van Amsterdammers met specifieke zwaardere problematiek.
- 6.3.1.5 - Wmo Overig: omvat hoofdzakelijk (circa 80%) apparaatslasten en bedrijfsvoeringskosten voor de uitvoering van de Wmo.
- 6.3.1.6 - Wonen en vervoer: Aanvullend openbaar vervoer (AOV), vervoersvoorzieningen (bijvoorbeeld aangepaste fiets, scootmobiel), het vervangen, verplaatsen of verwijderen van een woonruimteaanpassing (bijvoorbeeld een traplift) en hulpmiddelen onder de Wmo.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De gemeente maakt een strikere norm waarop Amsterdammers toegang krijgen tot de Wmo-voorzieningen en het aanbod van de buurtteams. De begeleiding verplaatst van individuele begeleiding naar groepsbegeleiding. De contracten met zorgaanbieders worden kleiner gemaakt, waardoor de wachtlijst voor zorg vanuit de aanbieder langer wordt.

Besparingsoptie binnen activiteit 6.3.1.7/8/9 Jeugdzorg (enkelvoudig, hoog specialistisch en PGB/Dyslexiezorg)

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	288,7 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	56,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

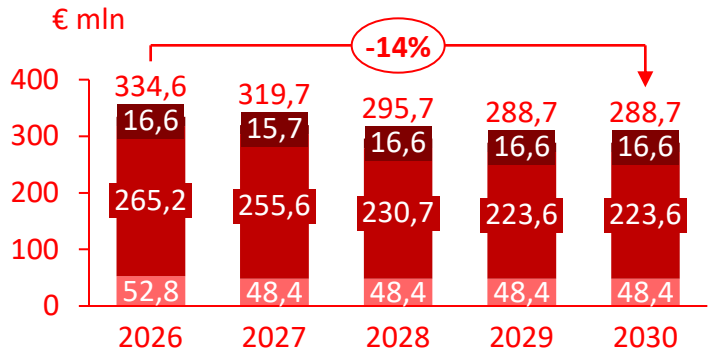

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

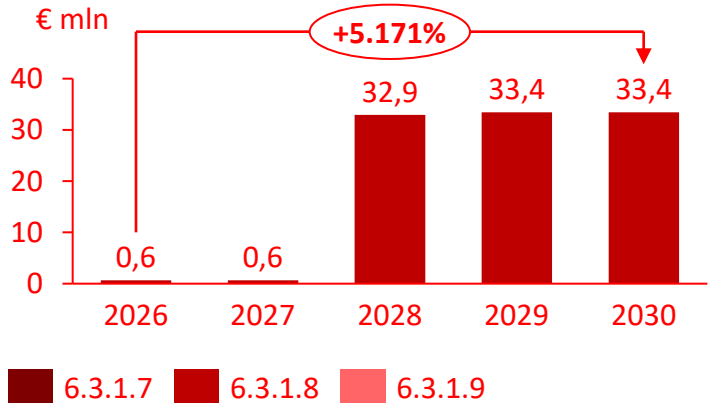

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, samengevat)

De gemeente Amsterdam biedt jeugdhulp op drie niveaus.
De kleinste vorm betreft enkelvoudige specialistische jeugdhulp ((6.3.1.7 - Jeugd: Enkelvoudig; 6% van de uitgaven), kortdurende ambulante hulp die door 13 aanbieders wordt geboden als aanvulling op de Ouder- en Kindteams. De contracten lopen tot 2027 en worden gefinancierd via een lumpsummodel.
Het grootste deel (6.3.1.8 - Jeugd: Hoogspecialistisch; 80%) betreft hoogspecialistische jeugdhulp voor complexe gevallen, uitgevoerd door tien kernpartners in de regio Amsterdam-DUO. Dit omvat zowel ambulante hulp als alle vormen van verblijf, zoals pleegzorg, gezinsgericht verblijf en gesloten jeugdhulp. De contracten lopen eveneens tot 2027. Aanvullend zijn er landelijke raamcontracten via de VNG, zonder budgetplafond. Een belangrijk aandachtspunt is dat problemen van kinderen vaak voortkomen uit die van hun ouders, zoals psychische klachten, schulden of werkloosheid.
Tot slot valt 15% van de aanvullende jeugdhulp (6.3.1.9 - Jeugd: Overig) onder persoonsgebonden budgetten (PGB), individuele betaalovereenkomsten (IBO) en dyslexiezorg. PGB's en IBO's worden per jeugdige afgesloten voor maximaal één jaar. De dyslexiezorg wordt bovenregionaal gecontracteerd voor de regio's Amsterdam-Amstelland en Zaanstreek-Waterland.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De gemeente heeft de wettelijke plicht jeugdigen en ouders jeugdhulp te bieden. Aanvullend op de jeugdhulp van de Ouder- en Kindteams bieden jeugdhulpaanbieders deze hulp. De kosten van deze aanvullende jeugdhulp zijn sinds de transitie van de jeugdzorg in 2015 verdubbeld. In de begroting is een transformatie- en besparingsopgave van € 30 miljoen opgenomen richting 2029. Een extra besparing van 20% (nog eens € 56 miljoen) kan alleen gerealiseerd worden door de toegang tot de aanvullende jeugdhulp te beperken tot jeugdigen met zeer ernstige gedragsproblemen en/of beperkingen en aanvullende ondersteuning van en door ouders niet langer te financieren.

Buiten scope activiteit 6.3.1.10 Begeleiding thuis en beschermd verblijf

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

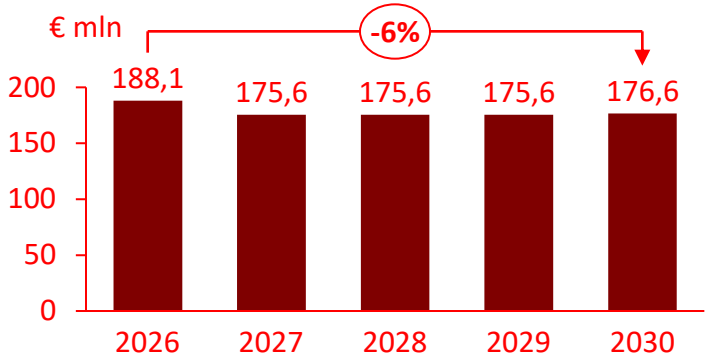

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

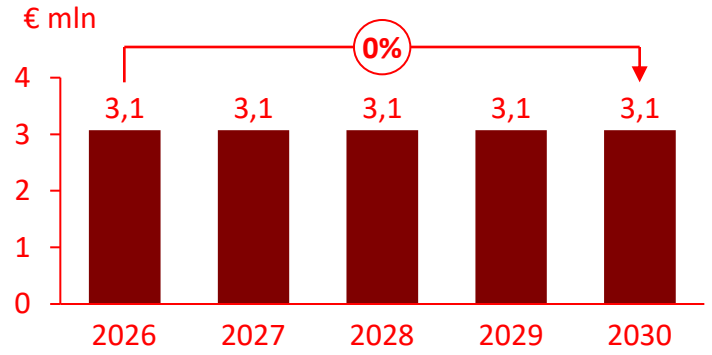

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Begeleid thuis en Beschermd verblijf wordt geboden in het kader van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Beide zijn wettelijke geregeld in de Wmo. Hierin is vastgelegd dat een gemeente opvang moet bieden aan ieder persoon die dakloos is of dreigt te worden, of psychiatrische problematiek heeft en die niet in staat is zich op eigen kracht te redden.
Hieronder valt de begeleiding en opvang van mensen die zich door psychische of psychosociale problemen niet zelfstandig kunnen redden. Dit kan zijn door hun begeleiding te bieden op een woning of, afhankelijk van de aard en ernst van de problemen, op te nemen in een instelling.
Het totaal van het budget is gelijkelijk verdeeld over Begeleid thuis en Beschermd verblijf. Circa 75% van het budget voor deze activiteit wordt aangewend voor inkoop van zorg. De overige 25% van het budget is ten behoeve van subsidiering. Bijvoorbeeld voor de opvang economisch daklozen. De beschikbare capaciteit aan woningen is circa 3700 voor Begeleid thuis en circa 950 woningen beschikbaar voor Verblijf.
De gemeente moet deze zorg bieden aan iedereen die deze nodig heeft. Voor sommige onderdelen kan dit wel beperkt worden door inzet op groepsaanbod of preventie via wijkteams. Deze vormen van zorg worden uitbesteed via langjarige contracten.

Het betreft niet:

- De begeleiding en opvang van mensen die dakloos zijn vanwege financiële problemen of omdat zij geen verblijfstatus hebben. Dit valt onder Kortdurende opvang.
- De opvang van Slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling."

Toelichting waarom *buiten scope*

De bovenwettelijke taken worden uitgevoerd met coalitiemiddelen, die per 2027 komen te vervallen. Het structurele budget 2030 wordt gebruikt voor de uitvoering van wettelijke taken. Hierdoor is er geen besparingsoptie mogelijk.

Buiten scope activiteit 6.3.1.11 Kortdurende opvang

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

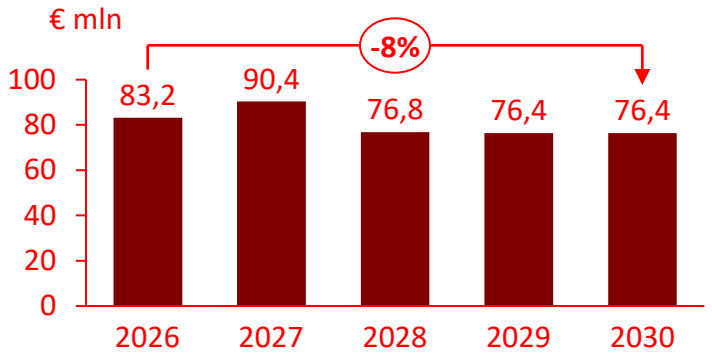

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

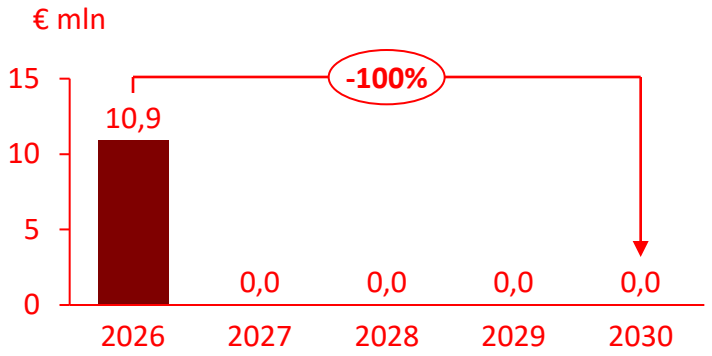

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Maatschappelijke opvang komt voort uit de Wmo. In aanvulling hierop kiest Amsterdam ervoor opvang te bieden aan mensen die geen huis hebben vanwege financiële problemen of omdat zij geen verblijfstatus hebben:

- Ondersteuning en opvang kwetsbare groepen: nachtopvang voor daklozen, uittreedprogramma's voor prostituees, opvang van slachtoffers van mensenhandel, preventieprogramma's, ambulante begeleiding, inloopvoorzieningen, zorgtoeleiding en ondersteuning (samen circa 65% van het totaal).
- Noodopvang voor gezinnen met kinderen (circa 12% van het totaal).
- Winter(koude)opvang van daklozen (circa 13% van het totaal).

De ondersteuning en opvang van mensen die vanwege psychische of psychosociale problemen niet (zelfstandig) thuis kunnen wonen vallen onder Begeleid thuis en beschermd verblijf. Ook vallen hieronder niet de opvang van Slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling en de opvang van Oekraïense vluchtelingen.

Toelichting waarom *buiten scope*

De bovenwettelijke taken worden uitgevoerd met coalitiemiddelen, die per 2027 komen te vervallen. Het structurele budget 2030 wordt gebruikt voor de uitvoering van wettelijke taken. Hierdoor is er geen besparingsoptie mogelijk.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 6.3.2.1 Veilig Thuis & CSG

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	24,6 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

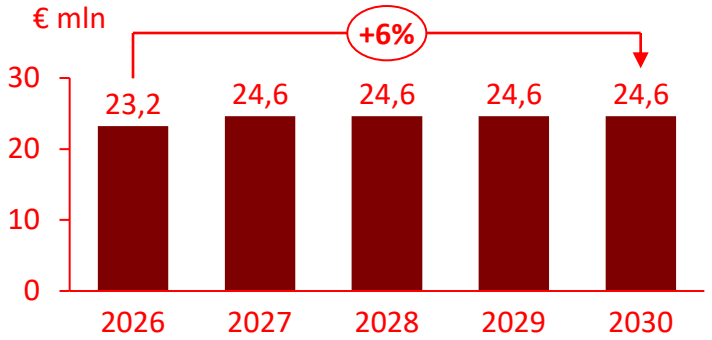

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

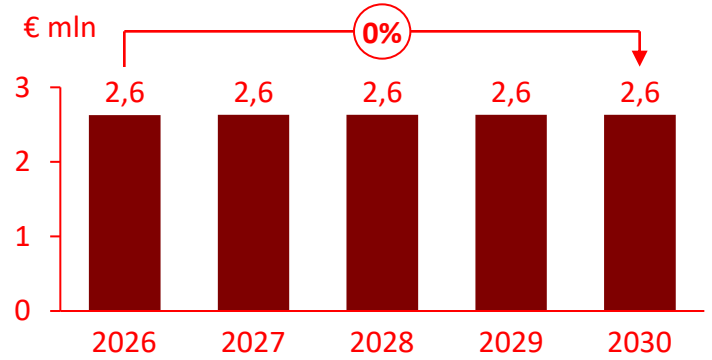

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder valt:

- De (preventieve) aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling (Regioaanpak Veiligheid voor Elkaar, 2020-2024).
- Gespecialiseerde hulpverlening bij huiselijk geweld, waaronder de opvang, geboden door de Blijf Groep.

De Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet stellen de gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van bovenstaande activiteiten. Deze zijn belegd in een gemeenschappelijke regeling (GR) voor de regio Amsterdam-Amstelland.

Onder deze taak valt niet de begeleiding van kinderen die door een onveilige thuissituatie extra worden begeleid, dit valt onder de Jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

De integrale opdracht van Veilig Thuis wordt ingeperkt. Het doorzetten van mel-dingen die niet acuut of levensbedreigend zijn wordt vertraagd; de adviesfunctie wordt beëindigd. Het Centrum Sexueel Geweld (CSG) stopt met de afhandeling van verkrachtingen en aanrandingen die langer dan 7 dagen geleden hebben plaatsgevonden. De recentelijk uitgebreide openstelling van CSG wordt weer teruggedraaid.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 6.3.2.2 Geweld en kindermishandeling

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

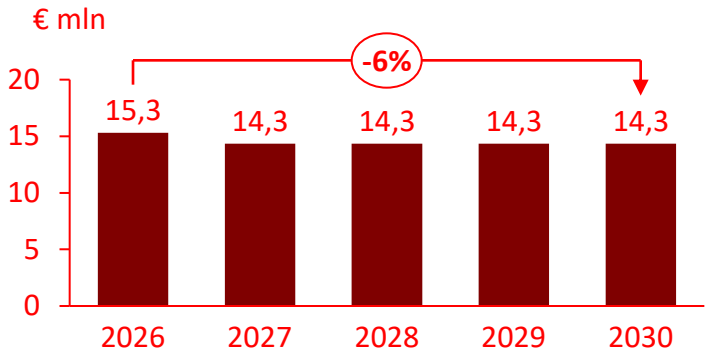

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

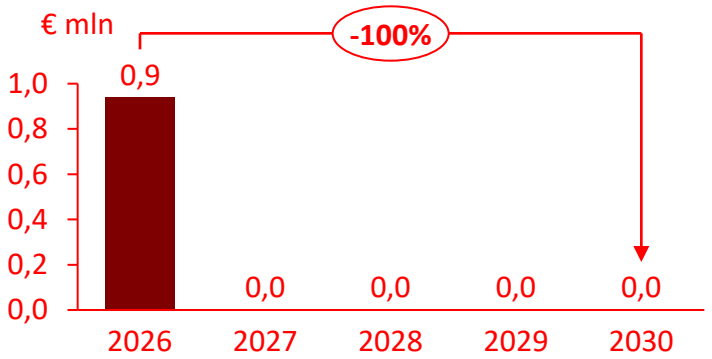

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Veilig Thuis heeft de taak advies te geven bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling. Ze beoordeelt de meldingen en geleidt door naar hulpverlening.

Het Centrum Seksueel Geweld Amsterdam-Amstelland (CSG) biedt professionele hulp aan iedereen die een ongewenste seksuele ervaring heeft meegemaakt. Het CSG verzorgt ook voorlichting en scholing in samenwerking met het Steunpunt Seksueel Geweld.

De Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet stellen de gemeente verantwoordelijk voor het uitvoeren van bovenstaande activiteiten. Deze zijn belegd in een gemeenschappelijke regeling (GR) voor de regio Amsterdam-Amstelland. De meerderheid van de middelen gaat naar Veilig Thuis (circa 40%).

Toelichting waarom ***buiten scope***

Grotendeels wettelijke taak. Geen 5 mln besparing haalbaar t. o. v. de landelijke norm (wat werkt als minimum). Geld ligt vast tm 2029 en een regionale afspraak.

Buiten scope activiteit 6.3.2.3 Jeugdbescherming en -reclassering

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

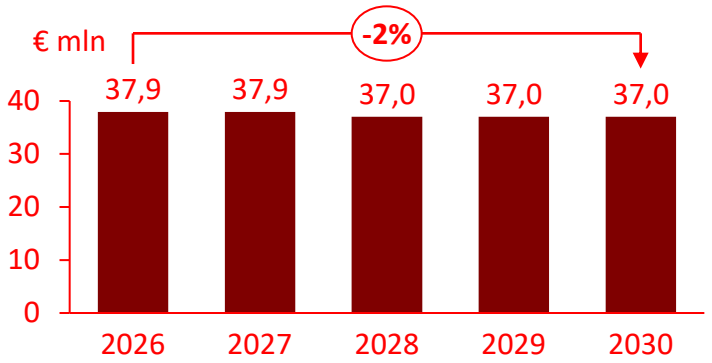

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

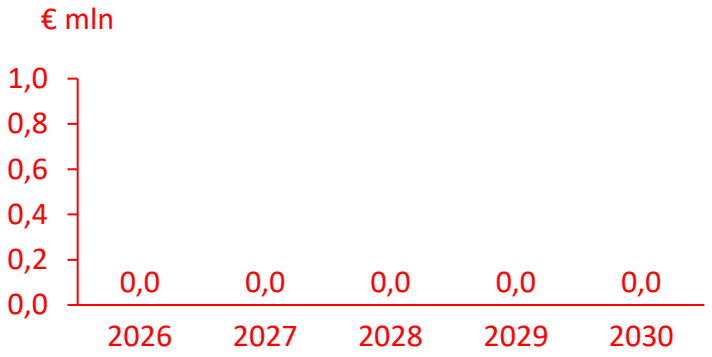

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De rechter kan Jeugdbeschermingsmaatregelen opleggen als vrijwillige jeugdhulp niet voldoende is of de ouders de ouders de hulp weigeren. Het kan bijvoorbeeld gaan om onder toezichtstelling of voogdij. Jeugdreclassering is begeleiding voor jongeren die een proces verbaal hebben gehad. Jeugdreclassering is er voor jongeren tussen de 12 en 23 jaar.

Ongeveer 2/3 van het budget heeft betrekking op jeugdbescherming, 1/3 op jeugdreclassering.

Conform de Jeugdwet voeren Gecertificeerde Instellingen (GI's) de Jeugdbeschermingsmaatregelen en Jeugdreclassering uit. De gemeente is daarvoor de opdrachtgever. Tot en met 2026 is de inzet van de GI contractueel vastgelegd voor circa € 35 miljoen per jaar en gelden er landelijke tarieven voor maatregelen. De GI voert in Amsterdam niet alleen verplichte, maar ook vrijwillige hulp uit.

In 2021 is door J&V en VWS het Toekomstscenario uitgebracht. De GI en de andere partijen worden in hun huidige rol en inzet geleidelijk uitgefaseerd. De inzet is om de lokale teams (in Amsterdam de buurtteams en het Ouder- en Kind team) een centrale positie te geven. Daarbij is het doel dat gezinnen wel de juiste expertise krijgen, maar niet worden overgedragen, met steeds minder gedwongen hulp.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Deze activiteit omvat toch een wettelijke taak met weinig ruimte voor afschalen.

Buiten scope activiteit 6.4.1.1 Discriminatie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

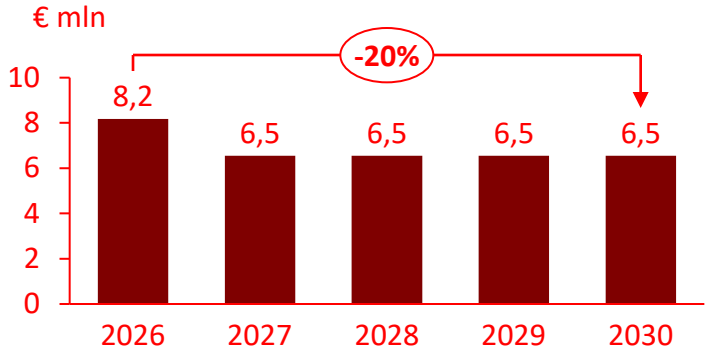

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

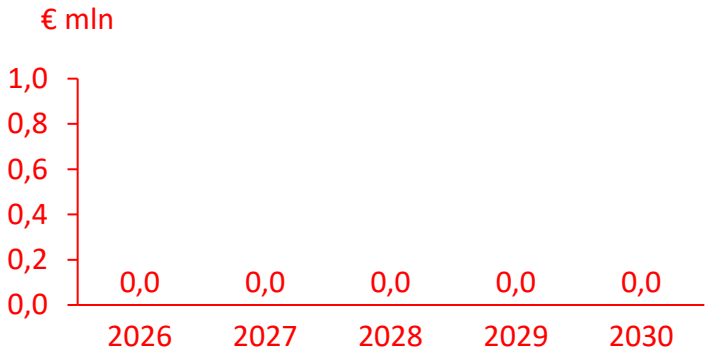

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven voor het bevorderen van emancipatie, bestrijden van discriminatie en afhandelen van meldingen van discriminatie door het meldpunt voor discriminatie genaamd discriminatie.nl.

Het gaat in totaal om ca. € 10 miljoen aan structurele uitgaven, waarvan ca. € 2 miljoen personeelskosten en € 0,7 miljoen subsidie aan de wettelijke antidiscriminatievoorziening DRA. De uitgaven zijn ongeveer 50/50 verdeeld over emancipatie en antidiscriminatie.

Hieronder vallen niet:
- De activiteiten die stadsdelen financieren op het gebied van diversiteit vanuit de sociale basis.
- Activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van de bestuursopdracht inclusieve organisatie.

Toelichting waarom *buiten scope*

Het wendbare budget is maar 2,5 mln. Deze activiteit voert een wettelijke taak uit waarbij de gemeente discriminiatiemeldingen registreert en de melders ondersteunt. De uitvoering gaat overgezet worden naar een externe partij, met contractuele afspraken t/m 2030.

Buiten scope activiteit 6.4.2.1 Emancipatie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

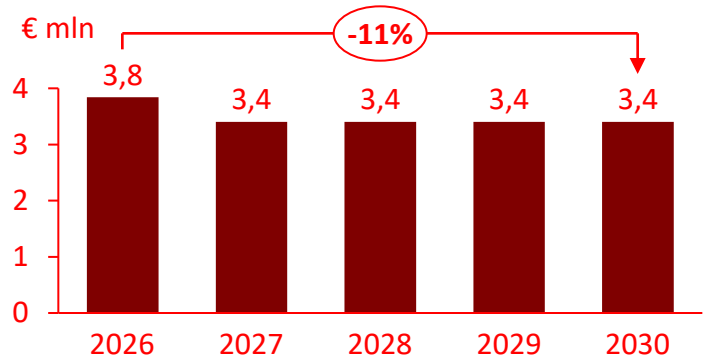

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

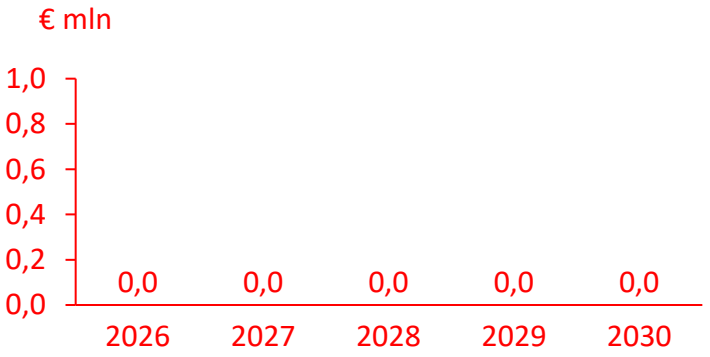

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven voor het bevorderen van emancipatie, bestrijden van discriminatie en afhandelen van meldingen van discriminatie door het meldpunt voor discriminatie genaamd discriminatie.nl.

Het gaat in totaal om ca. € 10 miljoen aan structurele uitgaven, waarvan ca. € 2 miljoen personeelskosten en € 0,7 miljoen subsidie aan de wettelijke antidiscriminatievoorziening DRA. De uitgaven zijn ongeveer 50/50 verdeeld over emancipatie en antidiscriminatie.

Hieronder vallen niet:

- De activiteiten die stadsdelen financieren op het gebied van diversiteit vanuit de sociale basis.
- Activiteiten die uitgevoerd worden in het kader van de bestuursopdracht inclusieve organisatie.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope, structureel budget < 5 mln euro.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 7

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Besparingsoptie binnen activiteit 7.1.1.1 Uitvoeringskosten inkomensregelingen

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	24,3 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

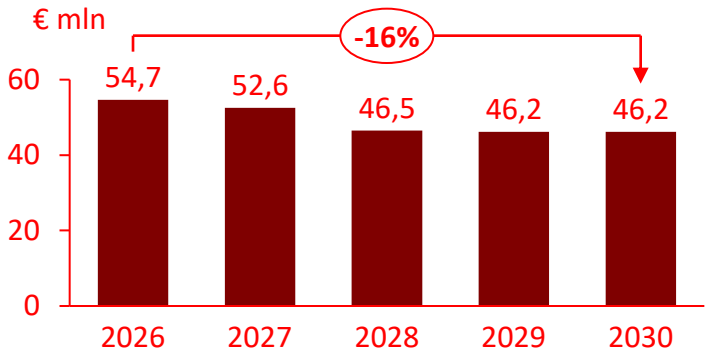

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

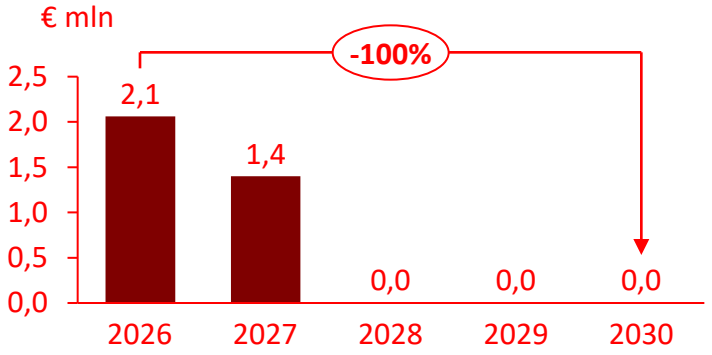

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitvoeringskosten voor de verstrekking van bijstandsuitkeringen. Deze bestaan uit kosten voor:

i) Inkomensconsulenten en begeleiders inkomen, ca. € 26 miljoen,
ii) Ondersteuning bijzondere doelgroepen, zoals daklozen, ca. € 10 miljoen
iii) Ondersteuning ondernemers, ca. € 4 miljoen
iv) Handhaving, ca. € 12 miljoen.

Hieronder vallen niet de uitgaven voor algemene ondersteuning, zoals klachtafhandeling en applicaties. Deze vallen onder het deelbudget Ondersteunende activiteiten.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Naast de toets op het recht op bijstand biedt de gemeente bredere inkomensdienstverlening om Amsterdammers te helpen in hun financiële bestaanszekerheid.

In deze optie wordt deels bespaard op a) de bovenwettelijke inzet van de klantbegeleider inkomen en deels op b) de inzet van FIBU. Verminderen (bovenwettelijke) inzet van klantbegeleiders inkomen leidt tot een reductie van ongeveer 32 FTE en minder ondersteuning aan de Amsterdammer in het aanvragen van voorzieningen in het sociaal stelsel.

Stoppen met inzet van de budgetconsulenten van FIBU betekent dat de gemeente niet meer het inkomen beheert voor (ex-) dak- en thuislozen die zelf (nog) niet goed in staat zijn om geldzaken op orde te krijgen. Door hiermee te stoppen worden schulden niet op tijd betaald en kunnen er nieuwe schulden vormen. Budgetbeheer is een bovenwettelijke wettelijk taak voor WPI. Dit betekent en reductie van 25 fte.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 7.1.1.2 Bijstandsuitkeringen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

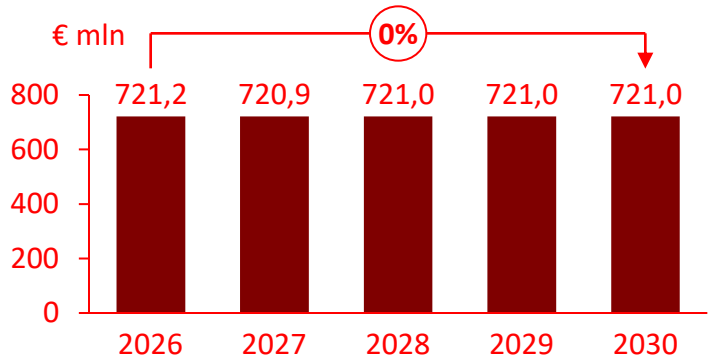

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

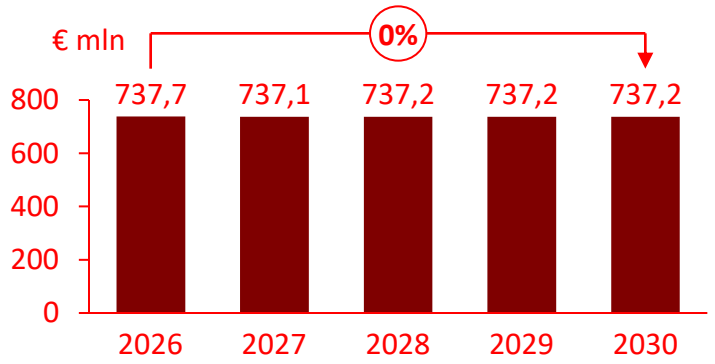

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de uitgaven en inkomsten voor bijstandsuitkeringen voor Amsterdammers.
De uitgaven bestaan uit: *) Ca. € 666 miljoen aan bijstandsuitkeringen *) Ca. € 27 miljoen aan loonkostensubsidie *) Ca. € 8 miljoen aan tijdelijke uitkeringen aan zelfstandigen (vanuit de Bbz) *) Ca. € 15 miljoen aan vaste uitkeringen vanuit oude regelingen (de Ioaw en Ioaz)

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van uitkeringen. Deze BUIG is hier zichtbaar als baten. De BUIG wordt verdeeld onder de grote gemeenten op basis van objectieve criteria. Het verdeelmodel stimuleert gemeenten financieel om zoveel mogelijk uitstroom uit de bijstand te realiseren, eventueel met loonkostensubsidie. Vanaf 2015 tot en met 2022 was over het algemeen sprake van een tekort op de BUIG, met uitzondering van 2020, toen en een (klein) overschot was. Het tekort werd wel steeds kleiner. In 2023 is er sprake van een (fors) overschot. Dat komt omdat de ontwikkeling van het bijstandsbestand in Amsterdam positiever is (meer uitstroom) dan waar het Rijk bij de verdeling van middelen vanuit gaat.

Daarnaast heeft de gemeente inkomsten uit terugvordering en verhaal, ca. €10 miljoen per jaar. Dit zijn baten uit terugvorderingen van teveel ontvangen uitkeringen van (voormalige) Amsterdammers die een uitkering ontvangen. Onder de bijstandsuitgaven vallen niet de uitvoeringskosten. Deze vallen in de deelbudgetten uitvoeringskosten en ondersteunende functies en applicaties. De gemeente ontvangt hiervoor vrij besteedbare middelen vanuit het gemeentefonds.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Gemeente moet wettelijk bijstandsuitkeringen verstrekken. De enige inhoudelijk besparingsoptie is de mate waarin de gemeente beschut, gesubsidieerd of regulier werk aanbiedt aan mensen die een bijstandsuitkerin gaanvragen. Deze staat omschreven in activiteit 7.2.1.2.

Buiten scope activiteit 7.1.1.3 Ondersteunende activiteiten

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

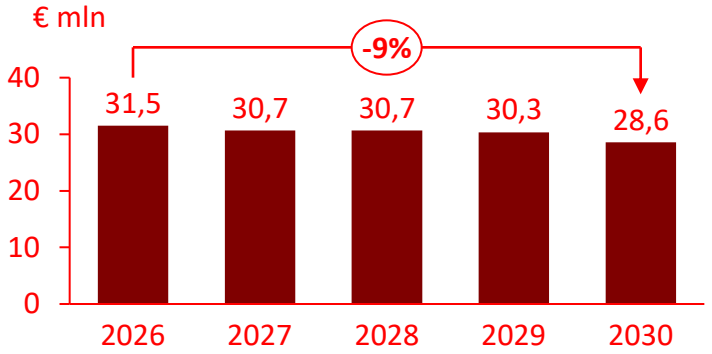

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

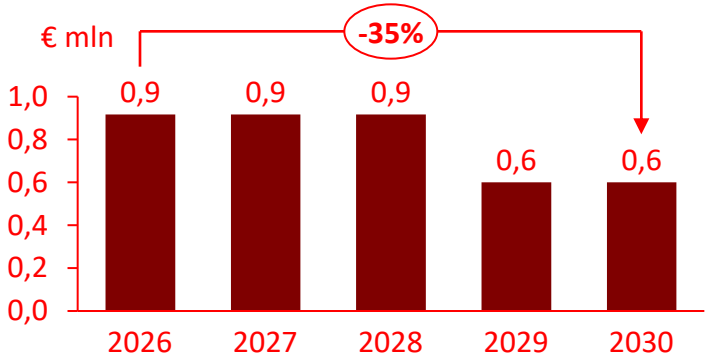

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn uitgaven voor

- De digitale systemen voor uitkeringen en re-integratie, ca. € 10 miljoen
- Overige uitgaven aan informatieanalisten, datamanagement en functioneel beheer
- Afhandelen van klachten en bezwaar ca. € 3 miljoen
- Overige algemene kosten, zoals contributie aan Divosa, kosten voor het uitvoeren van inkoop en subsidies, totaal ca. € 3 miljoen

Hieronder valt niet de beleidscapaciteit voor inkomensdienstverlening. Deze is opgenomen in programma onderdeel 7.2 en valt daar onder het deelbudget ondersteunende functies.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Ondersteunende activiteiten zoals digitale systemen, informatie analisten, functioneel beheer en afhandeling klachten en bezwaar. Grotendeels bedrijfsvoering en dus gekoppeld aan de inhoudelijke activiteiten, of wettelijke taken zoals klachten en bezwaar.

Besparingsoptie binnen activiteit 7.2.1.1 Werk, participatie en school

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	47,4 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	9,5 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

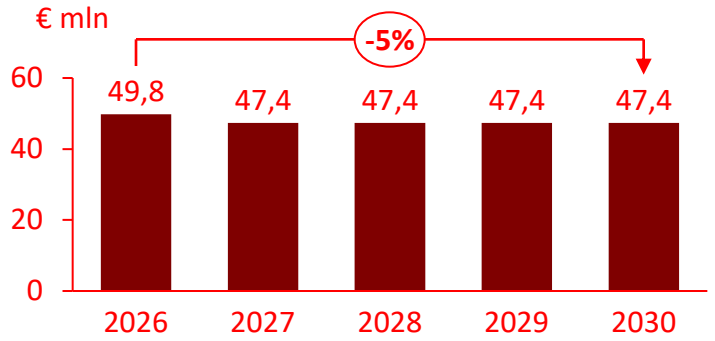

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

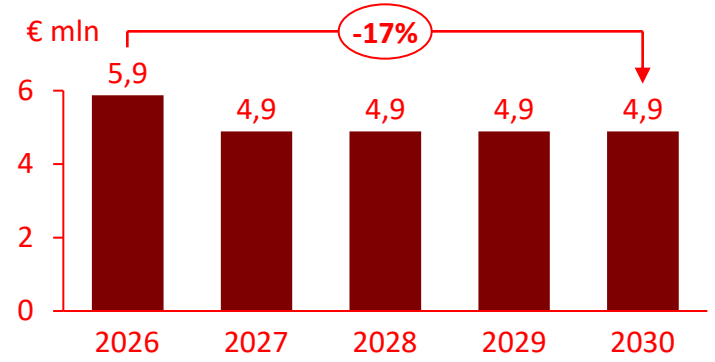

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Begeleiding van mensen met een bijstandsuitkering naar werk, participatie en school door medewerkers van de gemeente. Het gaat om de begeleiding van reguliere bijstandsgerechtigden (€ 31 miljoen) en voor specifieke doelgroepen zoals jongeren (€12 miljoen) en mensen in detentie (€ 5,5 miljoen). Daarnaast ondersteunen ook mensen zonder uitkering (circa € 0,5 miljoen).

Hieronder vallen niet: Uitgaven aan instrumenten, zoals scholing, gesubsidieerd werk en bijverdienpremies. Dit is een aparte deelbudget. Begeleiding van mensen met een bredere begeleidingsbehoefte. Dit is een aparte deelbudget. Begeleiding van statushouders met een bijstandsuitkering. Dit is een aparte deelbudget en wordt gecombineerd met hun inburgering. Begeleiding van bijzondere doelgroepen (dak- en thuislozen). Dit valt onder 7.1 omdat deze groep gecombineerde bijstandsverstrekking en begeleiding krijgt.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Amsterdam zet in op intensieve ondersteuning en begeleiding om Amsterdammers naar werk, school of participatie te begeleiden. De keuzes die de gemeente kan maken zijn a) de caseloads van klantbegeleiders generiek verhogen of b) het nagenoeg stopzetten van de begeleiding aan bepaalde groepen.

Deze optie vermindert het aantal klantbegeleiders dat Amsterdammers met een bijstandsuitkering begeleidt. Om 20% te besparen (€9,5 mln) moet de caseload per medewerker gemiddeld met 22% omhoog. Dit betekent een afname in tijd per client.

Uit onderzoek blijkt dat na elk gesprek met de klantbegeleider de uitstroomkans van een Amsterdammer tijdelijk met 25% toeneemt. Wanneer de gemeente minder inzet op het begeleiden van bijstandsgerechtigden, is de verwachting lagere uitstroom naar werk en opleiding en een toename van de gemiddelde duur in de bijstand. Dit zorgt voor hogere bijstandslasten.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 7.2.1.2 Brede begeleidingsbehoefte

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	nvt	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln +

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

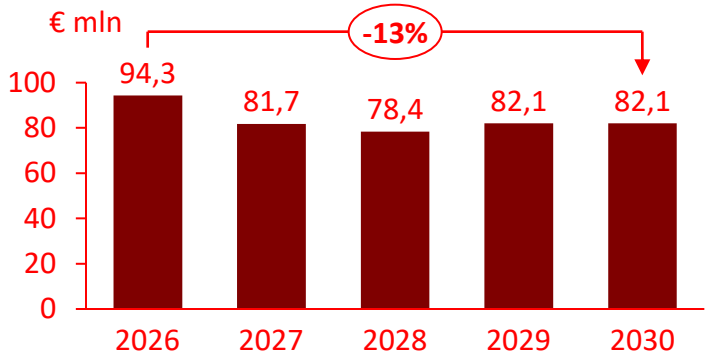

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

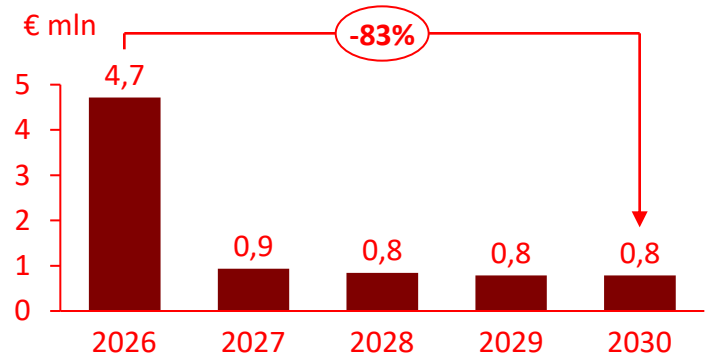

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Uitgaven aan gesubsidieerde werkplekken en begeleiding via sociaal werk (€ 77 miljoen) waarvan met name € 58 miljoen voor Pantar en €19 miljoen voor dienstverlening aan deze doelgroep door de gemeente.
Daarnaast draagt de gemeente bij aan het exploitatietekort van Pantar: € 14,4 miljoen in 2026 en € 5,3 miljoen in 2027.
Deze voorzieningen worden geboden om mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt passend werk en begeleiding te bieden. Het gaat om drie groepen: i) Mensen die onder de oude wetgeving een indicatie hebben gekregen de sociale werkvoorziening (Wsw). ii) Mensen die de indicatie 'beschut werk' krijgen vanuit de huidige wetgeving. iii) Mensen met lagere loonwaarde, die naar passend werk worden begeleid en daarna ook extra begeleiding krijgen.
De gemeente is verplicht om een minimaal aantal nieuwe en oude beschutte werkplekken aan te bieden. De gemeente ontvangt hiervoor ook gelabelde middelen vanuit het Rijk via de integrale uitkering participatie. (… meer toelichting in begroting)

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Amsterdam begeleidt mensen met een ondersteuningsbehoefte naar werk, in veel gevallen bij sociaal ontwikkelbedrijf Pantar. Hierbij worden verschillende instrumenten ingezet, waaronder loonkostensubsidie. In 2022 hielp de gemeente 1.600 mensen via loonkostensubsidie aan het werk, in 2027 streeft de gemeente naar 3.200 plaatsingen.

In deze optie wordt de toegang tot bijstand ingeperkt en gaan meer mensen via loonkostensubsidie aan de slag, ook als dit niet hun eerste voork€ is. Amsterdam krijgt hierdoor meer middelen van de Rijksoverheid voor loonkostensubsidies en geeft minder uit aan bijstandsuitkeringen. Gelijktijdig wordt gewerkt aan ontwikkeling van werknemersvaardigheden waardoor een gedeelte uiteindelijk doorstroomt naar regulier werk zonder loonkostensubsidie, en de besparingen nog hoger worden. Met deze optie streeft de gemeente naar 1.000 extra plaatsingen in 2030, dus bovenop het streven van 3.200 in 2027.

Let wel: dit is een fundamentele koerswijziging in de dienstverlening aan bijstandsgerechtigden, met meer keuzes in de uitwerking, die goede afspraken met Pantar en andere partners vraagt, en die tijd kost om te implementeren. En politiek commitment, juist omdat de Amsterdammer minder vrijblijvend, gerichter en sneller richting werk wordt begeleid. De besparing is in 2030 ingetekend, en is indicatief op € 5,0 mln ingeschat om een beeld te geven van wat voor potentieel hier mogelijk ligt. Dit is bovenop de verhoogde inzet op toeleiding naar werk (o.a. bij Pantar), mede ingezet door het onvoorziene tekort in 2026 van € 34 mln op de BUIG.

Besparingsoptie binnen activiteit 7.2.1.3 Instrumenten werk en participatie

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	42,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	8,4 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

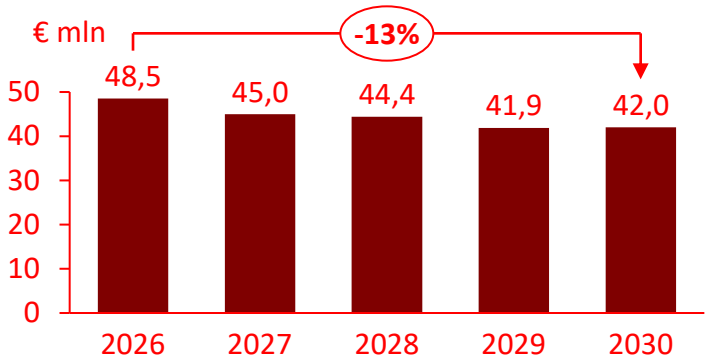

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

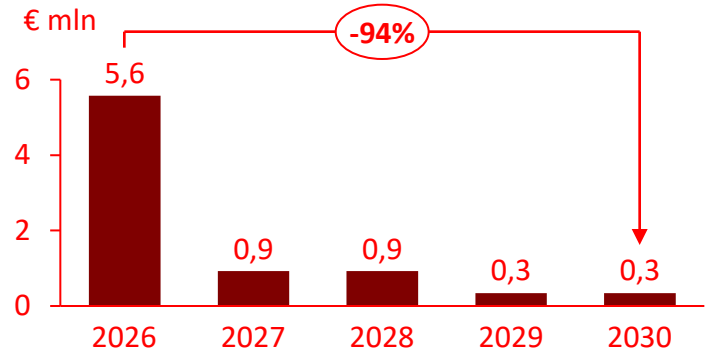

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Onder deze subactiviteiten vallen uitgaven aan instrumenten en regelingen voor Amsterdammers met een bijstandsuitkering (ca. € 47 miljoen).

Hieronder vallen niet: *) De instrumenten om werkgevers te ondersteunen en stimuleren, deze vallen onder subactiviteit dienstverlening voor werkgevers. *) De loonkostensubsidie om werkgevers te compenseren voor lagere loonwaarde. Dit valt onder programma 7.1 inkomen. *) Uitgaven aan begeleiding. Dit is een aparte subactiviteit.

De middelen die in 2025 beschikbaar zijn gesteld voor uitbreiding van buurtbanen in de masterplangebieden, worden verdeeld over de jaren 2026-2028 (c. a. € 5 miljoen)

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Amsterdam zet instrumenten in om Amsterdammers en werkgevers te ondersteunen en kansen te vergroten richting werk en/of participatie. Alle instrumenten, op volgorde van budgetgrootte in 2030 in miljoenen: Buurtbanen 2.0 (2,0), Werkgeversarrangementen (1,5), Trajectvergoeding WP-teams (1,5), Interne leerstages (0,8), Medische trajecten (0,6), Ondersteuning sociale firma's (0,5), Tijdelijke loonkostensubsidie (0,5), Trajecten met minder budget (2).

Deze optie bespaart 20% hierop en verlaagt uitgavenplafonds en bedragen of zet instrumenten volledig stop. De verwachting is dat een besparing van 20% op de 7 grootste budgetten ca. 1.300 minder mensen aan (gesubsidieerd) werk zal helpen of een participatieplek bieden en evenveel mensen die in de bijstand blijven i.p.v. aan het werk. Ontwikkelmogelijkheden en inzicht in belastbaarheid nemen af en ook de impact van het werk in de stad, zoals de verbinding binnen buurten en werkgelegenheid verdwijnt. Werkgevers zullen minder snel mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst nemen, minder mensen kunnen participeren bij sociale firma's en bestaanszekerheid van bijstandsgerechtigden komt in het gedrang.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 7.2.1.4 Basisvaardigheden volwassenen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

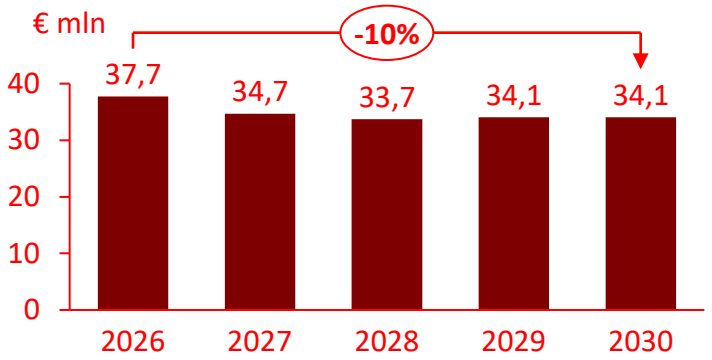

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

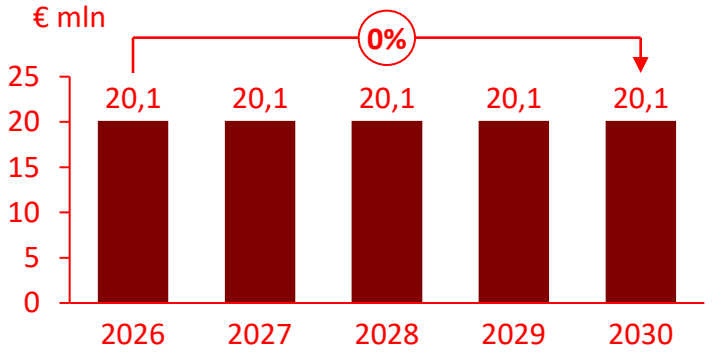

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Uitgaven voor professionele cursustrajecten om de basisvaardigheden van volwassenen te verbeteren. Het gaat met name om taal, maar ook digitale vaardigheden en rekenen. Het organiseren van dit aanbod is een wettelijke taak. Amsterdam beheert ook het budget voor het aanbod voor andere gemeenten in de regio Groot Amsterdam.
De uitgaven bestaan uit:

- (Taal)trajecten voor Amsterdam (ca € 9 miljoen)
- (Taal)trajecten voor de regio (ca € 2 miljoen)
- Ondersteuning en advisering van het netwerk en initiatieven om meer inwoners te bereiken (ca. € 1 miljoen)
- Uitvoeringskosten, vooral taaltrajecten (ca. € 2 miljoen)

Hieronder vallen ook gelabelde inkomsten vanuit het Rijk: € 11 miljoen voor (taal)trajecten voor Amsterdam en de regio.

Hieronder vallen niet

- De kosten voor beleidsontwikkeling. Deze vallen onder deelbudget Ondersteunende functies en applicaties
- Aanbod door vrijwilligers, zoals taalcafe's of taalcoaches vallen onder de sociale basis.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Gelabelde inkomsten vanuit Rijk, mogelijke besparing op niet-Rijksmiddelen/SPUK < 5 mln.

Buiten scope activiteit 7.2.1.5 Inburgering en statushouders

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

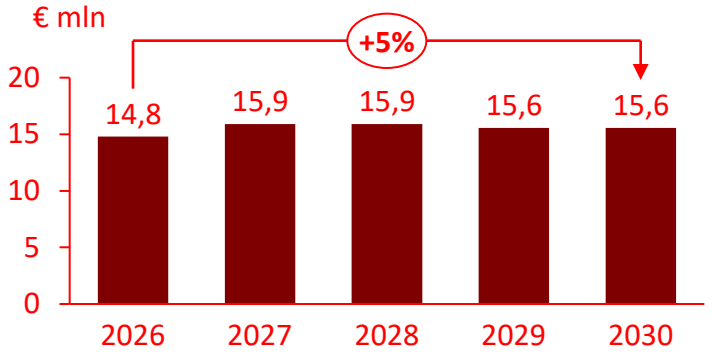

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

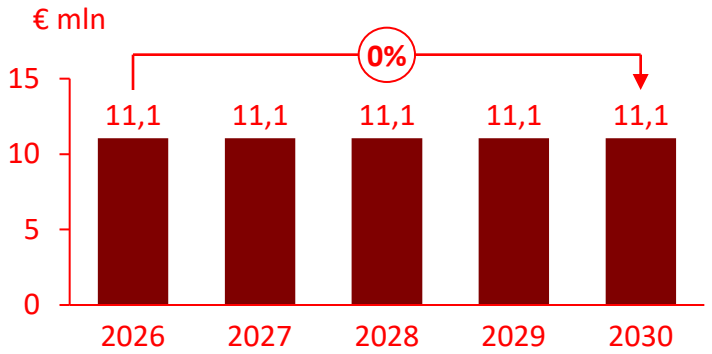

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn gemeentelijke begeleiders voor statushouders en gezinsmigranten (ca. € 11 miljoen), inkoop van inburgeringstrajecten voor statushouders en maatschappelijke begeleiding van statushouders door Vluchtelingenwerk (ingroei naar € 19 miljoen).

Zij voeren de volgende activiteiten uit:

- Begeleiden van statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) naar werk, opleiding en gemeentelijke inburgeringstrajecten.
- Begeleiden van gezinsmigranten. Dit is beperkt tot afname van een brede intake, advies voor inburgeringsroute en bewaken voortgang van inburgering.

In dit deelbudget vallen ook gelabelde inkomsten vanuit het Rijk: Ca. € 19 miljoen (2024) voor inburgeringsvoorzieningen via de Specifieke Uitkering (SPUK) Wet inburgering 2021

Als de gemeente boetes oplegt voor het niet nakomen van de inburgeringsverplichting, zijn de inkomsten voor de gemeente. Hier staan dan ook kosten voor handhaving tegenover. Op dit moment is het beleid gericht op stimulering en niet op handhaving.

Hieronder vallen niet de kosten voor beleidsontwikkeling. Deze vallen onder deelbudget Ondersteunende functies en applicaties.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Gelabelde inkomsten vanuit Rijk, mogelijke besparing op niet-Rijksmiddelen/SPUK < 5 mln.

Buiten scope activiteit 7.2.1.6 Dienstverlening voor werkgevers

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

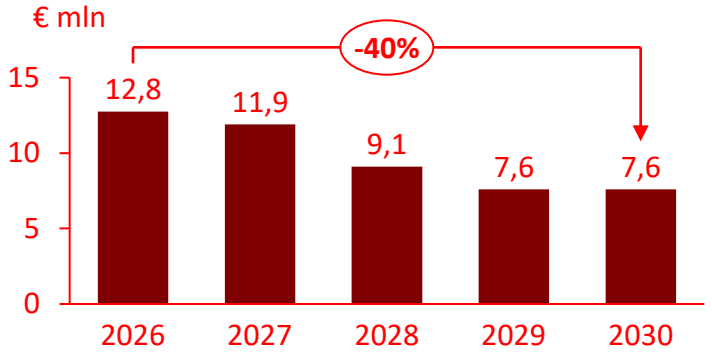

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

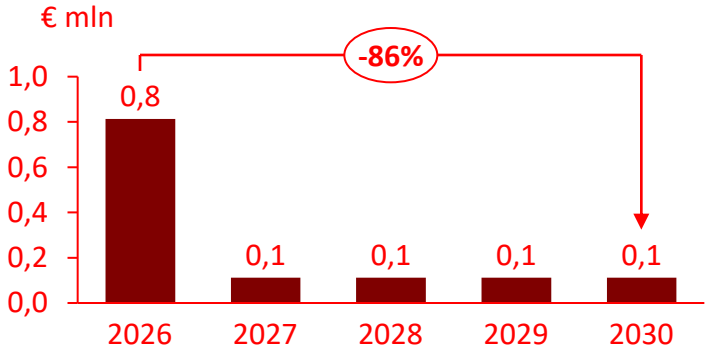

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven voor het werkgeversservicepunt (€ 6 miljoen), de sociaal werkkoepel (€ 0,5 miljoen), en het Regionaal Werkcentrum (RWC) (ca € 5,8 miljoen in 2026, aflopend naar € 2,3 in 2028 en € 0,8 in 2029).
Hieronder vallen niet

- De loonkostensubsidies en werkgeversarrangementen van in totaal 2,5 miljoen. Deze vallen onder het deelbudget Instrumenten en regelingen voor mensen met een bijstandsuitkering.
- De landelijke (vaste) loonkostensubsidies voor werkgevers, deze vallen onder 7.1

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Structureel budget < 8 mln; onderdeel van wettelijke taak voor reintegratie. < 5 mln besparingspotentieel, veert mee met algehele uitgaven in programma 7.

Buiten scope activiteit 7.2.1.7 Ondersteunende activiteiten

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

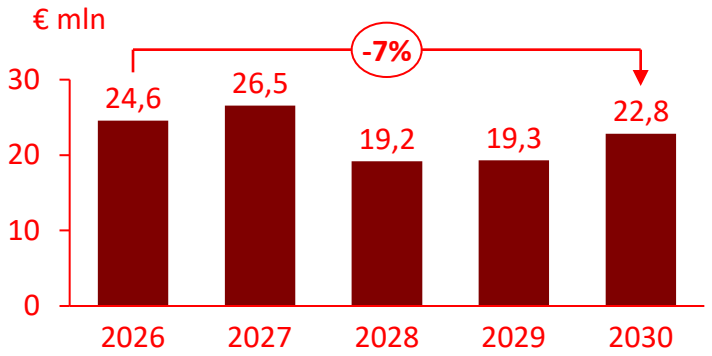

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

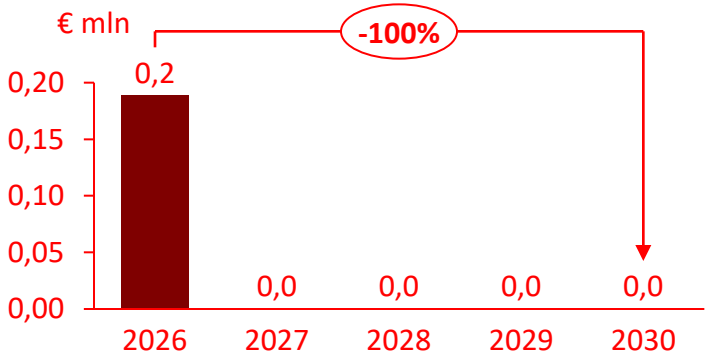

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen

- Personele lasten voor beleidsontwikkeling, organisatieontwikkeling, extra programmamanagers en projectleiders voor prioriteiten, data en informatie (ca. € 15 miljoen, aflopend naar € 12 in 2027)
- Uitgaven voor data en informatie en ICT applicaties (€ 3 miljoen)
- Stelpost bevordering re-integratie en nog te verwerken taakstellingen (variërend tussen € 3 miljoen en € 15 miljoen).

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Ondersteunende activiteiten volgen de uitgevoerde activiteiten. Alleen meenemen als onderdeel van evt vermindering in regelingen of activiteiten.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 7.3.1.1 Minimaregelingen voor kinderen en 7.3.1.2 Minimaregelingen algemeen

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	40,0 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	8,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

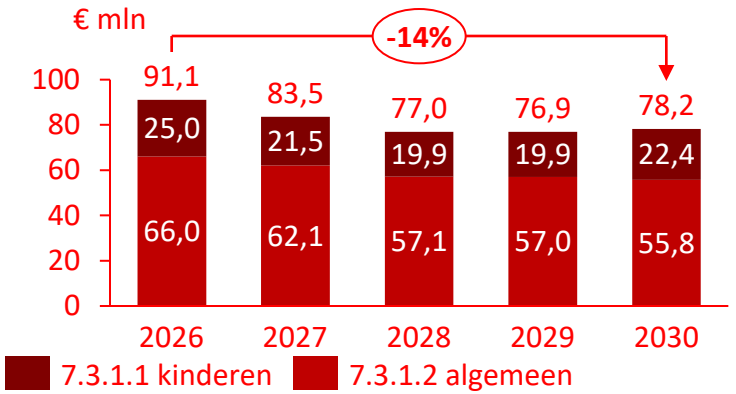

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

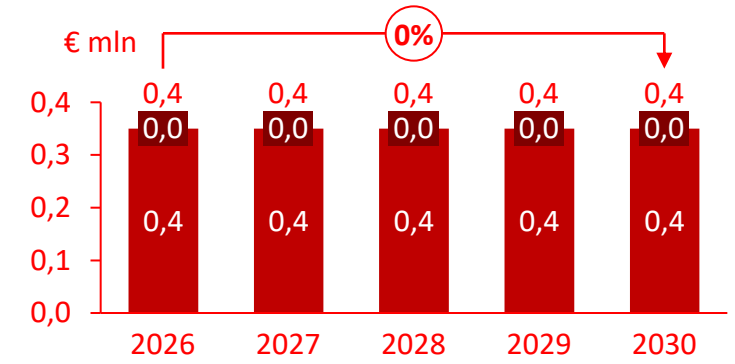

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

7.3.1.1: Hieronder vallen de volgende voorzieningen voor minima: Stadspas (volwassenen en kinderen, ca. € 8 miljoen), Kindtegoed (ca. € 9 miljoen), Laptops voor middelbare scholieren (ca. € 2 miljoen), Individuele studietoeslag (ca. € 4 miljoen euro) en de Scholierenvergoeding (€ 0,2 miljoen). Hieronder valt niet: Diplomazwemmen wordt deels betaald uit programma 4, Sport.

7.3.1.2: Hieronder vallen de volgende uitgaven: 1) Uitgaven aan wettelijk verplichte voorzieningen: bijzondere bijstand, individuele inkomenstoeslag, de collectieve zorgverzekering en de tegemoetkoming voor meerkosten i. v. m. chronische ziekte of handicap. In totaal ca. € 53 miljoen. 2) Uitgaven voor aanvullende minimavoorzieningen, zoals Armoede en mobiliteit, Armoede in sociaal domein, Flankerend bijstandsbeleid. In totaal ca. € 12 miljoen. (… meer toelichting in begroting)

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Armoederegelingen helpen om het aantal Amsterdammers met een laag inkomen dat moeite heeft om rond te komen te verminderen en hun kansen te vergroten. Een deel van de regelingen is wettelijk vastgelegd en nauwelijks beïnvloedbaar (bijzondere bijstand). Keuzes die gemaakt kunnen worden: a) de doelgroep die in aanmerking komt b) hoogte van bedragen en c) het aantal regelingen.

Vermindering van 20% op het niet-wettelijke deel kan via de combinatie van: a) verkleinen doelgroep door verlagen inkomensnorm naar 120%; b) het verlagen van de basiscompensatie regeling tegemoetkoming meerkosten, het verlagen van gemeentelijke bijdrage aan de collectieve ziektekostenverzekering en het verlagen van het kindtegoed; en c) het schrappen van regeling gratis openbaar vervoer voor ouderen.

Deze maatregelen leiden waarschijnlijk tot een stijging in aanvragen voor (wettelijk verplichtte) Bijzondere Bijstand. Dit doet naar schatting 10-15% van de besparing teniet. Om 20% netto te besparen op het wendbare deel, moet voor een hoger bedrag aan maatregelen genomen worden.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 7.3.1.3 Preventie schulden en 7.3.1.4 Schuldhulpverlening

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	47,7 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	9,5 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

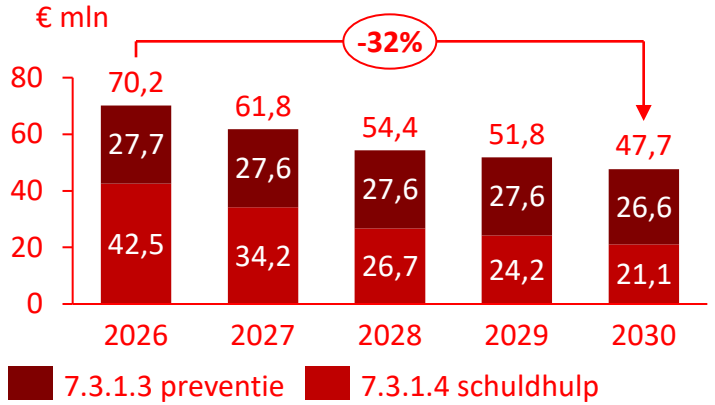

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

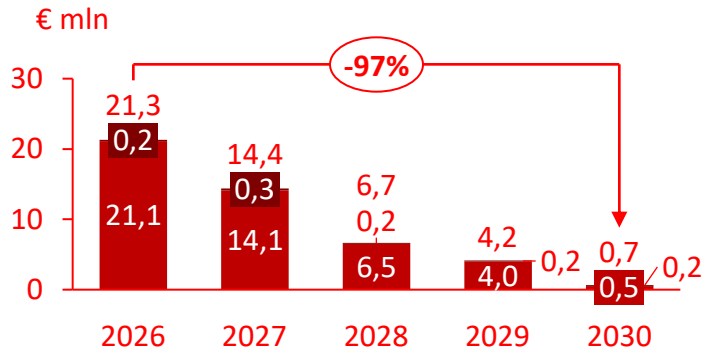

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

7.3.1.3 Hieronder vallen uitgaven voor vroegsignalering van schulden (€ 8,9 miljoen) , preventieve schuldhulpverlening van bijstandsgerechtigden (€ 7 miljoen), sociaal-juridisch advies voor iedereen (€ 8,2 miljoen), inkomensbeheer voor mensen in een schuldenregeling die uit voorzorg kiezen voor budgetbeheer (€ 1 miljoen) en budgetlessen op school (€ 1,2 miljoen).
Hieronder vallen niet de schuldhulptrajecten bij de buurtteams, de gemeentelijke kredietbank en de schuldsanering.

Hieronder vallen schuldhulp, advies en informatievoorziening vanuit de buurtteams (€ 17 miljoen), uitgaven voor innovatie en kwaliteit (€ 2,4 miljoen), schuldsanering via de gemeentelijke kredietbank (€ 1,3 miljoen), schuldhulp voor zelfstandigen (€ 0,7 miljoen) en enkele overige uitgaven (0,5 miljoen). De baten (€ 20 miljoen) binnen dit deelbudget zijn gerelateerd aan de afhandeling van de toeslagenaffaire. Tegenover deze baten staan evenredige kosten die hiervoor worden gemaakt.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Amsterdam biedt hulp bij (beginnende) schulden om o.a. ontruimingen, afsluitingen van energie en problemen op o.a. gezondheid en rondom opgroeien te voorkomen.

In deze optie verlagen de bijdrage aan de buurtteams met bijna € 10 mln. Dit betekent vooral minder preventieve inzet door: 1. minder vroegsignalering (ca. 10.000-15.000 signalen over betalingsachterstanden worden schriftelijk i.p.v. outreachend afgedaan) en 2. minder inzet van sociaal raadslieden (preventieve ondersteuning). De inzet op vroegsignalering blijkt effectief gezien o.a. de lage gemiddelde gesaneerde schuld in Amsterdam en het minimale aantal woningontruimingen bij corporaties om financiële redenen.

Daarnaast betekent de besparing vermindering in de curatieve inzet (begeleiding) door 3. minder schuldhulpverleners voor curatieve trajecten, 4. minder schuldhulpverlening aan bijstandsgerechtigden en 5. stoppen met de inzet van buurtteams op Familiescholen en buurtgerichte inzet via Schuldenvrije Buurt.

Buiten scope activiteit 7.3.1.5 Stadsbank van lening

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

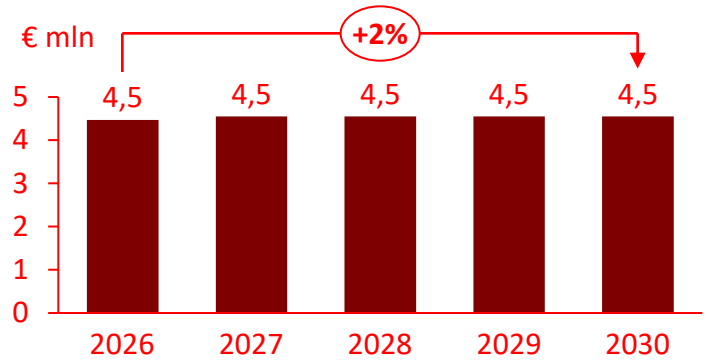

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

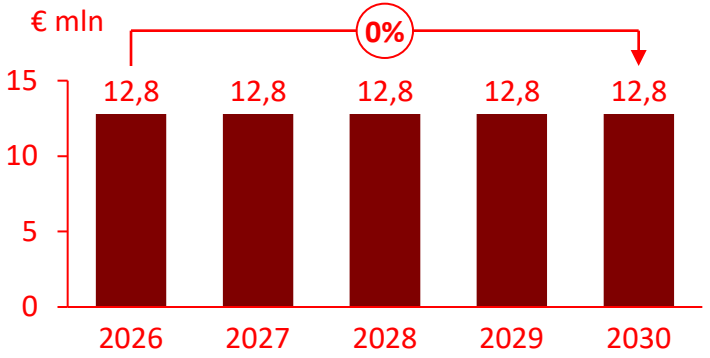

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Bij de Stadsbank van Lening kunnen burgers laagdrempelig geld lenen tegen een onderpand, bijvoorbeeld een sieraad. Zij hebben 9 maanden om dit terug te betalen. Geld lenen is niet gratis; zij betalen daarvoor een beleenvergoeding. Netto leverde de stadsbank van lening de gemeente jaarlijks € 9 miljoen op. Deze inkomsten zijn wel enigszins gedaald door corona. Het is nog niet duidelijk of deze daling structureel is.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Structurele lasten < 5 mln. Bovendien: Stadsbank van Lening maakt winst, want baten van 12,8 mln.

Buiten scope activiteit 7.3.1.6 Uitvoeringskosten minimaregelingen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

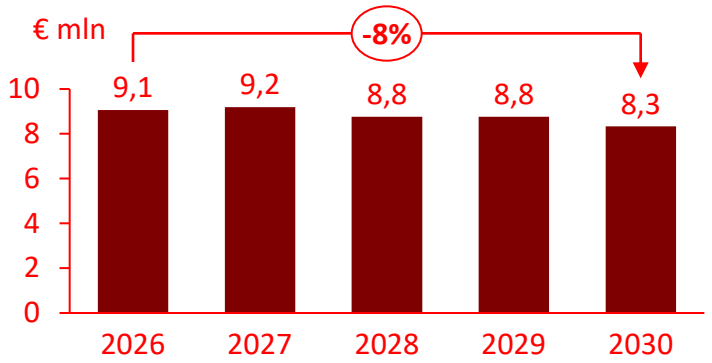

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

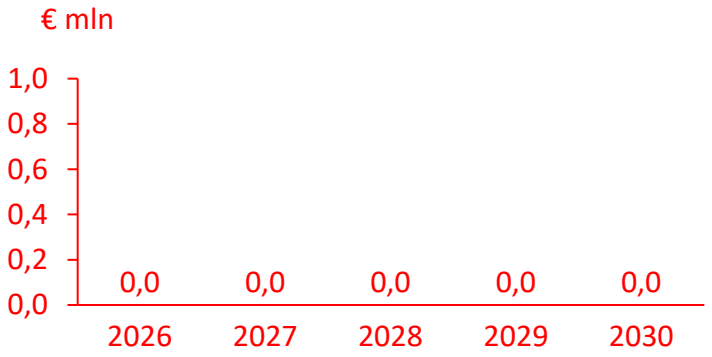

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de kosten die gemaakt worden voor het uitvoeren van de regelingen. De kosten bestaan uit kosten voor de reguliere uitvoering (ca. € 6,5 miljoen), inzet van uitzendkrachten voor piekmomenten en inzet voor het vergtoren van het bereik van de voorzieningen (ca. € 1,2 miljoen) en uitgaven voor communicatie en onderzoek (ca. € 1,1 miljoen).

In totaal bedraagt dit € 9 miljoen. Dat is 9 % procent van de totale kosten voor minimavoorzieningen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Uitvoeringskosten volgen de uitgevoerde activiteiten. Alleen meenemen als onderdeel van evt vermindering in regelingen of activiteiten (7.3.1.1 of 7.3.1.2).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 7.3.1.7 Uitvoeringskosten schuldhulpverlening

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

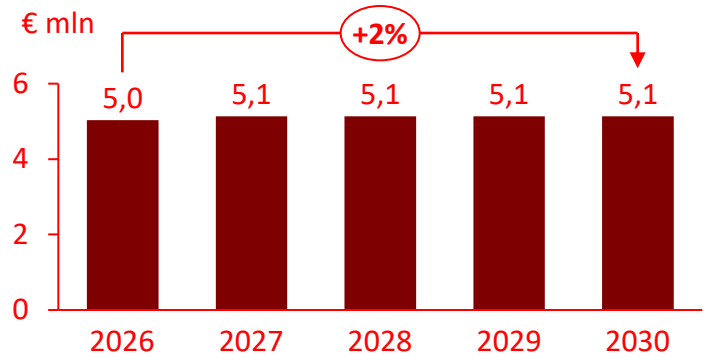

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

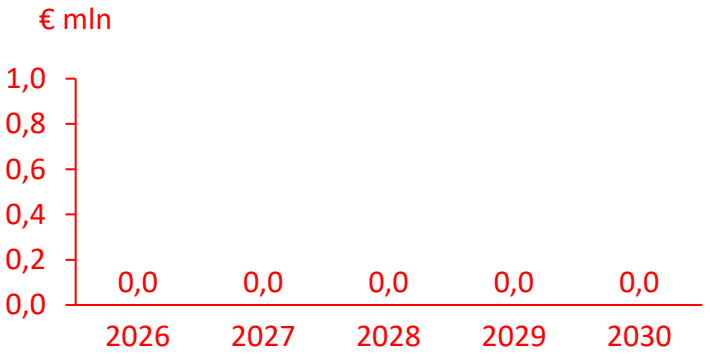

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De uitvoeringskosten voor de schuldhulpverlening bedragen ca. € 4,5 miljoen. Dit is 9% van het budget van schuldhulpverlening. Het betreft met name personeel dat werkzaamheden voor schuldhulpverlening uitvoert.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Uitvoeringskosten volgen de uitgevoerde activiteiten. Alleen meenemen als onderdeel van evt vermindering in regelingen of activiteiten (7.3.1.3 en 7.3.1.4).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 7.3.1.8 Ondersteunende activiteiten

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

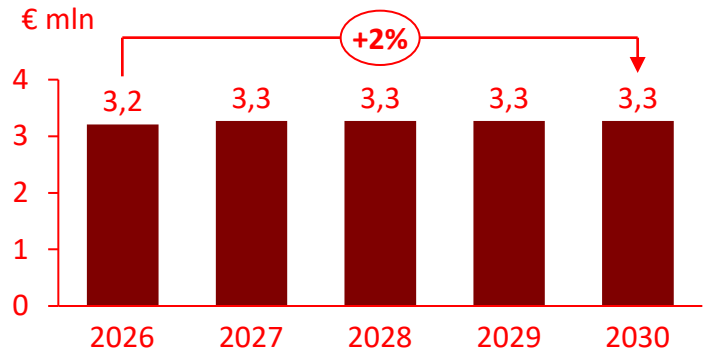

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

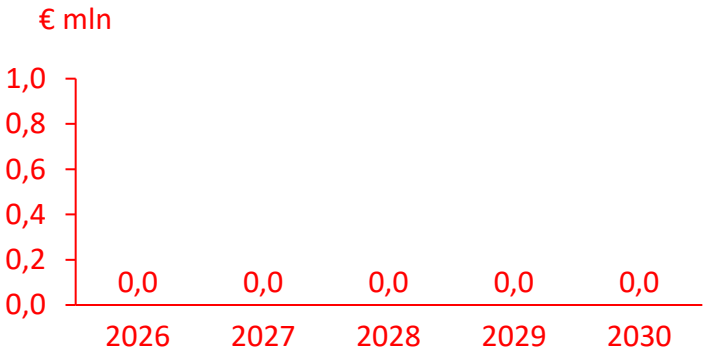

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de uitgaven voor beleidsontwikkeling.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Ondersteunende activiteiten en structureel budget is < 5 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit 7.4.1.1 Migratie en asiel

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	13,5 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	5,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

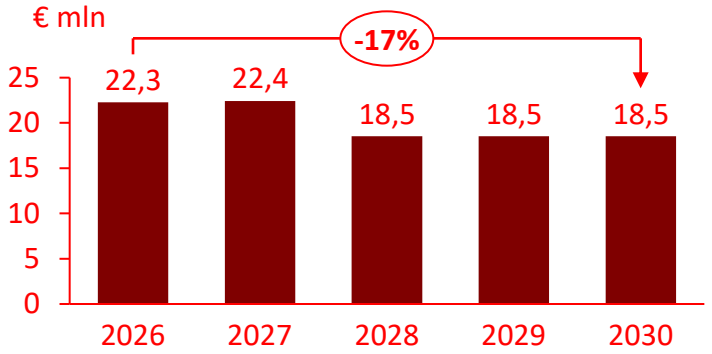

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

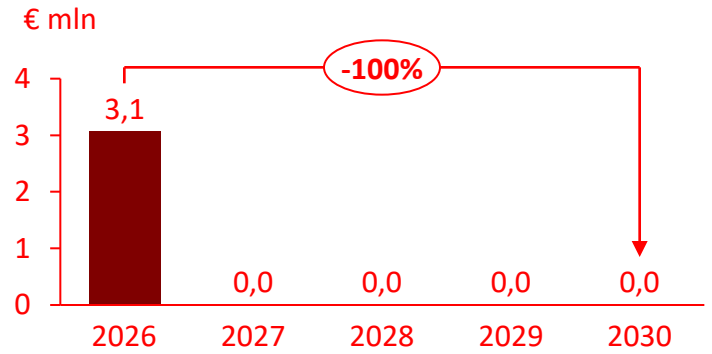

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen: 1) Uitgaven aan (nood-)opvang voor Oekraïense vluchtelingen, inclusief organisatiekosten voor deze opvang. De uitgaven voor de (nood)opvang van Oekraïners worden volledig gedekt uit Rijksbijdragen. 2) Uitgaven voor community building op gemengde huisvestingslocaties voor woonstarters en statushouders (€ 1,3 mln). 3) Uitgaven voor ondersteuning en begeleiding van vluchtelingen en statushouders zodat zij optimaal kunnen landen en meedoen in de Nederlandse samenleving, aan hun perspectief werken en hulp krijgen bij bijvoorbeeld mentale problemen (€ 1,5 mln). 4) Uitgaven van organisatiekosten voor regie, coördinatie voor opvang, ondersteuning en begeleiding van Oekraïense vluchtelingen, asielzoekers, statushouders en ongedocumenteerden. 5) Uitgaven voor 24-uursopvang en begeleiding aan 500 ongedocumenteerden en brede inzet op het gebied van bestaanszekerheid, toegang tot zorg en informatievoorziening voor alle ongedocumenteerden in de stad (€ 17 miljoen).

De uitgaven op basis van Rijksmiddelen zijn afhankelijk van Rijksmiddelen die steeds incidenteel worden toegekend. Deze uitgaven zijn voor 2026 nog niet begroot.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Het programma MA&O heeft een omvang van € 18,5 mln in 2030, waarvan € 13,5 mln. bestemd is voor ongedocumenteerden. De overige € 5,0 mln. uit het programma worden besteed aan opvang, ondersteuning en begeleiding van vluchtelingen en statushouders. Deze middelen bedragen in 2026 nog € 9,0 mln. Voor asielopvang (wettelijke taak) wordt een Rijksbijdrage vanuit de Spreidingswet en het Faciliteitenbesluit opvangcentra ontvangen van € 1,4 mln. per jaar.

Deze besparingsoptie verlaagt € 5,0 mln op het budget ongedocumenteerden. De gemeente doet dan minder aan opvang en begeleiding, bestaanszekerheid, zorg en informatievoorziening voor ongedocumenteerden in de stad. Dit betekent in de praktijk concreet: a) afschalen van het aantal opvangplekken van 500 naar 250 tot 300, b) verlagen van inzet voor kwetsbare ongedocumenteerden buiten de opvang door, i) het beperken van toeleiding naar zorg (medicijnen, mondzorg, huisartsenzorg en abortussen), ii) beperken voedselondersteuning tot alleen bijzonder kwetsbare ongedocumenteerden, iii) versoberen informatievoorziening aan ongedocumenteerden en professionals, iv) het verlagen van de overhead en lobby.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma 8

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Buiten scope activiteit 8.1.1.1 Bijdrage aan veiligheidsregio

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

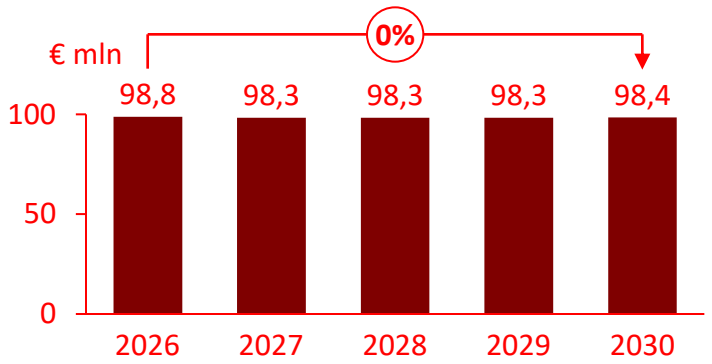

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

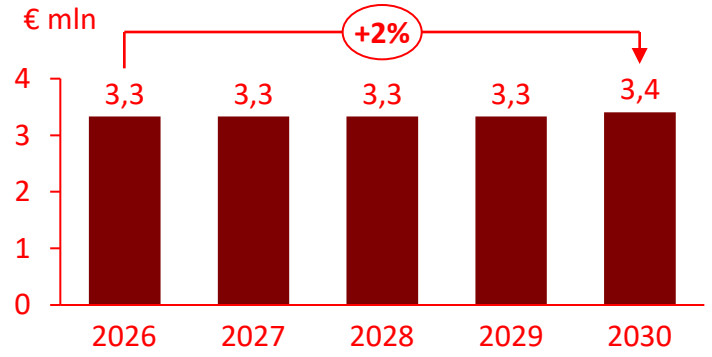

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Amsterdam betaalt een bijdrage aan de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland (VrAA) Deze bijdrage van Amsterdam is ca. 85% van de begroting van de VrAA. Daarnaast betalen vijf andere gemeenten in de regio en het Rijk een bijdrage. De gemeenteraden keuren de financiële bijdragen en de onderliggende plannen goed en kunnen de burgemeesters middels zienswijzen vragen hier wijzigingen in voor te stellen. (…) Onder de VrAA vallen:

- Brandweer (>85% van de lasten):
    - Houdt zich bezig met het redden van mens en dier, het voorkomen en bestrijden van brand en het verlenen van hulpverlening
    - Adviseert bedrijven, instellingen en de overheid hoe preventieve maatregelen te nemen om brand te voorkomen en over de gevolgen op de brandveiligheid van evenementen of ingrepen in de openbare ruimte
    - Adviseert het bevoegd gezag op naleving van wettelijke verplichtingen hiervoor
- Coördinatie van voorbereiding op en inzet bij ramp- en crisissituaties:
    - Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) coördineert en regisseert in ramp- en crisissituaties de geneeskundige hulpverlening. De GGD Amsterdam voert dit uit namens de VRAA. De verrekening daarvan is als negatieve last in dit onderdeel opgenomen
    - Crisisbeheersing in het kader van de GRIP-structuur (ca. € 3 miljoen) zorgt voor: (…)
    - Gemeenschappelijke meldkamer is belast met het ontvangen, registreren en beoordelen en afhandelen van incidentmeldingen, alsmede het begeleiden en coördineren van de hulpdiensten. Deze gaat in 2025 in de landelijke organisatie op.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope, want gegeven grote mate van wettelijke taken is het besparingspotentieel ingeschat als < 5 mln euro.

Buiten scope activiteit 8.1.1.2 Crisis- en incidentbeheersing

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

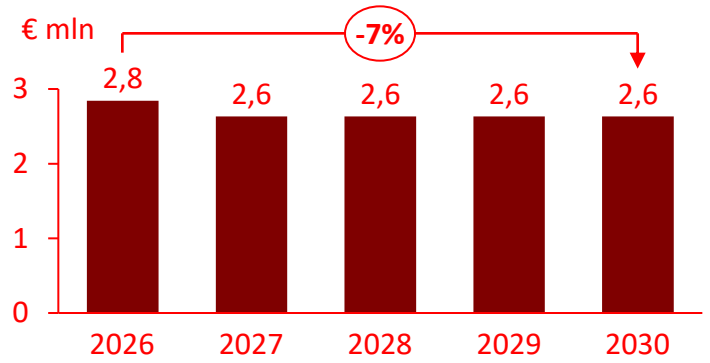

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

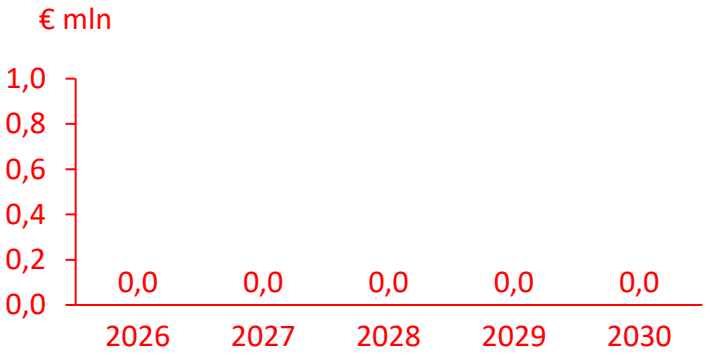

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hier vallen de kosten (€ 1,8 miljoen) voor het personeel dat de burgemeester adviseert over hoe te handelen bij (mogelijke) gebeurtenissen met risico op verstoring van de openbare orde. De burgemeester is binnen de veiligheidsdriehoek verantwoordelijk voor de openbare orde, voor preventieve maatregelen en de eventuele inzet van politie hierbij. Het advies gaat om het voorbereiden van geplande gebeurtenissen, zoals demonstraties, evenementen, voetbalwedstrijden, maar ook het reageren op onverwachte gebeurtenissen waarvoor er 24 uur per dag piketdiensten zijn.

Daarnaast is er € 0,6 miljoen begroot voor maatregelen in de openbare ruimte bij incidenten en crisissituaties

Bij rampen en crisis waarbij diverse hulpdiensten zijn betrokken organiseert de veiligheidsregio de coördinatie- en afstemmingsstructuur (GRIP).

De kosten voor politie-inzet zijn niet gemeentelijk. Uitvoeringskosten voor evenementen vallen in programmaonderdeel 8.2 Evenementen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen 8.2.1 Openbare Orde en Veiligheid

Bundeling activiteiten 8.2.1.1, 8.2.1.3, 8.2.1.6 en 8.2.1.9

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	36,5 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	7,3 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

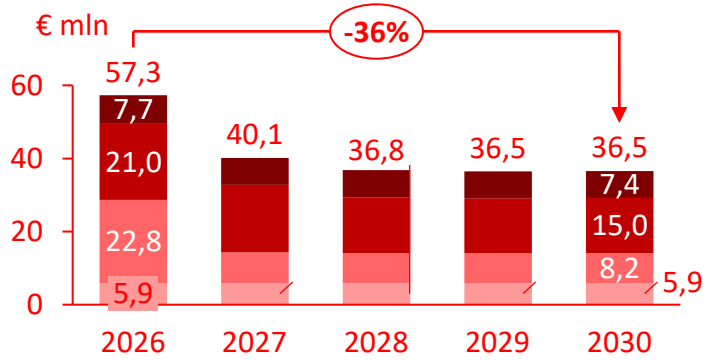

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

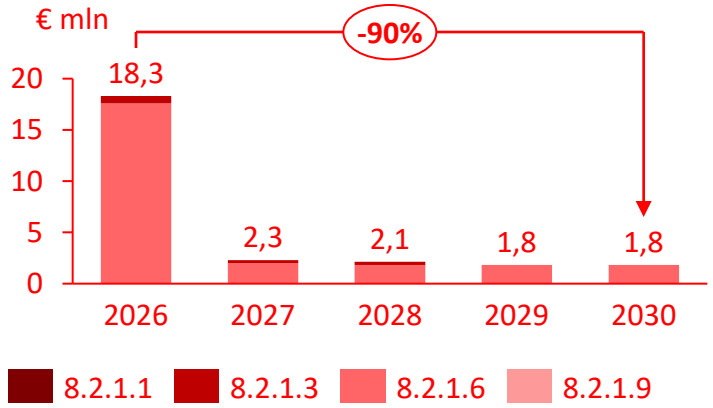

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteiten (samengevat uit de begroting 2026)

Ons doel is dat Amsterdam een veilige en leefbare stad is voor bewoners en bezoekers. zien dat bewoners, ondernemers en bezoekers problemen ervaren rondom overlast en criminaliteit. zetten daarom in op preventie en het begrenzen en stoppen van deze overlast en criminaliteit.
Deze bundeling van 4 activiteiten bevat de taken van de directie Openbare Orde en Veiligheid: 8.2.1.1 (Bestuurlijke maatregelen) gaat om het beleid maken en uitvoeren van wettelijke bevoegdheden van de burgemeester op grond van de Gemeentewet en de APV ter handhaving van de openbare orde; 8.2.1.3 (Persoonsgerichte aanpakken) omvat o.a. de AanpakTop600, Veilig Alternatief en de Integrale Persoonsgerichte Aanpak Radicalisering (iPGA-R); deze aanpakken worden uitgevoerd door het zorg- en veiligheidshuis Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ); 8.2.1.6 (Bestrijden georganiseerde criminaliteit), waaronder bestrijding van drugscriminaliteit, mensenhandel en ondermijning, inclusief de vertegenwoordiging van de gemeente in het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC); en tot slot 8.2.1.9 (Ondersteuning).
De wegvallende baten betreffen Rijksgelden voor Preventie met Gezag en het RIEC (middelen RIEC gaan verlengd worden tot 2030).

<u>*Technische*</u> opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Deze optie behelst een beperking van het budget dat Amsterdam uitgeeft aan Openbare orde en Veiligheid, uitgaande van een beperking van 20%. Een beperking met 20% vergt een beperking van de inzet op thema's als ondermijning, persoonsgerichte aanpakken, beleid en analyse, of bestuurlijke maatregelen. Op al deze thema's zal een beperking van de inzet van deze orde-grootte een impact hebben op de veiligheid en veiligheidsbeleving in de stad.

Besparingsoptie binnen activiteit 8.2.1.2 Veiligheid in stadsdelen

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	31,3 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	6,3 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

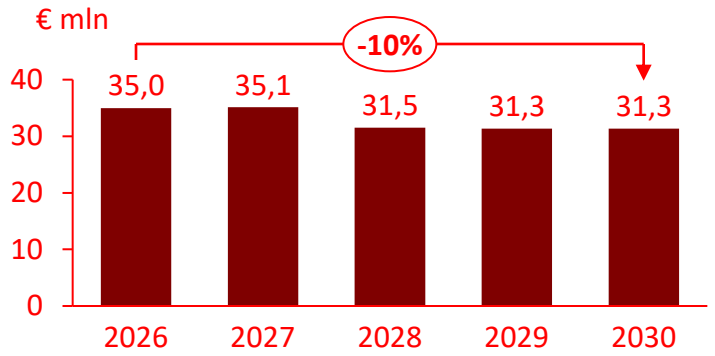

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

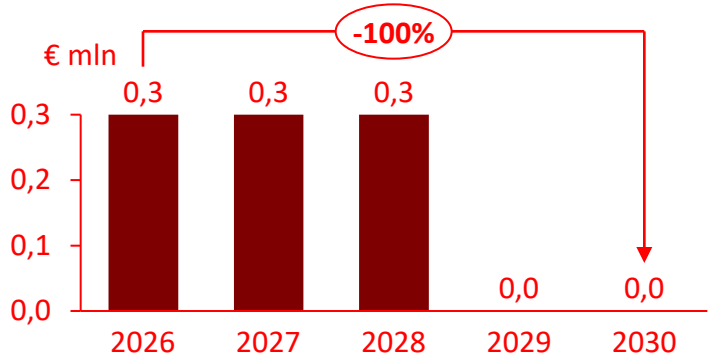

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Dit zijn de per stadsdeel georganiseerde activiteiten om uitvoering te geven aan het stedelijke veiligheidsbeleid om zo de veiligheid te vergroten. Dit zijn grotendeels personele kosten. Er wordt gewerkt aan 3 onderwerpen:
Verhogen veiligheid in buurt (≈45% van lasten): De teams Veiligheid binnen de stadsdelen adviseren en geven uitvoering aan het verbeteren van (sociale) veiligheidsproblematiek in wijken en buurten. Zij voeren regie op integrale veiligheidsaanpakken in de buurt en werken met lokale uitvoeringsplannen (veiligheidsplannen) die volgend zijn op de prioriteiten uit het Regionaal Veiligheidsplan. Stadsdelen Nieuw-West, Zuidoost, Noord en Centrum werken daarnaast met prioriteiten uit het Masterplan of de Aanpak.
Tegengaan jeugdoverlast en -criminaliteit (≈45%). Hier vallen de kosten van de teams in de stadsdelen die de regie hebben op de aanpak van jeugdoverlast en (beginnende) jeugdcriminaliteit.
Voorkomen woonoverlast (≈5%). Elk stadsdeel heeft een meldpunt zorg en woonoverlast (MZWO) waar inwoners en professionals in de wijk zorgmeldingen en woonoverlast kunnen melden.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

In de stadsdelen zijn teams Veiligheid actief, die met ca. 230 fte in de wijken en buurten zich volledig richten op de uitvoering. Keuzemogelijkheden om een besparing van 20% in te vullen, zijn onder andere stoppen met de lokale aanpak ondermijning, stoppen met projectleiders sociale veiligheid, verminderen inzet op aanpak jeugd en veiligheid, verminderen inzet straatcoaches of het stoppen van de treiteraanpak. In alle gevallen zal dit betekenen dat de inzet en aanwezigheid van de teams veiligheid op straat zal afnemen.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 8.2.1.4 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving APV

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

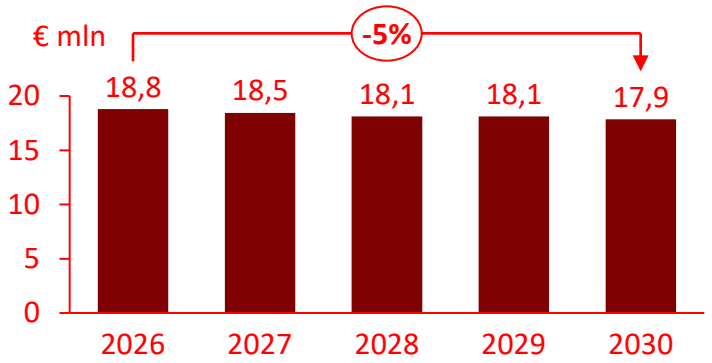

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

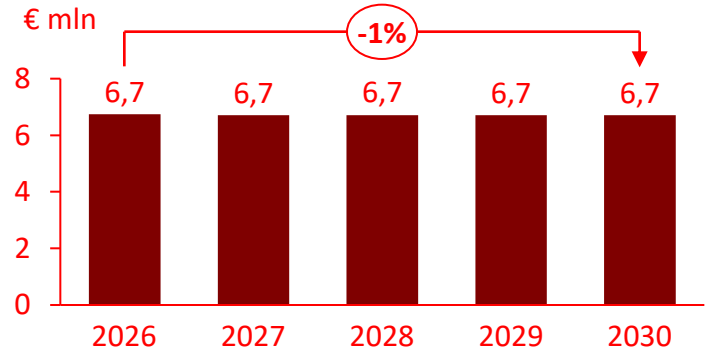

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit gaat om taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de Alcoholwet en de Wet op de Kansspelen. Het gaat onder meer om vergunningen voor evenementen, horeca, prostitutie en andere exploitatie gebaseerd op artikel 2.16 APV. Ook hier vallen het toezicht daarop en – als er onrechtmatigheden geconstateerd worden – wordt er gehandhaafd. Dit is een wettelijk taak. Dit is per stadsdeel georganiseerd.

De kosten bestaan bijna geheel personele lasten. Ook vallen hier de baten van de leges voor vergunningen aan horeca en evenementen e. a.

Binnen dezelfde organisatieonderdelen worden ook de vergunningen verleend voor bouwen, woninggebruik en ligplaatsen voor (woon)boten. Dit is onderdeel van programmaonderdeel 1.4 Wonen.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope als aparte knop, onderdeel legesverordening.

Besparingsoptie binnen activiteit 8.2.1.5 THOR

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	89,6 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	17,9 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

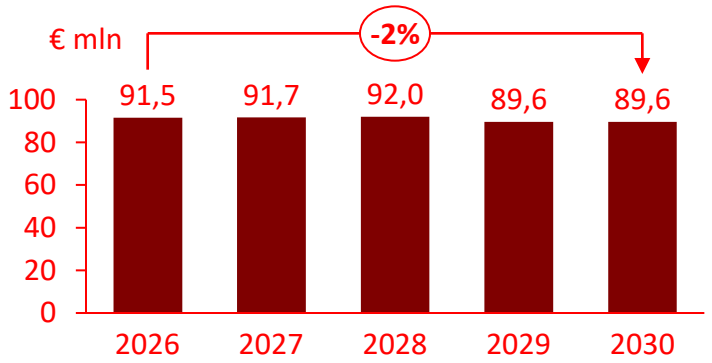

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

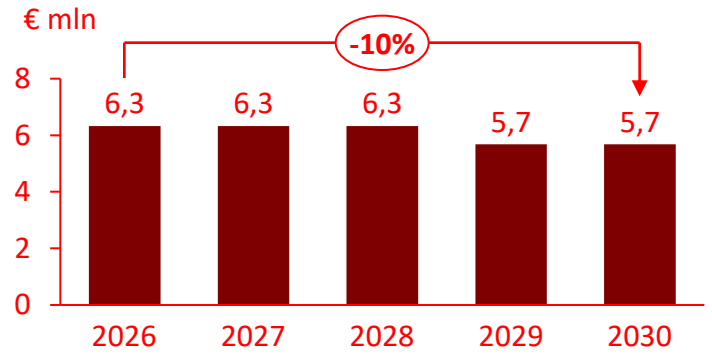

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder valt toezicht en handhaving op straat, op het water, in het openbaar vervoer en bij evenementen. Dit is een gemeentelijke taak, maar er zijn geen eisen aan wat er bereikt moet worden of welke inzet er gedaan moet worden.
Er zijn buitengewoon opsporingsambtenaren (BOAs) en personeel zonder handhavende bevoegdheden op straat, in het OV en op het water actief. Er wordt ook in lijn met beschikking burgemeester gebruik gemaakt van cameratoezicht. Straatcoaches vallen niet hieronder, maar in andere onderdelen van programmaonderdeel 8.2. Personeel in de operatie maakt ruim 2/3 van het budget uit, de rest is o. a. staf, beleid, wagenpark en ander materiaal.
Er kunnen voor sommige overtredingen boetes uitgeschreven worden dit zijn de baten in dit onderdeel. De tarieven voor het wegslepen van voertuigen mogen niet meer dan kostendekkend zijn, dat zijn ze nu. De overige tarieven zijn landelijk vastgesteld.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Deze optie behelst het beperken van de inzet van Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) in de operatie, uitgaande van een beperking van het budget van 20%. Een besparing vertaalt zich rechtstreeks in het aantal BOA's en zou leiden tot een beperking met ongeveer 150 BOA’s. Dit betekent ook dat gekozen moet worden tussen voor een vermindering van de inzet van de gebiedsteams of die van de specialistische teams.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit 8.2.1.7 Evenementen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

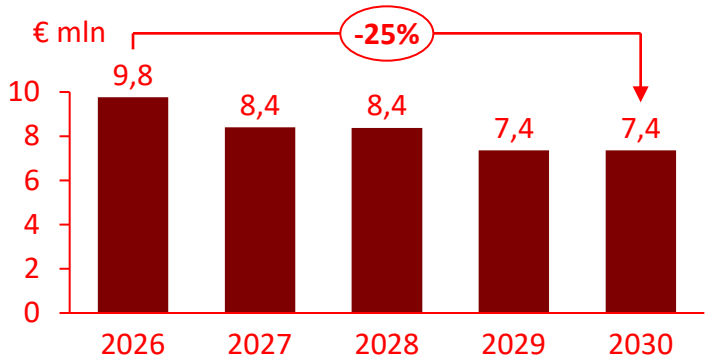

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

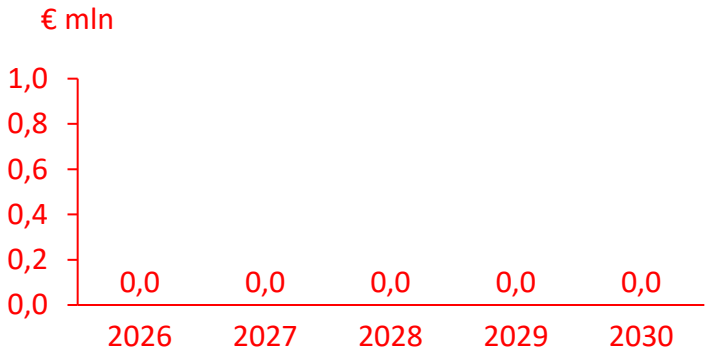

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Evenementen zijn georganiseerde vergunningplichtige activiteiten die zijn ingericht voor vermaak, die plaatsvinden in de openbare ruimte. Binnen dit budget wordt het volgende gedaan:

- Uitvoeren van maatregelen in de openbare ruimte voor grote evenementen, zoals Koningsdag, de Pride, Amsterdam Dance Event. Dit gaat bijv. om hekken, verkeersregelaars en reguleren bezoekersstromen, toiletten, etc. (…)
- Subsidiëren van evenementen in de stad zonder winstoogmerk uit het evenementenfonds (€ 1,7 miljoen structureel). Subsidie uit het fonds heeft altijd als oogmerk om adequate maatregelen te nemen voor het veilige en ordelijke verloop v.e. evenement. (…)
- Organiseren van enkele evenementen, zoals: Openbare evenementen tijdens Oud en Nieuw (€ 1,4 miljoen voor centrale viering en vuurwerkshows) / In mooie jaren de Ajax-huldiging (kosten voor de gemeente € 0,7 miljoen, niet begroot vanwege onzekerheid van plaatsvinden). / (…)
- Ondersteunen van de organisatie van evenementen: het Stedelijk Evenementenbureau levert een bijdrage aan het organiseren van grote evenementen in de stad zoals Pride, Koningsdag, ADE en Keti Koti (…)
- Beleid uitwerken voor eisen aan en verstrekking van vergunningen voor evenementen, ruimtegebruik, heffing vermakelijkheidsretributie, etc. (…)

Vergunningverlening voor evenementen vindt plaats als onderdeel Vergunningverlening, toezicht en handhaving APV. Hiertegenover staan leges.
Demonstraties zijn geen evenementen, niet vergunningplichtig en vallen niet onder bovenstaand beleid. Maatregelen in de openbare orde rond demonstraties worden (voor zover gemeentelijk) bekostigd in programma 8.1.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 5 mln (grotendeels incidenteel gefinancierd).

Buiten scope activiteit 8.2.1.8 Masterplannen en Binnenstad

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

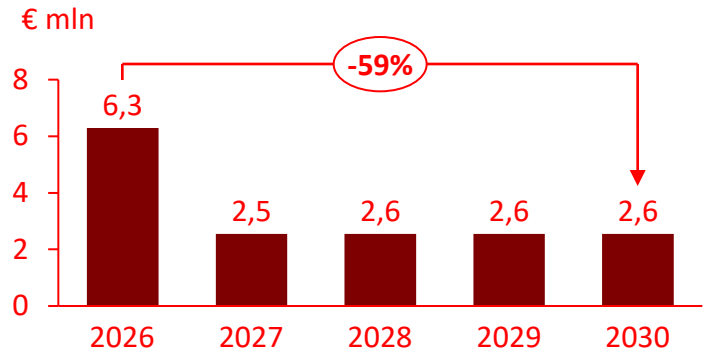

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

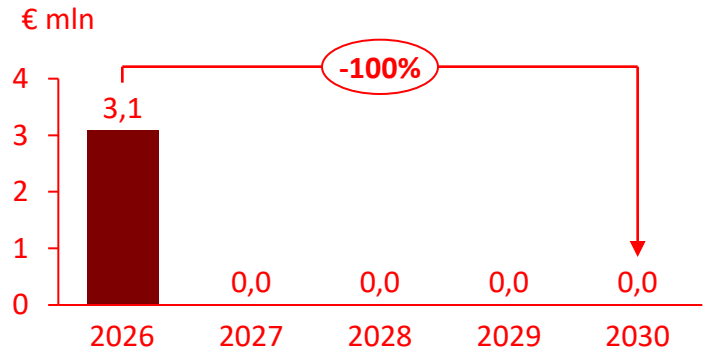

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, afgebroken want te lang)

Extra uitgaven in de binnenstad, Nieuw West en Zuidoost om veiligheid te vergroten en overlast tegen te gaan.

Voor stadsdeel Centrum gaat het om: Maatregelen in de Binnenstad, deels op het gebied van veiligheid, maar ook breder. Bijvoorbeeld extra schoonmaak, handhaving op taxi-uitgaansgebieden, extra toezicht, een wijksteunpunt op de Wallen en doorontwikkeling van de ontmoedigingscampagne overlast gevende toeristen.Het budget voor de Binnenstad van ca. € 2 miljoen per jaar is structureel.

Voor Nieuw West en Zuidoost zijn er maatregelen uit de gebiedsgerichte plannen voor de Masterplangebieden. Dit gaat om:

- Algemene maatregelen. Bijvoorbeeld de ontwikkeling van Wijkactieteams in Zuidoost, de Wijkrechter in Nieuw-West en sociaal toezicht door hosts om het contact met de bewoners te versterken en waar nodig mensen aan te spreken op overlast gevend gedrag.
- Maatregelen voor jongeren: extra straatcoaches en extra jongerenwerkers, preventieve maatregelen voor risicojongeren, zoals de "credible messengers" en conflictbemiddeling en intensieve individuele trajecten, zoals Aanpak doorgroeiers en Straatkracht.

Het budget voor veiligheid in Masterplangebieden is afhankelijk van de keuzes van stadsdelen. Stadsdelen bepalen zelf of en hoeveel zij besteden aan veiligheid vanuit het totaalbudget masterplangebieden. Dit budget is beschikbaar in de stadsdelen Zuidoost, Nieuw-West en Noord, en is meerjarig incidenteel beschikbaar t/m 2026.

(…)

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma A

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Optie verhogen *baten* binnen activiteit A.1.1.1 Onroerendezaakbelasting

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030)	450,4 mln	Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030)	90,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

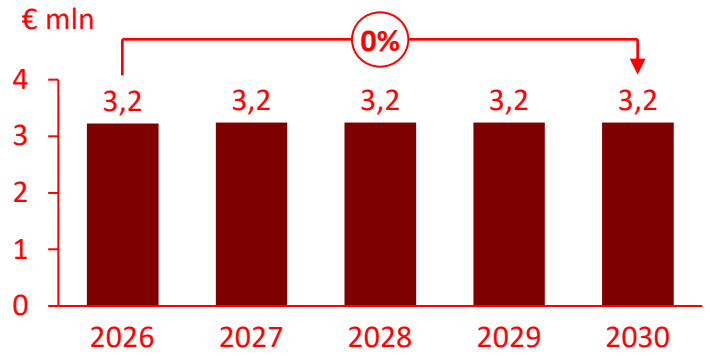

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

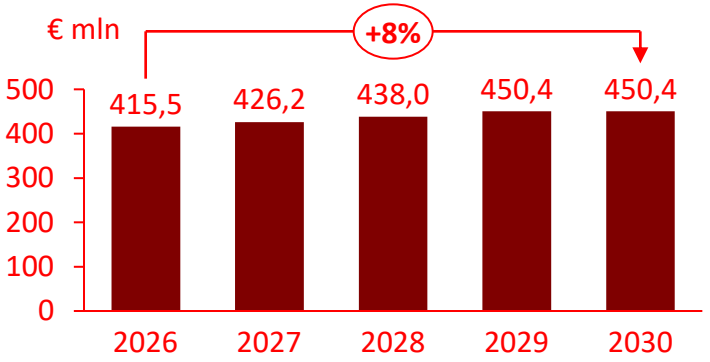

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Onroerendezaakbelasting (OZB) is een belasting die eigenaren van onroerend goed jaarlijks aan de gemeente betalen, evenals gebruikers van zakelijk vastgoed. Eigenaren van woonboten betalen een soortgelijke heffing, de roerende zaak belasting.
De gemeenteraad stelt de hoogte van de OZB vast.
De inningskosten zijn niet te splitsen over de verschillende belastingen en zijn beschreven onder Inningskosten.

Technische opties voor hogere baten binnen deze activiteit

De afgelopen jaren is de OZB aanzienlijk verhoogd: van ruim €308 miljoen in 2025 naar een begroot bedrag van €465 miljoen in 2030. Dit is een verhoging van 46%. De herkomst van OZB is circa 38% van eigenaren woningen en niet-woningen, en 25% van gebruikers.

In deze optie gaan de opbrengsten OZB met 20% omhoog tov de begroting in 2030. In 2030 gaat het dan om ~€90 miljoen aan structurele meeropbrengsten.

Vanzelfsprekend is een andere verdeling of een ander percentage ook mogelijk. OZB baten zijn relatief zeker, omdat er goed zicht is op de belastingplichtige objecten daarbinnen, waarbij bovendien geldt dat de samenstelling van de categorieën relatief stabiel is. Wel is bij een forse verhoging ook meer bezwaar en beroep en dus hogere uitvoeringslasten.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Optie verhogen *baten* binnen activiteit A.1.1.2 Toeristenbelasting

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030)	303,1 mln	Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030)	60,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

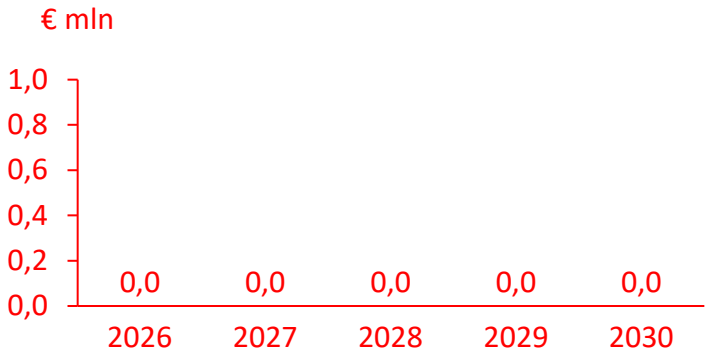

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

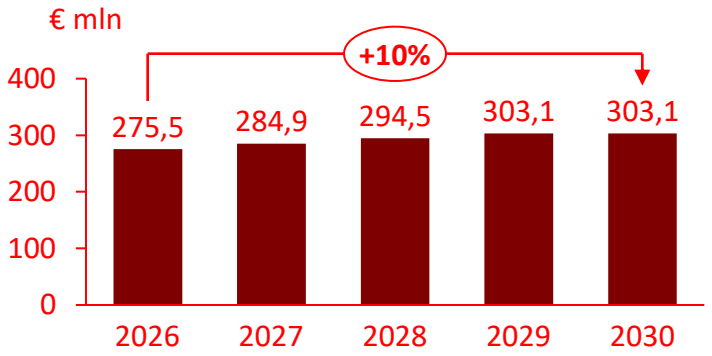

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De toeristenbelasting is een belasting die wordt geheven op overnachtingen tegen betaling van personen die niet woonachtig zijn binnen de gemeente.
De inningskosten zijn niet te splitsen over de verschillende belastingen en zijn beschreven onder Inningskosten.
De dagtoeristenbelasting (voor passagiers van cruiseschepen) en de vermakelijkheidsretributie (op toegang tot bepaalde attracties) zijn beschreven als onderdeel van Overige belastingen.

Technische opties voor hogere baten binnen deze activiteit

Op dit moment geldt 12,5% toeristenbelasting op opbrengsten van toeristische overnachtingen, en 21% btw (tot 31 december 2025 nog 9%). In 2020 had Amsterdam inkomsten toeristenbelasting van €57 mln, in 2030 zijn die naar schatting €303 mln.

In deze optie gaat de toeristenbelasting ieder jaar met ~1% omhoog van 12,5% naar 16%.

De realisatie van baten uit toeristenbelasting is onzeker want de sector kan de prijzen aanpassen. Een hoger niveau van toeristenbelasting verhoogt de onzekerheid van de geraamde inkomsten. In deze optie is rekening gehouden met vraaguitval. Dit betekent dat 20% meeropbrengsten in 2030 uitgaat van een totale opbrengst van €376 miljoen. Dat komt neer op ~ €60 miljoen aan structurele meeropbrengsten. Om dat te realiseren moet het tarief op ~ 16% worden vastgesteld.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Optie verhogen *baten* binnen activiteit A.1.1.3 Parkeerbelasting

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030)	371,1 mln	Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030)	77,8 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

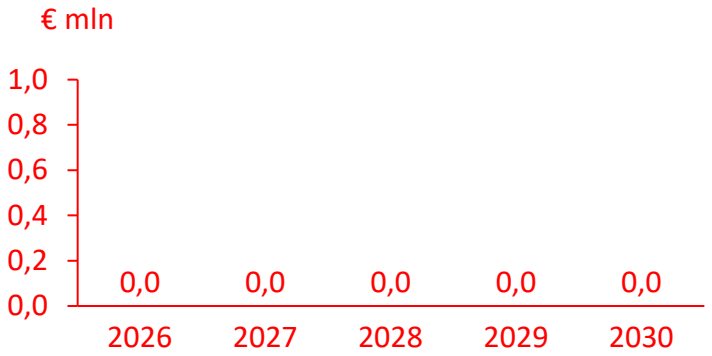

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

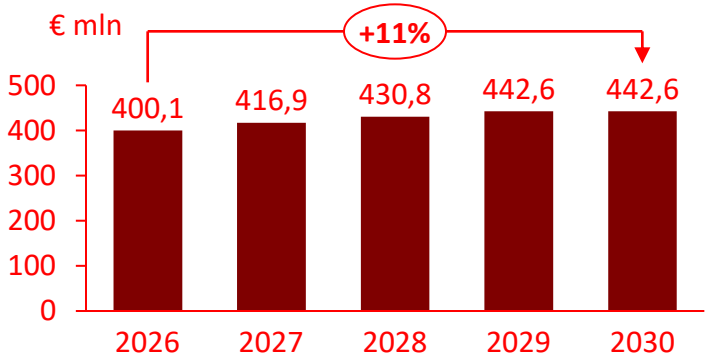

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De opbrengsten van de parkeerbelasting vallen onder dit programmaonderdeel.
Dit gaat om de opbrengsten van het parkeren op straat, niet in garages.
De kosten en de keuzes voor parkeren vallen in programmaonderdeel 2.1. Zie voor verdere informatie daar.

Technische opties voor hogere baten binnen deze activiteit

Voor deze activiteit zijn drie sub-opties uitgewerkt om te komen tot een verhoging van de baten met netto € 77,8 mln in 2030:

1. Verhogen tarieven parkeervergunning bewoners met 35%. Extra baten 2030: € 26,0 mln
2. Verhogen tarieven met 20% en verlengen van de uren voor betaald parkeren. Extra baten 2030: € 26,8 mln
3. Verlagen gereduceerd tarief bezoekersregeling van 65% korting naar 30% korting. Extra baten 2030: € 25,0 mln

Naheffingsaanslagen vallen ook binnen deze activiteit. Dit zijn leges die wettelijk gezien maximaal kostendekkend mogen zijn, dus er is geen mogelijkheid die te verhogen.

Zie ook de optie in activiteit 2.1.1.4 rondom garageparkeren. De 20% besparing / verhoging baten is een combinatie van 2.1.1.4 en A.1.1.3 gezien de samenhang tussen straat- en garageparkeren (met name voor bezoekers).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Optie verhogen *baten* binnen activiteit A.1.1.4 Overige gemeentelijke belastingen

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030)	36,8 mln	Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030)	13,0 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

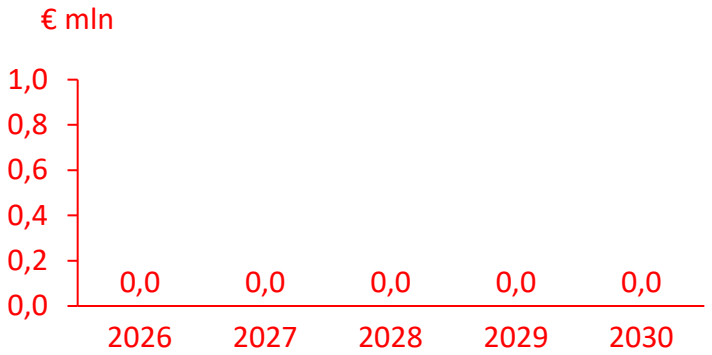

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

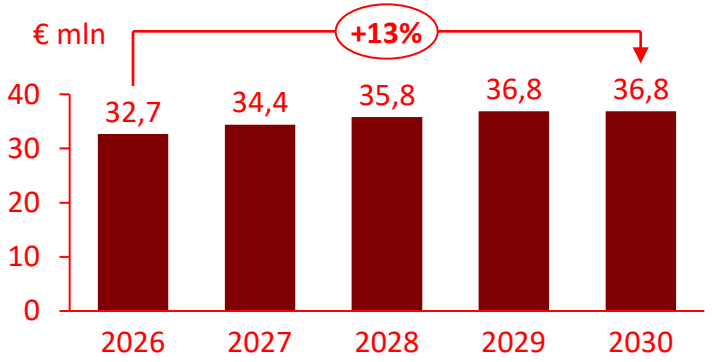

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Geen informatie beschikbaar.

Technische opties voor hogere baten binnen deze activiteit

Twee (sub)opties binnen deze activiteit:

1) Amsterdam heft drie overige belastingen in deze categorie: vermakelijkhedenretributie (VMR), precariobelastingen (PREC), Reclamebelasting (RECL). Deze optie verhoogt deze belastingen allen met 20% per 2030. Totaal meeropbrengsten tezamen: € 8 miljoen.
2) Invoeren forensenbelasting of hondenbelasting: AEF heeft in 2023 onderzoek gedaan naar de forensenbelasting. De conclusie is dat die onder voorwaarden mogelijk is voor Amsterdam. Afhankelijk van het aantal tweede woningen en het tarief kan die € > 5 mln per jaar opleveren. Ook het (her)invoeren van een hondenbelasting is mogelijk. Die leverde in 2015 nog €1,7 mln per jaar op. Geïndexeerd zou dit in 2030 €2,5-3,0 mln kunnen zijn. Samengenomen is het mogelijk om € 5 mln + per jaar aan nieuwe belastingen te heffen, wel met (relatief) hoge implementatie- en uitvoeringskosten.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit A.1.1.5 Inningskosten

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

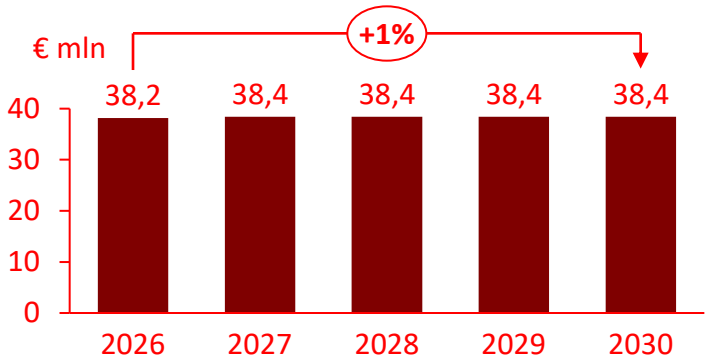

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

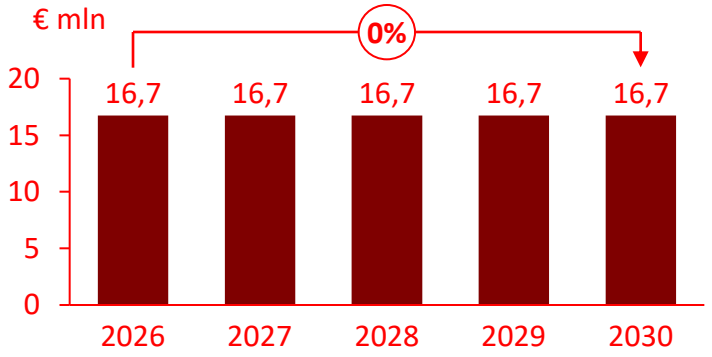

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de kosten die de gemeente maakt voor het opleggen en innen van lokale heffingen.
De inningskosten voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en het reinigingsrecht vallen onder programmaonderdeel 2.3.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Inningskosten zijn nodig om opbrengsten van gemeentelijke heffingen en belastingen te realiseren. Alleen bij versimpelen activiteiten zijn deze kosten te verminderen, in dat geval meegenomen bij de inhoudelijke activiteit.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit A.1.1.6 Inkomsten Bedrijfsinvesteringszones

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

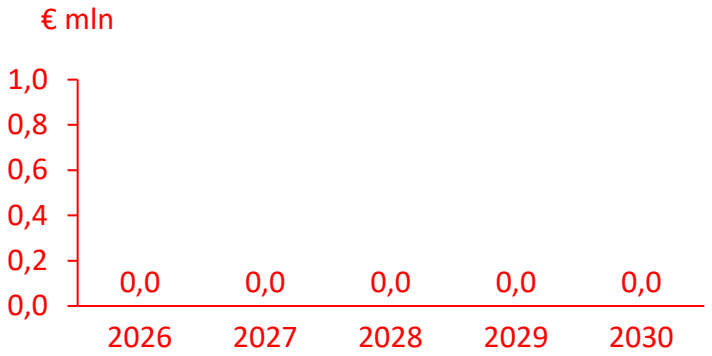

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

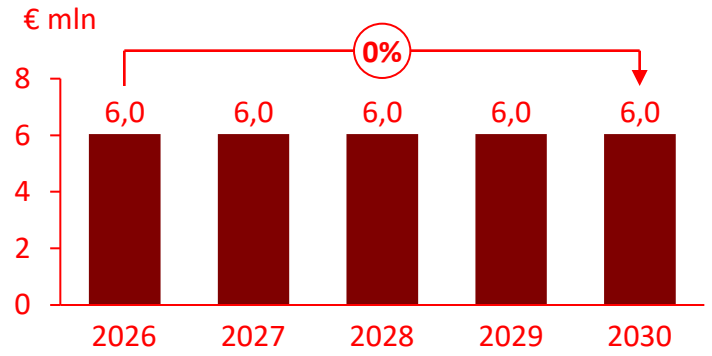

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hier vallen de opbrengsten van de heffingen die worden geïnd voor de bedrijfsinvesteringszones (BIZ).

In programmaonderdeel 3.1 worden de kosten verantwoord die hiermee gedekt worden. Voor verdere informatie zie daar.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Gesloten systeem, dit zijn de inkomsten, de kosten zitten in programma 3.

Buiten scope activiteit A.2.1.1 Gemeentefonds

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

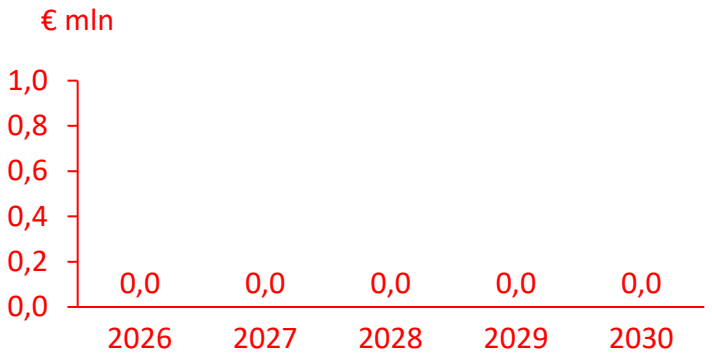

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

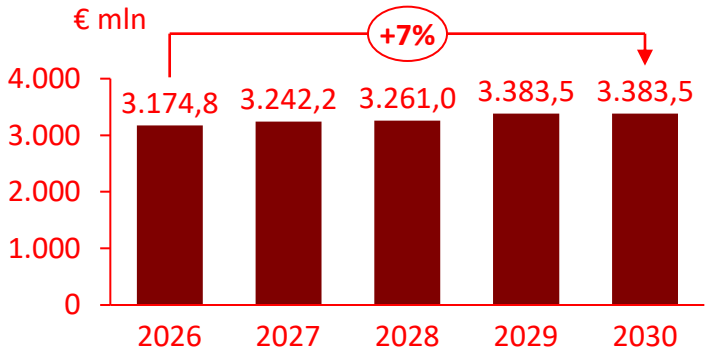

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Onze grootste inkomstenbron is de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Daarbij horen ook de decentralisatie- en integratieuitkeringen. Alle middelen zijn in principe vrij besteedbaar. De decentralisatie- en integratieuitkeringen hebben vaak echter ook een bepaald doel. Deze middelen zetten we daarom ook in waar ze voor bedoeld zijn. Vanuit de algemene uitkering financieren we een groot deel van onze andere activiteiten. Elke verandering in de hoogte van het gemeentefonds heeft daarom invloed op de beschikbare ruimte in de begroting.

Een stelpost is een boekhoudkundig begrip. Dit nemen we op in onze begroting omdat we in sommige gevallen anticiperen op nog te verwachten uitgaven of inkomsten. Door deze nu al in de begroting op te nemen kunnen we hierop voorsorteren. Het gaat hierbij dus om begrotingsposten die we nog verdelen over de programma's.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Grootste inkomstenpost van de gemeente, maar de gemeente heeft hier geen invloed op, behalve de Haagsche lobby.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit A.2.1.2 Nominaal en volumegroei

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

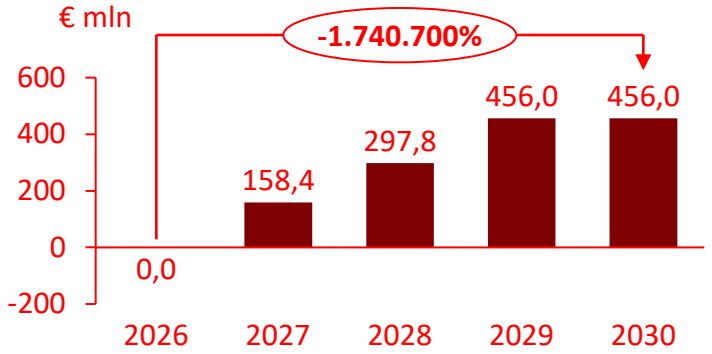

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

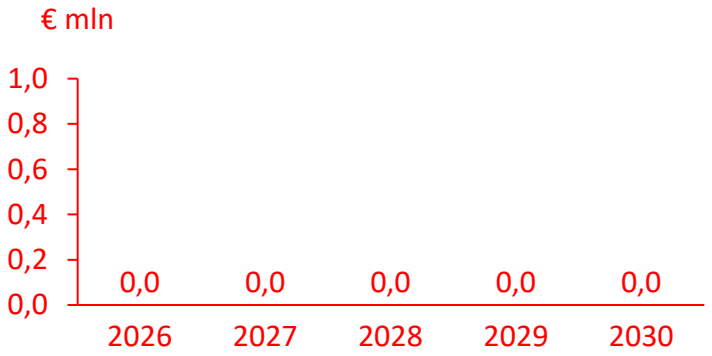

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Stelposten zijn uitgaven of besparingen die (nog) zijn niet toegedeeld aan een inhoudelijk programma. Ze staan daarom op een algemene post op de begroting. Dit gaat om twee stelposten:Een stelpost nominaal voor de dekking vanverwachte loon-, prijs- en volumestijgingen in alle inhoudelijke programma's voor de jaren na het aankomende jaar (dus vanaf 2025). Voor 2024 zijn de middelen al verdeeld over de programma's. Voor het komende begrotingsjaar 2025 gebeurt dat bij de Begroting 2025. Voor de daaropvolgende begrotingsjaren 2026-2028 wordt een stelpost aangehouden. Hiervoor wordt de jaarlijkse toename van het gemeentefonds in lijn met het BBP gereserveerd, en daarnaast de toename in de eigen inkomsten door de jaarlijkse indexatie. De stelpost loopt door de verwachte loon- en prijsstijgingen over de jaren op tot meer dan € 300 miljoen in 2028. De ontwikkeling van de budgetten in de programma's vanaf 2025 is dus bij constant loon- en prijsniveau vanaf 2025. Door de jaarlijkse toedeling van de tranches in iedere begroting wordt de stelpost voor de daaropvolgende jaren kleiner. Een stelpost Areaaluitbreiding voor de dekking vankosten door de groei van de stad (€ 11 miljoen). Door de afschaffing van de areaalsystematiek in 2021 is deze stelpost voor het laatste jaar opgenomen. Bij ongewijzigd beleid is deze vanaf volgend jaar niet meer in de begroting opgenomen

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar (tijdelijke) stelposten.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit A.3.1.1 Renteresultaat

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

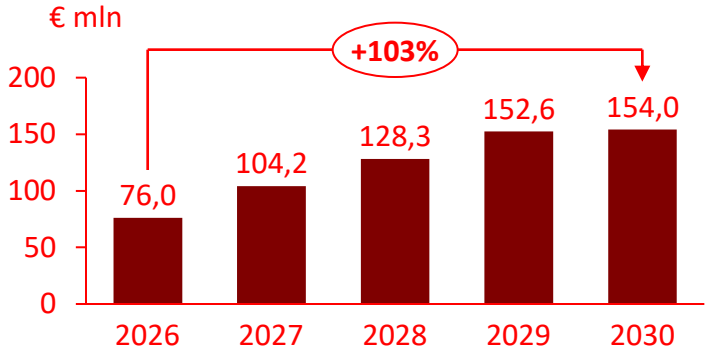

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

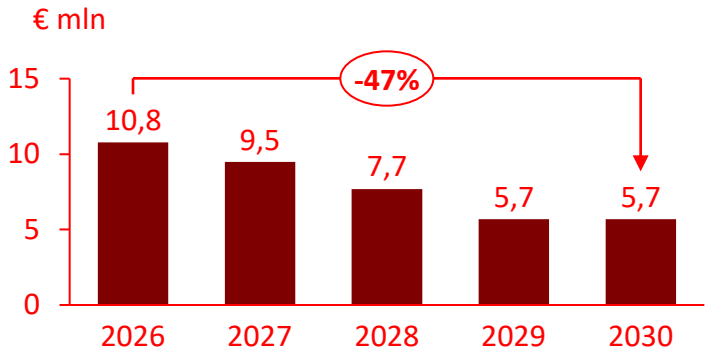

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hier vind je de baten en lasten die optellen tot het renteresultaat:

Externe rentelasten (€ 120 miljoen) van de externe schuld. Externe rentebaten (€ 23 miljoen) op verstrekte leningen aan derden zoals Afval Energiebedrijf (AEB) en Westpoort Warmte. Interne omslagrentebaten (€ 78 miljoen) van het renteomslagstelsel. Hiermee worden de rentelasten en -baten doorberekend (omgeslagen) over de gemeentelijke organisatieonderdelen. Dit naar verhouding van de balansstanden van de activa aan het begin van het jaar. Dit naar verhouding van de balansstanden van de activa aan het begin van het jaar. Tegenover de interne omslagrentebaten staan de interne omslagrentelasten bij de programma s. De keuze van de hoogte van de interne omslagrente heeft geen invloed op het netto begrotingsresultaat, wel hoe deze verdeeld is over de begroting. Het is namelijk een interne verrekening die gemeentebreed neutraal is.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Geen structureel exploitatie budget. Nauwelijks invloed gemeente op de rente die we betalen, behalve het niet aangaan van schuld. Dat zit bij investeringen.

Optie verhogen *baten* binnen activiteit A.3.1.2 Deelnemingen

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030) **94,6 mln**

Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030) **5,0 mln**

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

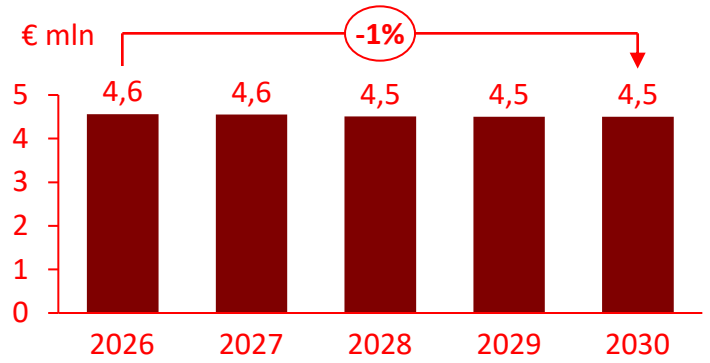

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

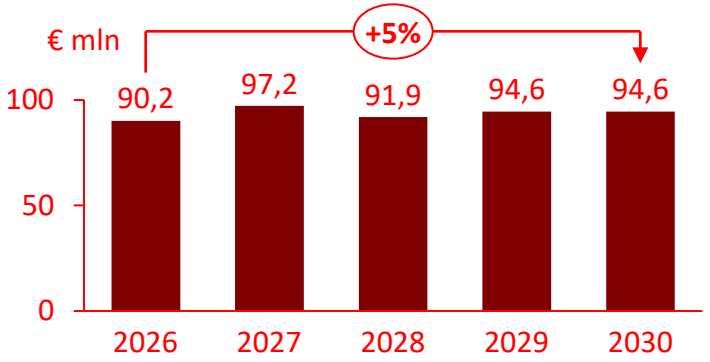

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Amsterdam heeft aandelen in 24 bedrijven. Een aantal daarvan keert dividenden uit. Deze ramen over meerdere jaren. De uitgekeerde bedragen zijn afhankelijk van de bestemming van het resultaat van de deelnemingen. De dividenden uit het Havenbedrijf Amsterdam (€ 55 miljoen verwacht in 2025) en Alliander (€ 5,0 miljoen verwacht in 2024) vormen samen met Schiphol (geen dividend verwacht in 2025 vanwege nasleep COVID-19) normaliter ruim 90% van het totale dividend.

De gemeente bezit aandelen in bedrijven om publieke belangen te behartigen. Het doel is om dit te doen met financieel gezonde ondernemingen, niet om een maximaal financieel rendement of een zo hoog mogelijk dividend te behalen. Het gaat altijd om de balans met de gewenste maatschappelijke opbrengsten.

De lasten hier zijn de (intern verrekende) rentelasten voor het vreemd vermogen dat nodig is om het aandelenkapitaal te financieren. Deze zijn niet beïnvloedbaar.

In het jaarverslag deelnemingen staat een volledig overzicht van onze deelnemingen en meer informatie is ook te vinden in de paragraaf verbonden partijen in de begroting.

Technische opties voor hogere baten binnen deze activiteit

De gemeente is aandeelhouder van bedrijven om publieke belangen te behartigen. Een aantal van deze deelnemingen betaalt dividend. Als (mede) aandeelhouder stelt Amsterdam het dividendbeleid van de deelnemingen vast.

In deze optie zet de gemeente zich in om het dividendbeleid aan te passen bij de grootste deelnemingen (Havenbedrijf, Schiphol, Alliander, etc.) om meer dividend te ontvangen. Dit betekent in veel gevallen een tussentijdse aanpassing van dividendbeleid, wat ook impact heeft op de mogelijkheid van de deelneming om hun (maatschappelijke) resultaat te behalen. De aanpassing in dividendbeleid en het daadwerkelijk ontvangen van meer dividend is onzeker, omdat het ook aan de deelnemingen en de mede aandeelhouders is of dit doorgevoerd wordt.

Buiten scope activiteit A.4.1.1 Stelposten investeringen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

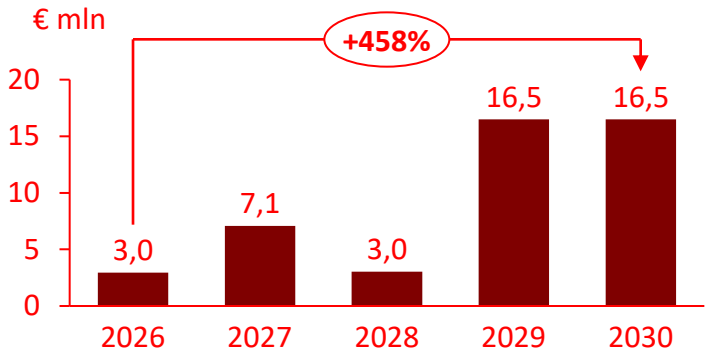

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

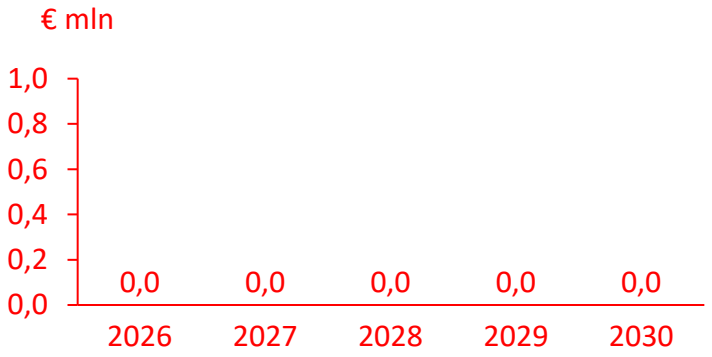

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Een stelpost is opgenomen voor lasten waarvan de toedeling naar de programma's nog niet is of kan worden gemaakt. In de stelposten investeringen zijn de uitgaven voor alle toekomstige investeringen in de gehele begroting gereserveerd.

Onder stelpost investeringen vallen de stelposten om de lasten voor toekomstige investeringen te dekken. Deze worden aan het relevante begrotingsprogramma toegedeeld zodra de investering tot uitvoering komt of gereed is. Het gaat om stelposten voor:Toekomstige afschrijvingslasten voor investeringen die in uitvoering komen. Hier is in 2025 € 34 miljoen negatief begroot als correctie op te hoge afschrijvingslasten (door overprogrammering) in de begrotingsprogramma's waar de investeringen plaatsvinden. Toekomstige rentelasten zijn opgenomen in programma A.3 bij Renteresultaat. Toekomstige exploitatielasten voor investeringen (o. a. beheer en onderhoud) is € 22 miljoen begroot in 2025.
De stelposten worden voor het aankomende begrotingsjaar bij de begroting verdeeld over de programma's. Door de toedeling van die tranche wordt de stelpost voor de daaropvolgende jaren ook kleiner.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar (tijdelijke) stelposten.

Buiten scope activiteit A.4.1.2 Niet-taakgerelateerde reserves

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

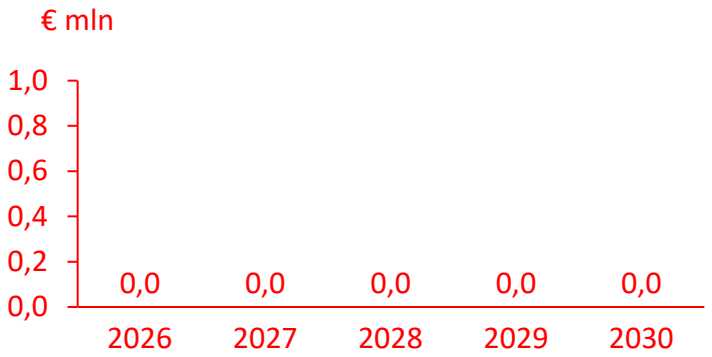

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

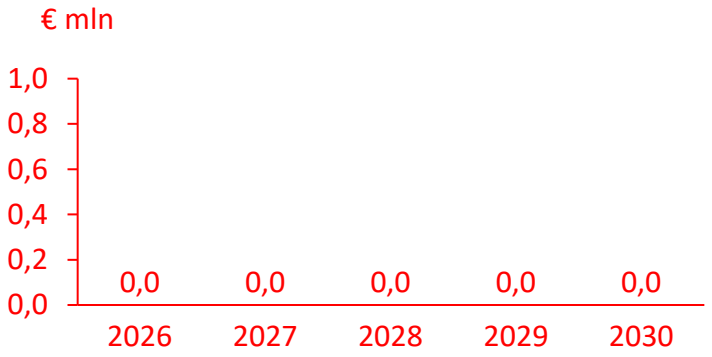

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de reserves die een begrotingsbrede, dus niet-taakgerelateerde, functie hebben. Hierbij valt te denken aan de algemene reserve en de reserve vermogensopbouw. Daarnaast vallen hieronder reserves waarvan de toevoegingen in dit programmaonderdeel worden gedaan, maar de onttrekkingen landen in de verschillende beleidsprogramma's voor specifieke taken, zoals de reserve frictiekosten 1 stad, 1 opgave. Het gaat om de volgende reserves:

- Algemene reserve. Deze wordt aangehouden als buffer om schokken aan te kunnen. Volgens het gemeentelijk beleid heeft de algemene reserve een norm-omvang van 5% van het begrotingstotaal (baten). Per saldo wordt in 2025 € 135 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve.
- Egalisatiereserves die niet bij een specifiek programma horen. Het gaat om de reserves overheveling gemeentefondsmiddelen september- en decembercirculaire, waarmee middelen afkomstig uit het gemeentefonds, die bij de september- en decembercirculaire worden toegekend, kunnen worden meegenomen naar het volgende jaar. En om de reserve frictiekosten 1 stad, 1 opgave van waaruit frictiekosten in verschillende beleidsprogramma's die worden gemaakt om te komen tot structurele besparingen uit worden gedekt.
- Reserve Vermogensopbouw. Dit betreft een nieuwe reserve conform de beleidsnota reserves en voorzieningen en bedoeld om vermogen op te bouwen en om zodoende een gezonde samenstelling van eigen vermogen (reserves) en vreemd vermogen (schuld) te hebben. Hieraan wordt in 2025 € 808,4 miljoen toegevoegd, dit is afkomstig uit vrijval van verschillende financieringsreserves. Zie de paragraaf 6.4 Reserves in de Begroting 2025 voor een overzicht van de financieringsreserves die vrijvallen.

De reserve coalitiemiddelen is bij A.4 subactiviteit Coalitiemiddelen ondergebracht. Een overzicht van alle niet-taakgerelateerde reserves en hun omvang is te vinden in paragraaf 6.4 Reserves van de Begroting 2025. Hier zijn ook alle taakgerelateerde reserves te vinden, die in de relevante begrotingsprogramma's zijn ondergebracht.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar reserves.

Buiten scope activiteit A.4.1.3 Stelposten overig

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

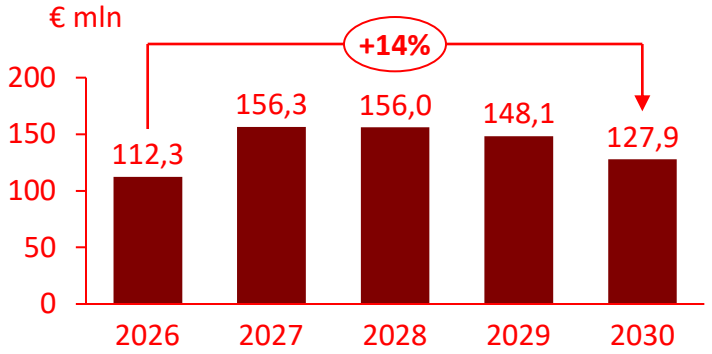

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

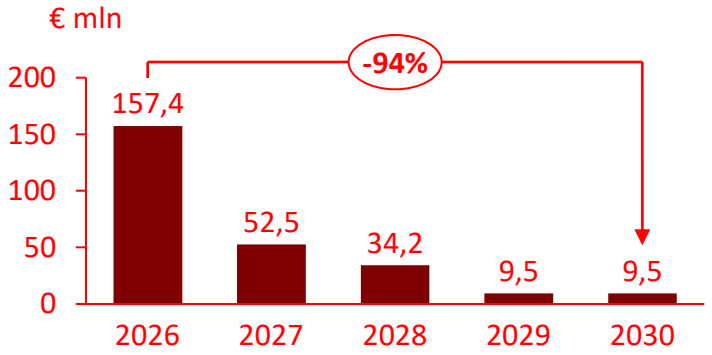

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Stelposten zijn uitgaven of besparingen die (nog) niet zijn toegedeeld aan een inhoudelijk programma. Ze staan daarom tijdelijk op in dit onderdeel van de begroting. De stelposten voor nominale ontwikkelingen en volumegroei staan bij onderdeel A.2 Gemeentefonds. In dit onderdeel staan de overige stelposten, zoals:

Een baten stelpost van € 9,5 miljoen voor Single Use Plastics (SUP). Deze bestaat uit baten afkomstig van de verpakkingsindustrie die worden uitgekeerd door Rijkswaterstaat, voor het verwijderen van Single Use Plastics. Deze wordt in 2025 opgenomen voor € 9,5 miljoen. Een lasten stelpost van € 24 miljoen van nog te verwerken uitgaven. Op deze stelpost wordt geld ‘geparkeerd’ als een besluit op hoofdlijnen is genomen, maar nog nadere uitwerking nodig is voordat de middelen verdeeld kunnen worden over de beleidsprogramma’s. Een stelpost van € 2 miljoen voor onvoorziene uitgaven. Iedere gemeente is wettelijk verplicht om, al dan niet per programma, een bedrag vooronvoorziene uitgavenin de begroting op te nemen.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar (tijdelijke) stelposten.

Buiten scope activiteit A.4.1.4 Coalitiemiddelen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

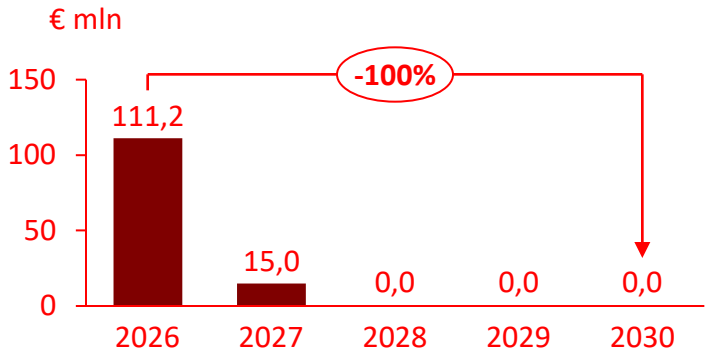

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

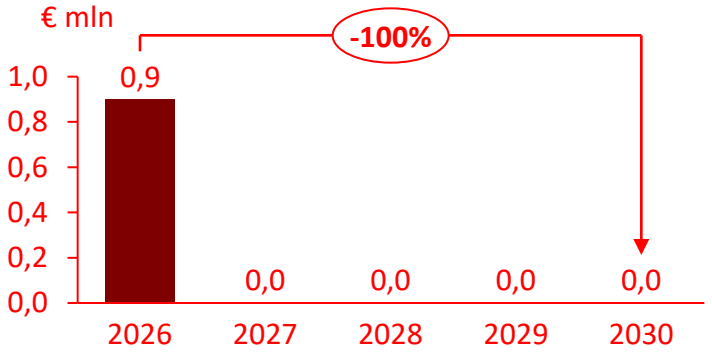

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn uitgaven die zijn afgesproken in het coalitieakkoord. Daarbij is afgesproken dat eerst een bestedingsplan moet worden opgesteld voor beschikbaar komen aan de verschillende beleidsprogramma's. Daarom staan ze op een stelpost (structurele middelen) of in een reserve (al dan niet meerjarig incidentele middelen). Het gaat om:

- De reserve coalitiemiddelen. In het coalitieakkoord is afgesproken ruim € 300 miljoen over 4 jaar – 2023 tot en met 2026 – te besteden aan specifieke speerpunten (de 'meerjarig incidentele' middelen). Dit geld is beschikbaar via een reserve. De onttrekkingen uit deze reserve zijn zichtbaar in de programma's waar lasten gedekt worden. Het gaat voor 2025 om bestedingen aan o.a.:
  - Kansengelijkheid en onderwijskwaliteit (€ 4,8 miljoen)
  - Cultuureducatie en broedplaatsen (€ 1,6 miljoen)
- Er rest voor 2026 nog ruim € 16 miljoen, w. o.
  - Democratisering en buurtbudgetten (€ 3 miljoen)
  - Inhaalslag verduurzaming organisatie (€ 6,5 miljoen)
  - Economie (€ 5,9 miljoen)
- Naast deze reserve is er ook een stelpost voor coalitieakkoordmiddelen. Vanuit deze stelpost wordt in 2025 € 3,2 miljoen overgeheveld naar beleidsprogramma's.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar (tijdelijke) stelposten.

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma: Programma B

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

Optie verhogen *baten* vanuit activiteit B.1.1.1 Dienstverlening als coördinerend op de legesverordening

Grondslag voor verhogen baten (€ mln, 2030) **124 mln**

Omvang optie verhogen baten (€ mln, 2030) **5,3 mln**

Lasten in periode 2026-2030

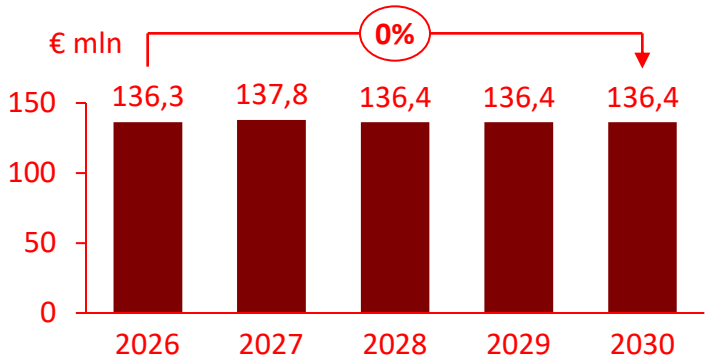

Baten leges in periode 2026-2030

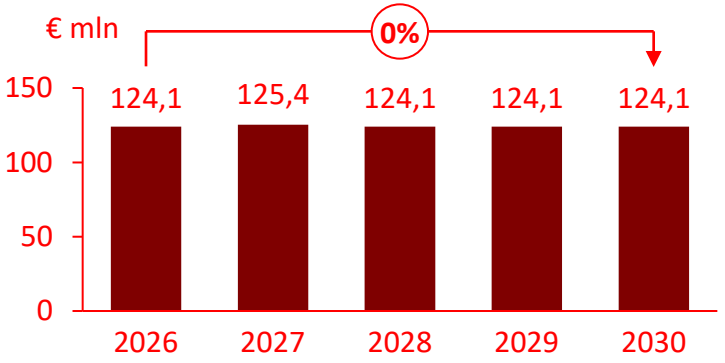

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Leges zijn vergoedingen die inwoners en bedrijven betalen voor gemeentelijke dienstverlening.
De legestarieven worden op basis van begrotingscijfers, voorafgaand aan het begrotingsjaar vastgesteld. De wet vereist dat de legesverordening moet zijn vastgesteld vóórdat je de leges gaat heffen. Al onze legestarieven staan in de legestabel van de legesverordening. De legestabel is, na vaststelling, terug te vinden op www.amsterdam.nl.

Op grond van de Gemeentewet mag de gemeente geen winst maken op de leges (de opbrengsten van leges mogen niet hoger zijn dan de kosten), maar mogen wel kostendekkend werken tot maximaal 100 procent. Dat verkleint de druk op de algemene middelen. Om juridische risico's te voorkomen, wordt uitgegaan van maximaal 95% kostendekkendheid.

NB: deze optie gaat dus niet over B.1.1.1 an sich, maar over alle leges, dus over toegerekende kosten en opbrengsten binnen meerdere programma's.

Technische opties voor verhogen baten binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Ten opzichte van de huidige kostendekkendheid (91% in 2026) is er ruimte om de legesopbrengst maximaal 5,3 miljoen te verhogen binnen het maximum van 95% kostendekkendheid. Dit kan grofweg op twee manieren:
1. Een evenredige verhoging van alle legestarieven. Dit betekent een extra verhoging (bovenop reguliere indexatie) van 4,5%.
2. Een specifieke verhoging van een aantal producten met substantiële lastenomvang of een substantieel lage kostendekkingsgraad. Concreet gaat het om de hoofdstukken: verkeer en vervoer, horeca en evenementen.
Afhankelijk van de mix van verhogingen, is een extra opbrengst van 5 miljoen technisch haalbaar. Dit heeft vooral impact op de desbetreffende gebruikers, waaronder bewoners en ondernemers (afhankelijk van welke leges verhoogd worden).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit B.1.1.2 Basisregistratie personen (BRP)

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

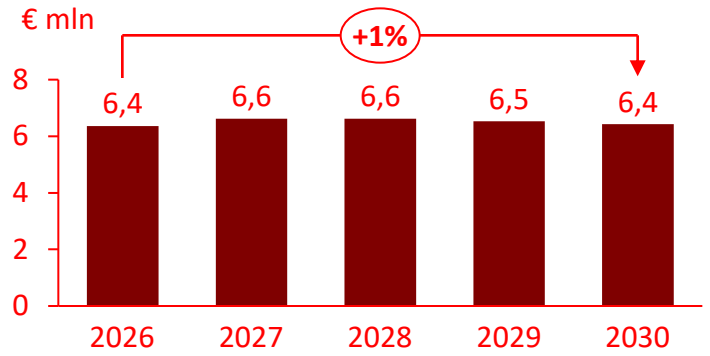

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

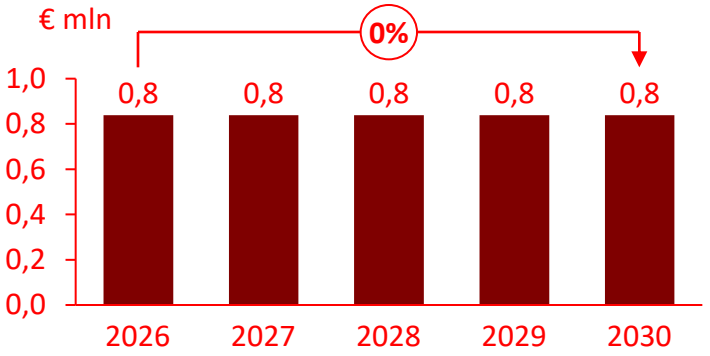

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit gaat om de registratie van actuele, juiste en volledige gegevens in de Basisregistratie personen (BRP). De “gewone” wijzigingen worden gedaan nadat burgers meldingen hebben gedaan in het stadsloket of online (dit valt onder deelbudget dienstverlening). Onder het deelbudget Basisregistratie Personen vallen de specialistische activiteiten:

- Doorvoeren van correcties na melding van burgers van onjuistheden
- Onderzoek naar de juistheid van woonadressen, vaak na meldingen van andere (overheids)instanties n. a. v. onregelmatigheden of risicoprofielen van het Rijk. Uit de uitkomsten kunnen bezwaarprocedures volgen.
- Adviseren over en tegengaan van identiteitsfraude
- Doorvoeren van correcties na onderzoek en besluitvorming
- Adviseren hoe om te gaan met complexe gevallen aan andere gemeenten, ketenpartners en onze eigen medewerkers bij burgerzaken. Door haar relatieve omvang heeft de gemeente Amsterdam veel expertise in huis. Voor deze dienstverlening betalen de andere partijen een vergoeding

In de wet BRP is vastgelegd wat gemeentes voor de BRP moeten doen, dus de eisen liggen vast en beïnvloedingsmogelijkheden zijn beperkt.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope, want gegeven wettelijke taak < 5 mln besparingspotentieel.

Buiten scope activiteit B.1.1.3 Verkiezingen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

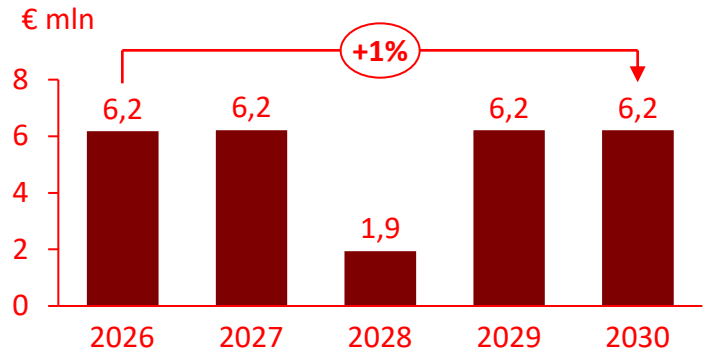

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

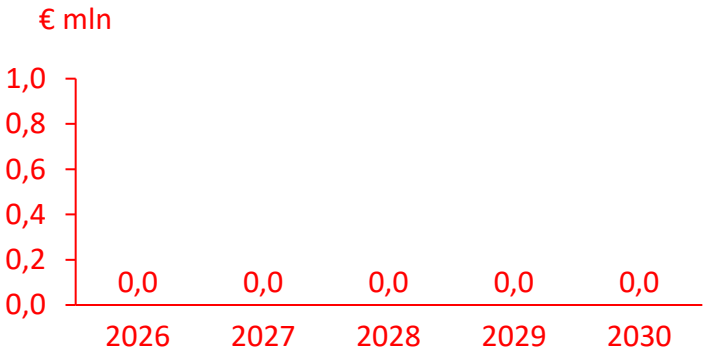

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De gemeente heeft als wettelijke taak verkiezingen en referenda te organiseren. Het gaat hierbij om het

- Communiceren met inwoners over de verkiezingen
- Huren van locaties voor stembureaus
- Zorgen voor stembureauleden die een vergoeding ontvangen
- Verzorgen van de logistieke activiteiten en benodigde materialen, zoals stembussen, stembiljetten en vervoer
- Doen van opkomstbevorderende activiteiten
- Geven van trainingen voor stembureau-leden

Een verkiezing kost ongeveer € 2 miljoen aan eigen personeel en € 4,4 miljoen aan kosten. Afhankelijk van het soort verkiezing en de verwachtte opkomst kunnen de kosten fluctueren.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope, want gegeven wettelijke taak < 5 mln besparingspotentieel.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit B.2.1.1 Digitale voorzieningen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

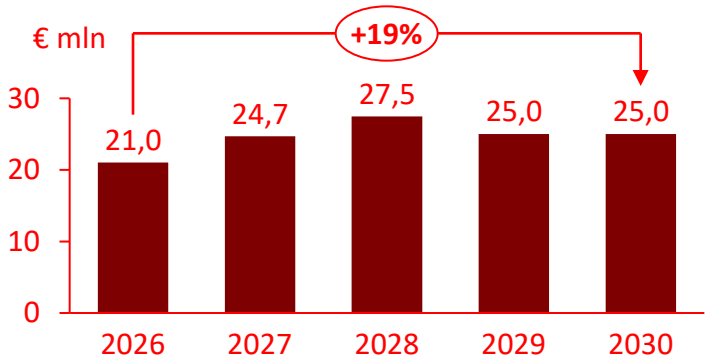

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

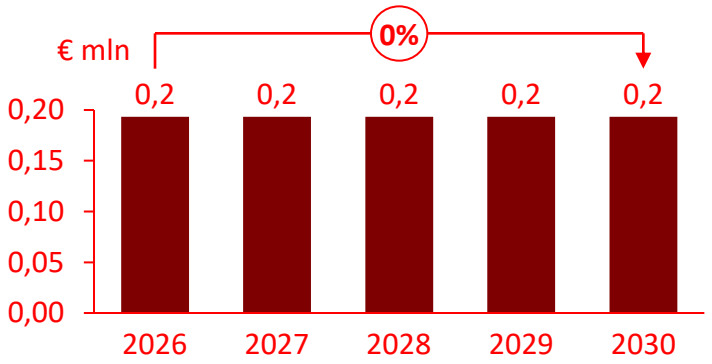

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Onder centrale regie op digitale voorzieningen informatiebeheer vallen de personele lasten van de teams die voor het hele concern werken aan:

- Keuzes voor IT-oplossingen (ca. de helft van de uitgaven). Zij brengen de behoeftes uit de organisatie in kaart en zorgen ervoor dat een efficiënte en passende oplossing ontwikkeld of ingekocht wordt. Hieronder vallen de i-leads, business analisten, portfoliomanagers en projectmanagers (scrum masters, agile coaches). Dit gaat om kosten voor beleid en uitvoering. Kosten gemaakt worden voor de gemeentelijke bedrijfsvoering vallen in programmaonderdeel B.5
- Architectuur, beveiliging en privacy:
    - Architecten stellen kaders en regels om ervoor te zorgen dat applicaties waar nodig goed op elkaar aangesloten zijn en aan de gekozen technische standaarden voor de organisatie en wet- en regelgeving voldoen.
    - Beveiliging zorgt ervoor dat data en applicaties niet door onbevoegden bereikt of beïnvloed kunnen worden en voldoet aan de wetgeving op dit gebied, zoals de netwerk- en informatiesysteem richtlijn (NIS).
    - Privacy zorg voor naleving van wetgeving op het gebied van de zorgvuldige verwerking van (persoons)gegevens (…)
- Samenhangend en best-practice dataverzameling en –verwerking. Dit gaat over het maken van keuzes welke technieken en applicaties te gebruiken en welke regels er gelden bij het verwerken van de data en de weergave daarvan. (…)
- Onderzoeksbureau Onderzoek & Statistiek (ca € 6 miljoen). Hier wordt data verzameld, bij elkaar gebracht en verwerkt voor het creëren van inzicht in de staat van de stad op allerlei gemeentelijke terreinen. (…)
- Functioneel beheer en ontwikkeling van software. Dit leidt niet tot lasten dit programmaonderdeel, omdat deze kosten (ca € 25 miljoen) worden doorbelast aan de programma's en zijn hier dus nagenoeg nihil. (…)

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope, IT volgt inhoudelijke keuzes in beleidsprogramma's.

Buiten scope activiteit B.2.1.2 Digitale Stad

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

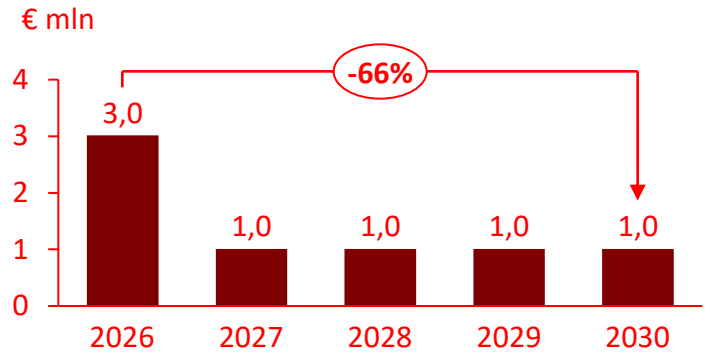

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

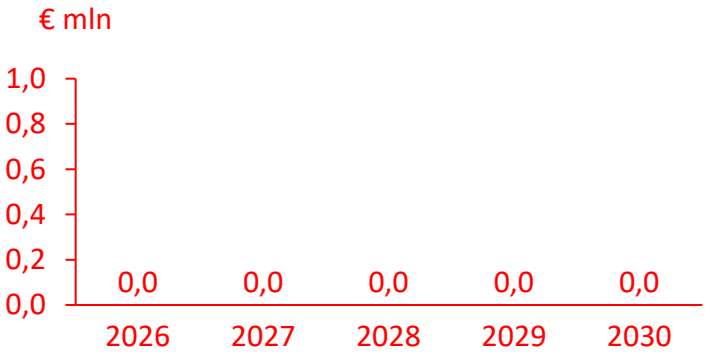

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Vanuit de Agenda Digitale stad sluiten wij aan bij de stedelijke uitdagingen en kansen, om daar bestaande doelstellingen te versterken of te versnellen middels de inzet van digitalisering. In 'innovatiecoalities' zetten we digitalisering zorgvuldig in, met de mens centraal en waarden als betrouwbaarheid en inclusie in het achterhoofd.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit B.2.1.3 Stadsarchief

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

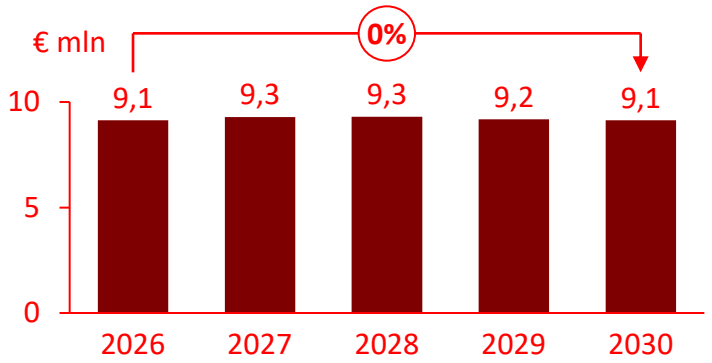

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

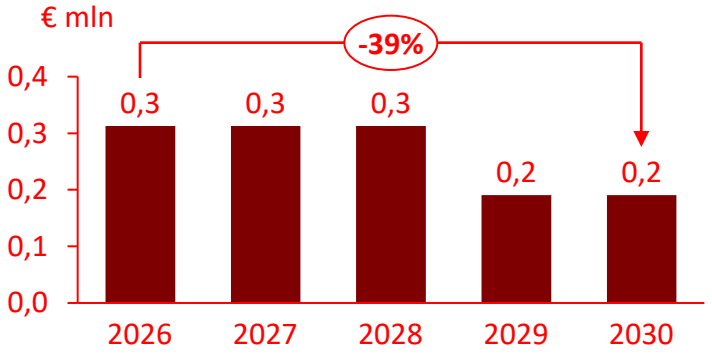

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het Stadsarchief is de wettelijke archiefbewaarplaats voor blijvend te bewaren informatie van de gemeente Amsterdam in lijn met de Archiefwet. Belangrijkste taak van het Stadsarchief is het:

- Verwerven, beheren en beschikbaar stellen van Amsterdams archief en documentair erfgoed aan het publiek, onderzoekers en ambtenaren. Hiervoor zijn ook tentoonstellingen in het pand van het Stadsarchief, waar deels een toegangsprijs voor gevraagd wordt.
- Houden van toezicht op informatie van de gemeente. Het stadsarchief ziet toe op de eisen van volledigheid, authenticiteit, integriteit en toegankelijkheid van informatie. Het brengt jaarlijks een toezichtsrapport uit.

De informatie die aan het Stadsarchief is overgedragen is in principe openbaar en kan door burgers kosteloos worden geraadpleegd. Het Stadsarchief beheert ook de website OpenAmsterdam. Er is 55 kilometer documenten in de Bazel en het depot in Noord, maar vele informatie is digitaal of gedigitaliseerd en daarmee wordt de toegankelijkheid beter.

De kosten van het gebouw vallen in deelbudget Huisvesting in programmaonderdeel B.5 Overhead. De kosten van digitale opslag vallen in B.5 Overheid deelbudget Digitale voorzieningen en informatiebeheer.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven wettelijke vereisten.

Buiten scope activiteit B.2.1.4 Technologische innovatie

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

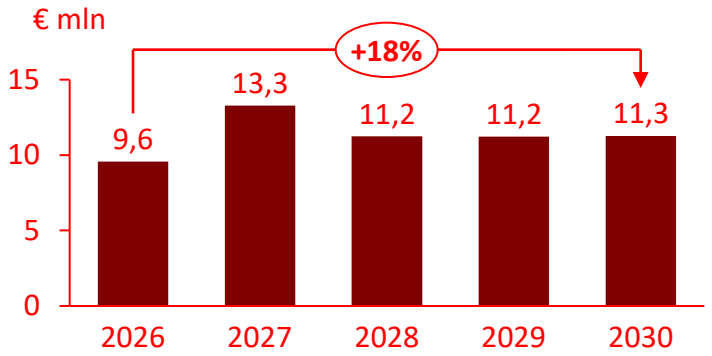

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

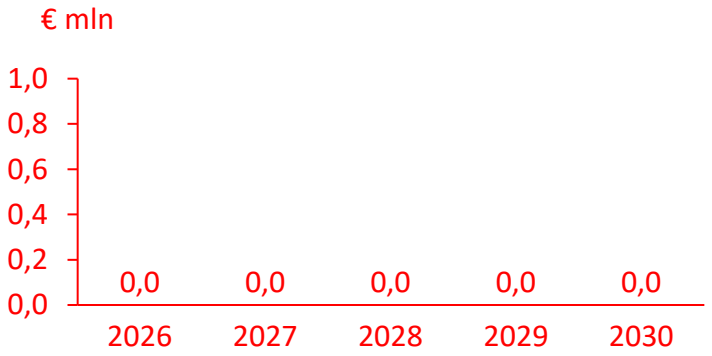

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Dit zijn de activiteiten van de gemeente om de impact van technologische ontwikkeling op de gemeente en de stad aan te kunnen zien komen, volgen en bijsturen. Hiervoor worden op basis van een innovatieagenda onderzoeken gedaan, scenario's geschetst en pilots ontwikkeld samen met partners, zoals leveranciers van technologie. Dit kan leiden tot het toepassen van deze technologieën binnen de gemeentelijke organisatie, in het bedienen van burgers en bedrijven, of in beleid hoe de gemeente stuurt op de toepassing of aanwezigheid van technologie in de stad. Belangrijkste voorbeeld hiervan is de Agenda digitale stad, waarvan eind 2023 een nieuwe versie is vastgesteld.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope omdat deels wettelijke taken betreft en deels omvang volgt op taken vanuit de programma's (beperking van taken zit dus daar).

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit B.3.1.1 Integrale aanpakken

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

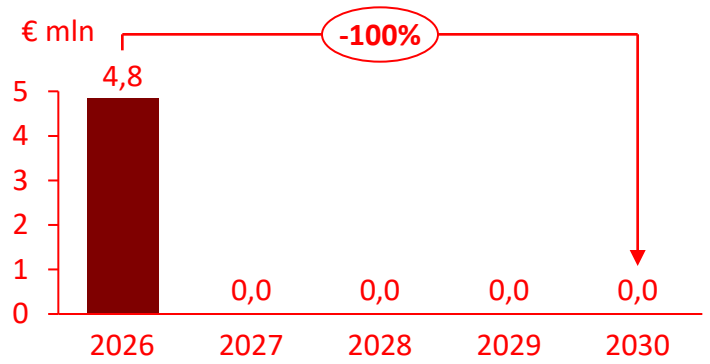

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

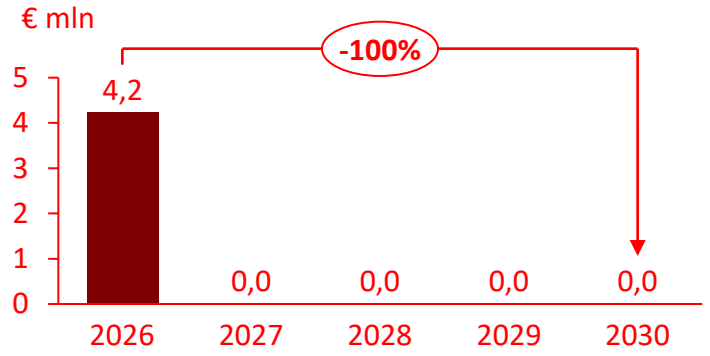

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen:

- De lasten voor het vergroten van bewonersbetrokkenheid, participatie en community wealth building in de stadsdelen Zuidoost, Nieuw-West en Noord, als onderdeel van de gebiedsgerichte aanpakken waarin we de komende 25 jaar werken aan verbetering van de kwaliteit van het bestaan van de inwoners. Voor de onderbouwing van deze budgetten stellen de integrale aanpakken, de programma-organisaties in samenwerking met de gemeente en andere alliantiepartners, bestedingsplannen op. Daarnaast wordt in de begroting in een aparte paragraaf inzicht gegeven in de plannen en inzet van de middelen. (€ 4,2 miljoen 2026)
- Gebiedsbudget van de Stadsdeelbesturen in het kader van ongelijk investeren voor gelijke kansen. Deze middelen zijn bedoelt voor het aanpakken van lokale problemen. De inzet hiervan beperkt zich niet tot dit programmaonderdeel. Het mandaat voor de besteding hiervan ligt bij de dagelijks besturen, die de stadsdeelcommissies hierbij betrekken. In 2026 worden in de stadsdelen West en Zuid nog een aantal projecten afgerond. (€ 0,6 miljoen)

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: geen structureel budget.

Buiten scope activiteit B.3.1.2 Buurtbudgetten en -regelingen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

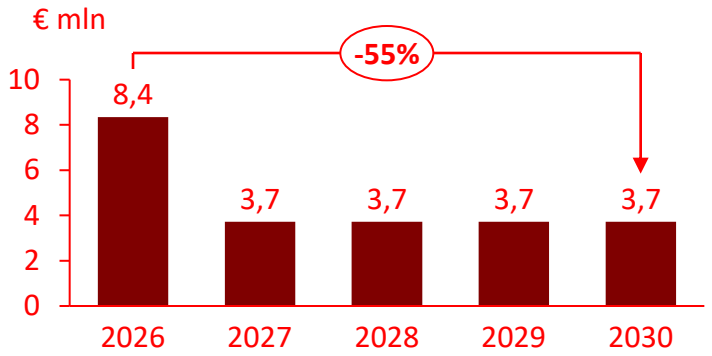

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

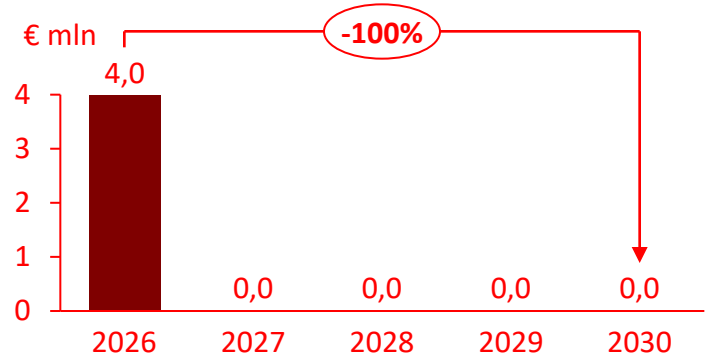

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de volgende taken:

- De centrale expertise en ondersteuning van de organisatie om uitvoering te kunnen geven aan participatie (burger-, overheids- en netwerkparticipatie) door het ontwikkelen van beleid en trainingen voor de organisatie en monitoring (€ 1,1 miljoen).
- Het centraal faciliteren van instrumenten ter bevordering van burger- overheids en netwerkparticipatie, waaronder stadsdeelpanels en de ondersteuning van buurtplatformen (€ 3,1 miljoen).
- Het via de stadsdelen inzetten van buurtbudgetten. Met dit geld worden initiatieven van bewoners betaald, die goed zijn voor de buurt en de bewoners. Amsterdammers kunnen plannen indienen en meebeslissen over de verdeling van het geld. Deze uitgaven vallen onder de 22 taken van de dagelijkse besturen van de stadsdelen (€ 4,2 miljoen).
- Gebiedsbudget voor de stadsdeelbesturen om acute lokale problemen aan te pakken (€ 0,6 miljoen).
- De drie integrale aanpakken: Nationaal Programma Samen Nieuw-West, Aanpak Noord en Masterplan Zuidoost wordt samen met bewoners en ondernemers (Community based) gewerkt aan het versterken van de gemeenschap en het creëren van duurzame oplossingen voor lokale uitdagingen (€ 4,2 miljoen).

Hieronder valt niet de toepassing van de kaders en instrumenten voor participatie door de directies en de stadsdelen. Het capaciteitsbeslag en eventuele middelen wordt gefinancierd vanuit de directies en stadsdelen zelf.

Na 2026 is er structureel € 1 miljoen beschikbaar voor centrale expertise en ondersteuning en € 2,3 miljoen voor de buurtbudgetten bij de stadsdelen. De overige onderdelen worden nu gefinancierd vanuit incidentele coalitiemiddelen.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Buiten scope activiteit B.4.1.1 Gemeenteraad en ondersteuning

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

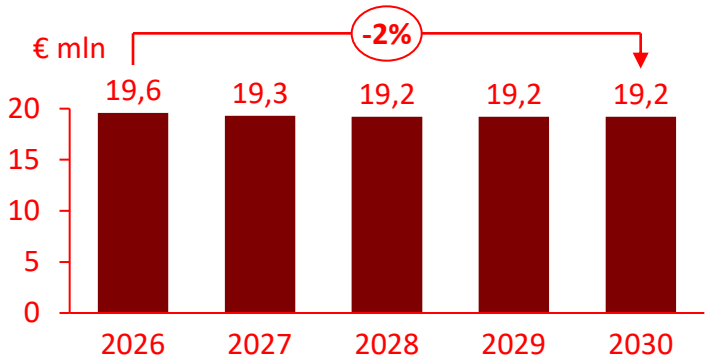

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

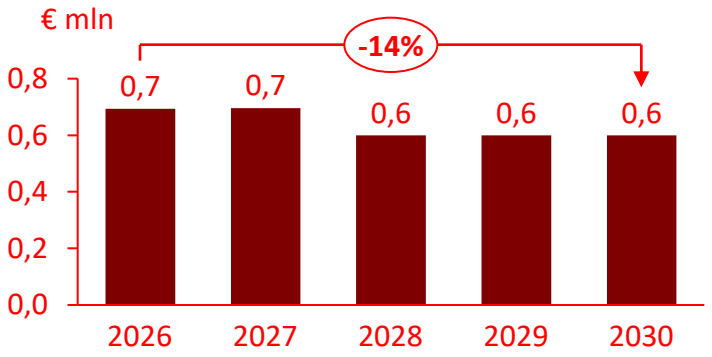

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan in de gemeente en :

- Vertegenwoordigt de inwoners van Amsterdam
- Bepaalt de hoofdlijnen van het beleid van de gemeente, hoeveel geld waaraan wordt besteed (programmabegroting) en besluit over gemeentelijke wetten (verordeningen).
- Controleert of het college van burgemeester en wethouders het afgesproken beleid goed uitvoert.

Hieronder valt de vergoeding van de gemeenteraadsleden (€ 1,8 miljoen), de fractieondersteuning (€ 3,4 miljoen) en een onderzoeksbudget (€ 0,8 miljoen). Het aantal raadsleden en de hoogte van de vergoeding is vastgelegd in de Gemeentewet en wordt bepaald door het inwoneraantal. (…) De griffie is de ambtelijke organisatie van de gemeenteraad onder leiding van de griffier. (…)

Hieronder vallen ook de kosten voor de (bijdrage aan de) controlerende organen van de gemeente:

- De Rekenkamer Amsterdam (…) doet onderzoek naar rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde bestuur. Daarmee helpt ze de raad bij het uitoefenen van zijn controlefunctie. (€ 2,1 miljoen)
- De Ombudsman (…) houdt toezicht op de manier waarop de gemeente zich gedraagt naar bewoners en ondernemers en is een tweedelijns klachtbehandelaar. (€ 2,8 miljoen)
- De gemeenteaccountant is door de raad benoemd en controleert de jaarrekening en verzorgt de jaarrekeningcontrole (€3,6 mln.)
- De Rekenkamer (…) doet onderzoek naar rechtmatigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde bestuur. Daarmee helpt ze de raad bij het uitoefenen van zijn controlefunctie € 2,1 miljoen).

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven wettelijke vereisten.

Buiten scope activiteit B.4.1.2 College en stadsdeelbesturen

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

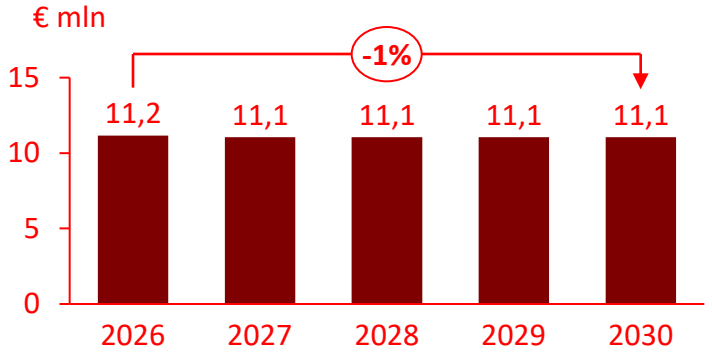

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

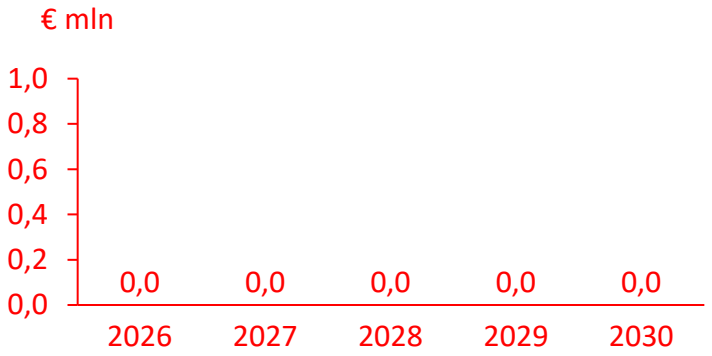

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen de kosten van het college van burgemeesters en wethouders. Het betreft:

- De huidige kosten, zoals de bezoldiging en de kosten die zij maken voor de uitvoering van hun functie. Dit is vastgelegd in het Rechtspositiebesluit- en regeling decentrale politieke ambtsdragers. (€ 2,1 miljoen)
- De uitkeringen en verplichtingen met betrekking tot wachtgeld en het pensioen. Dit is vastgelegd in de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers (Appa). Volgens deze wet is de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling. Hiervoor wordt een voorziening aangehouden die jaarlijks wordt geactualiseerd op basis van de verplichting en de actuele rentestand. (€ 3,9 miljoen

Hieronder vallen ook de kosten van het bestuur van de 7 stadsdelen en het stadsgebied Weesp. Het betreft:

- De kosten van de leden van het dagelijks bestuur (€ 3,4 miljoen)
- De vergoeding van de stadsdeelcommissies. Een stadsdeelcommissie bestaat uit vertegenwoordigers uit de buurt die de belangen van bewoners en ondernemers behartigen en het dagelijks bestuur adviseren over wat er speelt. (€ 1,5 miljoen)

De rechtspositie, vergoedingen en voorzieningen zijn vastgelegd in Verordening voorzieningen leden dagelijks bestuur en stadsdeelcommissies.
En hieronder vallen de uitgaven voor contributies aan de samenwerkingsverbanden van lokale overheden Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) (€ 5,4 miljoen) en de Metropoolregio Amsterdam (MRA) (€ 1,7 miljoen)

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven wettelijke vereisten.

Buiten scope activiteit B.4.2.1 Regionale en landelijke samenwerking

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

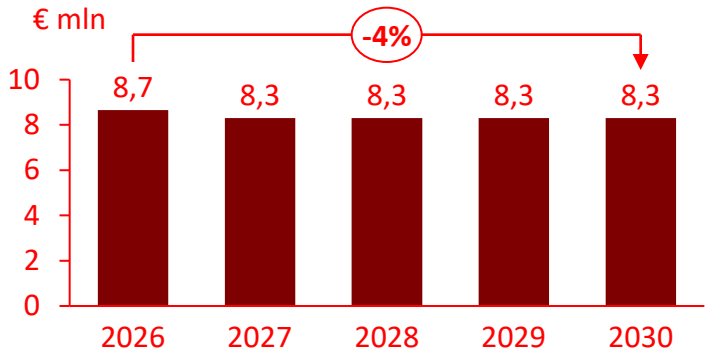

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

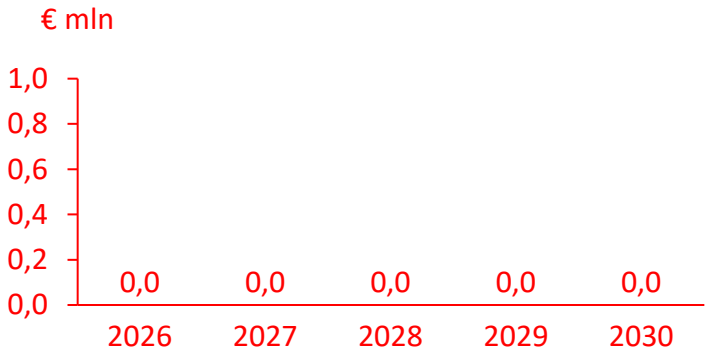

Omschrijving activiteit

[Betreft bijdragen aan de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Metropoolregio Amsterdam (MRA)]

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven landelijke afspraken.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Besparingsoptie binnen activiteit B.5.1.1 Bestuursondersteuning - communicatie

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	36,6 mln	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	7,3 mln

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

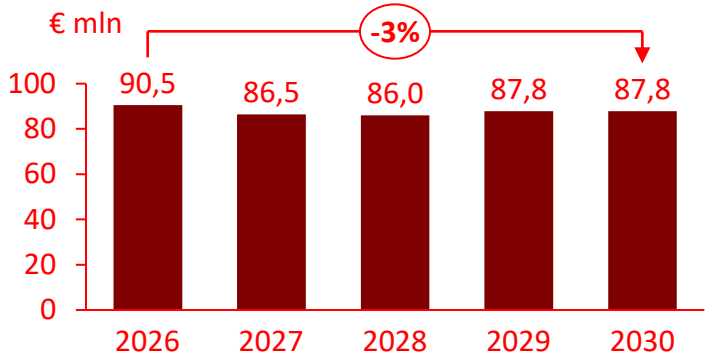

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

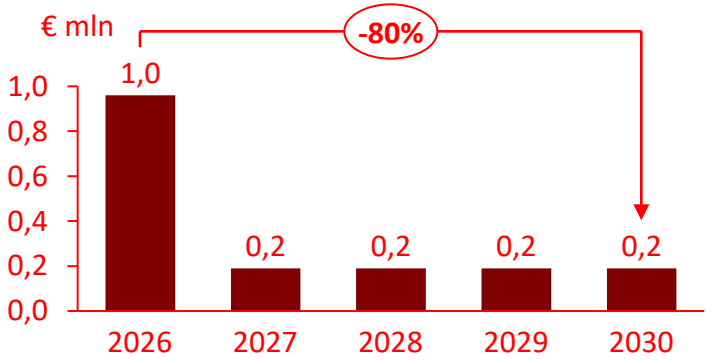

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Hieronder vallen (cursieve tekst is 'in scope' voor deze keuze-optie):

- De directe ondersteuning aan het College van B&W en het Gemeentelijk Managementteam (…);
- De directe ondersteuning aan de dagelijks besturen van de stadsdelen (…);
- De inzet op het behartigen van de Amsterdamse belangen (public affairs);
- De advisering, ondersteuning en training bij vraagstukken over integriteit en inclusie en diversiteit;
- *Interne en externe communicatie voor medewerkers binnen organisatieonderdelen en stedelijk opgaven en projecten in de stad, zowel on- als offline. Denk hierbij aan communicatie bij veranderopgaven, de vertaling van de ambities uit het coalitieakkoord zoals bijvoorbeeld duurzaamheid en armoedebestrijding maar ook aan doorlopende projecten zoals verkeersprojecten en gebiedsontwikkeling. (…)*
- *Communicatie voor bestuur en concern zoals woordvoering voor het college van B&W, externe betrekkingen (…)*
- Ontwikkelen en bewaken van beleid en strategie (…)
- Juridische zaken zoals advies (…)

<u>*Technische*</u> opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Een bezuiniging van 20 procent betekent een vermindering van ongeveer 60 fte op een totaal van iets meer dan 300 fte aan basisformatie. De basiscapaciteit van communicatie is nu ingericht op wettelijke en verplichte communicatie, crisis- en veiligheidscommunicatie, essentiële dienstverlening, bestuurlijke prioriteiten- en verantwoording en basis interne communicatie. Een reductie van 20 procent betekent minder inzet op campagnes, middelen, positionering, reputatie en content; en leidt onvermijdelijk tot minder communicatie-inzet voor bestuur, directies, stadsdelen & -gebied en stedelijke opgaven. De Amsterdammer, Weesper en organisatie zullen dat merken.
De bezuinigingen kunnen op verschillende manier landen: of minder communicatie richting Amsterdammers en Weespers over gemeentelijke opgaven, of minder ondersteuning van bestuur en organisatie, zoals woord- en beeldvoering, interne communicatie en externe betrekkingen. Welke keuze ook wordt gemaakt: met twintig procent minder capaciteit wordt communicatie selectiever. Niet alle verzoeken kunnen meer worden opgepakt.

Buiten scope activiteit B.5.1.1 Bestuursondersteuning

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

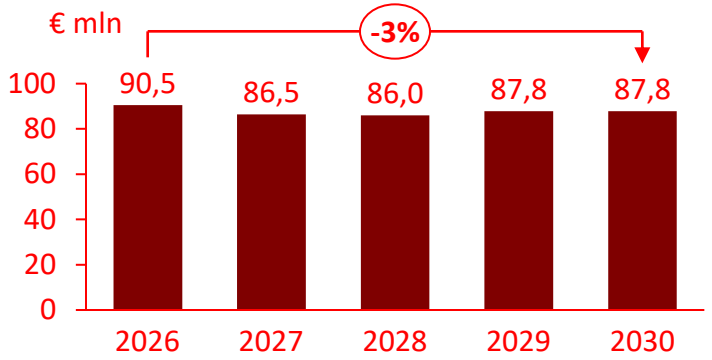

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

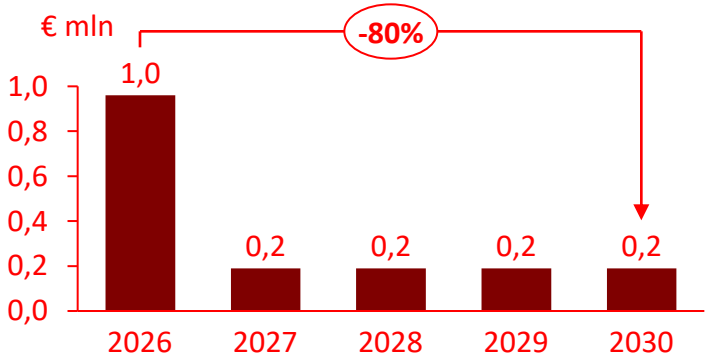

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026, ingekort)

Hieronder vallen:

- De directe ondersteuning aan het College van B&W en het Gemeentelijk Managementteam (GMT) in de vorm van adviseurs voor de stedelijk directeuren, politiek assistenten en bestuursadviseurs voor de wethouders. Hieronder valt ook de stelselverantwoordelijkheid voor het bestuurlijk bestel en de ondersteuning van het besluitvormingsproces door agendakamer en uitvoerend secretarissen van het college. Daarnaast zijn er teams die in opdracht van GMT en college werken aan vraagstukken met potentieel grote maatschappelijke effecten waar veel delen van de gemeentelijke organisatie bij betrokken moeten worden.
- De directe ondersteuning aan de dagelijks besturen van de stadsdelen in de vorm van de stadsdeelsecretarissen (ook wel stadsdeeldirecteuren), adviseurs en ondersteuning van het besluitvormingsproces;
- De inzet op het behartigen van de Amsterdamse belangen (public affairs)
- De advisering, ondersteuning en training bij vraagstukken over integriteit en inclusie en diversiteit.
- Interne en externe communicatie voor medewerkers binnen organisatieonderdelen, stedelijk opgaven en projecten in de stad (…)
- Communicatie voor bestuur en concern zoals woordvoering voor het college (…)
- Ontwikkelen en bewaken van beleid en strategie zoals kaders en richtlijnen voor bijvoorbeeld huisstijl en campagnes, werkwijzen en methodieken voor goede en consistente externe en interne communicatie.
- Juridische zaken zoals advies over de juridische aspecten van mogelijke collegebesluiten, behandeling bezwaarprocedures naar aanleiding van collegebesluiten en vertegenwoordiging van het bestuur, c. q. de gemeente, in gerechtelijke procedures, inclusief de voorbereiding daarvan.

(…)

Toelichting waarom ***buiten scope***

Communicatie in scope. Ondersteuning GMT & bestuur: <5 mln besparingspotentieel.

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Buiten scope activiteit B.5.1.2 Decentrale overhead

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

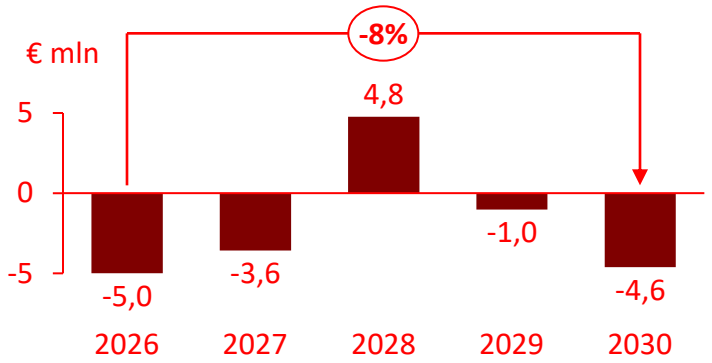

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

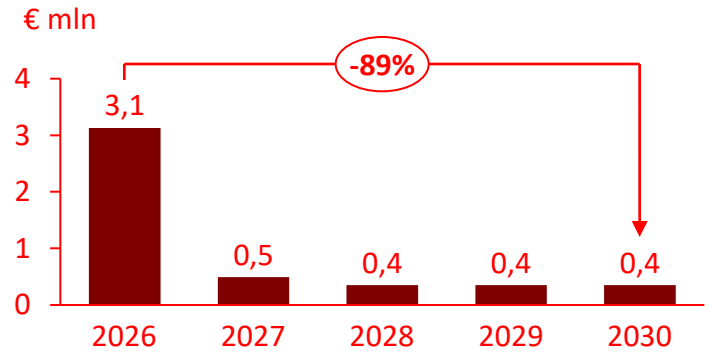

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder vallen:

- leidinggevenden in de ambtelijke organisatie: (stedelijk)directeuren en managers
- ondersteuning van de medewerkers in het primaire (beleids)proces van de gemeentelijke organisatie
- voor zover zij niet direct aan een programmaonderdeel/ directie toe te wijzen zijn. Dit betreft bijvoorbeeld de stedelijk directeuren en clusterstaven, maar ook de leadbuyersfunctie.

Hieronder vallen niet:

- De leidinggevenden en managementondersteuning van de centrale bedrijfsvoeringsfuncties (P&O, Financiën, Digitale Voorzieningen etc.)
- De gemeentesecretaris en de directe ondersteuning aan het Gemeentelijk Managementteam en de dagelijks besturen van de stadsdelen in de vorm van de (stadsdeel)secretarissen, adviseurs en ondersteuning van het besluitvormingsproces
    - Deze zijn onderdeel van de betreffende onderdelen onder B.5 overhead.

Hieronder valt ook de verrekening van het deel van de overhead dat is toe te rekenen aan investeringsprojecten en grondexploitaties. Hiertegenover staan kosten die in andere onderdelen van B.5 Overhead gemaakt worden en als één bedrag worden doorbelast, dus het saldo in B.5 is ongeveer neutraal.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope: structureel budget < 5 mln.

Besparingsmechanisme binnen B5.1 Overhead

Bundeling activiteiten B.5.1.3, B.5.1.4 en B.5.1.5

Grondslag voor besparingen (€ mln, 2030)	nvt	Omvang besparingsoptie (€ mln, 2030)	0,015 per fte

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

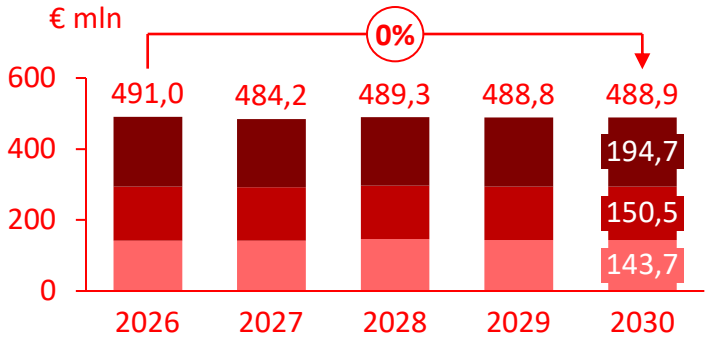

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

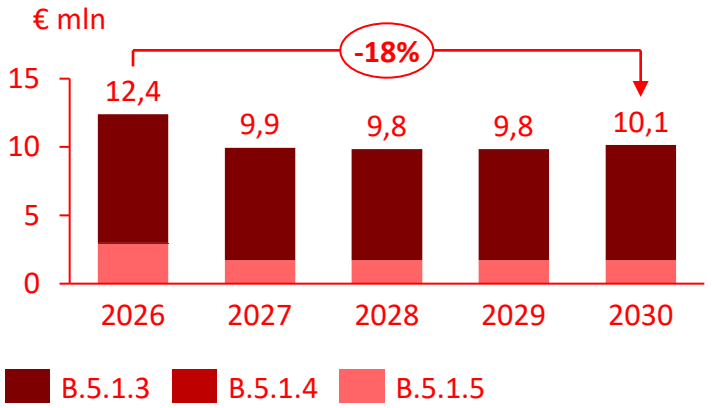

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

De organisatie wordt ondersteunt door de centrale bedrijfsvoeringsfuncties. Binnen de bedrijfsvoering zijn er 3 activiteiten die gefinancierd worden vanuit een bijdrage vanuit de beleidsprogramma's, op basis van de begrote formatie aldaar.
De totalen in de tabel betreft gezamenlijk:
B.5.1.3: (Concern)financiën, inkoop en P&O (
B.5.1.4: Digitale voorzieningen & informatiebeheer
B.5.1.5: Ambtelijke huisvesting en Facilitaire zaken exclusief de component vastgoed.

Technische opties voor besparingen binnen deze activiteit (zie fiche voor uitwerking)

Deze optie is niet zozeer een besparingsoptie, maar beschrijft het mechanisme waarmee het budget voor centrale bedrijfsvoeringsfuncties wordt bepaald:
Namelijk een bedrag van € 15.000 per fte formatie toe-/ afname in de beleidsprogramma's (programma 1 t/m 8). Dus bij elke besparing van 1 fte formatie in de beleidsprogramma's (in essentie: de omvang van het personeelsbestand), is een besparing van €15.000 te bereiken op de omvang van de interne dienstverlening door de directies P&O, Financiën en Inkoop, Facilitaire zaken en Digitale Voorzieningen (ICT). Bedrijfsvoering 'ademt dus mee'.

Buiten scope activiteit B.6.1.1 Ingenieursbureau

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

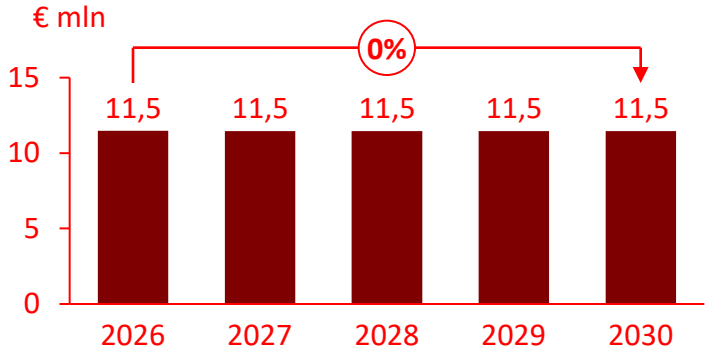

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

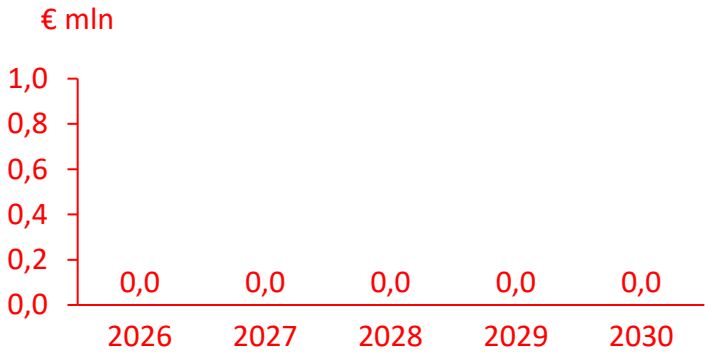

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Het ingenieursbureau wordt ingezet voor het voorbereiden van de aanleg en het onderhoud van infrastructuur en de inrichting van de stad. Het betreft werk in het hele proces van planvorming, inkoop, advisering, projectmanagement, ontwerp, toezicht etc.

De lasten in dit programmaonderdeel bedragen 144 miljoen in 2026. Het ingenieursbureau werk in opdracht van andere onderdelen van de gemeente. Financiering van de inzet vindt plaats vanuit de budgetten van de beleidsprogramma s, voor circa 1/3 vanuit programma 1 (met name grondexploitaties) is en 2/3 vanuit programma 2. Op basis van een gemeentebreed vastgesteld intern uurtarief (Regeling kostprijs- en tariefbepaling) wordt dit doorbelast.

Daarnaast zijn ca. 22 FTE verantwoordelijk voor het toetsen van alle inkoopaanvragen in het fysieke domein aan de stedelijke beleidskaders en de rechtmatigheid (leadbuyer-rol). Deze kosten worden niet doorbelast en zijn hier zichtbaar.

Toelichting waarom ***buiten scope***

Buiten scope omdat omvang volgt op taken vanuit de programma's (beperking van taken zit dus daar).

Buiten scope activiteit B.6.1.2 Projectmanagementbureau (PMB)

Lasten gehele activiteit in periode 2026-2030

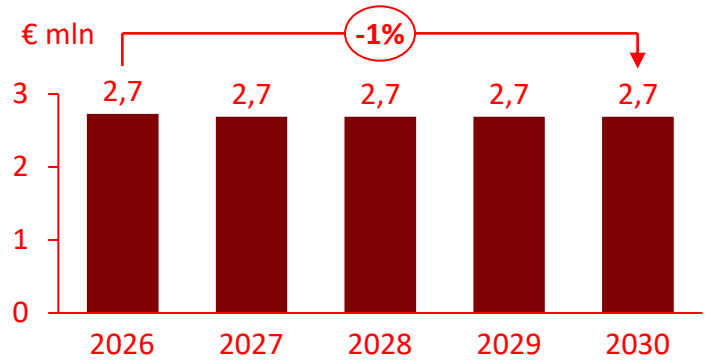

Baten gehele activiteit in periode 2026-2030

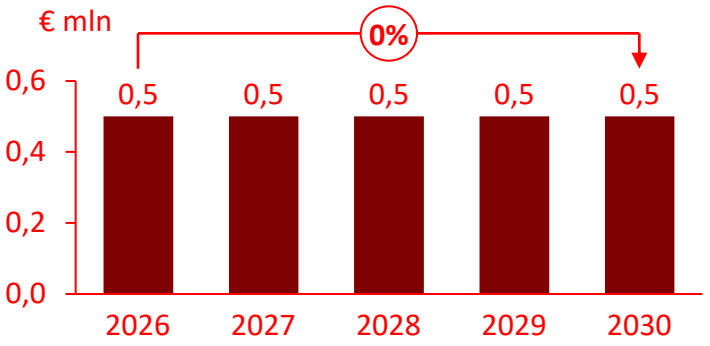

Bron: Begroting Gemeente Amsterdam 2026

Omschrijving activiteit (overgenomen uit de begroting 2026)

Hieronder valt het matchen en leveren van project-, programma- en procesmanagement voor sociale, fysieke en economische projecten en programma s in opdracht van andere directies en stadsdelen. Dit doen we met project-, proces- en programmamanagers, bouwmanagers, adviseurs maatschappelijk vastgoed, managementondersteuners, planningsadviseurs en de topadviseurs van team Wibaut.

De lasten in dit programmaonderdeel bedragen 69 miljoen in 2026. Financiering van de inzet vindt plaats vanuit de budgetten van de beleidsprogramma s, voor circa 2/3 vanuit programma 1 (met name grondexploitaties) en 1/3 vanuit overige programma s. Op basis van een gemeentebreed vastgesteld intern uurtarief (Regeling kostprijs- en tariefbepaling) wordt dit doorbelast.

Toelichting waarom *buiten scope*

Buiten scope omdat omvang volgt op taken vanuit de programma's (beperking van taken zit dus daar).

Staat van de Programma's – Overzicht van alle activiteiten per programma

Programma 1: Bouwen, Wonen en Duurzaamheid
Programma 2: Openbare ruimte, Water, Groen en Vervoer
Programma 3: Economie, Kunst, Cultuur en Erfgoed
Programma 4: Sport en bewegen
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Gezondheid, Zorg, Jeugd, Opvang en Diversiteit
Programma 7: Sociale Zaken en Armoedebestrijding
Programma 8: Veiligheid
Programma A: Algemene Dekkingsmiddelen
Programma B: Bestuur en Organisatie

VOORBEREIDING NIEUWE BESTUURSPERIODE 2026-2030: STAAT VAN DE PROGRAMMA'S

Amsterdam, 30 maart 2026

Alle documenten van Staat van de Programma's zijn te vinden op de site: open.amsterdam/overige-onderwerpen/51-bestuurswissel-2026-2030

Staat van de Programma's bestaat uit:

- Overzichtsdocument (powerpoint-presentatie)
- Bijlage A: fiches met uitwerking *technische* opties voor mogelijke besparingen
- Bijlage B: overzicht alle activiteiten binnen en buiten scope voor opties voor mogelijke besparingen – *dit document*
- Bijlage C: toelichting ambtelijke lijst met ongedekte opgaven en ambities

Op deze site zijn ook andere documenten te vinden waarnaar in deze sheets verwezen wordt, zoals bijvoorbeeld de Nota Begrotingsruimte.

De (digitale) begroting Amsterdam 2026 is hier te vinden.